

Tilinpäätös 2020

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	7
1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	9
1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys	9
1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys	11
1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA TILI- KAUDELLA 2020	14
1.4.1. Tuloperusteiden muutokset	14
1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä	16
1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa	21
1.4.4 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuusasoilla	24
1.5 KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ	25
1.6 YMPÄRISTÖASIAT	26
1.7 MUUT EI TALOUDELLISET ASIAT	30
1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	30
1.7.2 Hyvinvointi ja terveys	31
1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	37
1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	40
2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	43
2.1 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	43
2.2 RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	45
2.3 SISÄISEN VALVONNAN PUUTTEET JA KEHITTÄMINEN	47
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	49
3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	49
3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	52
3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	56
3.4 KOKONAISTULOT JA -MENOT	60
4. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	61
4.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	61
4.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	61
4.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	64
4.4 ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	65
4.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ VUONNA 2020	65
4.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	71
4.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	71
4.6.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	72
4.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut	73

5. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	74
5.1. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	74
5.2 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	74
6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	76
6.1 PERUSKAUPUNGIN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	77
KAUPUNGINVALTUUSTO	77
TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	78
KAUPUNGINHALLITUS	80
HYVINVOINNIN TOIMIALA	97
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA	129
KAUPUNKIRAKENNELAUTAKUNTA.....	134
JOENSUUN ALUEELLINEN JÄTELAUTAKUNTA	147
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	149
6.2 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	157
6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	157
6.2.2 Investointien toteutuminen	160
6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen	172
6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	172
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	173
7.1 TULOSLASKELMA.....	174
7.2 RAHOITUSLASKELMA	175
7.3 TASE.....	176
7.4 KONSERNILASKELMAT	178
7.4.1 Konsernituloslaskelma	178
7.4.2 Konsernirahoituslaskelma	179
7.4.3 Konsernitase.....	180
8. KONSERNIN JA KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	182
8.1 KUNNAN JA KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	183
8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	190
8.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	188
8.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	190
8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	190
8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	195
8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseeseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	199
8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	201

9. ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	203
9.1 LIIKELAITOSTEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	203
JOENSUUN VESI –LIIKELAITOS.....	204
9.2 RAHASTOJEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	241
RAHASTOJEN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	242
ELINKEINORAHASTO	243
TULEVAISUUSRAHASTO.....	249
9.3 TASEYKSIKÖIDEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	255
160 JOENSUUN TILAKESKUS-TASEYKSIKKÖ	256
9.4 ERIYTETTY TULOSLASKELMAT	267
9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet	268
9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetty toiminnot.....	269
9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty toiminnot.....	270
10. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	274
11. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA.....	276

1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Valtion koronatuista hetkellinen helpotus kaupungin talouteen

Vuosi 2020 oli varsin poikkeuksellinen maailmanlaajuisesti nopeasti levinneen koronaviruspandemian seurauksena. Pandemia ja sen torjumiseksi tehdyt rajoitustoimet romahduttivat keväällä 2020 myös talouden tilanteen ja näkymät muuttuivat hetkessä sumuisiksi. Valtioiden mittavien toimenpiteiden, keskuspankkien elvytyksen ja onnistuneiden rajoitustoimien myötä Suomen talous selvisi lopulta vuodesta 2020 pelättyä paremmin, kun bruttokansantuote supistui -2,8 %. Vaikka tilanne vuoden 2021 alkupuolella on koronapandemian suhteen vaikea, Suomen BKT:n ennustetaan kääntyvän 2,5 %:n kasvuun vuonna 2021. Talouden suhdannenäkymät ovat parantuneet rokotusten käyttöönoton myötä, mutta ennusteisiin liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta. Julkisen talouden tilanne on kuitenkin heikentynyt olennaisesti vuoden 2020 aikana heikon suhdannetilanteen ja pandemian vuoksi toteutettujen tukitoimien vuoksi. Lähivuosien odotettu talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden asemaa ennalleen ja julkinen talous on pysymässä tulevina vuosina selvästi alijäämäisenä. Myös julkisen velan määrä jää huomattavasti kriisiä edeltänyttä tilaa korkeammalle tasolle. Huomioiden väestön ikääntymiseen liittyvä hoivamenojen kasvu, vallitsee julkisessa taloudessa entistä mittavampi rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen myös kuntien toiminnan kannalta pandemian torjumiseksi tehtyjen rajoitustoimien vaikuttaessa merkittävästi kuntien palvelutoimintaan. Myös kuntatalouden näkökulmasta vuosi oli poikkeuksellinen. Vuoteen 2020 lähdettiin historiallisen heikko kuntatalouden tilinpäätös pohjalla ja useissa kunnissa oli menossa tai suunnitteilla mittavia talouden sopeuttamisohjelmia. Koronapandemiasta seurannut talouden äkkipysähdys romahdutti kuntatalouden ennusteet ja lisäsi epävarmuuden asteen korkealle. Suomen talous selvisi kokonaisuutena vuodesta 2020 pahimpia skenaarioita paremmin, mikä yhdessä valtion kuntatalouteen kohdistaman mittavan koronatuen myötä johti lopulta poikkeuksellisen hyvään kuntatalouden tulokseen. Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistuikin ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan. Kuntatalouden vahvistumista selittävät erityisesti valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätyksellinen määrä lomautuksia. Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa, ilman valtion koronatuot kuntatalouden heikentyminen olisi jatkunut.

Valtion mittavat koronatuot toivat myös kaupungin talouteen hetkellisen helpotuksen. Joensuun kaupungin vuoden 2020 tulos on 12,3 milj. euroa ylijäämäinen. Ylijäämäisen tuloksen takana ovat valtion mittavat koronatuot, ennakoitua parempi verokertymä sekä sijoitusmarkkinoiden ja käyttötalouden myönteinen kehitys. Tulos mahdollistaa varauksia tuleviin investointeihin ja vahvistaa taseen ylijäämää kahden alijäämäisen vuoden jälkeen. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä on esitetty investointivaroja neljään kaupungin taloussuunnitelmassa esitettyyn hankkeeseen. Vuoden 2020 tilinpäätös on varausten jälkeen 4,5 milj. euroa ylijäämäinen.

Verorahoitus kasvoi poikkeuksellisen nopeasti valtion kertaluontoisten tukien seurauksena. Verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu oli 7,6 %, lähes 32 milj. euroa. Verotuloja kertyi 274 milj. euroa, runsas 5 milj. euroa (+2,0 %) edellisvuotta enemmän. Verotulokertymää nosti verotilityksiin liittyvät jakotustekijät, valtion kuntatalouden tukitoimena toteutettu yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuuden määräaikainen nosto sekä Suomen talouden selviytyminen koronapandemiasta vuoden 2020 osalta pelättyä paremmin. Valtionosuuksia kertyi 171 milj. euroa, 26 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Valtionosuuksien voimakkaan kasvun taustalla ovat valtion mittavat kuntatalouden tukitoimet. Kaupungin nettomenot kasvoivat vajaat 9 milj. euroa (+ 2,3 %). Kaupungin oman toiminnan menot laskivat koronapandemiasta aiheutuneiden palvelutoiminnan muutosten myötä. Oman toiminnan menokehitystä tuki lisäksi toteutetut rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset. Siun sotelle maksettujen sosiaali- ja terveystalvelujen, pelastustoimen ja ympäristöterveydenhuollon palveluiden menot kasvoivat 4,7 %. Menoissa on huomioitu varautuminen Siun soten alijäämän kattamiseen. Valtion mittavien koronatukien myötä vuoden 2020 lainatarve jäi ennakoitua pienemmäksi. Kaupungin lainakanta on vuoden 2020 lopussa vajaat 239 milj. euroa. Asukasta kohden lainaa oli 3 099 euroa, kun edellisvuonna asukaskohtainen lainamäärä oli 3 279 euroa.

Rahastojen ja Joensuu Vesi -liikelaitoksen tulokset paransivat kaupungin vuoden 2020 tulosta. Kevään rajusta sijoitusmarkkinoiden pudotuksesta huolimatta vuosi 2020 oli sijoitusmarkkinoilla lopulta myönteinen. Kaupungin rahastojen markkina-arvo kasvoi 3,8 % ja rahastojen tilikauden tulos 2,5 milj. euroa tuki kaupungin myönteistä tulosta. Joensuun Vesi -liikelaitoksen tilikauden tulos oli 3 milj. euroa ylijäämäinen ja mahdollistaa varautumisen tulevien vuosien investointeihin.

Kaupunki investoi vuoden 2020 aikana edelleen voimakkaasti yhteensä 45 milj. eurolla. Talonrakennushankkeista valmistuivat Jukolankadun uusi päiväkot, Marjalan koulun laajennus sekä vuokra-kohteena toteutettu Tuupovaaran koulu ja kilpajäähallin kattokannattajien vahvistus ja valaistuksen uusiminen. Mehtimäkihallin ja Karsikon koulun rakennustyöt käynnistyivät. Kaupunkirakennepalveluiden kehittämishankkeista merkittävimmät hankkeet olivat Asemanseudulle toteutettu Asemankaari -joukkoliikennekatu, saattopysäköintialue ja sen informaatiojärjestelmät ja Kauppakadun pyöräkadun jatkaminen sekä Koulukadun ja Siltakadun perusparannushankkeet. Keskusurheilukentän peruskorjaus valmistui.

Koronapandemia ja sen torjumiseksi tehdyt rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti myös toimintaympäristön kehitykseen. Erityisesti työmarkkinoiden tilanne oli haasteellinen. Työttömyysaste kohosi keväällä poikkeuksellisen korkeisiin lukemiin. Vaikka työllisyystilanne on kohentunut kevään lukumista, on tilanne edelleen vaikea. Keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 17,1 % (ed. vuonna 13,4 %). Kaupungin väestömäärä kasvoi, mutta viime vuosia hitaammin. Vuoden 2020 lopussa kaupungin asukasluku oli ennakkotietojen mukaan 76 985. Kasvua edellisvuoteen nähden oli 135 henkilöä. Rakentamisen taso on viime vuosien huippuvuosia matalampi, mutta edelleen hyvällä tasolla. Vuonna 2020 valmistui 575 asuntoa ja rakennuslupia myönnettiin 632 asunnon rakentamista varten.

Koronapandemia ja sen torjumiseksi tehdyt toimenpiteet vaikuttivat voimakkaasti kaupungin palveluihin vuoden 2020 aikana. Kulttuuri- ja liikuntapalveluihin kohdistui keväällä laajat sulkutoimet, koulutusalvelut järjestettiin pääosin etäopetuksena ja tapahtumia ja yleisötilaisuuksia peruutettiin. Henkilöstö siirtyi mahdollisuuksien mukaan etätöihin ja luottamushenkilöiden kokouskäytäntöjä sähköistettiin. Asiakaspalvelupisteitä suljettiin ja palveluihin tehtiin nopeasti muutoksia. Kesää kohden tartuntamäärät vähenivät ja palveluita pystyttiin avaamaan asteittain. Tilanteen heikentyessä syksyllä rajoitustoimet lisääntyivät. Vuoteen 2021 siirryttiin edelleen epävarmuuden vallitessa.

Koronpandemiasta huolimatta kaupungin toiminnan aktiivista kehittämistä jatkettiin vuoden 2020 aikana. Rakenteellisia ja toiminnallisia muutoksia vietiin eteenpäin konsernistrategiaan sisältyvien kestävästä taloutta koskevien tavoitteiden mukaisesti. Työllisyystavoitteiden eteen tehtiin laaja-alaista työtä kaupungin ja eri organisaatioiden yhteistyössä. Vuonna 2020 perustettiin alkavien kasvuyritysten toimintaedellytyksiä tukeva pääomasijoitusrahasto North Karelia Growth Fund. Hallinnon tilojen keskittäminen eteni ja hallinnon tilojen rakentamisesta solmittiin esisopimus. Kulttuuripaikkasuunnitelma valmistui sisältäen linjaukset museon ja musiikki- ja kulttuuritalohankkeiden jatkovalmistelusta. Vuosia 2021-2025 koskevat hyvinvointikertomus sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin. Kaupunki sitoutui Saimaa –ilmiö 2026 hankkeeseen. Kaupunki osallistui aktiivisesti lento- liikenteen palauttamista koskevaan edunvalvontaan ja ilmoittautui mukaan Itärataa koskevan hankkeityön perustamisen neuvotteluihin. Itärata lyhentää toteutuessaan Helsinkiin suuntautuvien junayhteyksien matka-aikaa. Ilmasto-ohjelman toimenpiteet tukivat puolestaan kaupunkikonsernin kunnianhimoista tavoitetta olla hiilineutraali vuonna 2025.

Vuosi 2020 oli varsin raskas henkilöstölle, luottamushenkilöille sekä kuntalaisille ja koronaviruspandemian leviämisen estäminen edellyttää edelleen niin Suomessa kuin maailmanlaajuisestikin laaja-alaisesti toimenpiteitä. Kaupungin luottamushenkilöt, viranhaltijat ja työntekijät ovat suoriutuneet haasteellisissa olosuhteissa hyvin vuoden 2020 tehtävistä ja tavoitteista. Lausun heille parhaat kiitokset hyvästä ja tuloksellisesta työstä Joensuun alueen puolesta.

Joensuussa 15.3.2021

Kaupunginjohtaja Kari Karjalainen

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnallisvaalit järjestettiin 9.4.2017 ja valitun kaupunginvaltuuston toimikausi alkoi kesäkuussa 2017. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 59 ja kaupunginhallituksen 11.

Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen poliittiset voimasuhteet vuoden 2020 lopussa olivat:

	Valtuusto	Hallitus
SDP	15	3
KESK	12	2
VIHR	9	2
KOK	8	2
VAS	6	1
PS	5	1
KD	3	0
Liike Nyt	1	0

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Juha Mustonen (KESK)
1. varapuheenjohtaja	Merja Mäkisalo-Ropponen (SDP)
2. varapuheenjohtaja	Matti Ketonen (KOK)

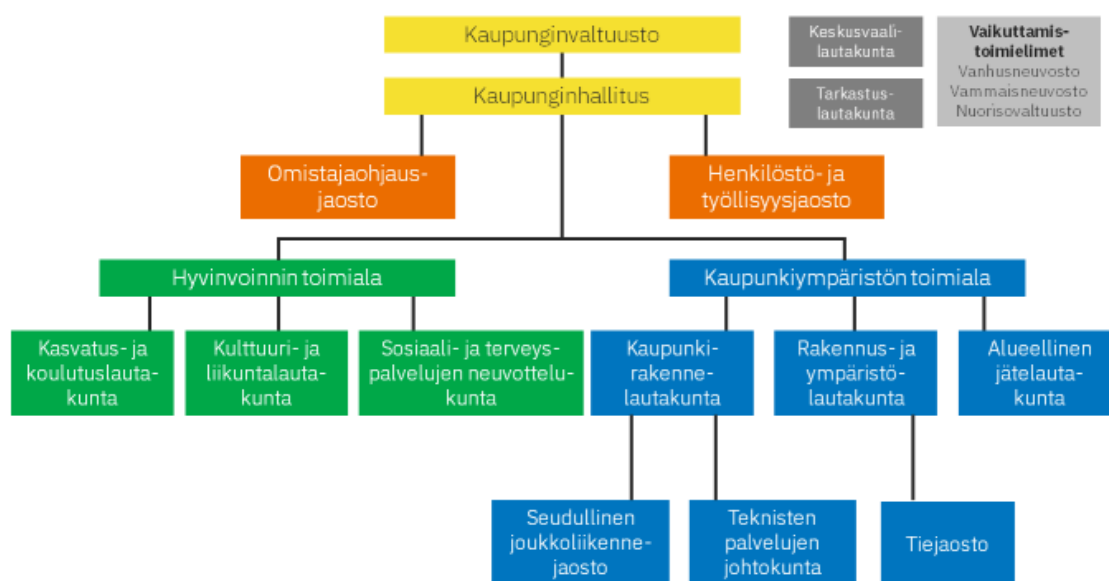
Kaupunginhallituksen puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Seppo Eskelinen (SDP)
1. varapuheenjohtaja	Hannes Rossi (KESK)
2. varapuheenjohtaja	Hannele Autti (VIHR)

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja.

Kaupungin organisaatio 1.1.-29.2.2020

Joensuun kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 1.7.2019 alkaen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 24.2.2020 § 19 uuden hallintosäännön. Muutettu hallintosääntö on ollut voimassa 1.3.2020 lukien.

Kaupunginvaltuusto, joka muodostuu 59 valtuutetusta, vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. 11 jäsenisen kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mm. ohjata ja seurata kaupungin toimintaa, taloutta ja päätöksentekoa, kehittää kaupungin kilpailukykyä, elinvoimaa ja imagoa, valmistella valtuustossa käsiteltävät asiat lautakuntien esitysten pohjalta sekä panna valtuuston päätökset täytäntöön ja valvoa kaupungin oikeutta ja edustaa kaupunkia. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstö- ja työllisyysjaosto sekä omistajaohjausjaosto.

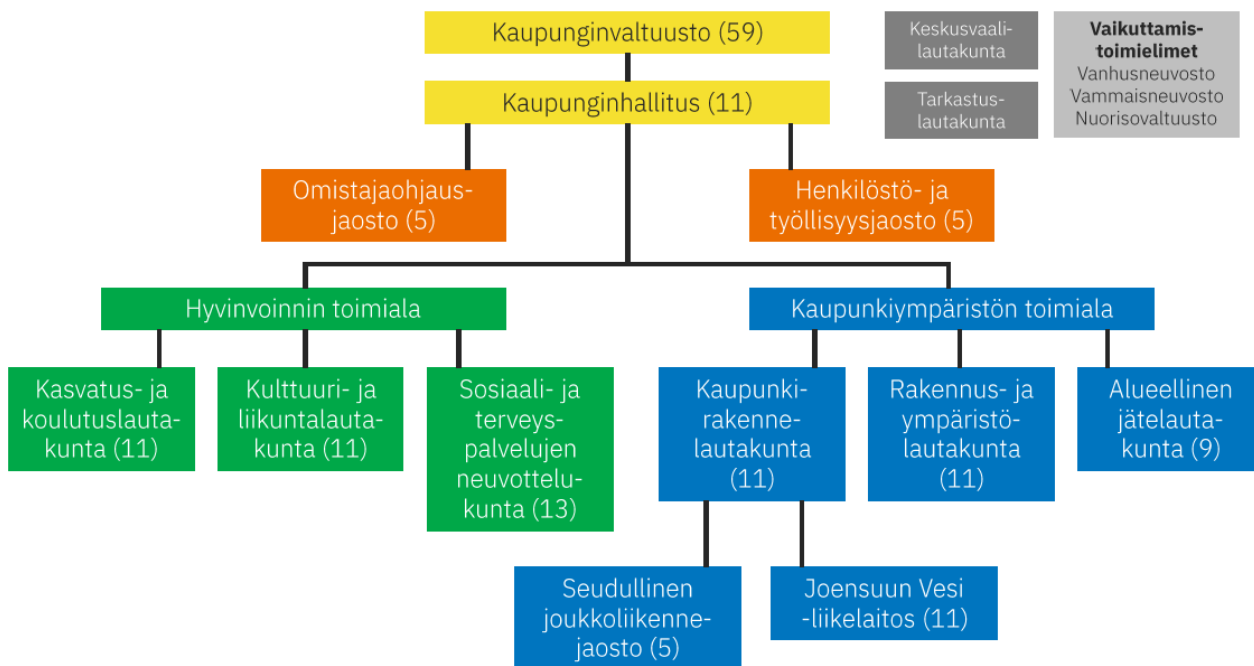
Kaupungin organisaatio rakentuu kahdesta toimialasta; hyvinvoinnin ja kaupunkiympäristön toimialasta. Hyvinvoinnin toimialan tehtävistä vastaavat kasvatusta ja koulutuslautakunta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä nuorisopalvelut. Lisäksi lautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana toimielimenä kunnassa. Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimialaan kuuluvat kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen. Lautakunnan toimialaan kuuluvat myös museot, kaupunginorkesteri, seutukirjasto ja urheiluakatemian toiminnan koordinointi. Hyvinvoinnin toimialalle sijoittuu myös sosiaali- ja terveyspalvelujen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on mm. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän ja Joensuun kaupungin palvelujen rajapintaan liittyvien toimintojen yhteensovittaminen.

Kaupunkiympäristön toimialalla luottamustoimielimet ovat kaupunkirakennelautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja alueellinen jätelautakunta sekä Joensuu Vesi – liikelaitoksen johtokunta. Kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa toimii alueellinen joukkoliikennejaosto. Tilakeskus sijoittuu kaupunkiympäristön toimialan alle. Tilakeskus toimii kuitenkin erillisenä taseyksikkönä ja siitä vastaava luottamushenkilötoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto.

Kaupungin luottamuselinorganisaatioon kuuluu myös tarkastuslautakunta sekä keskusvaalilautakunta. Vaikuttamistoimieliminä toimivat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Tilivelvolliset viranhaltijat on esitelty toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen yhteydessä toimielimittäin sekä tulosalueittain.

Joensuun kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 1.3.2020

Vuoden 2020 tilinpäätös esitetään 1.3.2020 voimaantulleen organisaatorakenteen mukaisesti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 24.2.2020 uuden organisaatorakenteen vaikutukset talousarviorakenteeseen. Talousarviorakenteen ohella myös asetetut toiminnalliset tavoitteet kohdennettiin uuden rakenteen mukaisesti.

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Koronapandemia pysäytti maailman taloudellisen kehityksen ja syöksi pörssikurssit laskuun keväällä 2020. Elpyminen alkoi kuitenkin nopeasti ja jo toisella vuosipuoliskolla taloudellinen kehitys oli taas lievästi noususuuntainen.

Suomen talouden tuotanto laski vuonna 2020, mutta keväällä 2020 esitettyjä arvioita maltillisemmin, -2,8 %. Vuoden 2020 vienti ja tuonti laskivat molemmat 6,6 %. Kotitalouksien säästö nousi 6,9 miljardiin euroon (1,0 miljardia vuonna 2019). Tähän vaikutti käytettävissä olevan tulon 0,5 % kasvu sekä kulutusmenojen 4,6 % lasku. Säästö kasvoi käytettävissä olevia tuloja nopeammin kulutusmenojen laskiessa selvästi. Tämän seurauksena kotitalouksien säästämisaste kasvoi 5,7 %:iin vuonna 2020. Ennakkotietojen mukaan kotitalouksien velkaantumisaste nousi 133 %:iin vuonna 2020, kun se oli 129 % vuonna 2019. Samaan aikaan kuluttajahintojen kasvu hidastui ja vuosimuutos vuonna 2020 oli vain 0,29 %.

Suomen työllisyysaste oli 71,6 % vuonna 2020. Työllisyysaste laski prosenttiyksikön vuodesta 2019. Miesten työllisyysaste laski 0,8 % -yksikköä 72,5 %:iin, naisten työllisyysaste 1,1 % -yksikköä 70,7 %:iin. Tilastokeskuksen seurannan mukaan työttömyysaste oli vuonna 2020 keskimäärin 7,8 %, kun se vuonna 2019 oli 6,7 %. Miesten työttömyysaste nousi 8,0 %:iin ja naisten 7,5 %:iin.

Koronapandemia-aika on ollut poikkeuksellista aikaa taloudessa ja yhteiskunnassa. Valtio on kannatellut yrityksiä ja työllisyyttä ja tukenut kuntia mittavilla toimilla. Vaikka Suomen talous- ja työllisyyskehitys näyttävät selvinneen vuodesta 2020 monia muita maita lievemmin vaurioin, julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvoi jyrkästi vuonna 2020. Julkisen talouden tilanne jatkuu haasteellisena, sillä vuoden 2021 puolelle jatkuva koronapandemia sekä hallituksen päättämät yrityksiä, kansalaisia ja talouden elpymistä tukevat toimet pitävät julkisen talouden alijäämän hyvin suurena myös vuonna 2021. Lisäksi koronapandemian on arvioitu kasvattavan julkisen talouden menoja myös jatkossa, sillä ei-kiireellisen hoidon lykkääminen epidemian aikana aiheuttaa palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvupainetta epidemian laannuttua. Julkinen velka kasvoi vajaasta 60 %:sta 69 %:iin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2020. Velkasuhteen kasvun on ennustettu hidastuvan vuonna 2021, jos koronapandemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevana vuosina ja julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % vuonna 2025.

Vuosi 2020 oli myös kuntataloudessa hyvin poikkeuksellinen. Vuoden 2020 tilinpäätösarvioiden valossa kuntatalous vahvistui ennätysheikolta tasolta poikkeuksellisen hyviin lukemiin. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tulos oli 1,7 miljardia euroa ylijäämäinen. Vuosikatteet vahvistuivat kaikissa kuntakokoryhmissä, eikä syömävelkaa jouduttu ottamaan juuri lainkaan. Kuntatalouden vahvistumista selittävät valtion myöntämät kertaluontoiset koronatuot ja kunnallisverojen odotettua parempi kehitys. Vahvan tulokehityksen ohella menot kasvoivat maltillisesti, sillä koronatilanteen vuoksi useat kuntien toiminnot olivat suljettuina kevään ja osin myös syksyn aikana. Kunnissa nähtiin myös ennätyksellinen määrä lomautuksia. Kunnat ja kuntayhtymät saivat koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin valtiolta tukea noin kolme miljardia euroa, ilman valtion koronatukia kuntatalouden heikentyminen olisi jatkunut.

Vuonna 2020 Manner-Suomen kunnista negatiivisen tuloksen teki vain 27 kuntaa, kun edellisellä vuonna tulos oli alijäämäinen 223 kunnassa. Kuntayhtymien tilanne oli kokonaisuutena heikko. Joissakin sairaanhoitopiireissä koronan talousvaikutukset näkyivät selvästi, mikä kiertynee jo piakkoin ko. sairaanhoitopiirien kunnille yhdeksi uudeksi koronaan liittyväksi menopaineeksi. Vaikka kuntien tulot kasvoivat menoja vauhdikkaammin, investointien ja taloustilanteen epävarmuuden vuoksi kunnat ja kuntayhtymät joutuivat turvautumaan myös lisävelanottoon. Erilaisiin investointeihin, esimerkiksi koulujen ja sairaaloiden rakentamiseen, otettiin lainaa yhteensä 1,5 miljardia euroa. Manner-Suomen kuntien lainakanta oli vuoden 2020 lopussa 23,42 miljardia euroa.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 2,0 %, verotulot 4,0 % ja valtionosuudet 27,2 %. Kunnallisverotulot kasvoivat 5,1 %. Kuntien poikkeuksellisen vahvaa kunnallisveroa selittää erityisesti verokorttiuudistus, joka lykkäsi noin 350 milj. euroa kunnallisveroa vuodelta 2019 vuoden 2020 puolelle. Kunnallisverokertymää nosti lisäksi myös tuloveroprosentin korotukset sekä kuntaryhmän jako-osuuden korotus. Vuoden 2020 aikana ennusteita paransi osaltaan myös se, että yrityksille koronapandemian johdosta myönnettyt veronmaksunlykkäykset jäivät selvästi pienemmäksi kuin keväällä arviointiin. Kuntien yhteisöverotulot kasvoivat 3,0 %. Kokonaisuutena yhteisöverokertymä aleni koko maan tasolla 20 %. Kuntien yhteisöveron kasvua selittää koronatukitoimena toteutettu kuntaryhmän jako-osuuden nosto 10 %-yksiköllä. Ilman korotusta kuntien yhteisöverokertymä olisi laskenut 18 %. Kiinteistöverokertymä laski 6,6 %. Kiinteistöverotuksessa siirryttiin verovelvolliskohtaiseen verotuksen joustavaan valmistumiseen, joka lykkäsi noin 200 milj. euroa vuoden 2020 kiinteistöveroa vuoden 2021 puolella tilitettäväksi.

Kuntien valtionosuuksien korkeaa kasvua selittää valtion kuntatalouteen kohdistamat tukitoimet. Akuutissa kriisitilanteessa valtio osoitti kuntatalouteen merkittäviä tukitoimia, joiden avulla on turvattu peruspalvelujen järjestämistä sekä tasoitettu koronapandemiasta aiheutuneita muutoksia. Hallitus päätti vuoden 2020 neljännessä lisätalousarviossa kattavasta, noin 1,4 mrd. euron toimenpidekokonaisuudesta, jolla helpotettiin koronapandemiasta ja siihen liittyvistä rajoitustoimista johtuvia kuntien talouden haasteita. Tukipaketti koostui peruspalvelujen valtionosuuden noin 720 milj. euron lisäyksestä ja harkinnanvaraisen valtionosuuden 50 milj. euron korotuksesta. Peruspalvelujen valtionosuuden lisäyksestä kohdistettiin kuntiin 1/3 (180 milj. euroa) asukasmäärän perusteella ja 2/3 (370 milj. euroa) kunnallisveron jako-osuuksien suhteessa. Lisäksi 60 milj. euroa kohdistettiin yli 65-vuotiaiden määrän suhteessa ja 112 milj. euroa alle 18-vuotiaiden määrän suhteessa. Yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuutta korotettiin määräaikaaisesti 10 %-yksiköllä, minkä vaikutukseksi arvioitiin korotus 450 milj. euroa. Tukipaketti sisälsi myös sairaanhoitopiireille kohdistetun suoran 200 milj. euron avustuksen, joka jaettiin osin asukasmäärän ja osin toteutuneiden teho-hoito- ja vuodeosastohoitopäivien sekä testimäärien suhteessa sairaanhoitopiireille.

Neljännessä lisätalousarvion mukaisten toimenpiteiden ohella hallitus päätti syksyn budjettiriihen yhteydessä lisätä kuntien tukea vuodelle 2020 vielä 600 milj. eurolla. Lisäyksestä 400 milj. euroa kohdistettiin kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ja 200 milj. euroa sairaanhoitopiireille. Esitys sisältyi vuoden 2020 seitsemänteen lisätalousarvioon. Peruspalvelujen valtionosuuden lisäys kohdistettiin kuntiin 1/3 asukasmäärän perusteella ja 2/3 kunnallisveron jako-osuuksien suhteessa. Sairaanhoitopiirien avustus jaetaan lähtökohtaisesti samoin perustein, kuin neljännessä lisätalousarviossa kohdennettu 200 milj. euroa (4/5 asukasmäärä, loput 1/5 tehohoito- ja vuodeosastopäivät, testit), mutta avustuksesta jaettiin vuoden 2020 puolella vain osa (2/7). Lisäksi päätettiin Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille (HUS) korvattavaksi erikseen rajatestauksen edellyttämästä testauskapasiteetin nostosta ja analyysitoiminnasta aiheutuvat kustannukset. Hallitus päätti lisäksi syksyn budjettiriihen yhteydessä, että hybridistrategian edellyttämään koronatestaukseen osoitetaan syksyn 2020 lisätalousarviossa 355 milj. euroa, joka jaettiin peruspalvelujen valtionosuutena, jakoperusteena toteutuneet testausmäärät.

Lisäksi kuntia tuettiin valtionavustuksilla mm. OKM:n ja LVM:n hallinnonaloilla. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alalla tukia kohdennettiin kulttuurin ja taiteen alalle, lasten ja nuorten hyvinvointiin, lukio-opiskelijoille, ammatilliseen koulutukseen, perusopetuksen etäopetuksen oppimisvajeesseen, varhaiskasvatuksen tukemiseen ja nuorisotyön vahvistamiseen.

Huhtikuussa hyväksyttiin myös yksityisrittäjien tukeen liittyvä valtakunnallinen menettely. Käytännössä valtio myönsi kunnille eteenpäin myönnettäväksi yksityisrittäjille suunnatun tuen.

1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys

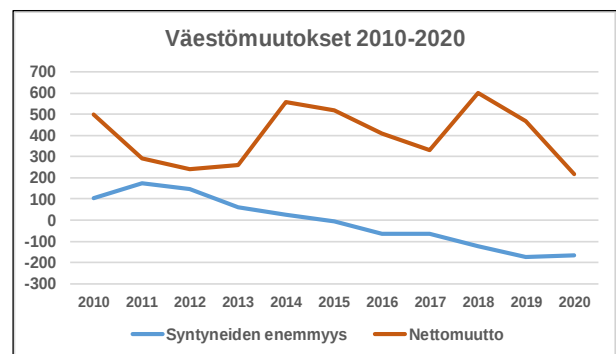
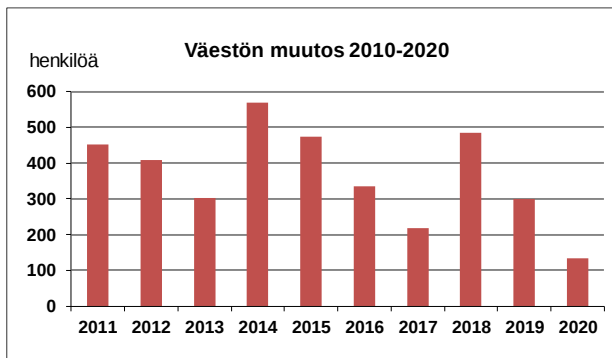
Väestö

Joensuun seutukuntaan kuului vuoden 2020 alussa seitsemän kuntaa: Joensuun ja Outokummun kaupungit sekä Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Ilomantsin ja Juuan kunnat.

Joensuun kaupunki on väestömäärältään mitattuna maan 12. suurin kaupunki. Kaupungin asukasluku oli vuoden 2020 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 76 985. Väkiluvun kehitys hidastui edellisvuosiin nähden, mutta jatkui edelleen myönteisenä, kasvua edellisvuoden vastaavan ajankohtaan oli 135 henkilöä (+0,2 %). Väestömäärän myönteistä kehitystä selittää edelleen

nettomuutto ja erityisesti positiivinen maahanmuutto. Ennakkotietojen mukaan nettomuutto oli vuonna 2020 maahanmuutto mukaan lukien 218, kun se vuonna 2019 oli 466. Syntyneiden määrä kääntyi usean laskuvuoden jälkeen nousuun. Ennakkotietojen mukaan syntyneitä oli 596, 40 edellisvuotta enemmän. Kuolleiden määrä oli 761 (729).

Joensuun seudun väestömäärä oli 123 874. Väestömäärä väheni Joensuun myönteisestä väestökehityksestä huolimatta 278 henkilöllä. Seudun kunnista väestömäärä kasvoi Joensuun lisäksi vain Kontiolahdessa.

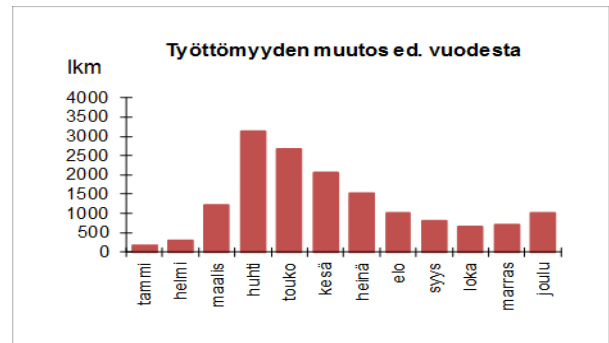
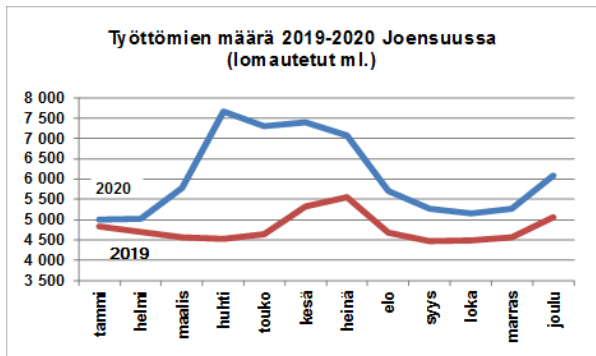
Työpaikat ja työllisyys

Vuoden 2018 lopussa Joensuussa oli 35 131 työpaikkaa, mikä oli 560 työpaikkaa edellisvuotta enemmän. Tilastokeskuksen tilastoihin liittyvän viiveen vuoksi ajantasaista tietoa työpaikkamäärän kehityksestä ei ole vuosilta 2019 – 2020 vielä käytettävissä. Pohjois-Karjalan Trendit -julkaisun mukaan kehitys Pohjois-Karjalassa oli jo vuonna 2019 ennen koronapandemiaa hidastuvaa. Vuonna 2019 yritysten liikevaihdon muutos oli 0,0 %, kun se edellisenä vuonna oli 6,7 %. Koronapandemia vaikutti vuoden 2020 alkupuoliskolla selvästi kehitykseen, Pohjois-Karjalassa yritysten liikevaihto laski 5,8 %. Helmikuussa 2021 julkaistun PK-Yritysbarometrin mukaan yrityksillä Suomessa ja Pohjois-Karjalassa on kuitenkin uskoa tulevaan. PK-Yritysbarometrin mukaan Pohjois-Karjalassa yritysten suhdannenäkymien saldoluku (positiivisten ja negatiivisten näkemysten erotus) vuodelle 2021 oli 5, kun se koko maassa oli 3.

Joensuun työttömyysaste kasvoi koronapandemian aiheuttaman talouden suhdannetilanteen äkillisen muutoksen ja pandemian torjuntaan liittyvien rajoitustoimien seurauksena nopeasti keväällä 2020. Työllisyystilanne koheni kevään lukemista vuoden aikana, mutta työttömyysaste on edelleen selvästi vuotta 2019 korkeammalla tasolla.

Työttömyysaste oli joulukuussa 17,1 %, mikä oli 2,9 -yksikköä suurempi kuin vuoden 2019 vastavertaina ajankohtana. Työttömiä työnhakijoita oli 6076 ja avoimia työpaikkoja 675. Työttömistä työnhakijoista oli naisia 38,7 % (2350), alle 25-vuotiaita 14,9 % (907) ja yli vuoden työttömänä olleita 30,3 % (1841). Työttömien määrä kasvoi kaikissa em. ryhmissä. Suhteellisesti eniten kasvoi yli vuoden työttömänä olleiden ryhmä.

Koko vuoden keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 17,1 % (+3,7 %-yks.), kun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2019 oli 13,4 %. Työttömien määrässä mitattuna muutos oli 1276 henkilöä.

Joensuun seutukunnan työttömyysaste oli joulukuussa 16,6 % (ed. vuonna 13,6 %). Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli 16,2 % (ed. vuonna 12,7 %).

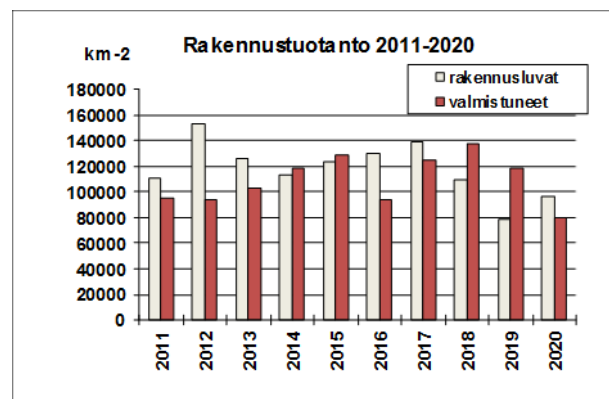
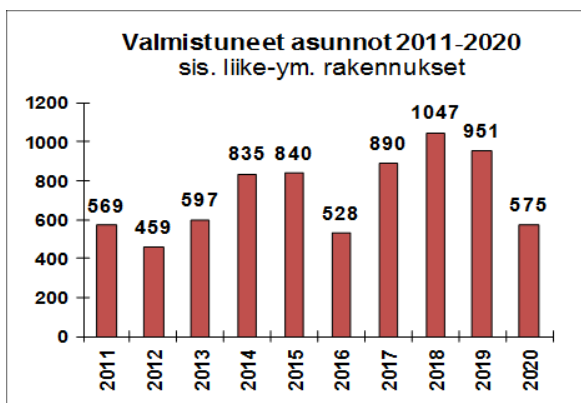
Koronapandemiasta seurannut nopea talouden suhdannetilanteen muutos vaikeutti nopeasti koko maan työllisyystilannetta. Joensuun ohella työttömyysaste kohosi vuoden aikana nopeasti myös muissa suurissa kaupungeissa. Vertailukaupungeista Kuopion vuoden 2020 keskimääräinen työttömyysaste oli 13,0 % (+3,1 %-yks.), Lappeenrannan 13,7 % (+3,6 %-yks.) ja Jyväskylän 15,4 % (+3,6 %-yks.). Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 13,0 %, kun se vuotta aiemmin oli 9,2 %.

Rakentaminen

Rakentamisen taso laski vuonna 2020 viime vuosien ennätysvuosien tasosta, mutta oli edelleen hyvällä tasolla. Vuonna 2020 valmistui laajennus- ja muutoshankkeet ja muut rakennukset huomioiden 575 asuntoa, kerrosalana 80 420 m². Vuonna 2019 valmistuneiden asuntojen määrä oli laajennus- ja muutoshankkeet huomioiden 951 asuntoa, kerrosalassa mitattuna runsas 119 000 m².

Rakentamisen määrän tasaantuminen huippuvuosista näkyy myös myönnettyjen rakennuslupien määrässä. Rakennuslupia myönnettiin laajennus- ja muutoshankkeet sekä muut rakennukset huomioiden 632 asunnolle, kun vuonna 2019 lupia myönnettiin 634 asunnolle. Kerrosalassa mitattuna rakennuslupia myönnettiin vuonna 2020 noin 96 000 m², kun edellisvuonna määrä oli vajaat 79 000 m².

Vuoden 2020 aikana valmistuneista asunnoista 402 valmistui kerrostaloihin, 44 rivi- ja ketjutaloihin ja 128 erillisiin pientaloihin. Pientaloja valmistui 9 vähemmän kuin vuonna 2019.

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2020

1.4.1 Tuloperusteiden muutokset

Verotuloja kertyi 274,0 milj. euroa. Verotulokertymä ylitti muutetun talousarvion 5,7 milj. eurolla loppuvuoden ennakoitua parempien kunnallisverotilitysten johdosta, mutta jäi 3,7 milj. euroa alkupe-
räistä talousarviota pienemmäksi. Joensuun verotulojen kasvu vuoteen 2019 nähden oli 2,0 %, kun kuntien yhteenlaskettu verokertymä kasvoi 4,0 %.

Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit olivat vuoden 2019 tasolla. Tuloveroprosentti oli 20,50 % ja kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen kiinteistövero 1,10 %, vakituiset asuinrakennukset 0,45 %, muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,00 % ja voimalaitosrakennukset 2,85 %.

Kunnallisverotilitykset kasvoivat koko maan tasolla 5,1 %, Joensuun verotulot kasvoivat 2,7 % ollen 232,0 milj. euroa. Kasvun taustalla oli erityisesti verotilityksiin liittyvät jaksotustekijät ja kuntien jako-osuuksien positiiviset oikaisut vuoden 2020 aikana. Vuoden 2019 verotulokertymä jäi ennakoitua pienemmäksi ns. verokorttiuudistuksen sekä tulorekisterin käyttöönottoon liittyvien ongelmien johdosta. Tämä vaikutti vuoden 2020 verokertymää nostavasti. Toisaalta vuoden 2019 toteutuneen verotuksen perusteella tehtävä kuntien jako-osuuden tarkistus nosti kuntien tilityksiä vuoden 2020 aikana. Jako-osuuden muutokset tehtiin loppuvuodesta, viimeisin joulukuussa. Kevään ja kesän ennusteeseen nähden kertymäärviota nosti myös se, että yritysten koronapandemian johdosta hake-
mat veronmaksunlykkäykset jäivät huomattavasti pienemmäksi kuin vielä alkukesästä koko maan tasolla arvioitiin. Lisäksi Suomen talous selvisi vuonna 2020 koronapandemiasta ennakoitua pie-
nemmin vaurioin, mikä vaikutti positiivisesti verokertymäennusteiden kehitykseen.

Koko maan tasolla yhteisöverokertymä aleni 20 %. Kuntien jako-osuutta nostettiin osana kuntata-
louden koronapandemiaan liittyvää tukipaketti määräaikaaisesti 10 % -yksiköllä, minkä seurauksena kuntien yhteisöverokertymä kasvoi koko maan heikosta yhteisöverokertymästä huolimatta 3,0 %. Kuntaryhmän jako-osuus oli muutoksen jälkeen 42,13 %, kun se vuotta aiemmin oli 31,30 %. Mää-
räaikaisesti korotettua yhteisövero-osuutta kertyi viime vuoden puolella kunnille yhteensä vajaa 396 miljoonaa euroa. Kaupungin yhteisöverokertymä oli 22,1 milj. euroa, kasvua 4,6 %. Koko maata hieman suurempi kasvu selittyy kaupungin jako-osuuden kasvulla vuoteen 2019 nähden. Joensuun osalta määräaikaisen yhteisövero-osuuden korotus nosti yhteisöveron tilityksiä vajaalla 4,5 milj. eu-
rolla vuonna 2020.

Kiinteistöverokertymä aleni koko maan tasolla 6,6 % vuoteen 2019 nähden. Kertymän alenemisen taustalla oli siirtyminen kiinteistöveron joustavaan valmistumiseen, joka siirsi osan vuoden 2020 kiin-
teistöverotilityksistä vuoden 2021 puolelle. Joensuun kiinteistöverokertymä oli vuonna 19,9 milj. eu-
roa, 7,6 % edellisvuotta pienempi.

Valtionosuuksia kertyi vajaat 171,4 milj. euroa, kun talousarviossa määräksi arvioitiin 171,3 milj. eu-
roa. Alkuperäisen talousarvion mukaan valtionosuuksien määräksi arvioitiin 150,9 milj. euroa.

Kaupungin saamat valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen nähden 26,1 milj. eurolla valtion myön-
tämien koronatukien myötä. Koko maan tasolla valtionosuudet kasvoivat 27,2 %, 2350 milj. euroa. Kunnat ja kuntayhtymät saivat lakisääteiseen palvelutoimintaan ja koronan vastaiseen taisteluun yhteensä noin 3 mrd. euroa koronatukea. Koko maan tasolla valtionosuuksien määrään vaikutti

myös kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaukseen liittyvän valtionosuusvähennyksen poistuminen, valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (+114 milj. euroa), peruspalvelujen valtionosuuksien indeksitarkistus (+166 milj. euroa) sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien indeksitarkistus (+32 milj. euroa).

Kaupungin osuus valtion neljännen lisätalousarvion mukaisesta noin 720 milj. euron valtionosuuslisäyksestä oli 9,0 milj. euroa. Valtionosuuksien lisäyksestä 2,5 milj. euroa kohdentui asukasluvun, 4,3 milj. euroa kunnallisverojen jako-osuuksien, 1,4 milj. euroa alle 18-vuotiaiden määrän ja 0,8 milj. euroa yli 65-vuotiaiden määrän suhteessa. Kaupungin osuus seitsemännen lisätalousarvion mukaisesta 750 milj. euron valtionosuuslisäyksestä oli 8,9 milj. euroa. Lisäyksestä 1,8 milj. euroa kohdentui asukasluvun, 3,2 milj. euroa kunnallisverojen jako-osuuksien ja 0,05 milj. euroa 13-15 -vuotiaiden asukkaiden suhteessa. Lisäksi 3,9 milj. euroa kohdentui koronapandemiaan liittyvien testien suhteessa. Näiden lisäksi valtionosuuksiin kohdistui joulukuussa tehdyllä valtiovarainministeriön erillisellä päätöksellä valtionosuuslisäys, joka kattoi aamu- ja iltapäivätoiminnan koronapandemiasta aiheutuneiden maksutulojen menetyksiä.

Valtionosuuksien määrään vaikutti myös päätös kompensoida kunnille koronapandemian johdosta yrityksille myönnettyjen veronmaksunlykkäyksistä aiheutuvaa verotilitysten viivästymistä kunnille verotulomenetyksistä johtuvien verotulomenetysten korvausten kautta. Yritysten maksujärjestelyjen muutosten johdosta kaupungin verotulomenetyksistä johtuvat verotulomenetysten korvaukset kasvoivat 1,35 milj. euroa. Korvaukset eritellään tilinpäätöksessä omalle tililleen, mutta kohdentuvat tulolaskelmassa valtionosuuksien alle.

Valtiovarainministeriön elokuussa tekemässä valtionosuuspäätöksessä huomioitiin myös eräitä muita valtionosuusperusteiden muutoksia, jotka nostivat kaupungin saamaa valtionosuutta noin 0,6 milj. eurolla. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tarkisti loppuvuodesta valtionosuuspäätöstä toteutuneita suoritelmääriä vastaavasti.

Yhteisöveron kuntaryhmän määräaikaisen kuntaryhmän korotuksen ja valtionosuuksien kautta kohdennettujen tukitoimien lisäksi kunnille kohdennettiin koronapandemiasta aiheutuviin vaikutuksiin tukea Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonaloille kohdennettujen valtionavustusten kautta. Kaupunki sai Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kohdistuvia valtionavustuksia varhaiskasvatuspalveluihin 0,4 milj. euroa, museopalveluihin 0,079 milj. euroa, kansalaisopiston palveluihin 0,226 milj. euroa, konservatorion palveluihin 0,023 milj. euroa, orkesterin toimintaan 0,13 milj. euroa, perusopetukseen 0,923 milj. euroa sekä lukio-opetukseen 0,283 milj. euroa. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan osalta kaupunki sai koronatukea joukkoliikenteen lipputulomenetyksiin 0,556 milj. euroa ja 0,02 milj. euroa elvyttäviin kehittämishankkeisiin. Kulttuuripalveluiden tuesta osa ja varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen ja lukio-opetuksen osalta merkittävä osa tuesta kohdentuu vuodelle 2021.

Kaupungin päätösvallassa olevia asiakasmaksuja korotettiin vuodelle 2020 pääsääntöisesti keskimäärin 2 %:lla.

1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä

Vuosi 2020 oli maailmanlaajuisesti poikkeuksellinen alkuvuodesta levinneen koronapandemian seurauksena. Pandemia ja sen torjumiseksi toteutetut rajoitustoimet leimasivat myös kaupungin toimintaa vuoden aikana maaliskuusta 2020 lähtien.

Alkuvuodesta 2020 keskeisessä asemassa oli loppuvuodesta 2019 valmisteltujen rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttamisen käynnistäminen. Joulukuussa 2019 hyväksytyn yhteistointamennettelyjen neuvottelutuloksen tavoitteena oli 6 milj. euron säästöjen toteuttaminen pitkävaikutteisilla rakenteellisilla ja toiminnallisilla muutoksilla ja uudistuksilla vuosina 2020-2021. Muutosten toteuttamiseen liittyi myös hallintosäännön muutos, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 24.2.2020 § 19. Muutettu hallintosääntö on ollut voimassa 1.3.2020 lukien ja korvasi 1.7.2019 voimaan tulleen hallintosäännön. Syyskuussa kaupunginvaltuusto hyväksyi lisäksi hallintosääntöön muutoksen, joka mahdollisti kaupunginvaltuuston kokoontumisen sähköisessä toimintaympäristössä.

Vuoden 2020 talousarviossa rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten tavoite oli kohdennettu pääosin keskitetysti yleishallinnon tulosalueelle. Toimenpiteiden tarkentumisen myötä tavoiteltavat säästöt kohdennettiin tulosalueille kaupunginvaltuuston helmikuussa käsittelemän talousarviomuutoksen yhteydessä. Edellä esitetty hallintosäännön muutos merkitsi muutoksia kaupungin organisaatioon, minkä seurauksena myös talousarviorakennetta tarkistettiin kaupunginvaltuuston helmikuussa käsittelemän talousarviomuutoksen yhteydessä. Lisäksi vuoden 2020 talousarviossa asetetut toiminnalliset tavoitteet kohdennettiin uuden organisaatorakenteen mukaisesti sekä tarkennettiin talousarvion sitoumuksia ja toimintavaltuudet koskevat määräykset.

Koronapandemian leviämisen myötä kaupunginhallitus käsitteli maaliskuun puolivälistä alkaen säännöllisesti pandemiaan liittyviä toimenpiteitä. Valtioneuvoston päätösten seurauksena kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalveluita suljettiin 18.3. alkaen ja kaupungin henkilöstö siirtyi etätöihin työtehtävien mahdollistamissa puitteissa. Koulutuspalvelut siirtyivät pääosin etäopetukseen lukuun ottamatta lähiopetusta E-3 -luokkien sekä erityisen tuen päätöksen saaneiden opetusta. Valtaosa alaluokkien oppilaita siirtyi kuitenkin etäopetukseen huomioiden valtakunnalliset suositukset. Etäopetuksessa olevien oppilaiden osalta käynnistettiin aterijakelu 15.4. alkaen. Valtakunnalliset suositukset vaikuttivat myös perheiden päätöksiin ja hoidossa olevien lasten määrä oli kevään aikana varsin matala. Varhaiskasvatuksen osalta asiakasmaksuihin myönnettiin hyvityksiä lasten ollessa poissa hoidosta. Yleisötilaisuuksia peruutettiin laajasti huomioiden kokoontumisia koskevat rajoitukset. Ikäihmisille tarjottiin asiointiapua kevään aikana yhteistyössä järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Kaupungin asiakaspalvelupisteitä suljettiin ja lisäksi kaupungin palveluiden sisältöihin tehtiin koronapandemian johdosta muutoksia laajemminkin. Kaupungin laskutuksessa koronapandemian aiheuttamat äkilliset muutokset huomioitiin maksuaikoja pidentämällä ja huomioimalla mahdollisia pandemiasta aiheutuvia taloudellisia vaikeuksia maksuaikojen myöntämisessä, lisäksi huojennuksia myönnettiin kaupungin vuokraamista tiloista. Koronapandemia ja siihen liittyvät rajoitustoimet vaikuttivat välillisesti myös sellaisiin palveluihin, joita rajoitukset eivät suoraan koskeneet. Esimerkiksi joukkoliikenteen matkustajamäärät romahtivat keväällä ja koronapandemiasta seurannut liikkumisen vähentyminen näkyi pysäköinninvalvonnan toiminnassa.

Huhtikuussa hyväksyttiin myös yksinyrittäjien tukeen liittyvä valtakunnallinen menettely. Käytännössä valtio myönsi kunnille eteenpäin myönnettäväksi yksinyrittäjille suunnatun tuen. Kaupunki

organisoi tuen myöntämisen yhteistyössä Business Joensuu Oy:n kanssa. Tukia myönnettiin yhteensä 556 yritykselle, yhteensä 1,1 milj. euroa.

Koronapandemiasta ja sen torjumiseksi tehdyt rajoitustoimet vaikuttivat voimakkaasti palveluiden järjestämiseen ja kysyntään, mistä johtuen kaupunginhallitus hyväksyi yhteistoimintamenettelyjen käynnistämisen tavoitteena sopeuttaa kaupungin taloutta ja toimintaa pandemian aiheuttamiin ja valtioneuvoston linjauksista seurannaisiin vaikutuksiin kaupungin toiminnassa. Yhteistoimintamenettelyjen neuvottelutulos mahdollisti enintään 90 päivän mittaisten lomautusten toteuttamisen sellaisen henkilöstön osalta, jonka tehtävien suorittaminen estyi tai tehtävät olennaisesti vähentyivät tai vähenivät suoraan tai välillisesti epidemian, poikkeuslainsäädännön tai valtioneuvoston ohjeistuksen vuoksi. Lomautusten määrä jäi lopulta suhteellisen vähäiseksi, koska koronatilanteen parantumisen myötä palveluita ja yleisötilaisuuksia koskevia rajoituksia purettiin vaiheittain toukokuusta alkaen. Peruskoulut siirtyivät lähiopetukseen 14.5. alkaen. Koronatartuntojen määrän kasvun myötä syksyllä jouduttiin jälleen rajoitustoimiin kaupungin palveluissa. Suositukset ja rajoitustoimet koskivat mm. maskien käyttöä, yleisötilaisuuksia, aikuisten sisätiloissa tapahtuvaa ryhmäliikuntaa, asiakaspalvelupisteitä ja kaupungin henkilöstön etätyötä.

Kaupunginvaltuuston huhtikuun päätöksen mukaisesti kaupunki sitoutui osaltaan Saimaa -ilmiö 2026 hankkeeseen, jossa Savonlinnan kaupunkia haetaan Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodeksi 2026. Saimaa-ilmiö 2026 -kulttuuripääkaupunkivuosi on kulttuurisisällön lisäksi laaja strateginen elinvoimahanke koko Itä-Suomen kehityksen muuttamiseksi. Päättävöitteita on yhteistyön tiivistyminen ja lisääntyminen koulutuksen, tutkimuksen, ympäristön, kestävän kehityksen, kaupunkikehityksen ja kulttuurimatkailun aloilla, mielikuvan paraneminen Itä-Suomesta, kulttuuri- ja luovien alojen moninaisuuden vahvistuminen osana elinkeinorakennetta sekä Itä-Suomen kansallisen ja kansainvälisen profiilin kohottaminen kulttuurin avulla. Kaupunginvaltuusto päätti myös varata hankkeen toteuttamista varten 0,5 milj. euron määrärahan, joka on huomioitu tilinpäätöksen mukaisissa sopimusvastuissa. Kaupunginhallitus hyväksyi Saimaa -ilmiötä koskevan yhteistyösopimuksen.

Kaupungin investointitaso on ollut poikkeuksellisen korkea viime vuosina ja muutokset kaupunkiympäristössä ja kaupungin palveluverkossa ovat olleet merkittäviä. Investointitaso oli edelleen korkealla tasolla. Symmetrisen kaupungin kehittäminen jatkui systemaattisesti. Kaupunkirakennepalveluiden kehittämishankkeista merkittävimmät hankkeet olivat Asemanseudulle toteutettu Asemankaari-joukkoliikennekatu, saattopysäköintialue ja sen informaatiojärjestelmät ja Kauppakadun pyöräkadun jatkaminen sekä Koulukadun ja Siltakadun perusparannushankkeet. Keskusurheilukentän peruskorjaus valmistui. Asemanseudulle on valmistunut myös Joensuun Toriparkki Oy:n toteuttama pysäköintitalo.

Talonrakennushankkeista valmistuivat Jukolankadun uusi päiväkotikoti, Marjalan koulun laajennus sekä vuokrakohteena toteutettu Tuupovaaran koulu ja kilpajäähallin kattokannattajien vahvistus ja valaistuksen uusiminen. Mehtimäkihallin ja Karsikon koulun rakennustyöt käynnistyivät. Sirkkalan koulu kiinteistöön liittyen vuoden 2020 aikana tehtiin pihatöitä ja vuoden 2019 puolella valmistuneiden kilpajäähallin huoltotilojen peruskorjauksen sekä harjoitusjäähalli 1. teräsrakenteiden lisätuntojen ja betonilattian uusimisen osalta tehtiin vuoden 2020 puolella viimeistelytyöitä. Pienempiä talonrakennushankkeita toteutettiin vuoden aikana useisiin kohteisiin. Tulevien vuosien talonrakennushankkeista kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuussa Karsikon koulun hankesuunnitelman ja kustannusarvion muutoksen sekä joulukuussa Sirkkalan liikuntakeskuksen saneerauksen ja muutostöiden hankesuunnitelman. Karsikon koulun hankesuunnitelman muutoksella suunnitelmia tarkennettiin huomioiden oppilasmäärän kehittymistä koskeva arvio. Sirkkalan liikuntakeskus liittyy Sirkkalan

kiinteistön muutoksen yläkouluksi. Liikuntakeskuksen myötä valmistuvat koulua ja laajemmin myös kuntalaisia palvelevat liikuntatilat.

Kaupunginvaltuusto linjasi elokuussa myös hallinnon tilojen keskittämistä. Valtuuston päätöksen mukaisesti hallinnon tilat keskitetään kortteliin 39 siten, että toimisto- ja kokoustilat sijoitetaan Torikatu 19 rakennettavaan uudisrakennukseen ja tilojen vuokrauksesta tehdään esisopimus tilat toteuttavan Korhonen yhtiöiden kanssa. Asiakaspalvelupiste toteutetaan kaupungin omiin tiloihin Carelicumin katutasoon. Linjaus toteuttaa konsernistrategian tavoitetta koota keskeiset hallinnon toiminnot yhteen paikkaan. Hallinnon toimintojen keskittämisen tavoitteena on kehittää toimintoja ja palveluita. Muutos koskee noin 200 kaupungin hallinnon toimisto- ja asiantuntijatehtävissä työskentelevää henkilöä. Valmistelussa tarkasteltiin kolmea eri vaihtoehtoa hallinnon tilojen sijainniksi. Kaupunginhallitus hyväksyi valtuuston päätöksen jälkeen esisopimuksen hallinto- ja toimistotilojen rakentamisesta ja vuokraamisesta Joensuun kaupungille. Hallinnon tilojen keskittäminen vapauttaa kaupungintalon uuteen käyttöön. Tavoitteena on muuttaa kaupungintalo museokäyttöön Sinisen Virran -museot konseptin mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi elokuussa kulttuuripaikkasuunnitelman. Suunnitelma pohjautuu kulttuuri- ja liikuntalautakunnan joulukuussa 2019 hyväksymään kulttuuritilaselvitykseen, jossa kartoitettiin kulttuurin eri toimijoiden näkemyksiä ja toiveita Joensuun kulttuuritiloista. Keskeisimmät kulttuuritilaselvityksessä esille nousseet asiat olivat musiikki- ja kulttuuritalo, museokokonaisuuden kehittäminen, esittävän taiteen tarpeita palveleva sali, lasten kulttuurin tarpeet, näyttelytilat, tilojen varaamiseen ja kustannuksiin liittyvät kysymykset. Lisäksi esille nousi tilojen saavutettavuus ja esteettömyys sekä monitoimitilojen puute. Hyväksytty kulttuuripaikkasuunnitelma on laaja kokonaisuus, jossa on tarkasteltu kaupunginhallituksen toimeksiannon mukaisesti eri toimijoiden käytössä olevia tiloja ja kulttuuritilaselvityksessä keskeisiksi tunnistettuja hankkeita musiikki- ja kulttuuritaloa sekä museokonseptointia. Suunnitelma sisälsi kärkihankkeeksi nimetyn musiikki-/kulttuuritalon osalta kaksi tarveselvitystasosta vaihtoehtoista selvitystä. Vaihtoehtoina tarkasteltiin uudisrakennusta Ystävyydenpuiston tontille ja musiikki- ja kulttuuritalon toimintojen sijoittamista Carelicumin kortteliin siten, että varsinainen konserttisali tulisi uudisosaan ja muut toiminnot sijoittuisivat olemassa oleviin tiloihin. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti hallinnon tilojen muutokseen liittyvä museon ja musiikki- ja kulttuuritalon hankkeiden toteuttaminen ja aikataulutus Carelicum vaihtoehdon mukaisesti ratkaistaan tarkemmin seuraavan valtuustokauden strategiassa ja siitä johdetuissa talousarvioissa.

Vuoden 2020 aikana valmistui 17 asema- tai ranta-asemakaavaa. Näistä viisi on Joensuun kaupunkirakennetta tiivistäviä. Rantakylä-Utran osayleiskaava valmistui alkuvuonna 2020. Ensimmäinen yleiskaavaa toteuttava asemakaava on käynnissä Rantakylänkadun ympäristössä. Kaavoituksella on pystytty vastaamaan tontinluovutuksen tarpeisiin sekä varautumaan tulevaisuuden tarpeisiin. Carelicum korttelin asemakaavamuutoksen valmistelua viivästytti musiikki- ja kulttuuritalon sijoittamisen huomiointi ja muutos tulee kaupunginvaltuuston päätettäväksi kesään 2021 mennessä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kauppatorin asemakaavamuutoksen, mutta siitä valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Jokelan tonttia koskenut asemakaavamuutos on saanut lainvoiman vuoden 2020 lopussa ja kaava mahdollistaa tontin täydennysrakentamisen. Yliopiston kaavamuutos keskeytettiin Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n aloitteesta.

Kaupunginhallitus teki marraskuussa 2019 päätöksen kaupungin tytäryhtiö Kiinteistö Oy Sairaala-katu 19:n osakkeiden myynnistä Pyhäselänranta Oy:lle. Kauppa toteutui lokakuussa 2020. Kaupunginhallitus hyväksyi osaltaan elokuussa Kiinteistö Oy Enon jäähallin omistaman jäähallirakennuksen

siirtämisen kaupungin omistukseen, jonka jälkeen yhtiö on tarkoitus purkaa. Jäähallirakennuksen siirto ja yhtiön purkaminen siirtyivät vuoden 2021 puolella toteutettaviksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuussa rakennusjärjestyksen, joka korvasi vuonna 2010 voimaantulleen aiemman rakennusjärjestyksen. Muutos huomioi lainsäädännössä tapahtuneet muutokset ja rakennusjärjestys toimii jatkossa entistä selkeämpänä, toimivampana ja ajantasaisempana rakentamisen ohjausvälineenä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi syyskuussa pääomasijoitusrahaston, North Karelia Growth Fund, perustamisen. Etelä-Savon ELY-keskus myönsi yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta 14.6.2019 Pohjois-Karjalan pääomasijoitusrahaston perustamista varten. Myönnetyn avustuksen määrä on 2,5 milj. euroa ja se on myönnetty Joensuun kaupungille edelleen sijoitettavaksi perustettavaan pääomasijoitusrahastoon. ELY:n osuuden lisäksi Joensuun kaupungin osuus on 1 milj. euroa ja yksityisten sijoittajien osuus noin 2,5 milj. euroa, jolloin rahaston kokonaissuuruus on 6 milj. euroa. Rahaston tarkoituksena on täydentää rahoitusmarkkinoilta puuttuvaa pääomaa, joka suunnataan vasta aloittaneille ja nuorille yrityksille. Sijoitustoiminta keskittyy voimakasta kasvua ja kansainvälistymistä hakeviin nuoriin sekä perustamis- ja siemenvaiheen yrityksiin, jotka ovat sijoittuneet tai tulevat sijoittumaan Joensuuhun tai muualle Pohjois-Karjalaan. Sijoitus voi myös kohdentua yritykseen, joka muulla tavoin tuottaa liikevaihtoa tai työpaikkoja Pohjois-Karjalaan yrityksen kotipaikasta riippumatta. Rahasto mahdollistaa ja aktivoi yksityisten sijoittajien kanssasijoituksia sekä pyrkii nopeuttamaan lisäsijoitusten toteutumista kohdeyrityksiinsä. Rahaston tavoitteena on kohdeyrityöiden arvonnousun kautta tapahtuvan tuoton saaminen. Rahaston avulla suunnitellaan rahoitettavaksi 15-25 yritystä, ja ensisijoituksen suuruus olisi 25 000 – 150 000 euroa. Yhteen kohdeyritykseen voidaan sijoittaa enintään 10 % rahaston kokonaispääomasta. Rahaston toimikausi olisi 10 vuotta. Aiemmin perustetun pääomasijoitusrahaston, Startup -rahasto Joensuu Ky, sijoitustoiminta jatkui.

Kaupunki ilmoitti kiinnostuksensa Itärataa koskevan hankeyhtiön perustamiseen ja rahoittamiseen Porvoo-Kouvola -linjauksen mukaisesti. Itärata on uusi raideyhteys Helsinki-Vantaan lentoasemalta Porvoon kautta Kouvolaan. Itärata toteutuessaan lyhentäisi matka-aikaa Helsinkiin. Täysimääräisten hyötyjen saavuttaminen edellyttää investointeja myös raideyhteyden muilla osuuksilla. Alustavan arvion mukaan Joensuun osuus hankeyhtiön pääomittamisesta olisi noin 2,4 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2021-2025. Hyvinvointikertomus on kuvaus hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kunnassa. Hyvinvointikertomuksessa- ja suunnitelmassa on asetettu yhteensä 16 tavoitetta, joihin halutaan muutosta vuosina 2021–2025. Asetetuilla tavoitteilla pyritään pidemmällä aikavälillä vaikuttamaan sellaisiin laajoihin hyvinvointia uhkaaviin haasteisiin kuten kaupungin elinvoiman heikentymiseen, eriarvoisuuden kasvuun, syrjäytymisen lisääntymiseen ja ilmastomuutokseen. Vuoden aikana hyväksyttiin myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vuosille 2021-2025. Suunnitelman tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja se sisältää muun muassa tiedot lasten ja nuorten kasvuoloista, hyvinvoinnin tilasta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä ja ongelmia ehkäisevistä toiminnoista ja palveluista, yhteistyön järjestämisestä sekä suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta. Suunnitelma on luonteeltaan ohjaava ja tukee lasten ja nuorten hyvinvointityön yhteistä johtamista ja kehittämistä sekä on osa Joensuun kaupungin laajempaa hyvinvointikertomusta.

Kaupunginhallitus päätti marraskuussa 2019, että kaupungin perintäpalvelut siirtyvät Meidän Itä ja talous Oy:lta Sarastia Kuntaperintä Oy:n hoidettavaksi. Muutos tapahtui maaliskuun 2020 alusta lukien. Kaupunginhallituksen vuoden 2019 puolella tekemän päätöksen mukaisesti liksenvaara-

Ketunpesät vesiosuuskunta ja Mulonniemen vesiosuuskunnat liittyivät vuonna 2020 osaksi Joensuun Vesi- liikelaitosta.

Sosiaali- ja terveystalouden uudistusta valmistellaan koko maan tasolla. Esityksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät siirtyisivät hyvinvointialueiden hoidettavaksi vuoden 2023 alusta lukien. Esityksen toteutuessa sillä olisi laajoja vaikutuksia kaupungin toimintaan ja talouteen. Kaupunginhallitus antoi uudistusta koskevan lausunnon syyskuussa.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä, Siun sote, vastaa sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä Pohjois-Karjalan maakunnan alueella. Siun soten tilinpäätökset ovat olleet alijäämisiä koko kuntayhtymän varsinaisen toiminnan ajan: vuonna 2017 tilikauden alijäämä oli 1,8 milj. euroa, vuonna 2018 9,3 milj. euroa ja vuonna 2019 4,0 milj. euroa. Vuoden 2020 tilikauden tulos on 5,0 milj. euroa alijäämäinen. Kuntayhtymän katettava alijäämä on vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan 12,2 milj. euroa. Alijäämän kehitys osoittaa, että maksusuudet ovat olleet Siun soten toiminta-aikana liian pienet suhteessa palvelujen tuottamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Vuoden 2020 osalta alijäämaiseen tulokseen on vaikuttanut koronapandemia. Sote-uudistuksen toteutuessa alijäämät tulisivat katettavaksi viimeistään 2022 aikana ja kuntalain alijäämän kattamista koskevien säännösten mukaan kuntayhtymän kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien, käytännössä vuoden 2023 loppuun mennessä. Huomioiden valtion kuntatalouden määräaikaiset tukitoimet ja niiden kohdentuminen, kuntien tulevien vuosien talouden näkymät ja Siun soten mahdollisuudet kattaa alijäämää muilla toimenpiteillä, on kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa linjattu, että kunnat kattavat Siun sotelle muodostuneen alijäämän ylimääräisellä maksulla vuoden 2021 aikana. Ylimääräinen maksu edellyttää perussopimuksen muutosta, joka valmistellaan kuntien valtuustojen päätettäväksi viimeistään toukokuussa. Kaupunki vastaa omalta osaltaan Siun soten alijäämästä. Kaupungin osuus peruspääoman mukaan arvioituna on 5,32 milj. euroa, johon on varauduttu vuoden 2020 tilinpäätöksessä pakollisella varauksella. Menon täsmällinen määrä ja toteutumisajankohta tarkentuvat perussopimuksen muutoksen käsittelyn yhteydessä.

Kuntien Siun sotelle maksamia maksusuuksia korjattiin vuoden aikana maksusuuksien määrittämisessä olleen teknisen virheen johdosta. Vuoden 2020 kuntakohtaisten maksusuuksien määräytyminen perustui perussopimuksen mukaan vuosien 2017 ja 2018 toteutumiin sekä vuoden 2019 ennusteeseen. Vuoden 2019 ennusteeseen sisältyi kaksi laskentateknistä virhettä, minkä johdosta maksusuuksien perusteena ollut vuoden 2019 ennuste oli määritelty virheellisesti. Siun sote varasi kunnille mahdollisuuden tulla kuulluksi virheen korjaamisesta hallintolain 51 §:n nojalla. Kaupunginhallitus antoi asiasta lausunnon syyskuussa. Teknisten virheiden korjaus nosti kaupungin vuoden 2020 maksusuutta noin 766 000 euroa.

Kaupungin takausvastuut kääntyivät laskuun vuoden 2020 aikana. Takausvastuiden määrä 31.12.2020 oli vajaat 168 milj. euroa, kun vuotta aiemmin takausvastuiden määrä oli 178 milj. euroa. Vuoden 2020 aikana ei myönnetty uusi takauksia, mutta kaupunginvaltuusto hyväksyi huhtikuussa Rantakylän Liikuntahalli Oy:n esityksen Pohjois-Karjalan Osuuspankin yhtiölle antaman ja Joensuun kaupungin takaaman lainan lyhennysten keskeyttämisestä 12 kuukaudeksi ja laina-ajan pidentämisestä 12 kuukaudella. Kaupunki on antanut omavelkaisen takauksen ko. lainan vakuudeksi.

1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa

Peruskaupungin vuoden 2020 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen 3,3 milj. euroa alijäämäinen. Liikelaitos ja rahastot huomioiden muutettu talousarvio oli 0,5 milj. euroa ylijäämäinen. Alkuperäisen talousarvion mukainen peruskaupungin alijäämä oli 7,2 milj. euroa. Ulkoinen tulos (sis. liikelaitos ja rahastot) oli 2,3 milj. euroa alijäämäinen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioon muutoksia helmi- ja marraskuun kokouksissaan. Helmikuun talousarviomuutoksessa toteutettiin yhteistoimintaneuvottelujen säästötoimenpiteiden kohdentaminen toimialoille sekä hallintosäännön muuttumisen vaikutukset talousarviorakenteeseen. Marraskuun talousarviomuutoksessa huomioitiin koronapandemian vaikutukset talousarvioon, uusien työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin tehdyn keskitetyn varauksen jako tulosalueille sekä muita muutoksia.

Kaupungin vuoden 2020 tilikauden tulos on 12,3 milj. euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen on 4,5 milj. euroa.

Peruskaupungin vuoden 2020 talousarvio toteutui kokonaisuutena budjetoitua paremmin. Tilikauden ylijäämä oli 1,7 milj. euroa, kun talousarvion mukainen alijäämä oli 3,3 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen toimialueella talousarvio alittui yleishallinnon, konsernipalvelujen ja elinvoimapaalvelujen sekä Pohjois-Karjalan hankintatoimen tulosalueilla. Yleishallinnon toteutuma oli noin 1,1 milj. euron budjetoitua parempi. Myyntivoittoa kertyi 3,1 milj. euroa, josta tonttien myyntivoittojen osuus oli vajaat 2,2 milj. euroa ja Kiinteistö Oy Sairaalakatu 19 myynnistä 0,9 milj. euroa. Talousarviossa tonttien myyntivoittojen osuudeksi oli arvioitu 3,0 milj. euroa. Tonttien osalta tavoite ei toteutunut, mutta myyntivoittotavoitetta ei muutettu, koska oli tiedossa, että myyntivoittoa kirjautuu noin 1 milj. euroa KoY Sairaalakatu 19 myynnistä. Konsernipalveluiden tulosalueella säästöjä talousarvioon nähden kertyi hallinto-, henkilöstö- ja kehityspalvelujen vastuualueilta ja toteutuma jäi 0,7 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmäksi. Koronapandemia vaikutti osaltaan talousarvion alittumiseen sekä yleishallinnon että konsernipalvelujen osalta, koska mm. henkilöstön koulutusmenot ja tapahtumista aiheutuvat menot toteutuvat talousarviossa arvioitua pienempänä koronapandemiasta aiheutuvien rajoitustoimien johdosta.

Kaupunginhallituksen toimialueella kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso ylittyi työllisyydenhoidon tulosalueen osalta 0,7 milj. euroa. Ylityksen syynä on arvioitua suurempi työmarkkinatuen kuntaosuus. Kuntaosuuden kasvu johtuu koronapandemian aiheuttamista muutoksista työllisyydenhoidon toimintaympäristössä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) alittui 0,9 mil. euroa. Lautakunnan tulosalueista hyvinvoinnin edistämisen palvelut ylitti talousarvion 0,4 milj. euroa, muut tulosalueet alittivat talousarvion.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) ylittyi 0,01 milj. euroa. Tulosalueista kulttuuripalvelut alitti talousarvion 0,4 milj. euroa ja liikuntapalvelut ylitti 0,4 milj. euroa. Liikuntapalveluiden talousarviomuutoksen pohjana oli oletus, että syksyllä toiminta normalisoituu. Liikuntapalveluiden tulokertymä kuitenkin pysyi normaalia alemmalla tasolla, mikä selittää suurelta osin talousarvion ylittymistä.

Kaupunkiympäristön toimialalla kaupunkirakennelautakunnan talousarvio alitti 2,1 milj. eurolla ja rakennus- ja ympäristölautakunta 0,2 milj. eurolla kaupunginvaltuuston asettaman sitovuustason. Toimintatulot ylittivät mm. maankäyttökorvausten, vuokratulojen, leasingautojen myynnistä muodostuneen myyntivoiton sekä valtionavustusten osalta. Toimintamenot alittuivat 1,79 milj.euroa ja alitusta oli erityisesti henkilöstömenoissa sekä rakentamis-, kuljetus- ja asiantuntijapalvelujen ostoissa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan toteutuma jäi talousarviossa arvioitua 0,2 milj. euroa paremmaksi.

Joensuun Tilakeskuksen tilikauden tulostavoite toteutui. Lisäksi tehtiin rakennusten tasearvojen arvonalennuksia 5,07 milj. eurolla. Alkuperäisessä talousarviossa alaskirjauksia oli suunniteltu tehtäväksi 1,02 milj. eurolla ja muutetussa talousarviossa alaskirjauksia oli 4,39 milj. euroa.

Verotuloja kertyi 273,99 milj. euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion 5,7 milj. eurolla mutta alitti alkuperäisen talousarvion 3,7 milj. euroa. Verotulot kasvoivat 2,0 % edellisvuoteen nähden. Kunnallisverotuloja kertyi 232,0 milj. euroa, 5,0 milj. euroa arvioitua ja 2,7 % edellisvuotta enemmän. Kunnallisverokertymä muodostui muutettua talousarviota korkeammaksi, koska verotulojen kehitys oli koko maan tasolla loppuvuodesta ennakoitua parempaa. Tähän vaikutti osaltaan myös loppuvuodesta tehty kuntaryhmän jako-osuuden tarkistus. Yhteisöverokertymä toteutui arvioidusti, kun sitä kertyi 0,08 milj. euroa arvioitua enemmän. Yhteisöveroja kertyi 4,6 % edellisvuotta enemmän, mikä johtuu kuntien yhteisöveron jako-osuuden korottamisesta osana kuntien koronatukipakettia. Kiinteistöveroja kertyi 0,6 milj. euroa ennakoitua enemmän, mutta kertymä laski 1,2 milj. euroa kiinteistöverotuksen siirryttyä myös joustavan verotuksen piiriin. Muutoksen on arvioitu vaikuttavan kiinteistöverotilitysten määrään alentavasti noin 10 % koko maan tasolla ja Joensuun osalta vaikutus on noin 2 milj. euroa. Tilitykset siirtyvät vuoden 2021 puolelle ja tilitysrytmin muutos on pysyvä, joten vuodelle 2021 ei ole tiedossa tämän muutoksen vuoksi suurempaa tilitystä.

Valtionosuuksia kertyi 171,4 milj. euroa, 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän ja 26,1 milj. euroa (18 %) edellisvuotta enemmän. Valtion lisätalousarvioissa myönnettyt koronatuot vaikuttivat merkittävästi valtionosuuksien kertymään vuodelta 2020. Valtionosuuksien muutosta on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,6 milj. euroa budjetoitua paremmin. Lyhytaikaisen rahoituksen korko oli vuoden aikana negatiivinen, mikä vaikutti vuoden 2020 korkomenoja alentavasti, toisaalta lainakanta jäi ennakoitua pienemmäksi, mikä vaikutti korkomenojen toteutumiseen.

Peruskaupungin vuosikate oli 40,8 milj. euroa, kun talousarvion mukainen vuosikate oli 26,5 milj. euroa.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 28,9 milj. euroa, 0,9 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Käytöstä poistettujen kiinteistöjen tasearvojen alaskirjauksia kirjattiin 5,1 milj. euroa.

Joensuun Veden tilikauden tulos ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 3,0 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen 0,3 milj. euroa. Talousarvion mukainen tavoite ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 2,57 milj. euroa. Liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta oli talousarvion mukainen 0,818 milj. euroa.

Rahastojen tulostavoite 1,2 milj. euroa toteutui. Elinkeinorahaston tulos oli 0,686 milj. euroa ja tulevaisuusrahaston 1,82 milj. euroa. Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan taseen rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin

muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta, mutta rahastosiirtoa ei voitu tehdä vuoden 2020 tuloksesta koska rakennuskustannusindeksin muutos oli -0,3 %. Rahastojen markkina-arvojen kehitystavoitteeksi asetettiin talousarviossa 2,5 %. Koronapandemian aiheuttamasta sijoitusmarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta rahastojen markkina-arvojen kehitystavoite toteutui, kun tulevaisuusrahaston varojen markkina-arvo kasvoi 3,3 % ja elinkeinorahaston 5,4 %.

Peruskaupungin rahoituslaskelman antolainojen lisäys toteutui talousarviossa arvioitua pienempänä. Antolainojen lisäys oli 0,159 milj. euroa ja sisältää Joensuun Kodeille myönnetty kolmassijalainat sekä siirto- ja palautuskelpoiset liittymismaksut. Talousarviossa antolainojen lisäykseksi oli arvioitu 0,5 milj. euroa. Antolainasaamiset vähenivät 1,738 milj. euroa. Talousarviossa vähenykseksi arvioitiin 1,10 milj. euroa. Antolainasaamisten määrä oli ennakoitua suurempi Kiinteistö Oy Tikkamäen vuokratilojen lyhennettyä ennen aikaisesti lainojaan.

Vuoden 2020 aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 20 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 33,3 milj. eurolla. Peruskaupungin lyhytaikaiset lainat vähenivät 0,01 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni, koska kuntatodistuslainaa ei ollut käytössä vuoden lopussa. Lainakanta jäi muutetussa talousarviossa arvioitua pienemmäksi, mihin vaikutti kaupungin tuloksen muodostuminen arvioitua paremmaksi.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2020 lopussa 238,6 milj. euroa, 3099 euroa/asukas.

1.4.4 Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuustasoilla

YHTENVEDO KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVUUSTASOSTA

Taloudelliset tavoitteet, 1 000 euroa

KÄYTTÖTALOUS				TA 2020	TA-muutokset	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020	Poikkeama
Kaupunginvaltuusto								
100 Valtuusto	tulosalue	toimintakate		-302	34	-268	-249	19
Tarkastuslautakunta								
110 Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue	toimintakate		-104		-104	-83	21
Kaupunginhallitus								
120 Yleishallinto	tulosalue	toimintakate		-6 922	-1 426	-8 348	-7 238	1 110
140 Työllistäminen	tulosalue	toimintakate		-14 155	7	-14 148	-14 806	-659
150 Konsernipalvelut	tulosalue	toimintakate		-4 280	150	-4 130	-3 409	721
160 Tilakeskus	tulosalue	tilikauden tulos		-569	-3 400	-3 969	-3 968	1
170 Siun soten maksusuudet	tulosalue	toimintakate		-251 764	-7 766	-259 530	-257 713	1 817
184 Elinvoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate		-2 360	10	-2 350	-2 292	58
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue	toimintakate		0	3	3	130	127
Hyvinvoinnin toimiala								
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	toimielin	toimintakate		-117 123	2 468	-114 655	-113 727	928
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	toimielin	toimintakate		-21 990	1 132	-20 858	-20 870	-13
Kaupunkiympäristön toimiala								
75 Kaupunkirakennelautakunta*	toimielin	toimintakate		-6 178	42	-6 137	-4 080	2 057
810 Alueellinen jätelautakunta	tulosalue	toimintakate		0	0	0	0	0
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta	toimielin	toimintakate		-176	-149	-325	-92	233
Joensuun vesi	liikelaitos	tilikauden tulos		2 500	70	2 570	3 003	433
Joensuun vesi	liikelaitos	korvaus peruspääomasta		-818	0	-818	-818	0
INVESTOINTIOSA								
Kaupunginhallitus								
120 Yleishallinto	tulosalue	investointimenot		-2 716		-2 716	-1 464	1 252
150 Konsernipalvelut	tulosalue	investointimenot		-20		-20	0	20
160 Tilakeskus	tulosalue	investointimenot		-17 660	-829	-18 489	-17 270	1 219
410 Koulutuspalvelut	tulosalue	investointimenot		-1 256	-70	-1 326	-985	341
440 Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue	investointimenot		-210		-210	-190	20
660 Kulttuuripalvelut	tulosalue	investointimenot		-100		-100	-107	-7
690 Liikuntapalvelut	tulosalue	investointimenot		-150		-150	-146	4
210 Kaupunkirak.ltk yhteiset palvelut	tulosalue	investointimenot		-415	-336	-751	-720	31
280 Yhdyskuntatekniikka	tulosalue	nettoinvestoinnit		-13 860		-13 860	-13 491	369
880 Ympäristönsuojelu	tulosalue	investointimenot		-30		-30	-28	2
TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA								
Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma				-7 640	400	-7 240	-6 837	403
Rahoituslaskelman antolainojen lisäys				-500		-500	-159	341
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus				11 600	-25 000	-13 400	-13 301	99

*Teknisten palvelujen johtokunta on 1.3.2020 alkaen lakannut ja jakautunut kaupunkirakennelautakunnan ja Tilakeskuksen alle. Taulukko on esitetty uuden rakenteen mukaisena myös alkuperäisen talousarvion osalta.

1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2020 oli 2624 henkilöä, josta vakinaisen henkilöstön osuus oli 1758. Määräaikaista henkilöä oli 818 ja palkkatuetun henkilöstön määrä oli 48 henkilöä. Henkilöstöstä osa-aikaisia oli 341 henkilöä. Henkilöstömäärä sisältää myös työ- ja virkavapaalla olevat henkilöt. Vuoden 2019 henkilöstömäärä oli 2735. Henkilöstömäärä laski 111 henkilöllä edelliseen vuoteen nähden.

Organisaatio	Vakinaiset		Määräaikaiset*		Yhteensä		HTV		HTV muutos
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019–2020
Kaupunginhallitus	68	65	78	78	146	143	176	120	-56
Kaupunkiympäristö**	225	199	10	14	235	213	234	218	16
Hyvinvointipalvelut***	1483	1447	695	725	2178	2172	1664	1562	-102
Varhaiskasvatus	536	493	229	241	765	734	654	555	-99
Koulutus	634	631	227	238	861	869	682	694	-12
Kulttuuri- ja liikunta	291	271	230	217	521	488	300	283	-17
Joensuun Vesi	48	47	3	1	51	48	52	46	-6
Yhteensä	1824	1758	786	818	2610	2576	2126	1946	-180

Vakinaisten ja määräaikaisten palvelussuhteet, tilanpäivä 31.12.2020. Henkilötyövuosi ajalta 1.1.-31.12.2020

*määräaikaisten lukuun eivät tässä sisälly työllistetyt.

** kaupunkiympäristön henkilöstömäärään on yhdistetty lakkautuneen teknisen keskuksen henkilöstötiedot

**hyvinvointipalveluiden yhteislukuihin sisältyy hyvinvoinnin hallinto henkilöstö

Palkallisten henkilötyövuosien kehitys

Palkallisten henkilötyövuosien määrä vuonna 2020 oli 1946 henkilötyövuotta. Kaupungin henkilötyövuosien määrä laski edellisvuoteen nähden 180 henkilötyövuodella.

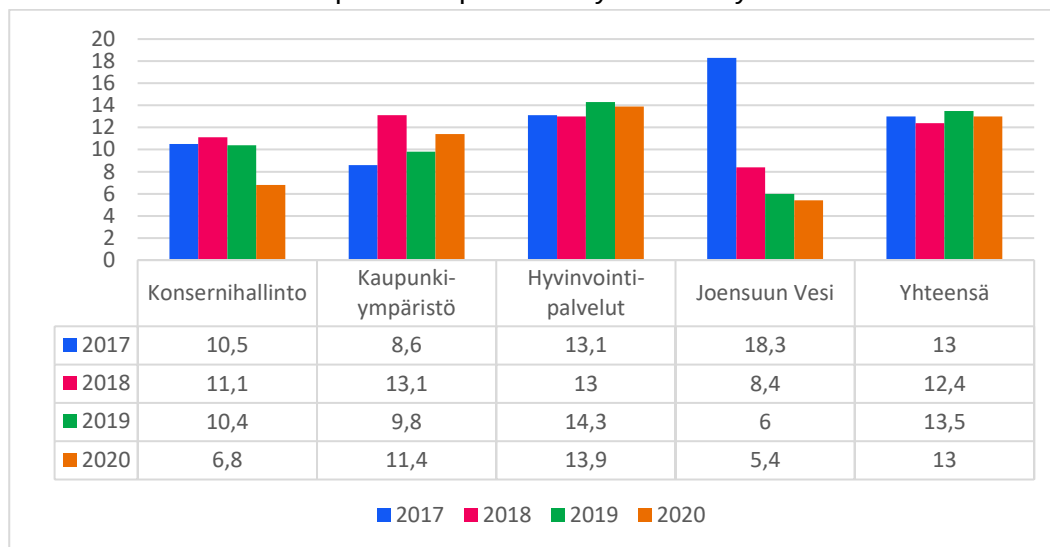
Sekä vakituisten että määräaikaisten henkilöstön henkilötyövuodet vähentyivät 90 henkilötyövuodella.

Henkilöstökulujen kehitys

Toteutuneet henkilöstökulut ilman sivukuluja vuonna 2020 olivat 79 milj. euroa. Vuoteen 2019 vertailukelpoiset henkilökulut olivat 84 milj. euroa.

Työkyvyttömyyden kustannukset

Koko henkilöstön sairauspoissaolopäivät tehtyä henkilötyövuotta kohden

Työterveyshuollon kustannukset vuonna 2020 olivat 612 800 euroa ja vastaavasti vuonna 2019 748 800 euroa, laskua 135 240 euroa. Henkilöä kohden työterveyshuollon kustannukset olivat 253 euroa.

1.6 Ympäristöasiat

Johdanto

Tähän ympäristöasioiden yhteenvetoon on koottu ne tulot ja menot, jotka ovat vuonna 2020 kohdistuneet toimenpiteisiin, joiden ensisijainen kohde on ollut ympäristönsuojelu, energiatehokkuus ja ilmastotyö. Yhteenveto on koottu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta 28.8.2018 noudattaen.

Tässä yhteenvedossa esitetään sellaiset ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut, jotka ovat saatavissa ilman erillistä laskentaa. Kaikki luvut on esitetty arvonlisäverottomina eivätkä ne sisällä poistoja.

Kaupunginhallitus hyväksyi Joensuun ilmasto-ohjelman päivityksen 22.1.2018 § 20. Hyväksytyssä ohjelmassa on 24 mittaria, joilla ohjelman toteutumista seurataan.

Kestävä kaupunki ja kestävä taloudenpito

Indikaattorit: kasvihuonekaasupäästöt, hiilinielut ja kompensaatiot, kustannushyötyanalyysit:

Vuonna 2020 päästöt vähenivät CO2 raportin ennakkotiedon mukaan noin 9 % vuodesta 2019, kun ei huomioida teollisuutta ja työkoneita. Teollisuuden päästöjen odotetaan sen sijaan hieman kasvaneen. Kaupunki aloitti oman henkilökunnan lentomatkojen päästöjen kompensoinnin 2019. Kompensatioiden keräämiselle valmisteltiin ilmastotilijärjestely, joka on tarkoitus ottaa käyttöön 2021. Joensuulle tehtiin arviot hiilinielujen kehittymisestä ja hiilineutraaliustavoitteen saavutettavuudesta eri kehitysvaihtoehtoihin perustuen. Tulosten perusteella vuoden 2025 hiilineutraaliustavoite voidaan saavuttaa, jos kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää vuoden 2007 tasosta 60 % vuoteen

2025 mennessä ja metsien hiilinielut kasvaisivat metsähakkuiden jäädessä hakkuumahdollisuuksia pienemmäksi. Vuoden 2020 ennakkotietojen mukaan kasvihuonekaasupäästöt ovat alentuneet vuoden 2007 tasosta nyt noin 30 %.

Kustannushyötyselvitys vuodelta 2017 on käytössä tausta-asiakirjana ilmastotoimenpiteille ja se päivitetään vuonna 2021.

Vetovoima ja yhdessä tehden

Indikaattorit: Ilmastotyöstä viestiminen, pilottihankkeet, ilmastohankkeet, resurssit.

Joensuun ilmastotyö on ollut vuonna 2020 näkyvästi esillä useissa eri tapahtumissa. Ilmastokorttelit-hanke on käynnissä ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Syyskuussa käynnistyi Kokeileva kaupunkiseutu Joensuu hanke (etätyöhanke). ClimateJoensuu ilmastoportaalia on kehitetty edelleen. Hankkeiden ansiosta ilmastotyöhön oli käytettävissä lisäresurssia, mutta yhteistoimintamenettelyiden jälkeen ei ilmastotyöhön enää kohdistunut 0,5 henkilötyövuotta vuonna 2020.

Elinvoima, työllisyys ja yritysystävällisyys

Indikaattorit: Ympäristökriteerit hankinnoissa, yhteistyö yritysten kanssa, ilmastotavoitteiden edistäminen yritystoiminnassa

Vuoden 2020 hankinnoissa ympäristökriteerit huomioon noin 98 %:ssa hankinnoista, joissa Joensuun kaupunki oli mukana (96 % vuonna 2019 ja 93 % vuonna 2018). Ilmastokumppaneiden määrä kasvoi vuoden aikana neljällä ja oli vuoden lopussa 38 kpl.

Hyvinvointi ja sivistys

Indikaattorit: Hiilijalanjäljen oppimisympäristö, ruokahävikki, kalusteiden kierrätysjärjestelmä

Oppimisympäristön kehittämistä tehtiin osana Ilmastokorttelit-hanketta sekä Karhunmäen että Nepenmäen kouluilla. Oppimisympäristöt ovat edelleen käytössä. Ruokahävikin seuranta on laajennettu ja sitä kehitetään erillisinä toimenpiteinä. Kalusteiden kierrätysjärjestelmää ei ole viety eteenpäin, koska sopivaa vastuutahoa toiminnan käynnistämiseksi ei ole löytynyt.

Kaupunkiympäristö

Indikaattorit: Öljylämmitys kaupungin kiinteistöissä, energiatehokkuussopimus, ajoneuvojen hankinta, varautuminen ilmastonmuutokseen

Öljylämmitteisten kiinteistöjen määrä säilyi ennallaan ja on 14 kpl (tavoite 20 kpl vuonna 2021). Kiinteistöjä, joissa öljy on vara- tai lisäpolttoaineena, on 5 kpl. Energiatehokkuussopimuksen seuranta tehdään erillisenä ja se raportoidaan energiavirastolle. Rakennuskannan uusiutuessa ja energiatehokkuustoimenpiteiden kautta energian ominaiskulutus pienenee. Vuonna 2020 tilakeskuksen kiinteistöjen lämmön ominaiskulutus oli 37,12 kWh/m³, kun se vuonna 2019 oli 36,15 kWh/m³. Kasvu johtuu kiinteistöjen lukumäärän kasvusta. Vuonna 2020 kaupunkikonsernissa hankittiin kaksi täyssähköautoa. Asemakaavoissa on huomioitu hulevesien pidättäminen ja viherkattojen rakentaminen. Rakennusjärjestykseen on lisätty ohjeet hulevesien pidättämisestä ja viivyttämisestä.

Kuntalaiset ja yritykset

Indikaattorit: Jätehuolto, teollisuuden energiankulutus, fossiilisten polttoaineiden käyttö kaukolämmöntuotannossa, lämmitysmuodon vaihtaminen öljylämmitteisillä kiinteistöillä, matkojen kulkutapaosuuden muutos

Suomen ympäristökeskuksen selvityksen mukaan kotitalousjätteen kierrätysaste oli vuonna 2019 Joensuun seudulla 42 %. Kierrätysaste on pysynyt ennallaan, joka johtuu siitä, että laskentamennettelmää on uudistettu. Teollisuuden sähkönkulutus on noussut, mutta fossiilisten polttoaineiden käyttö on vähentynyt. Kaukolämmön tuotannossa uusiutuvien polttoaineiden osuus on lisääntynyt Savon Voima Oyj:n toimenpiteiden ansiosta. Lämmitysjärjestelmää muuttaneista ei ole täsmällistä tietoa vuoden 2020 osalta. Muutoksia tehdään koko ajan öljylämmityksestä luopumisavustuksen ansiosta. Joukkoliikenteen matkamäärät ovat vähentyneet pandemian takia ja olivat 1,67 milj. vuonna 2020 (vuonna 2019 2,42 milj.). Jalankulun ja pyöräilyn kulkutapaosuus on selvitetty viimeksi 2018. Sen mukaan se oli Joensuun seudulla 44 %.

Ympäristöasioiden taloudelliset tunnusluvut 2020

Merkittävimmät kustannukset muodostuvat keväisestä hiekotushiekkojen poistosta, jätevesien käsittelystä sekä ilmastotavoitteiden toteuttamisen hanketoiminnasta. Tulot muodostuvat pääasiassa Joensuun Vesi- liikelaitoksen jätevesimaksujen tuotoista. Tuloissa näkyvät myös hanketoiminnan avustukset ja lupa- ja valvontamaksut.

Tähän yhteenvetoon ei ole sisällytetty kaupunkikonsernin tytär- tai osakkuusyritysten tietoja, sillä ne raportoivat oman toimintansa erikseen. Tällaisia ympäristöasioihin liittyviä tunnuslukuja ovat esimerkiksi jätteiden käsittelyn kustannukset ja tulot sekä rakentamiseen liittyvät energiatehokkuusinvestoinnit.

1. Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu

Tuloja ei ole ollut ja kulut muodostuvat hiekoitushiekkojen poistosta ja pölyn sitomisesta sekä ilmanlaadun seurannasta.

2. Vesien suojelu ja jätevesien käsittely

Ympäristötuotot koostuvat Joensuun veden jätevesimaksutuotoista. Vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kustannukset muodostuvat pääasiassa Joensuun Veden jätevesien käsittelyyn liittyvistä kuluista. Kuluihin sisältyvät jätevesien käsittely- ja puhdistuskustannukset sekä pintavesitutkimukset ja -selvitykset. Kuluissa ovat mukana myös Varaslammen tilan parantamiseksi tehdyt toimenpiteet sekä kosteikkojen rakentamisen kustannukset.

3. Jätehuolto

Joensuu ei kerännyt jätemaksun perusmaksun kuntaosuutta, joten tuottoja ei ollut. Roskaantuneen ympäristön puhdistamiskuluja ei erikseen ole tiliöity, joten niitä ei voida ilmoittaa.

4. Maaperän ja pohjaveden suojelu

Tuloja ei ole ollut. Kulut muodostuivat pilaantuneen maaperän puhdistustöistä ja vanhojen käytöstä poistettujen kaatopaikkojen vaikutusten seurannasta pinta- ja pohjavesiin.

5. Melun ja tärinän torjunta

Tuloja ei ole ollut. Kustannukset muodostuivat melumittauslaitteiston ylläpito- ja asiantuntijapalveluiden kustannuksista sekä kaupunkirakennepalveluiden teettämistä melu- ja tärinäselvityksistä. Lisäksi yhdyskuntatekniikka on rakentanut melusuojauksia asuntoalueille.

6. Biologisen monimuotoisuuden ja maiseman suojelu

Tuloja ei ole ollut. Kulut muodostuivat kaupunkirakennepalveluiden teettämistä luonto- ja maisemaselvityksiä sekä vieraslajien torjunnan kustannuksista.

7. Säteilyltä suojaaminen

Tällaisia toimenpiteitä ei ollut vuonna 2020.

8. Tutkimus ja kehitys

Ilmastokorttelit – uusia ilmastoratkaisuja Joensuussa -hankkeeseen saatiin Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kautta EAKR-rahoitusta ja Kokeileva kaupunkiseutu Joensuu (etätyöhanke) - hankkeeseen saatiin rahoitusta Ympäristöministeriöltä. Kulut muodostuivat Ilmastokorttelit-hankkeesta ja alueellisen energia- ja ilmastotyö -hankkeesta sekä kasvihuonekaasupäästöjen seurannasta ja taustaselvityksistä liittyen Joensuun kaupungin ilmasto-ohjelmaan. Lisäksi tehtiin vesistö- ja perhosseurainta.

9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet

Tuotot muodostuivat ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisista valvonta- ja lupamaksuista. Kustannukset muodostuivat ympäristönsuojelun lakisääteisten ja muiden ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävien hoitamisesta sekä ympäristönsuojeluviranomaisena toimivan rakennus- ja ympäristölautakunnan kuluista.

YHTEENVETO YMPÄRISTÖKUSTANNUKSISTA 2020		
	Tuotot €	Kulut €
1. Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	0	237 975
2. Vesien suojelu ja jätevesien käsittely	8 411 703	3 895 677
3. Jätehuolto	0	0
4. Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	4 951
5. Melun ja tärinän torjunta	0	162 499
6. Biologisen monimuotoisuuden ja maiseman suojelu	0	8 267
7. Säteilyltä suojaaminen	0	0
8. Tutkimus ja kehitys	177 107	226 479
9. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	42 217	242 734
Yhteensä	8 631 027	4 778 582

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita ajantasaistettiin ja muutettiin organisaatiomuutoksen vuoksi vuonna 2019. Kaupunginvaltuusto hyväksyi asiakirjan 16.12.2019 § 163. Kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2019 § 473 riskienhallintasuunnitelman, joka täydentää ja konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymiä riskienhallinnan perusteita. Näillä asiakirjoilla luodaan puitteet järjestää ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmä, vahvistetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa ja ehkäistään väärinkäytöksiä. Eri toimijoiden tehtäviä ja vastuita sekä konkreettisia toimintatapoja sisäisen valvonnan osalta määritetään myös kaupungin hallintosäännössä, sisäisen valvonnan toimintaohjeessa, kaupungin riskienhallintasuunnitelmassa sekä hyvän valmistelun ohjeissa. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on noudatettava Joensuun kaupungin konserniohjetta.

Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Edun taloudellisesta arvosta yksinään ei voi päätellä, onko kyse lahjonnasta tai luottamusta vaarantavasta edusta. Myöskään rikoslaissa lahjan tai edun luonnetta tai arvoa ei ole määritelty.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 21.12.2012 Joensuun kaupungin vieraanvaraisuus-, edustuskäytäntö- ja menettelytapaohjeet, jotka linjaavat kaupungin vieraanvaraisuuden yleiset periaatteet. Lisäksi kaupunki on ohjeistanut Kuntaliiton ohjeiden mukaisesti erityisesti johtavia viranhaltijoita vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista. Ohjeistuksen tarkoituksena on vastata siihen, mitä asioita kaupungin viranhaltijoiden ja henkilöstön sekä luottamushenkilöiden on otettava huomioon, jos he tarjoavat tai heille tarjotaan etuisuuksia sidosryhmäyhteistyössä tai muussa toiminnassa. Ilmoitusvelvolliset johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Kaupungin toimialoja ja konserniyhtiöitä on pyydetty raportoimaan, miten toimialat ja konserniyhtiöt ovat noudattaneet annettuja ohjeistuksia ja huomioineet korruption ja lahjonnan torjunnan omassa toiminnassaan. Lisäksi on pyydetty raportoimaan, onko korruptiota tai lahjontaa havaittu toimialalla tai konserniyhtiössä vuoden 2020 aikana. Toimialat ja konserniyhtiöt ovat vastauksissa kertoneet noudattaneensa annettuja ohjeistuksia eikä toimialoilla ole havaittu korruptioon tai lahjontaan viittaavaa toimintaa. Toimialojen hankinnat on keskitetty tehtäväksi hankintatoimen kautta, jolloin hankintaprosessiin vaikuttamisen mahdollisuudet pienentyvät.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä Eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa. Kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty 15.12.2020.

1.7.2 Hyvinvointi ja terveys

Kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä tietoja ja hyvinvoinnin kehitystä käsitellään muun muassa talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä. Joensuun Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma vuosille 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.12.2020 § 121.

Kaupungin toteuttamien omien selvitysten ja kyselyiden lisäksi raportoinnissa käytettyjen indikaattoreiden lähteenä ovat kansalliset tietopalvelut (esim. Sotkanet ja Tilastokeskus). Kansallisista lähteistä saatava indikaattoritieto kuvaa pääsääntöisesti tilinpäätösvuoden edeltävää vuotta eli vuoden 2020 tilinpäätöksessä tarkastellaan todellisuudessa vuoden 2019 tietoja. Tällä hetkellä valtaosa valtakunnallisista hyvinvointimittareista kuvaa ihmisten hyvinvoinnin vajeita. Siksi joensuulaistenkin hyvinvointia vähentävät asiat nousevat selkeästi esiin. Vertailukaupungeiksi on valittu Jyväskylä, Kuopio ja Lappeenranta. Lisäksi vertailukohteeksi on otettu koko maa ja Pohjois-Karjalan maakunta.

Yleisiä taustatekijöitä

Joensuu on opiskelijakaupunki. Väestöstä koululaisia ja opiskelijoita on noin 25 %, mikä on Suomen kaupungeista eniten suhteutettuna asukaslukuun. Samalla yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa. Ulkomaan kansalaisia on Joensuussa noin 2 300 henkilöä, joka on 3,0 % väestöstä. Lisäksi Joensuussa on vuosittain noin 1 000 ulkomaista opiskelijaa.

Demografinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15 - 64-vuotiasta kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Joensuun huoltosuhde vuonna 2019 oli 55,2. Vertailukohteista ainoastaan Jyväskylän arvo on matalampi, 50,7.

Kaikista perheistä lapsiperheiden osuus on Joensuussa 34,8 %, mikä on Pohjois-Karjalan (33,2 %) ohella alhaisin osuus vertailukohteista. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä on Joensuussa 25,9 %, mikä on vertailukohteiden korkein. Joensuulaisten koulutustaso on valtakunnan keskitason yläpuolella. Vähintään keskiasteen koulutuksen on saanut 46,3 % ja korkea-asteen koulutuksen 31,7 % 15 vuotta täyttäneistä kuntalaisista.

Puolet asuntokunnista asuu Joensuussa rivi- ja pientaloissa. Vuokralla Joensuussa asutaan hieman useammin kuin Suomessa keskimäärin. Yhden hengen asuntokuntia on 49,9 %, ja kuten valtakunnassa yleensäkin, osuus on kasvava.

Asuntokuntien käytettävissä olevien rahatulojen jakautuminen on pysynyt Joensuussa tasaisena. Gini-kerroin on yksi yleisimmin käytetyistä tuloerojen mittareista. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisempi tulonjako on. Joensuu saa luvun 27,7, kun koko maassa luku on 28,1. Työllisyys ja työttömyys ovat keskeisimmät tuloeroihin vaikuttavat tekijät. Vuonna 2018 kunnan yleinen pienituloisuusaste oli Joensuussa 20,0, mikä on vertailukohteiden korkein. Koko maan vastaava luku on 13,1. Samoin lasten pienituloisuusaste oli korkein Joensuussa ollen 16,1 koko maan luvun ollessa 12,2.

Tietoa kaupunginosittain:

Kaupunginosa	Väestö 2019	Äidinkieli ei kotimainen (%)	30-54-vuotiaat il- man perusasteen jälkeistä tutkintoa 2018 (%)	Työttömien osuus työvoi- masta 2018 (%)
Eno-Uimaharju-Louhioja	5 476	1,3	16,7	16,9
Hammaslahti-Reijola-Niittylahti-Suh- mura	6 992	1,5	8,3	10,6
Tuupovaara-Kiihtelysvaara-Heinä- vaara	4 236	2,9	12,9	18,2
Marjala-Noljakka	8 477	9,5	10	16,3
Keskusta-Kanervala	16 658	3,7	5,8	11,3
Hukanhauta-Karhunmäki	5 926	3,1	4,6	9,3
Rantakylä-Utra	13 995	8,6	10,9	17,7
Karsikko-Multimäki-liksenvaara	4 943	2	7,8	13
Penttilä-Niinivaara	8 526	4,4	6	11,9

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

Joensuulaisista 1–5-vuotiaista varhaiskasvatukseen osallistuu 74,5 %. Vertailutietoa on saatavilla 1-6-vuotiaista kunnan kustantamaan varhaiskasvatukseen osallistuneista, jossa esikoululaiset ovat siis mukana. Joensuun osuus on koko maan osuuden (63,4 %) kanssa lähes sama ollen 63,3 %. 4-vuotiaista joensuulaisista lapsista kotioloissa WHO:n liikuntasuosituksen mukaisesti liikkuu 37,9 %, mikä on vertailukaupunkien matalin osuus. 2-6-vuotiaista joensuulaisista tytöistä ylipainoisia on 13 % ja pojista 23 %. Osuus on samaa tasoa kuin koko maassa ja vertailukaupungeissa.

4. ja 5. luokan oppilaat ovat tyytyväisiä elämäänsä koko maassa, eikä Joensuu poikkea muiden kuntien tilanteesta (90,7 %). Kun Joensuun koululaisilta kysyttiin parhaasta asiasta elämässä ja kou-
lussa, nousi kaksi asiaa ylitse muiden: kaverit ja perhe. Myös harrastukset ovat erittäin tärkeitä. Ala-
koululaisille tärkeää on lisäksi leikkiminen, koti, pelaaminen ja ruoka. Myös sukulaiset ja lemmik-
kieläimet ovat tärkeitä. Koulussa parasta ovat välitunnit, liikunta, oppiminen – ja kaverit.

Joensuulaisten alakoululaisten mielestä

- Koulun tilat ovat siistit ja hyvät (ka. 3,5 asteikolla 1-4)
- Pihalla voi pelata ja leikkiä (ka. 3,7 asteikolla 1-4)
- Koulu on turvallinen (ka. 3,7 asteikolla 1-4)

Koulunkäynti sujuu valtaosalla Joensuun 4. ja 5. luokan oppilaista hyvin ja he pitävät koulunkäyn-
nistä (78,2 %). Lukemisessa, laskemisessa ja kirjoittamisessa on vaikeuksia Joensuussa 2,0 %:lla,
koko maan osuuden ollessa 3,1 %. Luetun ymmärtämisessä joensuulaisista 2. luokan oppilaista
lkätasoisia tai ikätasoisistaan parempia on yhteensä 79,4 % ja 5. luokan oppilaista lkätasoisia tai ikä-
tasoisistaan parempia yhteensä 79,2 %.

Perheen kanssa tämän ikäiset tulevat hyvin toimeen. Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa oli
Joensuussa 1,4 %:lla. Koko maan osuus on 2,3 %. Aikaa harrastuksen parissa viettää vähintään
kerran viikossa 4. ja 5. luokan oppilaista 80,3 %, mikä on suurempi osuus kuin Pohjois-Karjalan
maakunnassa keskimäärin mutta hieman matalampi kuin vertailukaupungeissa. Vähintään tunnin
päivässä liikuntaa harrastaa joensuulaisista 4. ja 5. luokan oppilaista 39,5 %, mikä on vertailukoh-
teiden keskitasoa. Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi tämän ikäisistä kokee

Joensuussa 7,7 %, koko maan osuuden ollessa 9,0 %. Vanhemman liiallinen alkoholin käyttö on aiheuttanut haittaa 2,1 % 4. ja 5. luokan oppilaista Joensuussa. Osuus on samaa tasoa vertailukohteiden kanssa.

Joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee 21,7 %, mikä on samassa linjassa vertailukaupunkien kanssa. Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä on 75,5 %, mikä on vertailun keskitasoa. Päivittäin tupakoivien osuus on laskenut huomattavasti vuodesta 2013 lähtien koko maassa ja ollen vuonna 2019 Joensuussa 4,7 %. Päivittäinen nuuskaa käyttävien osuus on vertailukuntien matalin ollen 3,6 %. Humalahakuinen juominen on myös laskenut seurantavuosien aikana. Joensuulaista 8. ja 9. luokan oppilaista 5,7 % ilmoittaa juovansa itsensä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa ja viikoittain alkoholia käyttää 2,6 %. Kannabista on kokeillut vähintään kaksi kertaa 3,2 % joensuulaisista 8. ja 9. luokkalaisista, mikä on vertailukohteiden matalin osuus.

Päivittäisen koululounaan joensuulaisista oppilaista jättää syömättä kolmannes oppilaista. Ylipainoisia Joensuun 8. ja 9. luokkalaista on 17,5 %, mikä on hieman korkeampi osuus kuin vertailukaupungeissa. Vähintään tunnin päivässä liikuntaa harrastaa joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista 25,5 %, mikä on vertailukohteiden korkein osuus. Joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista 96,7 % kertoo harrastavansa jotakin vähintään kerran viikossa, koko maan luvun ollessa 95,9 %. Joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista 38 % harjaa hampaita harvemmin kuin kahdesti päivässä. Yläkoululaisille joensuulaisille kaverit ovat parasta elämässä ja koulussa. Myös perhe ja lemmikit koetaan todella tärkeiksi. Muita tärkeitä asioita elämässä ovat terveys, harrastukset ja vapaa-aika.

Eniten kiusaamista koetaan ala- ja yläkoulussa ja vähiten lukiossa ja ammatillisessa oppilaitoksessa. 4. ja 5. luokan oppilaista vähintään kerran viikossa kiusaamista kokee 6,5 %. 8. ja 9. luokan oppilaista 43,5 % kokee, että koulukiusaaminen on loppunut tai vähentynyt kiusaamisesta kertomisen jälkeen. Ilman läheistä ystävää on vajaa kymmenes yläkoulun, lukion ja ammatillisen oppilaitoksen oppilaista. 4. ja 5. luokan oppilaista 1 % kertoo, ettei ole yhtään hyvää kaveria.

Joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien osuus on 14,8 %, mikä on hieman vertailukohteita suurempi osuus. Tyttöjen ahdistuneisuus on poikia yleisempää. Joensuulaisista 8. ja 9. tytöistä ahdistusta kokevien osuus on 22,8 %.

Joensuussa 307 alle 16-vuotiaasta saa vammaistukea mielenterveys- ja käyttäytymishäiriöihin, mikä on 2,7 % ikäryhmästä. Joensuulaisista 8. ja 9. luokan oppilaista 28,5 % on yrittänyt viettää vähemmän aikaa internetissä siinä onnistumatta. Joensuussa kodin ulkopuolelle sijoitettuja 0-17-vuotiaita on 2,2 % vastaavan ikäisestä väestöstä (279 lasta vuonna 2018). Osuus on sama Kuopion kanssa ja muita vertailukohteita suurempi. Koko maan osuus on 1,6 %.

Joensuussa toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuus lapsiperheistä on 13,9 %. Osuus on vertailukohteiden korkein. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti (vuoden aikana vähintään 10 kuukautena) saaneita yksinhuoltajakotitalouksia oli vuonna 2018 yhteensä 151 kappaletta, mikä on 2,5 % toimeentulotukea saaneista kotitalouksista. Osuus on vertailukohteiden matalampia.

Nuoret ja nuoret aikuiset

Joensuussa koulutuksen ulkopuolella ja ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien 17–24-vuotiaiden osuus (4,8 %) vastaavan ikäisestä väestöstä on alhaisempi kuin muissa vertailukunnissa, Pohjois-Karjalan maakunnassa (5,7 %) ja koko maassa (7,9 %).

Joensuussa ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee 19,7 %, koko maan osuuden ollessa 23,2 %. Vastaava osuus on lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla Joensuussa 18,0 % ja koko maassa 21,2 %.

Erot elintapakäyttäytymisessä lukiolaisilla ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla ovat selvät niin koko maassa kuin Joensuussakin. Joensuulaisista ammatillisessa oppilaitoksissa opiskelevista 1. ja 2. vuoden opiskelijoista vähintään kerran kuukaudessa yli neljännes (27,4 %) juo humalahakuisesti. Lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista osuus on 16,4 %. Viikoittain alkoholia käyttää 9,3 % ja lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista puolestaan 4,7 %. Joensuussa kannabista on kokeillut vähintään kaksi kertaa 8,8 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista, vastaava osuus lukiolaisista on 6,9 %. Lukiolaisista päivittäin tupakoivia on 2,1 %, kun taas ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista tupakoi vajaa neljännes (22,9 %). Päivittäin nuuskaa käyttää Joensuun ammatillisessa oppilaitoksissa opiskelevista 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 15,4 %, lukiossa vastaava osuus on 4,1 %. 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen miesopiskelijoista nuuskaa käyttää 21,9 %. Nuuskan tai muidenkaan päihteiden käyttö ei poikkea Joensuussa vertailukohteiden tasosta.

Päivittäisen koululounaan jättää Joensuussa syömättä 38,6 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista ja lukiolaisista 31,7 %. Ylipainoisten osuus on kasvanut, etenkin ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevien poikien keskuudessa Joensuussa. Vuonna 2019 Joensuussa ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista ylipainoisia on 24,0 % ja lukiolaisista 16,5 %. Vähintään tunnin päivässä lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista liikkuu 15,4 % ja ammatillisen oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijoista 12,7 %. Vertailukohteissa osuudet ovat samaa tasoa. Joensuulaisista lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 98,3 % kertoo harrastavansa jotakin vähintään kerran viikossa, ammatillisessa oppilaitoksessa opiskelevista 89,9 %.

Koko maan tuloksissa ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelusta pitävien osuus on suurempi kuin lukioissa. Niin myös Joensuussa, sillä ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista pitää opiskelusta 82,2 %, kun puolestaan lukiolaista 78,1 % ilmoittaa pitävänsä opiskelusta. Joensuun ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevat ovat lähes yhtä tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä kuin lukiolaiset. Heistä 77,5 % ilmoittaa olevansa tyytyväisiä elämäänsä, mikä on toiseksi korkein osuus vertailukunnista. Joensuussa lukiolaisten vastaava osuus on 78,9 %, mikä on korkein osuus vertailukunnista. Lukiolaiset kokevat koulu-uupumusta (13,7 %) yleisimmin kuin ammattioppilaitoksen opiskelijat (8,3 %).

Joensuulaisista lukion 1. ja 2. luokan opiskelijoista 29,2 % arvioi perheen taloudellisen tilanteen köhtäläiseksi tai sitä huonommaksi. Vastaava osuus ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista on 36,6 %. Osuudet ovat saman suuntaiset kuin koko maassa. Vuonna 2019 toimeentulotukea pitkäaikaisesti (vuoden aikana vähintään 10 kuukautena) saaneita 18–24-vuotiaita oli Joensuussa 180 henkilöä, mikä on 1,9 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Osuus on vertailukohteiden matalin. Nuorisotyöttömien osuus 18–24-vuotiaasta työvoimasta oli Joensuussa vuonna 2019 16,5 %, mikä on Pohjois-Karjalan osuuden (17,7 %) ohella korkein osuus vertailukohteista. Koko maan osuus on 11,6 %.

Työikäiset

Kaikki ikäryhmät -kohdassa on esitelty laajemmin tietoa, joka liittyy myös työikäisten hyvinvointiin ja terveyteen.

Täysi-ikäisistä joensuulaisista 86 % tuntee itsensä terveeksi tai melko terveeksi.

Joensuussa sataprosenttista alkoholia myydään 9,3 litraa jokaista Joensuussa asuvaa 18 vuotta täyttänyttä kohden. Kuopiossa vastaa luku on 9,2, Jyväskylässä 8,2, Lappeenrannassa 9,3, Pohjois-Karjalassa 8,1 ja koko maassa 8,5.

Joensuulaisista 25-64-vuotiaista 1 323 henkilöä saa mielenterveys -ja käyttäytymishäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä, mikä on 3,5 % ikäryhmästä.

Työttömiä Joensuussa oli vuonna 2019 (9.9.2020 päivitetty tieto) 13,4 % työvoimasta (4 783 henkilöä). Vastaava osuus koko maassa oli 9,2 %. Joensuun osuus on vertailukohteiden korkein.

Vaikeasti työllistyvien osuus (rakennetyöttömyys) 15 - 64-vuotiaasta väestöstä oli Joensuussa 6,1 % koko maan osuuden ollessa 4,2 %. Vaikeasti työllistyvien ryhmään luetaan pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät, palveluilta työttömäksi jääneet ja palveluilta palveluille siirtyneet. Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä oli Joensuussa 26,4 % (1 262 henkilöä). Pitkäaikaistyöttömät sisältää vähintään vuoden yhdenjaksoisesti työttömänä työnhakijana olleet. Koko maassa pitkäaikaistyöttömien osuus työvoimasta oli 26,3 %.

Joensuussa toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneita henkilöitä vuoden aikana oli vuonna 2019 yhteensä 2,5 %. Jyväskylässä ja Kuopiossa osuus oli suurempi. Koko maan osuus oli 2,3 %.

Ikäihmiset

Vuonna 2019 joensuulaisista 22 % oli 65 vuotta täyttäneitä. 85 vuotta täyttäneitä oli yhteensä 2 030 henkilöä, mikä on 2,6 % väestöstä.

Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus Joensuussa on 91,1 % vastaavan ikäisestä väestöstä ja vastaa kansallista tavoitetta, joka on 91–92 %. Enintään 500 metrin etäisyydellä päivittäistavara-kaupasta asuvien osuus on 65 % kaikista 65 vuotta täyttäneistä joensuulaisista. Vastaava osuus on Kuopiossa 66 %, Lappeenrannassa 55 % ja Jyväskylässä 59 %.

Joensuulaisista 65 vuotta täyttäneistä täyttä kansaneläkettä sai vuonna 2019 yhteensä 283 henkilöä, mikä on 1,7 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Osuus on jatkuvasti laskeva ja hieman koko maata (1,9 %) ja Pohjois-Karjalaa (2,0 %) alhaisempi mutta hieman vertailukaupunkeja suurempi. Täyden kansaneläkkeen saajia ovat henkilöt, joilla on vain vähän tai ei lainkaan ansieläkkeitä. 65 vuotta täyttäneistä joensuulaisista toimeentulotukea pitkäaikaisesti sai vuonna 2019 yhteensä 22 henkilöä, mikä on 0,1 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Osuus on sama kuin koko maassa ja vertailukaupungeissa.

Vuoden 2017 kuntalaiskyselyn mukaan iän lisääntyessä tyytyväisyys Joensuuhun kasvaa. Kaikista ikäryhmistä yli 65-vuotiaat olivat tyytyväisempiä mahdollisuuksiin harrastaa liikuntaa (3,6 asteikolla 1-4), viihtyisään kaupunkikeskustaan (3,0 asteikolla 1-4), itselle sopivaan kulttuuritarjontaan (3,1 asteikolla 1-4) ja riittäviin kauppoihin, ravintoloihin ja muihin palveluihin (3,5 asteikolla 1-4). Yli 65-

vuotiaat myös suosittelisivat Joensuuta ystäville ja tuttaville asuinkunnaksi muita ikäryhmiä useammin.

75 vuotta täyttäneiden yhden hengen asutokuntia on Joensuussa 59 % vastaavan ikäisten asutokunnista. Osuus on samansuuruinen kuin vertailukaupungeissa.

Yli 65-vuotiaiden kaatumisiin ja putoamisiin liittyviä hoitjaksoja suhteessa 10 000 samaan ikäiseen oli vuonna 2017 Joensuussa vertailukuntia enemmän, ainoastaan Pohjois-Karjalan maakunnassa hoitjaksoja on vielä enemmän. 65 vuotta täyttäneiden sairaalassa hoidettujen lonkkamurtumien osuus oli 0,7 % vastaavan ikäisestä väestöstä vuonna 2019. Lukumäärällisesti lonkkamurtumia oli 122. 65 vuotta täyttäneiden sairaalassa hoidettujen lonkkamurtumien osuus Lappeenrannassa oli 0,8 %, Kuopiossa ja Jyväskylässä 0,6 % vastaavan ikäisestä väestöstä.

Sairaalahoitoa tarvitsevat iäkkäiden henkilöiden tapaturmat merkitsevät yleensä lievää vaikeamman vamman syntymistä, joka vaikuttaa ikääntyvän henkilön terveyteen ja hyvinvointiin. Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettuja 65 vuotta täyttäneitä henkilöitä oli Joensuussa vuonna 2018 yhteensä 548, mikä on 3,4 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Osuus on sama Jyväskylän ja Pohjois-Karjalan maakunnan kanssa mutta koko maata ja muita vertailukaupunkeja hieman korkeampi.

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä oli Joensuussa vuonna 2019 64,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Vertailussa Joensuuta korkeammat osuudet ovat Pohjois-Karjalassa (65,5 %) ja Kuopiossa (67,7 %). Myös sairausryhmittäin verrattaessa (Alzheimerin tauti, diabetes, astma, psykoosi, epilepsia, reumaattinen niveltulehdus, sepelvaltimotauti, verenpainetauti) Pohjois-Karjalan, Joensuun ja Kuopion osuudet ovat koko maata ja vertailukaupunkeja suuremmat.

Kaikki ikäryhmät

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset olivat vuonna 2018 Joensuussa laskussa, mutta liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenne rikkomukset sekä henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset/1 000 asukasta kohden olivat noususuunnassa. Vuonna 2019 Joensuussa sattui 53 henkilövahinkoihin johtanutta liikenneonnettomuutta.

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapauksia on vähemmän kuin vertailukunnissa, päihtyneiden säilöönnottoja on toiseksi eniten Kuopion jälkeen. Poliisin tietoon tulleiden kaikkien huumausainerikoksien/1 000 asukasta osuus oli 5,6, joka on vertailukaupunkien keskitasoa.

Poliisin 15 suurimman kunnan katuturvallisuusindeksissä vuonna 2019 Joensuu sijoittui 2. sijalle. Turvallisin kunta oli Espoo. Lappeenranta sijoittui sijalle 5., Kuopio sijalle 7. ja Jyväskylä sijalle 14.

Henkirikoksia ja niiden yrityksiä vuonna 2019 oli Joensuussa 6,51 kappaletta/100 000 asukasta. Vastaavat luvut olivat Kuopiossa 15,93, Jyväskylässä 6,32 ja Lappeenrannassa 6,88/100 000 asukasta.

Vuoden 2019 aikana Joensuun kaupungin asuttamia asunnottomia yksineläjiä oli 85 henkilöä, joista pitkäaikaisasunnottomia oli 4 henkilöä. Asunnottomia perheitä oli 22, joissa oli 33 aikuista ja 41 lasta. Asunnottomien osuus ei poikkea vertailukaupungeista.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos kerää säännöllisesti tietoa kuntien terveyden edistämisen aktiivisuudesta (TEA-viisari). Tieto kootaan suoraan kuntien eri sektoreilta (itsearviointi) ja tilastoista. Vuonna 2019 terveyden edistämisen aktiivisuus -pisteet jakaantuivat Joensuussa, koko maassa ja vertailukaupungeissa seuraavasti:

Pisteet	Joensuu	Koko maa	Jyväskylä	Kuopio	Lappeenranta
Kaikki sektorit yhteensä	64	68	70	73	73
Kuntajohto	76	78	78	89	76
Perusopetus	64	66	69	64	70
Lukiokoulutus	69	65	73	67	67
Liikunta	77	74	72	83	80
Perusterveydenhuolto	57	67	67	73	81
Kulttuuri	40	59	60	67	66

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2020 oli maailmanlaajuisen koronapandemian johdosta varsin poikkeuksellinen. Koko kuntatalouden tavoin Joensuun kaupungin taloudellinen tulos muodostui kuitenkin lopulta varsin hyväksi mittavan valtion kuntatalouden tukipaketin, koronapandemian torjuntaan liittyvien rajoitustoimien käyttötalouden menokasvua hidastavan vaikutuksen sekä ennakoitua paremman verokehityksen johdosta. Koska vuosi oli paitsi toiminnan, myös kuntatalouden rahoituksen kannalta poikkeuksellinen, ei se anna täysin oikeaa kuvaa kuntatalouden eikä myöskään kaupungin talouden tilanteesta. Valtio tukee kuntataloutta vuonna 2021, mutta tuki on vuotta 2020 selvästi pienempi. Vuonna 2022 kuntatalouteen ei enää kohdistu ylimääräistä tukea. Toisaalta koronapandemia vaikuttanee kuntien menojen kehittymiseen vielä tulevina vuosina, esimerkiksi heikentyneen työllisyystilanteen ennakoidaan heijastuvan kuntien työllistämismenoihin vielä koronapandemian laantumisen jälkeen, toisaalta sosiaali- ja terveystaloudessa on aiheutunut hoitoviiveitä, jotka vaikuttavat tulevien vuosien menokehitykseen.

Joensuun kaupungin talous on vuoden 2021 talousarvion mukaan tasapainossa, mutta vuosien 2022-2023 talousarviot ovat alijäämäiset. Talouden kehitysarvioissa on huomioitu kuntataloutta koskevien koronatukien päättyminen vuodesta 2022 alkaen. Vuoden 2021 talousarvion toteutumiseen kohdistuu epävarmuutta vallitsevan koronatilanteen johdosta. Erityisesti verotulojen kehitys on edelleen epävarmaa, toisaalta koronapandemia aiheuttaa paineita sosiaali- ja terveystaloudellisten menokehitykseen ja vaikea työllisyystilanne heijastuu työttömyysmenojen kehitykseen. Myös sijoitusmarkkinoiden ja siten kaupungin tulevaisuus- ja elinkeinorahaston varojen kehitykseen liittyy epävarmuutta. Koronapandemian on ennustettu rokotusten käyttöönoton ja rokotuskattavuuden parantamisen myötä vähitellen helpottavan, mutta tulevan ennustamiseen liittyy edelleen merkittävää epävarmuutta, mikä heijastuu myös kaupungin talouden kehitykseen ja sen ennustamiseen.

Koronapandemian eteneminen vaikuttaa myös vuoden 2021 toimintaan. Maaliskuussa 2021 päätettiin, että kuntavaalit siirtyvät huhtikuulta kesäkuun 13. päivänä pidettäväksi, mikä siirtää valtuustokauden vaihtumisen ajankohtaa. Tämä vaikuttaa myös kaupungin uuden strategian ja talousarvion valmistelun aikatauluun. Koronapandemia voi tuoda vaikutuksia toimintaan muutenkin. Maaliskuussa 2021 Suomessa on kolmen viikon sulkuaika, joka koskee koronapandemian kiihtymis- ja leviämisvaiheen alueita, mutta Pohjois-Karjala ei ole tällä hetkellä mukana sulussa suhteellisen

rauhallisena säilyneen koronatilanteen vuoksi. Julkisuudessa on esitetty arvioita myös mahdollisista ulkona liikkumisrajoituksista, mikäli koronapandemian tilanne vielä heikkenee Suomessa. Rajoitustoimet voivat siten vaikuttaa edelleen kaupungin palvelutoimintaan ja sitä kautta myös talouden to-
teutumiseen.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän onnistuminen sosiaali- ja terveystalouden kustannusten hallinnassa on merkittävässä asemassa kaupungin talouden hallinnan näkökulmasta, koska runsas 60 % peruskaupungin käyttötalouden toimintakatteesta kohdistuu kuntayhtymän maksuosuuksiin. Kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2020 oli 5,0 milj. euroa alijäämäinen. Katettavat alijäämät olivat vuoden 2020 lopussa yhteensä 12 milj. euroa, josta Joensuun kaupungin osuus on noin 5,3 milj. euroa. Sote-uudistuksen toteutuessa alijäämät tulisivat katettavaksi viimeistään 2022 aikana ja kuntalain alijäämän kattamista koskevien säännösten mukaan kuntayhtymän kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien, käytännössä vuoden 2023 loppuun mennessä. Laissa määritellyjen poikkeusten täytyessä alijäämän kattamisajalle voi saada pidennystä covid-19 epidemiasta johtuvien perusteiden täytyessä. Huomioiden valtion kuntatalouden määräaikaiset tukitoimet ja niiden kohdentuminen, kuntien tulevien vuosien talouden näkymät ja Siun soten mahdollisuudet kattaa alijäämää muilla toimenpiteillä, on kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa linjattu, että kunnat kattavat Siun sotelle muodostuneen alijäämän ylimääräisellä maksulla vuoden 2021 aikana.

Siun soten perussopimuksen mukaan talousarviovuoden maksuosuudet ovat lopulliset eikä kuntayhtymän ali-/ylijäämää tasata vuosittain. Perussopimus ei myöskään sisällä säännöksiä, joka mahdollistaisi ylimääräisten maksuosuuksien keräämisen alijäämän kattamiseksi. Käytännössä alijäämän kattaminen ylimääräisellä maksulla edellyttää perussopimuksen muutosta, jossa määritellään myös kuntakohtaisten osuuksien perusteet. Valmistelussa esillä olleen mukaisesti kuntakohtaisten osuuksien määräytymisperusteina käytetään osin sote-palvelujen toteutuneita kustannuksia ja osin asukaslukupohjaista jakoa. Kuntien yhteisen omistajaohjauksen linjauksen mukaan perussopimuksen muutos on tarkoitus valmistella kuntien valtuustojen käsiteltäväksi viimeistään toukokuussa. Kuntalain 57 §:n mukaan, jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannesta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Kaupungin osuus Siun soten alijäämästä on huomioitu vuoden 2020 tilinpäätöksessä pakollisena varauksena, joten ylimääräinen maksu ei enää vaikuta kaupungin vuoden 2021 tulokseen. Siun sote pääsee myös jatkamaan toimintaansa ilman katettavaa alijäämää. Koronapandemia aiheuttaa kuitenkin Siun sotenkin talouteen merkittävää epävarmuutta. Lähtökohtaisesti valtio on sitoutunut kattamaan koronapandemiasta aiheutuneita kustannuksia, mikä helpottaa kuluvan vuoden tilannetta. Koronapandemian vaikutukset sosiaali- ja terveystalouteen heijastunevat kuitenkin vielä useamman vuoden pandemian hellitettyä.

Hallinto-oikeudessa on vireillä oikeuskäsittely koskien Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän vuoden 2018 maksuosuuksia. Valituksen maksuosuuksista tekivät Ilomantsin kunta ja Outokummun kaupunki. Kun hallinto-oikeuden päätös saa lainvoiman, Joensuun kaupungille kohdistuva muutos, vuoden 2018 maksuosuuden pienentyminen 0,5 milj. eurolla laskutettuun ja vuodelle 2018 kirjattuihin kuluihin nähden, kirjataan oman pääoman oikaisuna. Summa on vuoden 2020 tilinpäätöksessä kirjattu siirtovelkoihin asian keskeneräisyyden vuoksi.

Kaupungin investointitaso on ollut viime vuosina korkea. Vuonna 2020 lainakanta laski valtion mitattavien tukitoimien johdosta, mutta lainakannan kasvu on jatkumassa taloussuunnitelmavuosina 2021-2023. Korkea investointitaso on kasvattanut poistotasoa ja näkyy käyttötaloudessa erityisesti hyvinvointipalvelujen vuokramenojen nopeana kasvuna. Lainakannan ja leasingvastuiden kasvun myötä myös niihin liittyvä korkoriski on kasvanut. Lähivuosien investointitarpeet ja –toiveet huomioiden lainakannan ja toimitilojen leasing- ja vuokravastuiden kasvun pysäyttäminen edellyttää edelleen tulevien investointien priorisointia ja uudelleenarviointia.

Vireillä olevan sote-uudistuksen mukaan sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu on siirtymässä vuoden 2023 alusta lukien kunnilta 21 hyvinvointialueelle. Uudellamaalla sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu poikkeaisi muun maan ratkaisusta. Muutoksen myötä em. palvelujen kustannukset siirtyvät maakunnille, vastaavasti kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa maakuntien toimintaa. Kuntien vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöstietojen perusteella tehtyjen alustavien arviolaskelmien mukaan kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kustannuksia on yhteensä hieman vajaat 19,86 mrd. euroa vuoden 2020 tasossa. Nämä kustannukset muodostavat tulevien sote-maakuntien rahoituspohjan.

Rahoituksen siirto on tarkoitus toteuttaa vähentämällä kunnilta valtionosuuksia, kunnallisveroa, kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta sekä veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta. Kuntien verotulojen vähentämistä vastaavasti korotettaisiin valtion ansiotuloverotusta ja valtion osuutta yhteisöveron tuotosta. Nykyinen valtionosuusjärjestelmä vaatii uudistamista rahoituksen siirron myötä. Arviolaskelmien mukaan kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmästä maakuntien rahoitukseen siirtyy noin 4,9 mrd. euroa. Veromenetysten korvauksista siirtyy yhteensä noin 1,6 mrd. euroa. Tämän lisäksi kunnilta sote-maakuntiin siirtyy 12,8 mrd. euroa kunnallisveroa sekä kolmasosa kuntien yhteisöveron tuotosta (0,57 mrd. euroa). Kunnallisveron siirto toteutetaan alentamalla kuntien kunnallisveroprosentteja 13,26 %-yksiköllä syksyn 2020 arvion mukaan.

Kuntien tuloja ja kustannuksia siirtyy koko maan tasolla yhtä paljon, mutta kunnittain erot voivat olla lähtökohtaisesti suuret. Suurten kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi järjestelmään ehdotetaan muutostasauselementtejä. Muutosrajoittimella siirtyvien kustannusten ja tulojen erotusta tasataan 60 %:lla erotuksesta. Kuntien talouden tasapainon muutosta rajoitetaan viiden vuoden porrastetulla siirtymätasauksella ja toistaiseksi pysyvällä 60 euron asukaskohtaisella enimmäismuutostasauksella. Muutos tulee voimaan neljän vuoden siirtymäajalla.

Valmisteilla oleva sote-uudistus merkitsisi Joensuun kaupungin nettomenojen pientymistä merkittävästi, kun sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen kustannukset siirtyisivät perustettaville maakunnille. Vastaavasti kaupungin verotulot sekä valtionosuudet pienentyisivät. Uudistus heikentää ennakkolaskelmien mukaan kaupungin taloudellista tilannetta lainsäädäntöesityksen mukaisen enimmäismäärän (-60 euroa/asukas) neljän vuoden siirtymäaikana. Tämä tarkoittaisi sitä, että kaupungilla olisi käytettävissä noin 4,6 milj. euroa nykyistä vähemmän rahoitusta jäljelle jäävien palveluiden järjestämiseen. Laskennallisesti tämä vastaa lähes 0,4 %-yksikön painetta kunnallisveroon. Uudistuksen myötä kaupungin talouden haasteet eivät siten ole pientymässä tulevina vuosina, vaikka sosiaali- ja terveystalouden kasvupaineet eivät enää kohdistuisi kaupungin talouteen.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ajantasaistetun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjan 16.12.2019 § 163. Kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2019 § 473 riskienhallintasuunnitelman, joka täydentää ja konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymiä riskienhallinnan perusteita.

Riskikartoituksen avulla on tunnistettu joukko erilaisia riskejä, jotka on jaettu strategisiin riskeihin, operatiivisiin riskeihin, vahinkoriskeihin ja finanssiriskeihin. Suurimmat riskit on nimetty, kuvattu ja arvioitu vaikutuksen, todennäköisyyden ja riskienhallinnan nykytilan pohjalta. Riskienhallintatoimenpiteet, vastuutahot ja määräajat on määritetty kunkin keskeisimmän riskin osalta. Riskeissä tapahtuvia muutoksia arvioidaan vuosittain ja tehdään tarvittavat muutokset. Joensuun kaupunki toteutti kokonaisvaltaisen riskikartoituksen vuoden 2019 aikana Pohjola vakuutuksen asiantuntijoiden tukeamana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat kaikkia valvonnasta vastuussa olevia kaupungin toimielimiä ja johtoa. Kaupunkikonserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen kuuluu voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti (KV 25.2.2019 § 25) tytäryhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle (konserniohje). Raportoinnista on annettu ohjeet. Konsernipalvelujen, toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhtiöiden on raportoitava vuosittain merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan järjestämisestä ja tehdyistä toimenpiteistä sisältäen mahdolliset puutteiden korjaukset.

Taloudelliset riskit

Yleisellä talouskehityksellä ja valtion toimenpiteillä on merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen mm. vero- ja valtionosuuskehityksen kautta. Talouskehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet koronapandemian myötä. Pandemian kesto ja toteutettavat rajoitustoimet vaikuttavat niin kuntiin kuin toimintaympäristöön ja tilanteen ratkaisemisen kannalta olennaista on se, miten nopeasti koronakotouksia saadaan toteutettua ja taloudellista toimeliaisuutta vaikeuttavat rajoitukset purettua. Toimintaympäristön ja lainsäädännön muutoksen tuomiin taloudellisiin riskiin varaudutaan erityisesti pitämällä kaupungin talous tasapainossa.

Vuoden 2020 aikana esitelty uusi malli sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta sisältää Joensuun kaupungin merkittäviä taloudellisia riskejä. Uudistuksen toteutuminen on vielä epävarmaa.

Mittavan investointiohjelman myötä kaupungin lainakanta ja rahoitusriskit ovat viime vuosina kasvaneet voimakkaasti. Kaupungin talouden hallinnan kannalta keskeisessä asemassa on investointitason mitoittaminen kestäväen talouden mahdollistamalle tasolle. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on toteuttaa kaupungin vieraan pääoman hankinta mahdollisimman kustannustehokkaasti kuitenkin niin, että siihen liittyvät riskit tunnistetaan ja ne pyritään pitämään hyväksyttävällä tasolla. Tavoitteena on turvata kaupungin maksuvalmius kaikissa markkinatilanteissa. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on korkoriskin, saatavuusriskin ja jälleenrahoitusriskin hallinta. Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä pyritään suojautumaan hajauttamalla rahoitusta mm. laina-ajan pituuden, lyhennystavan, rahoituslähteen ja korkoperusteen mukaan.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät mm. henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin.

Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön välisellä yhteistyöllä. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan työhyvinvointikyselyin.

Omaisuusriskit

Merkittävä yksittäinen ongelma on ollut lukuisten koulujen ja päiväkotien kunto ja huono sisäilma. Jo useiden vuosien ajan on tehty merkittäviä uudisrakentamis- ja peruskorjausinvestointeja tavoitteena hyvät ja puhtaat toimitilat niin lapsille kuin työntekijöille. Mittava investointiohjelma on lisännyt kaupungin velkaantuneisuutta ja rahoitukseen liittyviä riskejä.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Valmis- teilla olevaan sote-uudistukseen liittyy epävarmuutta myös kaupungin kiinteistöomaisuuden osalta.

Toiminnalliset riskit

Palveluiden tuottaminen

Erityisesti sisäilmaongelmiin liittyvät riskit ovat tuoneet häiriötilanteita palvelujen tuottamiseen toimialoilla. Ongelmia on ratkaistu tapauksesta riippuen kuitenkin siten, että palvelutuotanto on pystytty turvaamaan kaikissa tilanteissa.

Luonnonilmiöiden aiheuttamat häiriöt (myrskyt, tulva, ukkonen), joihin liittyy sähkön saanti ja tietoliikenneyhteydet, tuovat riskejä palveluiden tuottamiseen. Riskeihin on varauduttu toimivilla varajärjestelmillä.

Vuoden 2020 aikana kaupungin toimintaan vaikutti monin tavoin koronapandemia. Pandemian vuoksi toimintaa jouduttiin sopeuttamaan ja muokkaamaan. Esimerkiksi koronaviruksen leviäminen kaupungin yksiköissä oli yksi toimintaan vaikuttanut olennainen riski. Kaikissa kaupungin yksiköissä on ollut käytössä koronan torjuntaohjeet, jotka on laadittu valtakunnallisten määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

Tietohallinnon toimivuus

ICT –palveluihin liittyviä riskejä ovat mm. ulkoiset uhkat kuten palvelunestohyökkäykset, hakkerointi, tietojen kalastelu, haittaohjelmat sekä sisäisen toiminnan aiheuttamat riskitilanteet. Lisäksi haasteena ovat palveluna hankitut järjestelmät (SaaS) sekä pilvipalvelut, jotka toimivat palveluntarjoajan palvelimilla ja joita käytetään internet-yhteyden yli. Toiminnan kannalta yhä tärkeämpää tietoa on näiden palveluiden piirissä, joten myös palveluntarjoajien tulee huolehtia korkeasta käytettävyydestä eri häiriötilanteissa.

Henkilökuntaa on ohjeistettu ja koulutettu tietoturvaa ja tietosuojaa koskevissa asioissa.

Sopimusriskit

Kaupungilla on käytössä Dynasty asianhallintajärjestelmän sopimushallintaosio, jonne tallennetaan toimialojen sopimukset sopimusseurannan varmistamiseksi. Sopimusrekisteri ei ole vielä kaikilta osin aivan ajantasainen.

Muut riski

Taloudellisia riskejä voi liittyä oikeudenkäyntiprosesseihin. Pelastustoimen varallaoloa koskevia korvausvaateita on edelleen käsittelyssä tuomioistuimissa. Asiasta on tehty pakollinen varaus vuoden 2019 tilinpäätökseen. Lisäksi vireillä on hallinto-oikeudessa hallintoriita koskien Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän peruspääoman palautusta, josta on samaan aikaan käyty sovintoneuvotte-luja. Näiden lisäksi on vireillä yksittäisiä oikeudenkäyntiprosesseja.

Maankäyttö

Maankäytön osalta voidaan pitää riskeinä, että mahdolliset tehdyt kaavavalitukset hidastavat kehittämistoimia ja sitä, että rakentaminen hidastuu ja kaupungin tekemiä investointeja ei päästä hyödyn-tämään.

2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungissa järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu Kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selonteko perustuu hallintopalveluiden, henkilöstöpalveluiden, talouspalveluiden, kaupunkirakennepalveluiden, Joensuun Tilakeskuksen, hyvinvoinnin toimialan sekä lupa- ja viranomaistoimintojen antamiin selvityksiin. Hyvinvoinnin toimialaan kuuluu kaksi lautakuntaa ja näiden molempien osalta vastaukset on yhdistetty heidän antamaansa raporttiin. Samoin hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelujen vastaukset annettiin koottuna raporttina sisäisen tarkastuksen yksikölle. Joensuun Vesi -liikelaitoksen selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on esitetty erikseen tilinpäätösasiakirjassa.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisti selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksessä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena sekä väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi toteuttaa sisäisen tarkastuksen toiminnon avulla.

Toimialat ja Joensuun Vesi -liikelaitos ovat tehneet vuosittain omaa sisäistä tarkastusta tarkastussuunnitelmansa mukaisesti ja raportoineet siitä sisäisen valvonnan toimintaohjeen mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen yksikkö on tehnyt raporteista koosteen sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii kaupunginhallituksen/kaupunginjohtajan alaisuudessa. Yksikkö avustaa kaupungin johtoa sen valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla ja tarkastamalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä, toimintojen lain- ja päätöksenmukaisuutta sekä tarkoituksenmukaisuutta. Yksikkö raportoi toiminnastaan sisäisen tarkastuksen toimikunnalle. Lisäksi yksikkö avustaa tarkastuslautakuntaa sekä ylläpitää sen tehtävänä olevaa sidonnaisuusrekisteriä.

Valvontaympäristö ja valvontatoimenpiteet

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin mitä valvontatoimenpiteitä heillä on (erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimuksen hallinta).

Kuten aiemmin on todettu, toimialat tekevät itse vuosittain omia sisäisiä tarkastuksiaan ja raportoivat niistä sisäisen tarkastuksen yksikölle erillisellä raportilla. Tarkastusten kohteet toimialat määrittelevät itse vuosittain. Vuonna 2020 tarkastusten kohteina ovat olleet muun muassa:

- kehityskeskustelut ja niiden yhteydessä tehtävänkuvauksen tarkastelu
- toimivallan delegointipäätös ja raportointiohjeet
- sopimusten hallintajärjestelmän kehittäminen
- raportointi kaupunginhallitukselle ja toimialasta riippuen sen jaostoilille säännöllisesti ja tarpeen mukaan
- konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimukset ja raportointi neljännesvuosittain
- ohjeistetaan ja tarvittaessa korjataan esimiesten tekemiä tulkintoja/ratkaisuja työ- ja virkaehtosopimusasioissa
- viranhaltijapäätösten jatkuva seuranta
- talousraportointiin liittyvä talouden ja toiminnan seuranta
- laskujen asiataarkastus ja hyväksymiskäytännöt.

Lupa- ja viranomaistoiminnot raportoivat valvonnan tapahtuvan pääosin talousraportoinnin yhteydessä ja että olennaisista poikkeamista raportoidaan aina lautakunnalle. Lautakunnan päätöksillä korjataan tarvittaessa talousarvioon kohdistuneet muutokset talousarvion sitovuustasoa koskevien määräysten mukaisesti.

Hyvinvoinnin toimialan valvontatoimenpiteitä on raportoitu seuraavasti:

- Kaikki esimiehet on opastettu ja vastuutettu toimimaan ohjeiden ja määräysten sekä sovitujen prosessien mukaisesti (esim. matkoihin haetaan aina lupa ja matkalaskun hyväksynnässä verrataan, onko toimittu haetun mukaisesti).
- Valvonta tulee asioiden kulkemisessa esimieskoneistossa oikein.
- Käyttöoikeuksin on rajattu toimintavaltuudet.

Yleisesti ottaen Joensuun kaupungilla on käytössä Dynastyn sopimushallintajärjestelmä ja hankinnat sekä niihin liittyvät sopimukset hoidetaan Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta.

Tieto ja tiedonvälitys, sekä niiden seuranta

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin toimialansa tiedonvälitystä (avoimuutta, raportointia, viestintää sekä niiden seuranta).

Sisäisen valvonnan tiedonvälitykseen liittyen ei ole erillistä suunnitelmaa, kerrotaan lupa- ja viranomaistoimintojen raportissa. Keskeiset havainnot käydään läpi kaupunkiympäristön johtoryhmässä sekä lupa- ja viranomaistoimintojen ajankohtaisryhmässä. Tarvittava ohjeistus kirjataan muistioon ja tietoa välitetään työpalavereissa sekä myös esimiesten kautta.

Kaupunkirakennepalvelut kertovat, että viranhaltijapäätökset annetaan tiedoksi kaupunkirakennelautakunnalle ja niistä tiedotetaan kaupungin Internet-sivuilla tietosuojasäännökset huomioiden.

Konsernipalvelut toteavat tiedonvälityksen olevan avointa ja toimivaa. Viestintää tehdään yhteistyössä kaupungin viestintäyksikön kanssa (sekä kaupunkikonsernin sisäinen että ulkoinen viestintä). Mikäli havaitaan riskejä, niihin reagoidaan välittömästi.

Tiedotuksessa hyödynnetään Intranettia (esim. kokousmuistiot), Teamsia, sähköpostia, työpaikkakokouksia sekä henkilökohtaisia yhteydenottoja, kerrotaan kaupunkirakennepalveluissa. Tilakeskuksella investointihankkeiden kustannusseuranta tapahtuu kerran viikkoon päivittyvän TCM-ohjelman avulla sekä päivittäistä seurantaan tehdään SQL -ohjelmalla. Hyvinvoinnin toimialalta lisäksi raportoidaan, että kaikki johtoryhmien sekä tiimien pöytäkirjat ovat kaikkien saatavilla. Avoin vuorovaikutus ja kysymisen mahdollisuus on kaikilla.

Kehittämiskohteiden tuloksellisuuden seuranta

Konsernipalvelut kertovat kehittämiskohteiden tuloksellisuuden seurannan raportoinnin yhteydessä ja tarvittaessa myös niiden välillä. Vuorovaikutus on jatkuvaa ja säännöllistä. Myös kaupunkirakennepalveluista kerrotaan, että strategiasta johdettuja kehittämiskohteita seurataan säännöllisesti ja raportoidaan osavuositarkastusten yhteydessä. Kaupunkirakennepalveluiden sisäistä kehittämistä seurataan sekä työpaikkakokouksissa että kaupunkiympäristön johtoryhmässä. Hyvinvoinnin toimialalta kerrotaan, että esimerkiksi työsopimusten osalta varmistetaan, että allekirjoittaja on oikein. Muissa sopimuksissa noudatetaan kaupungin antamia ohjeita ja varmistetaan tarvittaessa kaupunginlakimieheltä.

2.2 Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kaupungin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportointiseksi.

Vastuutus ja asiantuntemus

Toimialat ottavat kantaa, onko heidän toimialalla riskienhallinta ja seuranta selkeästi vastuutettua ja onko siihen riittävä asiantuntemus ja osaaminen.

Lupa- ja viranomaistoimintojen sekä tilakeskuksen raporteissa kerrotaan, että riskienhallinta on vastuutettu tulosalueille eli sinne, missä on myös asiaan liittyvä asiantuntemus. Tunnistettujen / toteutuneiden riskien osalta vastuuhenkilöt näkyvät kaupunginhallitukselle annetusta riskienhallinnan ja toimenpiteiden seurannan raportista. Vastuuhenkilöt on nimetty myös talousarviossa.

Konsernipalvelut listaavat:

- hyväksytty riskienhallintasuunnitelma sekä raportointi sekä emossa että konserniyhtiöissä
- suunnitelman valmistelussa vakuutusyhtiön asiantuntijat ja mallit taustatukena
- vakuutusten ja niiden toteutumisen osalta säännölliset seurantapalaverit vuosittain ja tarvittaessa useammin
- riskienhallinta vastuutettu ja se on osa normaalia päivittäistä toimintaa

- työpaikkojen riskienarviointi on ohjeistettu ja sen tueksi on vuoden 2020 päätetty ottaa sähköinen järjestelmä käyttöön

Hyvinvoinnin toimialalta todetaan, että uusien ohjeiden omaksuminen esimerkiksi koronapandemian aikana on ollut osin haastavaa. He raportoivat myös, että riskienhallinta liittyy myös koko organisaation ja yhteistyökumppaneiden asiantuntemukseen ja osaamiseen. Esimerkiksi asiakasturvallisuuden liittyvissä asioissa kaupungilla ei ole omaa asiantuntijaa.

Toimialojen riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus

Konsernipalvelut raportoivat, että uutena ja paljon resursseja vaatineena asiana tuli vuonna 2020 koronapandemia. Organisaation valmiusjohto on toiminut aktiivisesti ja hyvin tuloksin asiassa.

Riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus on pääosin kattavaa ja ajantasaista, todetaan toimialoilta yleisesti. Muuttava toimintaympäristö tuo tarkistustarpeita, kerrotaan lupa ja viranomais-toiminnoista. Myös hyvinvoinnin toimialalta kerrotaan, että toimialan riskienkartoituksessa on tarpeen tehdä muutoksia koronasta johtuvien uusien riskien tunnistamisen osalta.

Tilakeskukselta raportoidaan seuraavasti: ”Muuttuneesta lainsäädännöstä, ohjeista ja määräyksistä tiedottaa Tilakeskuksen johtaja ja päälliköt. Jokaisen työntekijän velvollisuuksiin kuuluu seurata oman toimialansa lainsäädäntöä ja määräyksiä ja niiden mahdollisia muutoksia”.

Toteutuvien riskien ennakoititoimet

Toimialat kertovat, ovatko he onnistuneet toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa. Sekä miten asiaan on reagoitu, jos on ollut puutteita.

Toimialojen raporteissa todetaan, että he ovat pääsääntöisesti onnistuneet toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa. Konsernipalvelut toteavat raportissaan: ”Koronapandemian vaikutuksia ei pystytty ennakoimaan, vaan on pyritty toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla ja tekemään nopeita päätöksiä tilanteen vaatiessa. Koronan myötä toteutettiin nopealla aikataululla mm. henkilöstömenojen sopeutusta, mikä aiheutti luonnollisesti ennakoimattomia tilanteita ja työkuormaa. Koronapandemian taloudellisten vaikutusten arviointi on ollut haasteellista pandemian etenemisen ja sen torjumiseksi tarvittavien rajoitustoimien epävarmuuden johdosta. Toisaalta valtion tukitoimista tehtiin vuoden aikana useita päätöksiä, minkä johdosta kokonaiskuva tukitoimien kokonaisvaikutuksesta tarkentui vasta loppuvuodesta”.

Kaupunkirakennepalveluista raportoidaan, että rekrytoinneissa ja osaavan työvoiman saatavuudessa on ollut edelleen vaikeuksia. Tehtäväjärjestelyjä, nimikkeitä ja kelpoisuusvaatimuksia on mietitty uudelleen tehtävien ajantasaistamiseksi.

Hyvinvoinnin toimialalta todetaan riskienhallinnan merkityksen korostuneen koronakeväänä. Palvelualueet ovat tehneet ja täydentäneet omia varautumissuunnitelmia erinomaisen hyvin ja nopeasti. Hyvinvoinnin toimialalta kerrotaan myös, että hallinnolliset muutokset ja niiden vaikutukset eivät olleet kaikilta osin ennakoitavissa. ”Eräin osin taloudellisesta näkökulmasta katsoen olisi voitu päästä vielä parempaan lopputulokseen koronan aiheuttamien töiden loppumisen suhteen”. He toteavat kuitenkin, että valmius suunnitella riskienhallinnan toimintoja on nyt parempi, kun koronaopit on hyödynnetty.

Tilakeskus raportoi, että heidän toimintansa on luonteeltaan sellaista, että suurin osa riskeistä on kohtuullisesti ennakoitavissa ja niihin pyritään varautumaan ja vaikuttamaan hyvissä ajoin. "Investointi-, korjaus- ja ylläpitotoimet suunnitellaan ja budjetoidaan huolella ja toteutuksessa käytetään hyvän kokemuksen omaavia tekijöitä. Suurin osa kaupungin riskienhallinnan ja toimenpiteiden seurantaraporteissa havaituissa riskeistä ovat sellaisia, jotka ovat konsernihallinnon toimenpiteiden varassa ja joihin tilakeskus ei yksistään voi vaikuttaa".

2.3 Sisäisen valvonnan puutteet ja kehittäminen

Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan Joensuun kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee väärinkäytöksiä ja on paras menetelmä väärinkäytösten paljastamisessa. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen varmistaminen

Konsernipalvelut toteavat raportissaan, että riskienhallintasuunnitelman laadinta oli samalla koulutusta tässä teemassa. Raportin mukaan sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvästä perehdytyksestä ja koulutuksesta huolehditaan osana normaalia toimintaa.

Hyvinvoinnin toimiala raportoi, että riskienhallinta ja jokaisen vastuu asiasta omalta kohdaltaan on käyty henkilöstön kanssa läpi. Eriyistä huomiota kiinnitetään muun muassa työtapaturmiin liittyvään riskienhallintaan. Raportissa tuodaan esiin se, kuinka kiitettävästi henkilöstö on toiminut esimerkiksi vaara- ja uhkatilanteiden havaitsemisessa ja ilmoittamisessa.

Kaupunkirakennepalvelut kertovat, että esimiehet ovat mukana tehtävissä kartoituksissa ja työpaikkojen riskit on ohjeistettu käymään läpi työpaikkakokouksissa.

Mahdollisten väärinkäytösten ehkäiseminen

Konsernipalvelut raportoivat: "Väärinkäytöksiä havaittiin kehitysjohtajan toiminnassa. Epäkohtiin puututtiin ja ryhdyttiin viranhaltijalain mukaisiin toimenpiteisiin, joista ratkaisut tehtiin hallintosäännön mukaisin toimivalloin. Tavanomaisesti väärinkäytöksiä ehkäistään riittävällä valvonnalla".

Hyvinvoinnin toimiala toteaa raportissaan, että kaikilla toimijoilla on selkeät toimintavaltuudet, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu. Myös kaupunkirakennepalvelut raportoivat, että toimintavaltuudet ja vastuut ovat selkeät ja löytyvät intrasta. "Mitään merkittäviä väärinkäytöksiä ei ole havaittu" raportissa kerrotaan. Lupa- ja viranomaistoiminnot toteavat myös, ettei väärinkäytöksiä ole ilmennyt ja että, riskienhallinnan ohjeiden mukaisesti toimitaan.

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa havaitut puutteet ja niiden korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet

Konsernipalvelut kertovat, ettei merkittäviä puutteita ei ole havaittu. "Resursseja on vuonna 2020 kulunut huomattavasti koronatilanteeseen ja sen edellyttämiin toimenpiteisiin". Hyvinvoinnin toimiala tiivistää, että riskienhallinta on muodostunut osaksi arjen toimintaa. Hyvinvoinnin toimialalta sekä

kaupunkirakennepalveluista että lupa- ja viranomaistoiminnoista kerrotaan, että aikaisempina vuosina havaitut epäkohdat on korjattu.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Lupa- ja viranomaistoiminnoista kerrotaan, että uutta kehityssuunnitelmaa ei ole tarkoitus tehdä. Henkilökunnan vähentymisen vuoksi sijaisuuksien osalta tarkennetaan edelleen toimintaa.

Hyvinvoinnin toimialalta raportoidaan, että riskienhallintaa on tarkoitus täsmentää ja tiivistää. Valvontaa lisätään kaikilla palvelualueilla ja kaikilla on käytössään yksityiskohtaiset ja selkeät seuran ohjeet ja raportoinnin pohjat.

Tilakeskuksen henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti vastaamaan alati muuttuvan kiinteistöalan vaatimuksiin ja täten myös ennakoimaan mahdollisia riskejä. He toteavat kuitenkin, että hyvällä varautumisellakaan ei aina voida kaikilta riskeiltä välttyä ja että he ovat onnistuneet hyvin riskienhallinnassa toiminnan volyymiin nähden. "Päättäneenä toimintavuonna tilakeskus on pystynyt täyttämään sille asetetut taloudelliset toiminnalliset tavoitteet eikä toiminnassa ole havaittu väärinkäytöksiä".

Konsernipalvelut toteavat, että raportoinnin kehittäminen on tärkeää ja tämä työ on parhaillaan käynnissä. "Tavoitteena tiedolla johtamisen vahvistaminen", konsernipalvelut tiivistävät.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toimintatuotot yhteensä	70 875	73 023
Valmistus omaan käyttöön	4 649	5 943
Toimintakulut	-471 379	-466 038
Toimintakate	-395 855	-387 072
Verotulot	273 994	268 565
Valtionosuudet	171 380	145 271
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	313	365
Muut rahoitustuotot	4 031	4 323
Korkokulut	-1 349	-1 434
Muut rahoituskulut	-792	-332
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 203	2 922
Vuosikate	51 721	29 687
Poistot ja arvonalentumiset	-39 426	-35 429
Tilikauden tulos	12 295	-5 742
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys	-1 024	-5 867
Poistoeron vähennys	3 749	2 699
Varausten lisäys	-11 557	0
Varausten vähennys	1 024	5 867
Rahastojen vähennys	3	4
Tilikauden ali/ylijäämä	4 489	-3 040
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / toimintakulut (%)	15,2	15,9
Vuosikate / Poistot (%)	131,2	83,8
Vuosikate euroa / asukas	671,8	386,3
Asukasmäärä 31.12.	76 985	76 842

Tuloslaskelman analysointi

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston ulkoiset tuotot ja kulut.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 12,3 milj. euroa ylijäämäiseksi, mikä oli 18,0 milj. euroa edellisen tilikauden tulosta parempi. Tilikauden ylijäämä oli tuloksenkäsittelyerien jälkeen 4,5 milj. euroa, kun alijäämä vuonna 2019 oli 3,0 milj. euroa. Tilikauden tulos parani edellisvuoteen nähden erityisesti valtion koronatukitoimien vuoksi. Toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 8,8 milj. euroa eli 2,3 %. Verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu oli 7,6 %.

Toimintatuottoja kertyi 70,9 milj. euroa, kun edellisvuonna toimintatuottojen määrä oli 73,0 milj. euroa. Muutos oli -2,1 milj. euroa, -2,9 %. Toimintatuottojen pienentymistä edellisvuoteen nähden selittää erityisesti koronapandemian aiheuttamat muutokset toimintaan, esimerkiksi joukkoliikenteen myyntitulot pienentyivät 1,3 milj. euroa ja varhaiskasvatusmaksut 0,5 milj. euroa. Myös myyntivoitot pienentyivät 1,3 milj. euroa ed. vuodesta. Vastaavasti tuet ja avustukset kasvoivat 2,3 milj. euroa pääasiassa valtiolta saatujen koronatukien vuoksi.

Toimintakuluja kertyi 471,4 milj. euroa, 5,3 milj. euroa (1,1 %) edellisvuotta enemmän. Kasvu kohdistuu peruskaupunkiin, jonka toimintamenot kasvoivat 6,0 milj. eurolla. Siun soten maksuosuuksien kasvu oli 11,6 milj. euroa, josta 5,32 milj. euroa aiheutui kuntayhtymän alijäämien kattamiseksi tehdystä pakollisesta varauksesta. Tiliryhmätasolla tarkasteltuna henkilöstömenot laskivat 6,1 milj. euroa (-5,8 %), mihin vaikuttivat osaltaan alkuvuodesta toteutetut yhteistoimintaneuvottelujen toimenpiteet ja koronapandemia. Koronapandemian vuoksi osa palveluista oli suljettuna ja henkilöstöä oli lomautettuna eikä myöskään sijaisten käyttö ollut aiempien vuosien tasolla. Palvelujen ostojen määrä kasvoi 8,2 milj. eurolla (2,5 %). Palvelujen ostojen muutos kohdistuu Siun soten maksuosuusiin, johon vaikuttaa myös pakollinen varaus. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot pienentyivät runsaalla 0,8 milj. eurolla (4,9 %), mihin vaikutti erityisesti se, että lämmitystä, sähköä ja kaasua tarvittiin vähemmän leudon talven vuoksi. Avustukset kasvoivat 2,0 milj. euroa: varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot kasvoivat 0,5 milj. euroa, avustukset yhteisöille 0,6 milj. euroa ja työmarkkinatuen kuntaosuus 1,2 milj. euroa.

Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelmassa kuluja oikaiseva erä, joka esitetään toimintatuottojen jälkeen ennen toimintakuluja. Tällä erällä aktivoidaan taseeseen kuluissa olevat investointimenot. Valmistus omaan käyttöön oli 4,6 milj. euroa vuonna, kun se edellisvuonna oli 5,9 milj. euroa. Peruskaupungin osuus laski 1,4 milj. euroa, kun taas Joensuun Veden osuus kasvoi 0,1 milj. euroa.

Tilinpäätöksen toimintakate oli 395,9 milj. euroa. Toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 8,8 milj. euroa, 2,3 %. Toimintakate kuvaa nettokäyttömenojen määrää, jotka jäävät rahoitettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Verotulokertymä kasvoi vuoteen 2019 nähden runsaat 5,4 milj. euroa, 2,0 %. Kunnallisverotuloja kertyi 232,0 milj. euroa, 5,7 milj. euroa arvioitua ja 2,7 % edellisvuotta enemmän. Yhteisöveroja kertyi 22,1 milj. euroa, 4,6 % edellisvuotta enemmän, mitä selittää kuntaryhmän jako-osuuden muutos 10 %-yksikköä osana koronapandemian tukipakettia kunnille. Kiinteistöverokertymä, 19,9 milj. euroa, laski 7,6 % edellisvuoteen nähden, mikä johtui kiinteistöverotuksen siirtymisestä verotuksen joustavaan valmistumiseen ja siitä aiheutuneesta tilitysrytmin muutoksesta. Vuodelta 2020 puuttumaan

jääneet tilitykset saadaan vuoden 2021 aikana, mutta vuonna 2021 samalla tavalla osa tilityksistä siirtyy vuodelle 2022.

Valtionosuuksia kertyi 171,4 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat edellisvuoteen nähden 26,1 milj. euroa, 18,0 %. Valtionosuudet kasvoivat pääasiassa koronapandemian tukitoimien vuoksi. Muutoksia on kuvattu tarkemmin avattu luvussa 1.4.1.

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma oli 2,2 milj. euroa, 0,7 milj. euroa edellisvuotta heikompi. Muutosta selittää erityisesti tulevaisuus- ja elinkeinorahaston edellisvuotta matalampi kehitys.

Kaupungin vuosikate oli 51,7 milj. euroa, kun se vuotta aiemmin oli 29,7 milj. euroa. Vuosikate on kaupungin rahoitustulos, jolla pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut, eli pysyvien vastaavien poistot katetaan. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikateprosentiksi muodostui 131 %, kun se edellisvuonna oli 84 %. Vuosikatteen riittävyyden mittarina pidetään kuntasektorilla 100 %:n tasoa, jos poistotaso vastaa vuosittaisia investointeja. Vuosikate riitti kattamaan poistot.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 34,3 milj. euroa, kun edellisvuonna niiden määrä oli 32,4 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat korkean investointitason seurauksena. Arvonalentumisia tehtiin 5,1 milj. eurolla.

Tilikauden tulokseksi muodostui 12,3 milj. euroa. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä oli 4,5 milj. euroa. Peruskaupungin tilikauden ylijäämä oli 1,7 milj. euroa, Joensuu Vesi –liikelaitoksen ylijäämä 0,3 milj. euroa ja rahastojen ylijäämä 2,5 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä kasvattaa taseen mukaista omaa pääomaa.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa sen, kuinka suuri osuus toimintamenoista voidaan kattaa kunnan laskuttamilla toimintatuotoilla. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus toimintamenoista on rahoitettava verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai suurempi, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa / asukas
 $= \text{Vuosikate} / \text{Asukasluku}$

Tunnusluvulla vuosikate euroa / asukas arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Sinällään luvulla ei ole kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	51 721	29 687
Tulorahoituksen korjaukset	1 999	-2 587
	<u>53 720</u>	<u>27 100</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-44 787	-53 298
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 116	1 310
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	3 606	7 246
	<u>-40 065</u>	<u>-44 743</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	13 655	-17 643
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-186	-531
Antolainasaamisten vähennys	2 061	2 816
	<u>1 875</u>	<u>2 285</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	52 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 301	-31 215
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-93	-3 465
	<u>-13 394</u>	<u>17 320</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 485	213
Saamisten muutos	-244	3 595
Korottomien velkojen muutos	7 237	-755
	<u>9 477</u>	<u>3 053</u>
Rahoituksen rahavirta	-2 042	22 659
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	105 718	94 105
Rahavarat 1.1.	94 105	89 090
	<u>11 613</u>	<u>5 015</u>
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-37 509,6	-66 244,3
Investointien tulorahoitus (%)	118,4	57,1
Laskennallinen lainanhoitokate	1,7	0,9
Lainanhoitokate	1,5	0,9
Kassan riittävyys (pv)	71	63
Asukasmäärä	76 985	76 842

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin eli sitä, miten kaupungin rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston erät.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin. Tilikauden 2020 toiminnan rahavirta oli 53,7 milj. euroa, 26,6 milj. euroa edellisvuotta parempi vuosikatteen paranemisen ja tulorahoituksen korjauserien pienentymisen seurauksena. Vuodelle 2020 ei kirjattu satunnaisia eriä. Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja –tappiot huomioiden pakollisiin varauksiin kirjatut erät. Vuonna 2020 myyntivoittojen osuus oli 3,3 milj. euroa ja pakollisen varauksen osuus 5,3 milj. euroa.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Investointimenojen toteutuma oli 44,8 milj. euroa, kun edellisenä vuonna investointimenot olivat 53,3 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 1,1 milj. euroa. Rahoitusosuudet muodostuvat Siltakadun, Kauppakadun ja keskusurheilukentän peruskorjaukseen sekä Green Parkin alueen investointeihin saaduista valtionavustuksista. Lisäksi rahoitusosuuksiin on kirjattu Joensuun Vesi- liikelaitoksen saamat yhteisviemäröintisopimuskumppaneiden rahoitusosuudet. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja kertyi 3,6 milj. euroa. Edellisenä vuonna luovutustulojen osuus oli 7,2 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 13,7 milj. euroa positiivinen.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella -2,0 milj. euroa negatiivisena antolainasaamisten vähentymisen, lainamäärän laskun ja saamisten vähentymisen myötä.

Antolainojen lisäys sisältää Joensuun Kodit Oy:lle (0,1 milj. euroa) vuoden 2020 aikana myönnettyt III-sijalainat sekä siirto- ja palautuskelpoisia liittymismaksuja (0,6 milj. euroa). Antolainoja lyhennettiin 2,1 milj. euroa. Muut antolainasaamiset pienenivät 0,2 milj. euroa.

Vuonna 2020 nostettiin uutta pitkäaikaista lainarahoitusta 20 milj. euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 33,3 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä pieneni 0,1 milj. eurolla. Vuodenvaihteessa lyhytaikaista kuntatodistuslainaa ei ollut käytössä, kun edellisvuodenvaihteessa kuntatodistusrahoituksen määrä oli 3 milj. euroa. Kokonaisuutena kaupungin lainakanta laski tilikauden aikana 13,4 milj. eurolla.

Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihtomaisuuden muutos ja korottomien velkojen muutos. Peruskaupungin toimeksiantojen varoihin on kirjattu vuonna 2020 saatu Ely-keskuksen avustus 2,5 milj. euroa edelleen sijoitettavaksi North Karelia Growth Fund -pääomasijoitusrahaston kautta. Lisäksi vuonna 2020 saatiin Mehtimäkihallin aitioiden käyttöoikeuteen ja hallin nimen käyttöoikeuteen kohdistuvat yksityiset rahoitusosuudet,

yhteensä 2,7 milj. euroa. Joensuun Veden liittymismaksuihin on kirjattu 2,7 milj. euroa liittymismaksuja uusien vesiosuuskuntien liittyttyä Joensuun Veden osaksi.

Kaupungin vuoden 2019 rahavarojen muutos toteutui 11,6 milj. euroa positiivisena. Kaupungin rahavarojen tilanne sisältää peruskaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen sekä rahastot ja oli vuoden lopussa 105,7 milj. euroa. Peruskaupungin rahavarojen muutos oli 6,4 milj. euroa positiivinen. Rahastojen rahavarat kasvoivat 2,9 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen rahavarat kasvoivat 2,3 milj. euroa. Tunnusluku kassan riittävyys 71 päivää sisältää yhteenlaskettuna kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen sekä rahastojen rahavarat.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus-vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, (%)

$=100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus investoinneista on rahoitettu lainarahalla, pysyvien vastaavien myynneillä tai kassavarojen määrää alentamalla. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

$$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoito kate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassan riittävyys päivää

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla tai muilla kassavaroihin luettavilla erillä. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

3.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2020 1 000 €	2019 1 000 €	Vastattavaa	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Pysyvät vastaavat	524 104	522 019	Oma pääoma	318 969	314 483
Aineettomat hyödykkeet	2 568	2 063	Peruspääoma	223 037	223 037
Aineettomat oikeudet	261	0	Arvonkorotusrahasto	4 733	4 733
Muut pitkävaikutteiset menot	2 308	2 063	Muut omat rahastot	60 554	60 557
Aineelliset hyödykkeet	428 477	425 928	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	26 156	29 196
Maa- ja vesialueet	70 212	69 789	Tilikauden yli-/alijäämä	4 489	-3 040
Rakennukset	185 165	182 407	Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	41 407	33 599
Kiinteät rakenteet ja laitteet	150 895	147 984	Poistoero	29 850	32 575
Koneet ja kalusto	6 179	4 809	Vapaaehtoiset varaukset	11 557	1 024
Muut aineelliset hyödykkeet	5 806	5 806	Pakolliset varaukset	7 470	2150
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	10 219	15 132	Muut pakolliset varaukset	7 470	2150
Sijoitukset	93 059	94 028	Toimeksiantojen pääomat	8 943	7 014
Osakkeet ja osuudet	71 849	70 943	Valtion toimeksiannot	4 188	4 674
Muut lainasaamiset	20 510	22 439	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 255	2 340
Muut saamiset	700	645	Muut toimeksiantojen pääomat	2 500	0
Toimeksiantojen varat	5 648	6 204	Vieras pääoma	277 002	283 159
Valtion toimeksiannot	4 191	4 680	Pitkäaikainen	185 779	194 833
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 457	1 524	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	179 596	193 996
Vaihtuvat vastaavat	124 039	112 182	Saadut ennakot	2 700	0
Saamiset	18 321	18 077	Liittymismaksut ja muut velat	3 483	822
Pitkäaikaiset saamiset	2 700	3 400	Siirtovelat	0	15
Myyntisaamiset	0	0	Lyhytaikainen	91 223	88 326
Muut saamiset	2 700	3 400	Joukkovelkakirjalainat	0	3 000
Lyhytaikaiset saamiset	15 621	14 677	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	34 400	33 301
Myyntisaamiset	7 840	7 664	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainasaamiset	1 295	1 172	Lainat muilta luotonantajilta	24 561	21 655
Muut saamiset	2 123	563	Saadut ennakot	473	360
Siirtosaamiset	4 363	5 278	Ostovelat	10 076	9 649
Rahoitusarvopaperit	93 129	89 447	Liittymismaksut ja muut velat	1 763	2 041
Osakkeet ja osuudet	244	244	Siirtovelat	19 949	18 321
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	9 574	9 087	Vastattavaa yhteensä	653 791	640 405
Joukkovelkakirjalainasaamiset	37 116	36 340	Taseen tunnusluvut		
Muut arvopaperit	46 194	43 776	Omavaraisuusaste (%)	55,4	54,4
Rahat ja pankkisaamiset	12 589	4 658	Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	53,1	58,1
Vastaavaa yhteensä	653 791	640 405	Kertynyt ylijäämä(alijäämä), (1000 euroa)	30 645,3	26 155,8
			Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	398	340
			Lainakanta (milj.euroa)	238,6	252,0
			Lainakanta, euroa / asukas	3 099	3 279
			Lainat ja vuokravastuut (milj. euroa)	358,0	357,2
			Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 650	4 648
			Lainasaamiset 31.12. (1 000 euroa)	20 510	22 439
			Asukasluku 31.12.	76 985	76 842

Taseen analysointi

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti omaisuus- ja pääomaeriin. Tase sisältää myös Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston omaisuus- ja pääomaerät.

Kaupungin taseen loppusumma vuoden 2020 lopussa oli 653,8 milj. euroa, mikä oli 13,4 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden vaihteessa.

Taseen vastaavaa puolen merkittävin omaisuuserä on pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet, jotka muodostavat 65,5 % taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkeiden vuoden lopun tasearvo kasvoi edellisvuoteen nähden 2,5 milj. eurolla poistotasoa korkeamman investointitason myötä. Rakennusten ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden, maa- ja vesialueiden sekä koneiden ja kaluston arvot kasvoivat edellisvuoteen nähden. Lisäksi pitkävaikutteiset menot sisältävät osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusten poistamattoman hankintamenon.

Sijoituksissa osakkeiden ja osuuksien määrä oli 71,8 milj. euroa. Tytäryhtiöiden omistuksissa kirjattiin alas Enon jäähallin osuus 0,06 milj. euroa sekä myytiin Kiint. Oy Joensuun Sairaalakatu 19:n osuus 0,06 milj. euroa. Tytäryhtiöiden omistuksia lisäsi Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n osakepääoman korotus 0,8 milj. euroa. Lainasaamiset, 20,5 milj. euroa, pienenivät 1,9 milj. eurolla erityisesti tytäryhtiöille annettujen lainojen lyhennysten myötä. Muut saamiset sisältävät Tilakeskuksen ja Joensuun Vesi –liikelaitoksen siirto- ja palautuskelpoisia liittymismaksuja.

Toimeksiantojen varat olivat 5,6 milj. euroa ja ne muodostuvat kaupungin hoitamista toimeksianto- ja välitystehtävistä (aravalainat). Lisäksi toimeksiantojen varat sisältävät erityiskatteiset rahastot (Turtiaisen rahasto ja kaupungin lahjoitusrahasto) ja perintönä saatuja varoja.

Vaihtuvat saamiset olivat 18,3 milj. euroa, 0,2 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Pitkäaikaisten saamisten määrä pieneni 0,7 milj. eurolla ollen 2,7 milj. euroa, joka on asemanseutuun liittyvä maankäyttökorvaus VR-Yhtymältä. Lyhytaikaisten saamisten määrä kasvoi 0,9 milj. euroa ja oli 15,6 milj. euroa. Myyntisaamisten määrä kasvoi 0,2 milj. euroa. Lainasaamisten määrä kasvoi 0,1 milj. euroa tytäryhtiöiden konsernitilivelan muutoksen myötä ja siirtosaamisten määrä pieneni 0,9 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Rahoitusarvopapereiden muutos edellisvuoteen nähden oli 3,7 milj. euroa elinkeino- ja tulevaisuusrahaston muutoksen myötä. Tilinpäätöshetkellä rahat ja pankkisaamiset kaupungin taseessa olivat 12,6 milj. euroa.

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka oli 319,0 milj. euroa ja 48,8 % taseen loppusummasta. Oma pääoma kasvoi vuoden aikana 4,5 milj. euroa tilikauden ylijäämän ja tehdyn rahastosiirron (kulttuurirahasto) johdosta. Kaupungin omavaraisuusaste oli 55,4 %, mikä jää kuntatalouden hyvästä 70 %:n tavoitetasosta. Taseen kertynyt ylijäämä oli 30,6 milj. euroa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset kasvoivat 7,8 milj. eurolla poistoeron ja investointivarausten muutoksen seurauksena ja olivat 41,4 milj. euroa. Uusia investointivaroja tehtiin 11,6 milj. euron verran ja entisiä varauksia purettiin 1,0 milj. euron verran. Nämä on kuvattu tarkemmin luvussa 5.1.

Toimeksiantojen pääomat olivat 8,9 milj. euroa, joka oli 1,9 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Toimeksiantojen pääomiin on kirjattu kaupungin hoitamien toimeksianto- ja välitystehtävien osalta velan (vastuun) määrä, josta kaupunki vastaa toimeksiantajalle. Toimeksiantojen pääomat muodostuvat

välitetyistä lainoista (aravalainat) sekä lahjoitusrahastojen pääomista. Lisäksi toimeksiantojen pääomiin on kirjattu Ely-keskuksen kaupungille maksama avustus 2,5 milj. euroa, joka sijoitetaan edelleen North Karelia Growth Fund -pääomasijoitusrahastoon.

Vieraan pääoman määrä väheni 6,2 milj. euroa edellisvuodesta. Pitkäaikaisen vieraan pääoman osuus väheni 9,1 milj. eurolla. Sen sijaan lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä kasvoi 2,9 milj. euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöshetkellä taseen pitkäaikaiset lainat olivat 179,6 milj. euroa. Lainakantaan luetaan lisäksi lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan siirretyt vuonna 2021 erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset (34,4 milj. euroa) sekä konsernitilirahoitus (24,6 milj. euroa). Lainakannaksi muodostui 238,6 milj. euroa, 3 099 euroa/asukas. Lainakanta aleni edellisvuoteen nähden 13,4 milj. euroa. Asukaskohtainen lainakanta aleni 180 euroa. Pitkäaikaisten ottolainojen keskiporko oli 31.12. tilanteessa 0,56 %. Koko lainakanta (sis. kuntatodistukset ja konsernitilin käyttö) huomioiden keskiporko oli 0,50 %. Kiinteäkorkoisten lainojen (lainat, joiden korko pysyy muuttumattomana vähintään yhden vuoden ajan) osuus oli 65 % ja vaihtuvakorkoisten (lainat, joiden korko muuttuu vähintään kerran vuodessa) osuus 35 %. Keskimääräinen pääomapainotettu korkositoumus oli 3,1 vuotta. Lainakannan lisäksi kaupungin talonrakennusinvestointeja on rahoitettu kiinteistöleasingrahoituksella. Vuoden 2020 lopussa kiinteistöleasingvastuu huomioiden sopimuksiin sisältyvä vastuu jäännösarvosta oli 55,4 milj. euroa. Kaupungin kiinteistöleasingrahoitus on vaihtuvakorkoista. Rahoitussopimusten yhteenlaskettu suojausaste (lainakanta ja leasingvastuut) on noin 53 %.

Suhteellinen velkaisuusaste oli 53,1 %, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin 53,1 % kaupungin vieraan pääoman maksamiseksi. Edellisvuonna suhteellinen velkaantuneisuus oli 58,1 %.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste- %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 % tai alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Kertynyt yli- /alijäämä euroa

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas,

= ((Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän.

Lainakanta ja lainakanta euroa/asukas

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieraspääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainkanta euroa/asukas saadaan jakamalla lainakanta asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. ja lainat ja vuokravastuut euroa/asukas

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainat ja vuokravastuut per asukas saadaan jakamalla lainojen ja vuokravastuiden määrä asukasmäärällä.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.4. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat, ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	70,87	13,03 %	Toimintakulut	471,38	86,99 %
Verotulot	273,99	50,36 %	- valmistus omaan käyttöön	-4,65	-0,86 %
Valtionosuudet	171,38	31,50 %	Korkokulut	1,35	0,25 %
Korkotuotot	0,31	0,06 %	Muut rahoituskulut	0,79	0,15 %
Muut rahoitustuotot	4,03	0,74 %	Satunnaiset kulut	0,00	0,00 %
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00 %	Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00 %
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakollisten varausten muutos	-5,32	
- Pysyv.vastaavien hyödykk. myyntiv.	-3,33	-0,61 %	- Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-0,01	0,00 %
Investoinnit			Investoinnit	0,00	0,00 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1,12	0,21 %	Investointimenot	44,79	8,26 %
Pysyv.vastaavien hyödykk.luov. tulot	3,61	0,66 %		0,00	0,00 %
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta	0,00	0,00 %
Antolainasaamisten vähennykset	2,06	0,38 %	Antolainasaamisten lisäykset	0,19	0,03 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20,00	3,68 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	33,30	6,15 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,09	0,02 %
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00 %	Oman pääoman vähennykset	0,00	0,00 %
Kokonaistulot yhteensä	544,04	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	541,91	100,00 %

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Joensuu-konserniin kuului vuoden 2020 lopussa 15 tytäryhtiötä ja neljä tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär. Konsernitilinpäätöksen on yhdistetty emoyhteisön (Joensuun kaupunki) lisäksi 15 tytäryhtiötä (omistusosuus >50 %), neljä tytäryhtiön tytärtä ja yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär sekä kaikki kolme kuntayhtymää, joiden toiminnassa kaupunki on jäsenenä.

Kaupungilla on 11 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20 – 50 % välillä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		0
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	7 + 1*	0
Muut yhtiöt	8 + 4**	0
Kuntayhtymät	3	0
Osakkuusyhteisöt	11	0

* tytäryhtiön tytär Koy Jokikadun pysäköinti

** tytäryhtiön tytär Joensuun Satamarakennus Oy, Joensuun Niskaparkki Oy, Joensuun Startup Kehitys Oy ja Startup -Rahasto Joensuu Ky, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Joensuun kaupungilla katsotaan olevan kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänen enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1) kohdassa mainittu määräenemmistö; tai
3. kaupunki muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisöissä.

Kaupunginvaltuusto päättää konserniohjeiden hyväksymisestä, konserniin kuuluvan yhteisön perustamisesta, emon vakuuksien antamisesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei talousarvion sitovuusohjeista muuta johdu.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa sekä muiden kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto vastaa hallintosäännössä ja konserniohjeissa määritellyn mukaisesti konserniohjauksesta, yhteisöjen talouden ja toiminnan seurannasta, yhteensovittamisesta ja valvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus päättää kuntalain, hallintosäännön ja talousarvion puitteissa osakkeiden hankinnasta, myynnistä ja vaihtamisesta. Kaupunginhallitus päättää yhteisöjen pääomarakenteen muuttamisesta sekä antaa luvan tytäryhteisön käyttöomaisuuden luovuttamiseen silloin, kun kyseessä on tytäryhteisön kannalta merkittävä luovutus.

Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olivat vuonna 2020 seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Kodit Oy
- Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Business Joensuu Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Lisäksi omistajaohjausjaosto on antanut ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Meidän IT ja talous Oy
- Efetta Oy
- Polkka-Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy
- VisitKarelia Oy

Muut yhteisöt olivat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä tai määräämällään konsernipalvelujen viranhaltijalla on ollut oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin. Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ja hallintopalvelujen ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallitusten kokouskutsut ja muu kokousaineisto on lähetettävä kansliapäällikölle samaan aikaan kuin tytäryhteisön hallituksen jäsenille. Kansliapäälliköllä on ollut oikeus pyytää tytäryhteisön toimitusjohtajalta selonteko kokouksen asialistalla olevasta asiasta ennen kokousta.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajat voivat toimialallaan antaa yleisohjeita konserniohjeiden toteuttamiseksi.

Kaupunginvaltuuston hyväksymillä konserniohjeilla luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeen tavoitteena on kaupunkikonserniin kuuluvien

yhteisöjen toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen, kaupungin yhteisöistä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen.

Kaikkia konsernin tytäryhtiöitä koskevat yhteiset tavoitteet

Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Toteutuma	
Tavoite- ja tulossopimukset vuosille 2020-2021 on käsitelty ja hyväksytty yhtiöiden hallituksissa ja kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa ja sopimusten raportointi on järjestetty. Tavoite- ja tulossopimukset perustuvat kaupunginvaltuuston hyväksymään konsernistrategiaan	Tavoitteet ovat toteutuneet. Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto on käsitellyt ja hyväksynyt tavoite- ja tulossopimukset, samoin yhtiöiden hallitukset. Yhtiöt raportoivat neljännesvuosittain sovitulla tavalla ja raportit on käsitelty kh omistajaohjausjaostossa.	●
Konsernin kaikilla tytäryhtiöillä on ajan tasalla olevat yhtiön hallituksen hyväksymät riskienhallintasuunnitelmat. Suunnitelmien toteutusta seurataan ja niistä raportoidaan yhtiön hallituksille ja kerran vuodessa kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostolle.	Tavoite on toteutunut. Yhtiöt ovat valmistelleet ja käsitelleet yhtiökohtaiset riskienhallintasuunnitelmat ja päivittävät niitä säännöllisesti. Raportointi kh omistajaohjausjaostolle.	●

Konserniyhtiöiden talouslukuja

Luvuista ei ole eliminoitu yhtiöiden ja kaupungin keskinäisiä eriä.

Yhtiö (1 000 euroa)	Liikevaihto 2020	Voitto/tappio 2020	Taseen loppusumma 2020	Lainakanta 31.12.2020	Takaukset 31.12.2020
Tytäryhteisöt					
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	1 689,6	30,1	789,6	0,0	0,0
Jns Kodit Oy	28 505,5	-626,7	184 147,9	130 762,1	51 515,6
Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	16,5	-42,1	581,8	0,0	0,0
Jns Pysäköinti Oy	1 077,4	4,2	11 327,2	1 750,0	1 400,0
Jns Niskaparkki Oy	121,2	-448,6	6 442,3	0,0	0,0
Saimaan Satamat Oy	555,3	66,5	651,6	42,3	0,0
Jns Satamarakennus Oy	63,2	4,2	446,0	5,2	0,0
Puhas Oy	9 401,8	573,1	17 998,1	0,0	0,0
Business Joensuu Oy	11 058,3	1 165,3	40 219,8	19 952,8	10 390,6
Jns Startup Kehitys Oy	49,2	21,5	38,1	0,0	0,0
Startup -Rahasto Joensuu Ky	0,0	-67,3	459,8	0,0	0,0
Jns Yrityskiinteistöt Oy	2 540,7	-682,5	23 820,7	13 237,4	8 303,6
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	15,3	0,0	466,7	0,0	0,0
Opisk.asunnot Oy Jns Elli	16 312,4	1,2	125 852,7	102 765,3	93 262,4
Senioripiha Oy	0,0	-2,5	114,1	0,0	0,0
Ki Oy Uimaharjunhaka	105,1	-0,3	646,9	508,8	508,8
As Oy Enon Tuuliharju	59,5	-3,2	1 310,3	0,0	0,0
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	62,2	56,3	599,2	0,0	0,0
Ki Oy Enon Jäähalli	4,7	-13,7	51,4	16,0	0,0
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	27 898,3	2 371,7	15 506,4	0,0	0,0
YHTEENSÄ	99 536,2	2 407,2	431 470,6	269 039,9	165 381,0

Konserniyhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 99,5 milj. euroa (100,3 milj. euroa vuonna 2019). Yhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli kokonaisuudessaan 2,4 milj. euroa (0,8 milj. euroa vuonna 2019).

Konserniyhtiöiden lainakanta oli 269,0 milj. euroa (287,7 milj. euroa vuonna 2019). Tästä valtaosa kohdistuu vuokrataloyhtiöihin. Kaupungin takaukset tytäritille olivat 165,4 milj. euroa (175,8 milj. euroa vuonna 2019). Laskua edellisvuoteen nähden oli 10,4 milj. euroa.

Tytäryritysten yhteenlaskettu taseen loppusumma kasvoi edellisvuoteen nähden 1,0 milj. euroa ollen 431,5 milj. euroa vuoden 2020 lopussa.

4.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Koronapandemia vaikutti olennaisella tavalla kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaan ja talouteen vuonna 2020. Konsernin tytäryhtiöiden osalta vaikutukset ja niiden toiminnallinen ja taloudellinen merkitys vaihteli yrityksestä riippuen.

Hallintosääntöä päivitettiin kaupunginvaltuustossa 24.2.2020 ja uusi hallintosääntö tuli voimaan 1.3.2020.

Vuoden 2017 aikana kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden vuoteen 2021 ulottuvan koko konsernia koskevan konsernistrategian, jonka välitarkastelu ja päivitys käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 17.6.2019. hyvinvoinnin, kaupunkiympäristön ja elinvoiman toimeenpano-ohjelmat. Lisäksi toimeenpano-ohjelmiin sisältyi koko konsernia koskevia tavoitteita. Toimeenpano-ohjelmissa esitetään, mitä pitää saada toteutetuksi valtuustokauden loppuun mennessä vuonna 2021. Erityistä huomiota kiinnitettiin tavoitteisiin ja mittareihin sekä niiden konkreettisuuteen. Toimeenpano-ohjelmat saatettiin kaupunginvaltuustolle tiedoksi 28.10.2019 pidetyssä kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Vuosia 2020-2021 koskevat keskeisten konserniyhtiöiden tavoite- ja tulossopimukset valmisteltiin yhteistyössä yhtiöiden kanssa ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa joulukuussa 2019. Vuoden 2020 osalta tavoite- ja tulossopimusten väliarviointi tehdään alkuvuodesta 2021 kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa.

Joensuun kaupungin konserniohjetta on päivitetty viimeksi kaupunginvaltuustossa 25.2.2019 ja 30.9.2019. Ohjeeseen ei tehty muutoksia vuonna 2020.

Joensuun kaupungin omistajapoliittinen ohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.12.2017. Ohjelma on käsitelty valtuustokausittain ja seuraava tarkastelu tehdään vuonna 2021.

Kaupunkikonsernin riskienhallintasuunnitelma on uudistettu vuoden 2019 aikana ja konserniyhtiöt ovat valmistelleet ja hyväksyneet yhtiökohtaisen riskienhallintasuunnitelman vuoden 2020 aikana.

Kaupunginhallitus päätti 18.11.2019 myydä Kiinteistö Oy Joensuun Sairaalakatu 19 osakkeet Pyhäselänranta Oy:lle 1,0 milj. euron kauppahintaan. Kauppa toteutui vuonna 2020.

Meidän IT ja talous Oy palvelee sidosyksikkösäännösten mukaisena in house-yksikkönä omistajiaan ja Efetta Oy in house-yhtiön omistajien mahdollisia tytär- ja osakkuusyhtiöitä, jotka eivät täytä hankintalain mukaista sidosyksikkö- tai hankintayksikkö -määritelmää.

Polkka – Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy on tuottanut Joensuun kaupungin ja osan Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän tarvitsemista puhtaus- ja ateriapalveluista 1.1.2017 lukien.

Kaupungin edunvalvontaan liittyviä asioita edistetään tiiviissä yhteistyössä kaupunkikonsernin ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kanssa.

4.4 Arvio tulevasta kehityksestä

Voimassa oleva Joensuun kaupungin hallintosääntö määrittelee kaupungin konsernijohtoon ja sen tehtävät.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston tehtävät on määritelty hallintosäännössä ja kaupunginvaltuuston hyväksymä konserniohje sisältää kaupungin toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallan ja konserniohjauksessa ja ohjauksen toteuttamiseen liittyvät menettelytapaohjeet. Seuraava hallintosäännön tarkistus tehdään alkuvuodesta 2021 vuoden aikana vaihtuvaa valtuustokautta varten.

Maan hallitus on antanut joulukuussa 2020 esityksen eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamisesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät siirtyisivät hyvinvointialueiden hoidettavaksi vuoden 2023 alusta lukien. Esityksen toteutuessa sillä olisi laajoja vaikutuksia kaupungin toimintaan ja talouteen.

Asemanseudun ja Penttilänrannan alueen kehittäminen jatkuu vuoden 2021 aikana ja tulevina vuosina. Asemanseudun kehittämisen vauhdittamiseen tarvitaan valtion rahoitusosuutta tulevien vuosien budjeteissa, valtion rahoituksesta onkin jo tehty päätöksiä.

Kaupunginhallituksen päätöksen 31.8.2020 § 291 mukaan kaupunki ostaa Kiinteistö Oy Enon jäähallin omistaman jäähallirakennuksen. Päätöksen mukaan kauppahinta on summa, joka kattaa yhtiön taseen mukaiset velat. Kaupan toteutumisen jälkeen yhtiö maksaa velkansa saamallaan kauppahinnalla ja yhtiö puretaan. Jäähallirakennuksen kauppa ja yhtiön purkaminen siirtyi vuoden 2021 puolella toteutettavaksi.

Koronaviruspandemia koskettaa merkittävästi myös konserniyhtiöiden toimintaa. Maan hallituksen asettamien poikkeustoimien seurauksena myös yhtiöiden toimintaa on muutettu. Taloudellisen tilanteen heikentyminen tulee myös vaikuttamaan yhtiöiden taloudelliseen tilanteeseen.

4.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuodelta 2020

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatisesta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Toimintaa ohjaa muun muassa Joensuun kaupungin konserniohje.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö.

Kaupunginvaltuusto saa tytäryhteisöjä koskevat tiedot käyttöönsä mm. talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Kaupungin talousarviossa ja -suunnitelmassa on otettu huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kuten konserniyritysten merkittävimmät suunnitellut investoinnit ja lainakannan muutokset.

Omistajaohjausjaosto on hyväksynyt 9.12.2019 merkittävimpien yhtiöiden kanssa tavoite- ja tulossopimukset 2020-2021. Tavoite- ja tulossopimuksen toteutumista seurataan neljännesvuosittain ja tarkempi raportointi toteutetaan osavuosikatsausten yhteydessä.

Omistajaohjausjaoston tehtävänä on seurata tytäryhteisöjen ja konserniin kuuluvien säätiöiden toimintaa ja käsitellä niiden seurantaraportit. Lisäksi tehtävänä on määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antaa heille toimiohjeet siltä osin, kun yhteisöt ja säätiöt ovat konserniohjeiden mukaan jaoston ohjauksessa tai jaosto konserniohjeen mukaan muuten vastaa edustajien määräämisestä ja toimiohjeiden antamisesta.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto ja hallintopalvelut päättävät hallitusehdokkaiden nimeämisestä ohjauksessaan olevien tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallintopalvelujen tehtävänä on valmistella tytär- ja osakkuusyhtiöiden hallintoelinten jäsenten valinta ja kaupungin puhevallan käyttö yhtiö- ja vuosikokouksissa.

Omistajaohjausjaosto antoi 9.4.2018 sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet osalle tytäryhteisöjä siitä, että kukin tytäryhteisö laatii vuosittain sisäisen tarkastuksen suunnitelman, joka käsitellään tytäryhteisön hallituksessa. Tarkastuksesta raportoidaan sekä tytäryhteisön hallitukselle että sisäisen tarkastuksen toimikunnalle tarkastuskauden lopussa, kuitenkin viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Konserniohjeen mukaan kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja.

Tytäryhtiöiden vuosittainen riskeistä raportointi suoritetaan Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet –asiakirjassa annettujen ohjeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi 23.11.2020 § 435 vuoden 2020 riskienhallinnan nykytilan ja toimenpiteiden raportin. Tämä raportti sisälsi myös tytäryhtiöiden riskienhallinnan toimenpiteiden tilanteen arvioinnin.

Selonteko pohjautuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen johdon itsearviointeihin (Joensuun Yrityskiinteistöt Oy, Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy, Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli, Joensuun Kodit Oy, Puhas Oy, Karelia Ammattikorkeakoulu Oy, Business Joensuu Oy ja Joensuun Pysäköinti Oy).

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Yhtiöiden mukaan ohjeiden anto, tiedonkulku ja konserniohjeet ovat olleet riittävät.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että konserniohjeet ovat riittävät yhtiön toiminnan toteuttamiseksi. Joensuun kaupungin uudet konserniohjeet vahvistettiin käytettäväksi yhtiössä yhtiökokouksessa 2019. Business Joensuu Oy on tuonut lisää selkeyttä työnjaon vastuualueisiin elinvoimatoimijoiden välillä.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Yhtiöiden mukaan yhtiöille asetettu tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukaista ja riittävää sekä myös konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää.

Business Joensuu Oy kertoo, että konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää, hyvässä yhteistyössä on huomioitu sekä yhtiön että kaupunkikonsernin näkökulmat.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että tavoiteasettelu on pääosin tarkoituksenmukainen. Lisäksi mainitaan siitä, onko konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa ollut riittävää, että uusi toimitusjohtaja perehtyy asiaan. Entinen toimitusjohtaja valmistellut tavoite- ja tulossopimuksen konsernipalvelujen kanssa yhteistyössä loppuvuodesta 2019.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy toteaa, että tavoiteasettelu on riittävä ja tarkoituksenmukainen. Joensuun kaupunki ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy ovat tehneet tavoite- ja tulossopimuksen vuosille 2020 – 2021.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Yhtiöiden mukaan toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä.

Business Joensuu Oy selventää, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä. Järjestelmiä on kehitetty vuoden 2020 aikana ja jatkokehitetään vuonna 2021. Systemaattiseen tuloksellisuuden seurantaan, ohjaukseen ja tukemiseen on panostettu. Konsernin suuntaan on tiivis ja selkeästi mittaroitu raportti.

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät olleet toimivia ja riittäviä pääsääntöisesti kyllä. Uusia analysointi ja seurantamittareita sekä helppoja seurantajärjestelmiä mietitään ja etsitään sekä mietitään uuteen kirjanpito- ja laskutusohjelmaan siirtymistä.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että yhtiön taloudellisen toiminnan seuranta ja raportointi on ollut hyvällä tasolla. Taloushallinnon hoitaa Efetta Oy, jonka kautta yhtiön taloushallinto kytkeytyy Joensuun konsernin taloushallintoon ja raportointiin. Yhtiön toiminnan tuloksellisuutta valvoo yhtiön hallitus, jonka kokouksissa on yhtenä pykälänä kunkin kuukauden tulos- ja käyttökätelaskelma. Yhtiö rakennuttaa ja vuokraa toimitiloja yrityksille ja toimitiloja rakennetaan yritysten tarpeiden ja mukaan. Toimitilojen kysyntä vaihtelee myös taloudellisten suhdanteiden mukaisesti.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy toteaa, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät olleet toimivia ja riittäviä pääasiallisesti kyllä, joskin seuranta ja analysointia kehitetään edelleen.

Yhtiöiden mukaan konsernijohtolle raportoidaan investointisuunnitelmasta.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy kertoo, että merkittävät TKI- ja koulutusinvestointisuunnitelmat hyväksyy Karelia Ammattikorkeakoulu Oy:n hallitus. Konsernijohtolle tiedoksi osana budjettiraportointia ja tarvittaessa osana tavoite- ja tulossopimusta. Kaupungin omistamat ja Karelia Ammattikorkeakoulu Oy:n vuokraamat kiinteistötarpeet suunnitellaan yhdessä.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy toteaa, että yhtiö raportoi konsernijohtolle isoimmista investointisuunnitelmista (yhtiön hallituksen kautta). 9.9.2020 ISLO:n hallituksen hyväksymän hankintaohjeen mukaisesti hallitus päättää yli 20.000 euroa olevat hankinnat. Yli 10.000 euron hankinnat viedään hallitukselle tiedoksi. Erikseen investointisuunnitelmista ei ole konsernijohtolle raportoitu. Konserniraportteihin arvioidaan ennuste.

Business Joensuu Oy tuo esille, että yhtiö raportoi konsernijohtolle investointisuunnitelmista budjetoinnin ja toimintasuunnittelun yhteydessä ja mahdollisista budjettiin sisällyttämistä investoinneista vielä erikseen.

Joensuun Yrityskiinteistöt selvittää, että konsernille raportoidut investointisuunnitelmat ovat arvioita ja investointien määrä saattaa vaihdella huomattavasti riippuen toimitilojen kysynnästä. Suunnitteilla olevat investoinnit ja kiinteistöjen myyntisuunnitelmat informoidaan Joensuun kaupunkikonsernin johdolle, jonka edustaja osallistuu yhtiön hallituksen kokouksiin. Pitkän aikavälin suunnittelua on tehty yhtiön strategiassa, strategian päivitys tehdään vuonna 2021. Suunnittelu on riittävää, mutta suunnitelmiin voi tulla merkittäviäkin muutoksia, mikäli jollekin asiakasyritykselle tulee uusia, suuria toimitilatarpeita.

Yhtiöiden mukaan pitkän aikavälin suunnittelu on nähty riittäväksi.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy selvittää, että uusi strategia valmistuu vuoden 2021 aikana. Toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurannan osalta on tavoitteena tarkentaa toimintaa ja sen suunnitelmallisuutta.

Business Joensuu Oy toteaa, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelu on ollut riittävää. Yhtiön voimassa oleva strategia antaa raamit vuoteen 2022 saakka. Yhtiön rahoitusta on arvioitu/ennustettu pitkällä aikavälillä (yli 10 vuotta) ja tämän pohjalta on tehty toimenpiteitä rahoitusaseman säilyttämiseksi vahvana.

Joensuun Pysäköinti Oy selvittää, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelussa parannettavaa löytyy. PTS kehitetään, mutta jotta PTS olisi todellinen, pitäisi konsernin pysäköintilinjaukset olla riittävästi tiedossa oman toiminnan suunnitteluvaiheessa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Yhtiöt ilmoittivat käyttävänsä mm. seuraavia keskitettyjä konsernitoimintoja ja -palveluja: Pohjois-Karjalan hankintatoimi, konsernitili, kaupungin kiinteistöpalvelut, ICT-palvelut ja taloushallintopalvelut Meidän IT ja talous Oy sekä talouspalvelut Efetta Oy.

Palveluja ostetaan myös Joensuun Vedeltä (vesi- ja jätevesipalvelut) ja Puhas Oy:ltä (jätehuoltopalvelut). Lisäksi käytetään kaavoituksen, kadunrakennuksen, tonttipalvelujen, rakennuslupaviranomaisen, kaupungin lakimiehen, tilakeskuksen, työterveyshuollon sekä Joensuun Pysäköinnin palveluita. Tietoliikenneyhteyksissä käytetään kaupungin kuituja.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimivuus tytäryhteisöissä

Yhtiöiden mukaan riskienkartoitus yhtiöissä on katsottu olevan ajan tasalla ja se on tehty riittävän kattavasti.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy selvittää, että yhtiön hallituksen 4.6.2019 hyväksymä riskienhallintaluokitus ja riskienarviointisuunnitelma tehty vuonna 2020 ja hyväksytty yhtiön hallituksen kokouksessa 4.11.2020. Riskikartoitus on tehty riittävän kattavasti ja sitä tarkastellaan yhtiössä vuoden 2021 aikana.

Yhtiöiden mukaan riskienhallinta- ja seuranta on vastuutettu selkeästi ja riskienhallintaan on nähty olevan riittävä asiantuntemus.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy toteaa, että vastuunjakoa on tehty, mutta sitä on tarkoitus tarkentaa ja kehittää edelleen. Asiantuntemusta on syytä yhtiössä kehittää.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee, että yhtiön riskienhallinta ja -seuranta on vastuutettu selkeästi, koska yhtiössä on yksi palkattu henkilö. Asiantuntemus on tyydyttävällä tasolla, mutta lisäkoulutus olisi hyväksi.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että strategian mukaisesti yhtiö rakentaa kohtuullisen hintaisia toimitiloja yrityksille siten, että yhtiö ei ota suuria taloudellisia riskejä. Riskinä voidaan pitää mahdollista pitkäaikaista ja syvää talouslamaa, joka vaikuttaisi vuokralaisyriyten talouteen ja vuokranmaksukykyyn sekä laskisi kiinteistöjen arvoa. Lainojen korkoriski on varauduttu tasapainottamalla yhtiön lainasalkku muuttuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin lainoihin. Tällä hetkellä painopiste on kiinteäkorkoisissa lainoissa. Kiinteäkorkoisia lainoja on 95 % ja vaihtuvakorkoisia lainoja on 5 % yhtiön lainakannasta. Korkojen noustessa on 95 % yhtiön lainojen koroista vakioitu kiinteiksi kuluiksi. Kiinteä korko on sovittu lainakohtaisesti useimmiten kymmeneksi vuodeksi eteenpäin. Tällä hetkellä on poikkeuksellisen matala korkotaso, jolloin yhtiö hyötyy muuttuvakorkoisten lainojen matalista koroista.

Yhtiöiden mukaan toteutuneiden riskien ennakkoinnissa on onnistuttu ajallisesti ja rahamääräisesti.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on onnistuttu. Riskejä ei ole toteutunut ennakoitua enemmän.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy kertoo, että pääasiallisesti kyllä, joskin esim. pandemiariski ja sen realisoituminen yllätti.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy ilmoittaa, että riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on onnistuttu, toistaiseksi riskit toteutuneet vain hieman.

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on onnistuttu kohtuullisen hyvin.

Onko yhtiöiden sisäisessä valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja jos on, niin mitä ja onko ne korjattu? Kuinka kehittäisitte voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa?

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy toteaa, että sisäisessä tarkastuksessa on huomattu joitakin pieniä puutteita ohjeiden noudattamisessa, mutta niihin on puututtu. Yhtiö haluaa laajentaa sisäistä valvontaa talouden ja hallinnon lisäksi enemmän toiminnalliseen valvontaan (mm. tietoturvallisuus, työko-neturvallisuus, opiskelijavilppi).

Joensuun Kodit Oy kertoo, että talouden riskienhallinnan asiantuntemusta hankitaan lisää mm. tilin-tarkastajilta, konsernin taloushallinnolta ja rahoittajilta. Kiinteistöjen riskienhallinnassa hyödynnetään yhteistyökumppaneiden osaamista ja asiantuntijoita. Konsernissa on otettu käyttöön Apollo lainaoh-jelma, jolla lainasalkun hallinnointia ja raportointia on parannettu.

Business Joensuu Oy kertoo, että vuoden 2020 sisäisessä tarkastuksessa ei ole havaittu varsinaisia virheitä. Tarkastuksen perusteella yhtiön toimintaa voidaan pitää tavoitteiden, päämäärien, toimin-taperiaatteiden, säädösten, määräysten ja ohjeiden mukaisena. Sisäistä tarkastusta tullaan jatka-maan aiempien vuosien tapaan.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli toivoo, että tarkastuslautakunta määrittäisi yhden sisäisen tar-kastuksen asian joka vuosi, joka kaikissa yhtiöissä pitäisi tarkastaa. Tulisi oppimista parhaista käy-tännöistä kaikille tytäryrityksille.

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tili-kaudella. Toiminta on jo nykyään erittäin läpinäkyvää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että yhtiöllä on vuosittain riskienhallintasuunnitelma, jossa tar-kastetaan ja valvotaan valitun kohteen riskit ja toiminnot. Vuonna 2021 tarkastuksen kohteena oli kyberturvallisuus koskien kiinteistöjen etävalvontapalveluja. Tarkastuksesta on laadittu raportti, joka on annettu tiedoksi hallitukselle ja toimitetaan sisäisen tarkastuksen kautta konsernille. Tarkastuk-sessa havaittiin puutteita kyberturvallisuudessa ja niiden poistamiseksi on tehty jo toimenpiteitä. Yh-tiön hallitus on hyväksynyt uuden tarkastussuunnitelman vuodelle 2021.

Puhas Oy toteaa, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Sisäi-sessä valvonnassa ei ole tällä hetkellä kehittämistarpeita.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy kertoo kehittävänsä voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella si-säistä valvontaa: rekrytointiprosessi, hankintaohjeiden noudattaminen ja niiden tuntemuksen lisää-minen yhtiössä, järjestelmien käyttöoikeuksien ja varahenkilöiden määrittäminen sekä tietoturvalli-suudesta huolehtiminen, liiketoiminnan kannattavuuden seurannan tehostaminen.

4.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.6.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toimintatuotot	352 194	359 679
Toimintakulut	-761 458	-768 676
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta	-159	79
Toimintakate	-409 422	-408 919
Verotulot	273 994	268 565
Valtionosuudet	225 083	194 788
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	677	447
Muut rahoitustuotot	4 291	4 848
Korkokulut	-4 757	-4 597
Muut rahoituskulut	-842	-421
Vuosikate	89 024	54 713
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-66 635	-63 105
Arvonalentumiset	-5 131	-2 987
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	17 259	-11 379
Tilinpäätössiirot	185	244
Tilikauden verot	-550	-326
Laskennalliset verot	-148	748
Vähemmistöosuudet	-103	105
Tilikauden ylijäämä	16 643	-10 608
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut (%)	46,3	46,8
Vuosikate / Poistot, (%)	124,0	82,8
Vuosikate, euroa / asukas	1 156	712
Asukasmäärä	76 985	76 842

4.6.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	89 024	54 713
Tilikauden verot	-550	-326
Tulorahoituksen korjauserät	-4 762	-3 708
Toiminnan rahavirta yhteensä	83 713	50 679
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-82 471	-99 924
Rahoitusosuudet investointeihin	1 575	1 461
Pysyvien vastaavien luovutustulot	5 247	6 828
Investointien rahavirta yhteensä	-75 648	-91 635
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 065	-40 956
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset	-96	-31
Antolainasaamisten vähennykset	294	389
	198	358
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	57 949	101 492
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-60 740	-56 409
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-809	-760
	-3 600	44 322
Oman pääoman muutokset	3 704	610
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 041	-232
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 094	-37
Saamisten muutos	-9 992	-4 912
Korottomien velkojen muutos	8 672	-704
	-374	-5 884
Rahoituksen rahavirta	-71	39 406
Rahavarojen muutos	7 993	-1 550
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	154 447	146 523
Rahavarat 1.1.	146 453	148 073
	7 993	-1 550
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-110 539,4	-138 393,5
Investointien tulorahoitus (%)	110,1	55,6
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,7
Lainanhoitokate	1,4	1,0
Kassan riittävyys (pv)	62	58

4.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2020 1 000 €	2019 1 000 €	Vastattavaa	2020 1 000 €	2019 1 000 €
Pysyvät vastaavat	861 659	854 423	Oma pääoma	374 338	356 502
Aineettomat hyödykkeet	10 140	7 496	Peruspääoma	223 037	223 037
Aineettomat oikeudet	3 076	2 700	Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	22	22
Muut pitkävaikutteiset menot	7 064	4 796	Arvonkorotusraho	6 834	6 840
Aineelliset hyödykkeet	833 039	828 410	Muut omat rahastot	76 313	76 573
Maa- ja vesialueet	89 607	89 088	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	51 490	60 639
Rakennukset	536 599	510 325	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	16 643	-10 608
Kiinteät rakenteet ja laitteet	157 315	153 440	Vähemmistöosuudet	10 170	10 071
Koneet ja kalusto	25 686	19 171	Pakolliset varaukset	12 489	12 563
Muut aineelliset hyödykkeet	6 257	6 112	Eläkevaraukset	57	63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	17 574	50 273	Muut pakolliset varaukset	12 432	12 500
Sijoitukset	18 480	18 518	Toimeksiantojen pääoma	10 012	9 746
Osakkuusyhteisöosuudet	8 849	9 008	Vieras pääoma	667 075	660 711
Muut osakkeet ja osuudet	5 764	5 445	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	484 098	488 123
Muut lainasaamiset	3 055	3 343	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	6 201	855
Muut saamiset	813	723	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	64 055	63 629
Toimeksiantojen varat	2 700	4 526	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	112 721	108 103
Vaihtuvat vastaavat	209 723	190 644	Vastattavaa yhteensä	1 074 083	1 049 594
Vaihto-omaisuus	2 627	1 533	Konsernitaseen tunnusluvut		
Saamiset			Omavaraisuusaste, %	36,0	35,1
Pitkäaikaiset saamiset	3 978	3 675	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	77,8	79,8
Lyhytaikaiset saamiset	48 672	38 982	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	68 133	50 031
Rahoitusarvopaperit	111 217	100 190	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / asukas	885	651
Rahat ja pankkisaamiset	43 229	46 264	Konsernin lainat, euroa / asukas	7 120	7 176
Vastaavaa yhteensä	1 074 083	1 049 594	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	548 153	551 390
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	687 740	666 392
			Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	8 933	8 672
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	3 055	2 980
			Asukasmäärä 31.12.	76 985	76 842

5. Tilikauden tuloksen käsittely ja tasapainottamistoimenpiteet

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 2020 tuloksen käsittelyä siten, että

- investointivarauksia muodostetaan yhteensä 11 557 000,00 euroa seuraavasti:
 - ratapihan melusuojaus 2 930 000,00 euroa
 - Koulukadun kehittäminen 2 320 000,00 euroa
 - Sirkkalan liikuntakeskus 3 307 000,00 euroa
 - Niinivaaran ylävesisäiliö 3 000 000,00 euroa
- investointivarauksia puretaan yhteensä 1 024 302,85 euroa seuraavasti:
 - Joensuun asemanseudun yhdyskuntatekniikan rakentaminen 879 302,85 euroa
 - Kerolan alkaloitilaitoksen laajennus ja saneeraus 145 000,00 euroa
- tehdään edellä mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 1 024 302,85 euroa
- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 2 500 556,18 euroa
- poistoeron vähennystä tehdään alaskirjattaviin rakennuksiin kohdistuen 1 248 094,58 euroa
- Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston tilikauden käyttö 3 000,00 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi
- tilikauden ylijäämä 4 489 458,07 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille. Tulevaisuusrahaston tilikauden ylijäämän osuus 1 819 179,38 euroa siirretään rahaston ylijäämätilille ja elinkeinorahaston tilikauden ylijäämän osuus 686 670,81 euroa siirretään rahaston ylijäämätilille.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Joensuun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2020 alussa 26,2 milj. euroa. Tilikauden 2020 ylijäämä oli 4,5 milj. euroa ja siten ylijäämää jää 30,6 milj. euroa alkaneelle vuodelle.

6 Talousarvion toteutuminen

6 Talousarvion toteutuminen

6.1 Peruskaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto

100 Valtuusto

Tilivelvollinen: kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Vuosina 2020 ei järjestetty säännönmukaisia vaaleja.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden 2020 aikana yhteensä kahdeksan kertaa. Valtuuston talousseminaari järjestettiin syyskuussa. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin neljä iltakoulua. Kaupunginvaltuuston joulukuun kokous järjestettiin koronatilanteen johdosta hybridikokouksena.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-302 000	33 600	-268 400	-249 413	18 987
Toimintakate	-302 000	33 600	-268 400	-249 413	18 987

Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Toteutuma	
Arviointisuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa		
• Hankintojen kilpailutus, seuranta ja tarkastus	Tarkastettu suunnitelman mukaisesti hankintoja.	●
• Digitaalisen toiminnan läpileikkaus	Kuultu selvitys ja raportoitu kaupunginhallitukselle.	●
• Organisaation tarkoituksenmukaisuuden tarkastelu	Saatu selvitykset. Tarkastelu arviointikertomuksessa.	●
• Elinvoima-alan seuranta	Tavoite ei toteutunut. Elinvoiman kehittäminen on niin hajautettu ja ulkoistettu, että kokonaisuuden arviointiin ei ole työkaluja.	●
• Konsernin eri osien tavoitteiden ja tuloksellisuuden tarkastaminen	Kuultu asiantuntijoita. Arvio arviointikertomuksessa.	●
• Talouden tasapainottamisen seuranta	Tarkasteltu osavuositarkastukset ja kuultu asianomaiset viranomaiset.	●

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-104 000	0	-104 000	-82 746	21 254
Toimintakate	-104 000	0	-104 000	-82 746	21 254

Kaupunginhallitus

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Kari Karjalainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta, kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seuraamisen toimenpanosta, konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, asuntopolitiikasta, johtaa kaupungin markkinointia ja tiedottamista sekä huolehtia kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoite-tila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Joensuun asukasluku kasvaa ja kaupungissa rakennetaan.	Väestömäärä +0,5%/vuosi	Joensuun väestömäärä 31.12.2020 oli ennakkotietojen mukaan 76 985. Kasvua edellisvuoteen nähden oli 135 henkilöä (+0,2 %).	
		Ulkomaan kansalaisten määrä +5 %/vuosi	Ulkomaan kansalaisia oli 31.12.2019 Joensuun väestöstä 2 390 henkilöä, 88 henkilöä (+3,8%) edellisvuotta enemmän. Vuoden 2020 tiedot eivät ole vielä saatavilla.	
		Rakennettujen asuntojen määrä +400-600/vuosi	Vuonna 2020 valmistui laajennus- ja muutoshankkeet ja muut rakennukset huomioiden 575 asuntoa.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoite-tila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Olemme kokoluokamme yritysystävällisin kaupunki Suomessa	Suomen Yrittäjien Elinkeinobarometri, Tulokset parantuneet (kokonaisvaikutelma 2. v. 2018) Taloustutkimuksen Imagotutkimus (sijoitus > 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa) Tulokset parantuneet (kokonaisvaikutelma 3. v.2018)	Vuoden 2020 julkaisuissa tuloksissa Joensuu oli kokonaisvaikutelmalta 4. Tavoite ei toteutunut. Kunnan yrittäjämyn- teisyydessä Joensuu edelleen kolmas Seinäjoen ja Oulun jäl- keen. Tavoite ei toteu- tunut.	
Vetovoima	Matkailun edistämi- nen etenee Järvi- Suomen alueella laajassa yhteis- työssä	Rekisteröidyt yöpymis- vuorokaudet > 380 000/vuosi*	Talousarviomuutok- sen yhteydessä tar- kistettu tavoite toteu- tui. Rekisteröityjen yö- pymisvuorokausien määrä Pohjois-Karja- lassa oli 397 000.	
Kestävä kaupunki	Meillä on maailman kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiili- neutraali jo vuonna 2025.	Ilmasto-ohjelman tavoit- teet ja toteutus/kt CO2 - ekv (kt=kasvihuonekaasu- päästöt tuhansina ton- neina, ekv= kasvihuo- nepäästöt muutettu hii- lidioksidiksi, kutsutaan ekvivalentiksi) 430 ktCO2 -ekv	Päästöjen määrä on ollut viime vuosina aleneva ja myös vuonna 2020 päästöt laskivat vuoteen 2019 verrattuna. Kasvihuo- nepäästöjen toteu- tuma 443 ktCO2 -ekv ylitti kuitenkin hieman tavoitteeksi asetetun, joten tavoite ei toteu- tunut.	
Kestävä kaupunki	Toteutamme reilua hankintapolitiikkaa ja toimimme kehitys- alustana.	Ympäristökriteerit, >90% kilpailutuksista Sosiaaliset kriteerit, >40 % kilpailutuksista Innovatiiviset kriteerit, >20% kilpailutuksista	Ympäristökriteerit 98 % Sosiaaliset kriteerit 30 % Innovatiiviset kriteerit 7 %	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoite-tila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden	Teemme turvallista kaupunkia, maakuntaa, Suomea ja Eurooppaa yhdessä. Erilaiset ihmiset ovat vahvuutemme.	Päivitetty turvallisuus-suunnitelma otettu käyttöön ja seuranta/raportointi toteutettu	Koronapandemia on aiheuttanut sen, että turvallisuuden osalta on vuonna 2020 keskitytty koronatilanteen hoitoon.	
Yhdessä tehden	Edistämme hyvinvointia ja terveyttä yhteistyössä Siun soten ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteellisesti, tehokkaasti ja asiakasnäkökulmasta sujuvasti	Hyvinvointikertomus laadittu ja hyväksytty	Hyvinvointikertomus hyväksytty kaupunginvaltuustossa 7.12.2020 § 121.	
Kestävä talous	Investoinnit, ml. vuokra- ja leasing-vastuut tasapainotetaan kausilla 2019-2022 ja 2023-2025 käyttö- ja investointitalouden kannalta kestävälle tasolle	Lainakannan ja toimitilojen leasing- ja vuokravastuiden kehitys. Lainakanta 3 263 €/asukas* Toimitilojen leasing- ja vuokravastuut 1454 €/asukas (sis. jäännösarvovastuu)	Kokonaisuutena lainakanta- ja toimitilojen leasing- ja vuokravastuut jäivät talousarviossa arvioitua pienemmäksi. Toimitilojen leasing- ja vuokravastuiden määrä oli vuodenvaihteessa hieman arvioitua suurempi. Lainakanta 3 099 euroa/asukas. Tilakeskuksen leasing- ja vuokravastuut 1 480 €/asukas (sis. jäännösarvovastuu)	
Kestävä talous	Käyttötalousmenot sopeutetaan niin, että verotus ei kiristy verrokkikaupunkeja enempää	Käyttötalousmenojen kasvu. Menokasvua hillitään niin, että talous on mahdollista saada tasapainoon vuonna 2021	Tavoite toteutui. Toimintakate kasvoi 2,3 %. Vuoden 2021 talousarvio on tasapainossa, menokasvu sopeutettu odotettuun tulokasvuun.	

*Toiminnallinen tavoite tarkistettu talousarviomuutoksen yhteydessä KV 9.11.2020 § 103, talousarviomuutoksen yhteydessä lisäksi maantieteellistä saavutettavuutta koskevat tavoitteet poistettu

120 Yleishallinto

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jari Horttanainen, henkilöstöjohtaja Sari Lempiäinen, vs. kehitysjohtaja Jari Horttanainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut, yhteisöjen avustukset ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Tonttien myyntivoittotavoite oli 3,0 milj. euroa. Koronapandemia ja siitä seurannut talouden suhdanetilanteen muutos vaikutti tontinmyyntiin. Tonttien myyntivoittoja kertyi 2,2 milj. euroa. Kaupunginhallitus teki marraskuussa 2019 päätöksen kaupungin tytäryhtiö Kiinteistö Oy Sairaalakatu 19:n osakkeiden myynnistä Pyhäselänranta Oy:lle. Kauppa toteutui lokakuussa 2020 ja kaupasta kirjautui myyntivoittoa runsas 0,9 milj. euroa. Yhteensä myyntivoittoja kertyi 3,2 milj. euroa.

Jäsenmaksuja ja avustuksia maksettiin yhteensä 4,5 milj. euroa. Vastuualueelle kirjautui myös koronapandemian seurauksena kaupungin vuokraamista tiloista myönnettyt vuokrahuojennukset.

Koronapandemia vaikutti tulosalueen määrärahojen toteutumiseen myös tulosalueelle kohdentuvien tapahtumatukien, vieraanvaraisuuksien ja suhdetoiminnan sekä kansainvälisen toiminnan määrärahojen osalta. Määrärahat toteutuivat talousarviossa arvioitua pienempänä, koska tapahtumia ja tilaisuuksia ei rajoitustoimien vuoksi ollut mahdollista toteuttaa suunnitellusti.

Valtiolle maksettavat verotuksen kustannusosuudet olivat 1,74 milj. euroa. Lakkautuneisiin tai yhtiöihin siirrettyjen toimintojen eläkevastuita kohdistui tulosalueelle yhteensä 1,56 milj. euroa.

Alkuperäisessä talousarviossa yleishallinnon talousarviossa varauduttiin keskitetysti uuden virka- ja työehtosopimuksen mukaisiin palkankorotuksiin. Lisäksi tulosalueen talousarvioon oli kohdennettu yhteistoimintamenettelyjen tavoitteena ollut rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten tavoite, joka kohdennettiin helmikuun talousarviomuutoksen yhteydessä toimialoille.

Tulosalue sisältää kehittämishankkeisiin varatut määrärahat. Lisäksi kehittämisen vastuualueelle sisältyy myös maaseudun kehittämis- ja viranomaisasiat sisältäen Liperin kunnalle maksettavan osuuden maaseutuhallinnosta ja asukasosallistumisen kehittämisen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima	Uudistamme kaupungin ilmeen, brändin ja viestinnän sekä otamme aktiivisen otteen markkinointiin.	Hyväksytty ja käytössä oleva ilme ja brändi. Uudistus toteutettu, ml. konserniyhtiöt.	Tavoite ei kaikilta osin toteutunut. Kaupungin ilme ja viestintä uudistettu. Brändityö on aloitettu. Kaupunkimarkkinoinnissa tehty uusia avauksia.	
Yhdessä tehden	Kokoamme kaupungin keskeiset hallinnon toiminnot yhteen paikkaan.	Hankkeen eteneminen, aiesopimus hyväksytty	Kaupunginvaltuusto hyväksynyt hallinnon tilojen keskittämisen 31.8.2020 § 72 ja kaupunginhallitus hyväksynyt esisopimuksen 21.9. 2020 § 332.	
Yhdessä tehden	Joensuulainen päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön kanssa tekeminen on Suomen parhaimmista. Toimimme konsernina hyvin yhteen. Aloitetaan valtuustokauden 2021-2025 hallintosäännön valmistelu	Hallintosäännön valmistelu aloitettu.	Hallintosäännön valmistelu aloitettiin loppuvuodesta 2020 ja uusi hallintosääntö vietiin kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi 22.2.2021 kokoukseen.	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 154 932	0	4 154 932	7 409 483	3 254 551
Toimintakulut	-11 077 345	-1 425 900	-12 503 245	-14 647 970	-2 144 725
Toimintakate	-6 922 413	-1 425 900	-8 348 313	-7 238 487	1 109 826

140 Työllistäminen

Tilivelvollinen: vs. kehitysjohtaja Jari Horttanainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Joensuu vaikuttaa aktiivisesti kaupungin työllisyyteen ja elinvoimaan. Tavoitteena on puolittaa työttömyys vuoteen 2022 mennessä sekä edistää työnhakijoiden ja työpaikkojen kohtaamista. Työttömyyteen tartutaan sekä ennaltaehkäisevästi että korjaten sen inhimillisiä ja taloudellisia seurauksia. Työpaikkoja, palveluita ja muuta työllisyyttä edistävää toimintaa luodaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Tukea kaupunkilaisten työllistymiseen tarjotaan matalalla kynnyksellä ja statusvapaasti ehkäisten työttömyyden pitkittymistä.

Kaupunki on hyväksytty TEM:n kolmevuotiseen työllisyyden kuntakokeiluun, jossa TE-palvelujen la-
kisääteisiä asiakasvastuita siirretään kunnalle. Kuntakokeilu käynnistyy 1.3.2021. Kuntakokeilun li-
säksi Joensuun työllisyystoiminnan mahdollisuuksia monipuolistavat kolmevuotiset ESR-rahoitteiset
kehittämishankkeet Luotsi ja Topakka. Luotsin tehtävänä on tarjota yksilöllistä valmennusta sekä
kehittää monialaista palvelualustaa kaikille työhön tai koulutukseen suuntaaville joensuulaisille. To-
pakka puolestaan mahdollistaa työ- ja toimintakyvyn selvittelyyn liittyviä palveluita pitkään työttö-
mänä oleville kaupunkilaisille.

Hanketoiminnan lisäksi kaupunki vastaa alle 30-vuotiaille suunnatun Ohjaamo-palvelun sekä mo-
nialaisen yhteispalvelu TYP:n koordinoinnista. Kaupunki tarjoaa tuettuja palkkatuki- ja kausityösuh-
teita avoimille työmarkkinoille suuntaaville työllisyyspalvelujen asiakkaille. Työnantajille myönnetään
työllistämisen kuntalisää. Kaupunki vastaa kuntouttavan työtoiminnan paikkojen järjestämisestä
hyödyntämällä sekä omia pajatoimintoja että järjestöjen tuottamia kumppanuuksia ja ostopalveluita.
Kuntakokeilun, kehittävän hanketoiminnan, työsuhteiden tukemisen sekä tiiviin verkostoyhteistyön
avulla vaikutetaan työttömien määrään sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden menoihin. Työllisyyttä
edistävät toimenpiteet kohentavat kaupungin elinvoimaa kohti kestävämpää taloutta.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Koronapandemian vaikutukset työllisyyteen ovat vuoden 2020 aikana olleet merkittävät. Lo-
mautukset lisääntyivät, pitkäaikaistyöttömyys kasvoi ja avoimien työpaikkojen määrä väheni. Korona
heijastui myös työllisyyspalvelujen asiakkaiden palvelujen käyttöön ja käytännön mahdollisuuksiin
edetä kohti työelämää. Koronan tuomista haasteista huolimatta työllisyyspalveluissa kehitettiin ver-
kostoyhteistyötä, uusia palveluita sekä valmistauduttiin maaliskuussa 2021 alkavaan Joensuun seu-
dun työllisyyden kuntakokeiluun.

Koronan myötä kaupungin oma työllistäminen pysähtyi ja siihen varatut määrärahat n. 1 milj. euroa
suunnattiin uudelleen työllistämisen kuntalisä 2plus-tukeen, jota myönnettiin joensuulaisen työllistä-
välle työnantajalle. Kuntalisiä myönnettiin vuonna 2020 407 kappaletta. Työllisyyspalvelujen järjes-
tämään kuntouttavaan työtoimintaan osallistui 476, ESR- hankkeiden Luotsin ja Topakan yksilöllisiin
palveluihin 1519 sekä monialaisiin TYP- ja Ohjaamo-palveluihin 783 henkilöä. Kokonaisuudessaan
työllisyyspalvelut tavoittivat vuoden 2020 aikana noin 7800 joensuulaista. Yksilöllisiin palveluihin
osallistuneista Luotsi-hankkeen asiakkaista 81 % sijoittui avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen.
Topakka-hankkeeseen osallistuvista 22 % sai eläkepäätöksen vuoden 2020 aikana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Elinvoima ja työllisyys	Toteutamme uuden työllisyyden kärkihankekokonaisuuden onnistuneesti, ml. kohtaanto-ongelman ja työvoiman saatavuuden parantaminen.	Kohtaantoon ja työvoiman saatavuuteen saatu lisäresurssia hankkeistuksella. Työttömyysaste 16 %, pitkäaikaistyöttömät 23,5%*	Suunniteltu hanketoiminta toteutunut koronan puitteissa työllisyyden kuntakokeilun alun viivästymistä lukuun ottamatta. Kehitetty kohtaantoa edistävää verkostotoimintaa ja palveluita. Työttömyysaste 12/20 17,1%, pitkäaikaistyöttömät 30,3%. Koronan vaikutukset yritystoimintaan olivat merkittäviä.	

*Toiminnallinen tavoite tarkistettu talousarviomuutoksen yhteydessä KV 9.11.2020 § 103

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	965 050	0	965 050	827 807	-137 243
Toimintakulut	-15 120 050	7 400	-15 112 650	-15 634 002	-521 352
Toimintakate	-14 155 000	7 400	-14 147 600	-14 806 195	-658 595

SITOVUUSTASON YLITYKSEN SELITYS:

Työllisyyspalvelujen tulosalue ylittyi noin 0,659 milj. euroa. Ylityksen syynä on arvioitua suurempi työmarkkinatuen kuntaosuus. Kuntaosuuden kasvu johtuu koronapandemian aiheuttamista muutoksista työllisyyden hoidon toimintaympäristössä. Koronan keskeisimpiä vaikutuksia kuntaosuu-teen ovat kevään 2020 kuntouttavan työtoiminnan palvelukatkos, aktivointipalvelujen kysynnän ja tarjonnan väheneminen sekä uusien työmarkkinatukea saavien määrän lisääntyminen työttömyyden kasvun takia.

150 Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jari Horttanainen, talousjohtaja Satu Huikuri, henkilöstöjohtaja Sari Lempiäinen, vs. kehitysjohtaja Jari Horttanainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä sekä johdon tuesta.

Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa kehitysjohtaja. Talouspalveluiden tehtävänä on vastata muun ohella tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta.

Tietohallinnon, taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut ostetaan Meidän IT ja talous Oy:ltä, joka tuottaa em. palvelut hyväksytyjen palvelusopimusten mukaisesti.

Tulosalue sisältää määrärahavarausten maahanmuuttajapalveluihin. Maahanmuuttajapalvelut vastaa maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluista, kotoutumissuunnitelmista sekä pakolaisten kuntavastaanottoon liittyvistä tehtävistä. Lisäksi palvelusta ohjataan mm. muita kaupungin työntekijöitä maahanmuutto- ja kotouttamisasioissa. Yhteistyö erityisesti koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelujen kanssa on tiivistä.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Koronapandemia ja sen torjumiseksi tehtävät toimenpiteet vaikuttivat voimakkaasti konsernipalveluiden toimintaan vuoden 2020 aikana. Koronapandemian aiheuttamista muutoksista vuoden 2020 aikana useita kehittämistoimenpiteitä vietiin suunnitelmallisesti eteenpäin. Johdon raportointijärjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin, Dynasty 10-versio otettiin käyttöön 1.10.2020, viranhaltijapäätösten sähköinen allekirjoitus saatiin käyttöön sekä toimielinten sähköinen allekirjoitus valmistui käytöön otettavaksi. Konsernipalvelut osallistuivat laajasti yhteistoimintamenettelyjen neuvottelutuloksen mukaisten toimenpiteiden toimeenpanoon, keskeinen rooli oli erityisesti vuoden 2020 aikana eteenpäin viedyn toimistopalveluselvityksen valmistelussa ja toimeenpanossa. Uudet tiimit aloittivat asteittain toimintansa vuodenvaihteen 2020-2021 molemmin puolin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Elinvoima ja työllisyys	Työkyvyttömyyskustannusten aktiivinen seuranta ja kustannuksiin vaikuttaminen	Työkyvyttömyyskustannukset, säilytämme nykytason tai alennamme kustannuksia. Työtyytyväisyys säilyy vähintään ennallaan	Kaupungin työkyvyttömyyskustannukset vuodelta 2020 eivät ole vielä saatavilla. Työtyytyväisyyskyselyn vastausprosentti parantui ja oli 62,2/68,1 vakituinen henkilöstö, (edellinen kysely 53,8 %). Työtyytyväisyys säilyi ennallaan 7 väittämän osalta ja työtyytyväisyys parantui 7 väittämän osalta ja heikentyi 2 väittämän osalta	
Yhdessä tehden	Joensuu on Suomen paras paikka kotoutua	Sijoittautumispalvelun perustaminen (International House) Hankehakemuksesta saatu myönteinen päätös, sijoittautumispalvelun tuotteet, palvelut ja rakenne hahmotettu ja niiden sisältöjä pilotoidaan Palvelun asiakasmäärät vähintään 250/vuosi*	Hanke on käynnissä. Mukana ovat Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Business Joensuu ja kaupungin maahanmuuttajapalvelut. Joensuun kaupungin kotouttamisohjelman 2018-2021 seurantaraportti käsiteltiin kaupunginhallituksen henkilöstö- ja työllisyysjaostossa 19.10.2020 §61. Palvelun kehittäminen käynnistyi hankkeen puitteissa	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden	Joensuu on Suomen paras paikka kotoutua	Non-stop kielikoulutuksen asiakasmäärät vähintään 100 henkilöä kouluttautunut*	Non-stop kielikoulutuksen kevään kurssit jouduttiin perumaan koronatilanteen takia, 3 kesäkurssia joissa osallistujamäärät rajoitettuja (32 osallistujaa, yhteensä 135 asiakaskäyntiä). Syksyllä 2020 käynnistyi kolme ryhmää.	
Yhdessä tehden	Uudistimme ja uudistamme yhdessä. Huomioimme myös digitalisaation, tekoälyn ja robotiikan mahdollisuudet toimissamme.	Johdon tietojärjestelmä otettu käyttöön Järjestelmässä seurattavien tietojen käyttö laajentunut Dynasty 10-versio ja sähköinen allekirjoitus käytössä	Osa raporteista on otettu käyttöön, kehitys jatkuu vuoden 2021 aikana. Vuoden 2020 aikana laadittiin useampi uusi raportti. Dynasty 10-versio otettu käyttöön 1.10.2020, viranhaltijapäätösten sähköinen allekirjoitus käytössä ja toimielinten sähköinen allekirjoitus valmis otettavaksi käyttöön.	

*Toiminnallinen tavoite tarkistettu talousarviomuutoksen yhteydessä KV 9.11.2020 § 103

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 423 931	-10 000	3 413 931	3 815 281	401 350
Toimintakulut	-7 703 875	159 800	-7 544 075	-7 224 396	319 679
Toimintakate	-4 279 944	149 800	-4 130 144	-3 409 115	721 029

160 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Timo Korhonen

Tilakeskus -taseyksikön erillistilinpäätös on esitetty luvussa 9.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	51 252 900	-4 717 500	46 535 400	46 426 143	-109 257
Toimintakulut	-33 248 900	4 289 500	-28 959 400	-27 326 570	1 632 830
Toimintakate	18 004 000	-428 000	17 576 000	19 099 573	1 523 573

170 Siun soten maksuosuudet

Tilivelvollinen: talousjohtaja Satu Huikuri

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää sosiaali- ja terveystalouden, pelastustoimen sekä ympäristöterveydenhuollon maksuosuudet Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan järjestämis- ja tuottamisvastuun aiheuttamat nettokustannukset rahoitetaan jäsenkuntien suorittamalla korvauksella, kuntien maksuosuuksilla. Maksuosuuksilla kerättävän määrän muutos määrätään kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa.

Perussopimuksen mukaan sosiaali- ja terveystaloudissa kuntien maksuosuudet määräytyvät palvelujen käytön perusteella. Maksuosuuksien laskennassa huomioidaan kuluvan vuoden ennuste (Siun sote) ja kahden edellisen vuoden tilinpäätökset, joita painotetaan suhteellisesti seuraavasti; kuluva vuosi 50 %, edellinen 30 % ja sitä edellinen 20 %.

Pelastustoimen maksuosuudet määräytyvät kunnan asukasluvun mukaisesti. Ensihoidon maksuosuudet määräytyvät puoliksi kunnan asukasluvun ja puoliksi toteutuneen palvelujen käytön mukaan.

Ympäristöterveydenhuollon osalta terveystalouden, hallinnon ja talteen otettujen eläinten palvelujen maksuosuudet määräytyvät asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat yhteistoiminta-alueella sen osallistumisesta ao. jäsenkunnan alueen kotieläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Tulosalueelle kohdistui myös sosiaali- ja terveystalouden ennen Siun Soten perustamista aiheutuneet eläimenhoitoon liittyvät maksut. Lisäksi tulosalueelle on kohdistunut vanhojen asiakas- ja potilastietojen siirrosta Kanta-arkistoon aiheutuvia kuluja.

Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirtyi kunnilta Siun sotelle vuoden 2017 alusta lukien. Siun soten tilinpäätökset ovat olleet alijäämäisiä koko kuntayhtymän varsinaisen toiminnan

ajan: vuonna 2017 tilikauden alijäämä oli 1,8 milj. euroa, vuonna 2018 9,3 milj. euroa ja vuonna 2019 4,0 milj. euroa. Vuoden 2020 tilikauden tulos on 5,0 milj. euroa alijäämäinen. Kuntayhtymän katettava alijäämä on vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan 12,2 milj. euroa.

Valmisteilla olevan sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen toteutuessa alijäämät tulisivat katettavaksi viimeistään 2022 aikana ja kuntalain alijäämän kattamista koskevien säännösten mukaan kuntayhtymän kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien, käytännössä vuoden 2023 loppuun mennessä. Laissa määriteltyjen poikkeusten täyttyessä alijäämän kattamisajalle voi saada pidennystä covid-19 epidemiasta johtuvien perusteiden täyttyessä. Huomioiden valtion kuntatalouden määräaikaisten tukitoimien ja niiden kohdentuminen, kuntien tulevien vuosien talouden näkymät ja Siun soten mahdollisuudet kattaa alijäämää muilla toimenpiteillä, on kuntien yhteisessä omistajaohjauksessa linjattu, että kunnat kattavat Siun sotelle muodostuneen alijäämän ylimääräisellä maksulla vuoden 2021 aikana. Koska perussopimus ei mahdollista ylimääräisten maksujen keräämistä, edellyttää ylimääräisen maksun kerääminen perussopimuksen muutosta. Kuntien yhteisen omistajaohjauksen linjauksen mukaan perussopimuksen muutos on tarkoitus valmistella kuntien valtuustojen käsiteltäväksi viimeistään toukokuussa.

Kaupunki vastaa omalta osaltaan Siun soten alijäämästä. Katettavaa alijäämää on kertynyt vuosilta 2018-2020. Kaupungin osuus peruspääoman mukaan arvioituna on 5,32 milj. euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä alijäämän kattamiseen on varauduttu pakollisella varauksella, koska ylimääräinen maksussa on kyse aikaisempiin tilikausiin kohdistuvista, sitoumuksiin perustuvista todennäköisistä menoista. Koska ylimääräinen maksu edellyttää kuitenkin perussopimuksen muutosta, menon täsmällinen määrä ja toteutumisajankohta tarkentuvat perussopimuksen hyväksymisen yhteydessä.

Vuoden 2018 kuntakohtaisten maksuosuuksien tarkistusta koskevasta kuntayhtymän päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen ja valitusten käsittely on edelleen kesken. Joensuun osalta maksuosuuksien tarkistus esitetyn mukaisesti pienenesi laskutettuun ja vuodelle 2018 kirjattuun nähden 0,5 milj. euroa. Vuoden 2019 tilinpäätökseen kirjattiin pakollista varausta 2,14 milj. euroa pelastuslaitoksen varallaoloa koskeviin korvauksiin. Asian käsittely työtuomioistuimessa on edelleen kesken.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	202 158	202 158
Toimintakulut	-251 764 000	-7 766 000	-259 530 000	-257 915 396	1 614 604
Toimintakate	-251 764 000	-7 766 000	-259 530 000	-257 713 238	1 816 762

184 Elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö ja vs. kehitysjohtaja Jari Horttanainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Elinvoimapalvelujen tulosalue kattaa pääasiassa Business Joensuu Oy:n rahoituksen sekä pieneltä osin menoja, jotka aiheutuvat kaupungin kilpailukyvyyn ja elinvoiman kehittamisestä sekä elinvoimaa tukevien kumppanuuksien kehittämisestä.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Business Joensuu Oy:n toiminta on jatkunut hyvin ja sille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet (kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymä tavoite- ja tulossopimus vuodelle 2020) on pääosin saavutettu. Toimintaan ja toimintaympäristöön vaikutti kuitenkin maaliskuusta 2020 alkaen koronavirus ja sen vaikutukset elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin. Yhtiön toiminnallista fokusta jouduttiin osin siirtämään pandemiatilanteessa yritysten toimintaedellytysten turvaamiseen (mm. erilaisten tukimuotojen valmistelu, neuvonta).

Business Joensuun toiminnan painopisteinä olivat kasvu- ja kansainvälistymispalvelut ja yritysvalmennus. Myös uusien yritysten perustaminen on ollut vuonna 2020 aktiivista.

Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa valmisteltiin alkukesästä alkaen vuosia 2021-2027 koskeva innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimus. Valmistelussa olivat mukana kaupungin lisäksi Business Joensuu Oy, UEF, Karelia-ammattikorkeakoulu, P-K:n maakuntaliitto ja ELY-keskus. Sopimus valmistui helmikuussa 2021 ja toiminta käynnistyy TEM:n osalta AKKE-rahoituksella ja kaupunki on osaltaan varautunut rahoitukseen vuoden 2021 talousarviossa.

Vuonna 2020 päätettiin perustaa n. 6 milj. euron North Karelia Growth Fund pääomasijoitusrahasto, johon ELY-keskus myönsi yritysten toimintaympäristön kehittämisavustuksena 2,5 milj. euroa, yksityiset sijoittajat n. 2,5 milj. euroa ja Joensuun kaupunki 1,0 milj. euroa. Sijoitustoiminta käynnistyy vuonna 2021.

Aiemmin perustettu Startup -rahasto Joensuu Ky on jo aloittanut sijoitustoimintansa. Tämän rahaston pääoma on 2,5 milj. euroa. Myös tässä rahastossa on merkittävä osuus yksityisillä sijoittajilla.

Kaupunkikonsernilla on siten varsin hyvät työkalut kaupungin elinvoiman kehittämiseen tulevalla valtuustokaudella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Elinvoima ja työllisyys	Tuemme vahvojen toimialojemme kilpailukyvyä kehittämistä sekä uusien kasvavien alojen synnyttämistä seudulle	Vientiyriyten määrä ja liikevaihto 120 kpl* Kasvuyriyten määrä 75 kpl (+5%)	Toteutunevat, mutta luvut tarkentuvat myöhemmin. Business Joensuun palveluissa kasvuyriyksiä on ollut 165 vuoden 2020 aikana.	
Elinvoima ja työllisyys	Osallistumme aktiivisesti kansalliseen ja kansainväliseen kaupunki- ja kasvupolitiikkaan. Osallistuminen uuden hallitusohjelman kasvusopimukseen tai vastaaviin	On onnistuttu sopimuksellisuudessa, uuden sopimuksen mukainen toiminta käynnissä	Ekosysteemisopimus vuosille 2021-2027 on valmisteltu yhdessä TEM:n ja alueellisten toimijoiden kanssa, toiminta käynnistyy vuonna 2021.	
Olemme koko-luokkamme yrittäjäystävällisin kaupunki Suomessa	Yksinyrittäjien koronatuon myöntäminen* Työllisyyden kuntalisan myöntäminen*	Prosessi on sujuva ja tukia myönnetään yli 600 kpl* Myönnettyjen kuntalisan määrä 300*	Yksinyrittäjien tukia myönnetty joensuulaisille yrityksille 556. Tavoitteesta jäätin, koska tukea haettiin ennakoitua vähemmän. Kuntalisiä myönnetty 407 kpl.	

*Toiminnallinen tavoite tarkistettu talousarviomuutoksen yhteydessä KV 9.11.2020 § 103, lisäksi talousarviomuutoksen yhteydessä poistettu kasvustrategiaa ja Euroopan metsäinstituutin kanssa tehtävää yhteistyötä koskevat tavoitteet

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	2 494	2 494
Toimintakulut	-2 360 000	10 000	-2 350 000	-2 294 002	55 998
Toimintakate	-2 360 000	10 000	-2 350 000	-2 291 508	58 492

190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Tilivelvollinen: hankintapäällikkö Mika Purmonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpiä tavoitteita on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä, ja huomioimme myös asiakkaiden hankintoja koskevia strategisia linjauksia. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee.

Tavoitteemme on edistää innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten ja ympäristökriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistyminen julkisten hankintojen avulla).

Hankintatoimi toteutti vuonna 2018 asiakastytyväisyyskyselyn, joka toteutetaan vuosittain. Vuodelle 2020 asetetut tavoitteet ja mittarit (asteikko 1-5) on johdettu asiakastytyväisyyskyselyn tuloksista.

Vuodelle 2020 tapahtunut kustannusnousu johtui vuoden 2019 aikana suoritettujen rekrytointien vaikutuksesta palkkakustannuksiin, ICT-kustannuksiin ja tilakustannuksiin.

Hankintatoimen rahoitusmallina on ollut vuodesta 2012 ns. komissiomalli, jonka ansiosta hankintatoimen palvelujen käyttäjät eivät maksa kaupungille palveluista mitään, vaan hankintatoimi kattaa kustannuksensa tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittävillä komissiomaksuilla. Komissiomallin tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kattaa hankintatoimen kustannukset.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Pohjois-Karjalan hankintatoimi saavutti yhtä toiminnallista tavoitetta lukuun ottamatta kaikki vuodelle 2020 asetetut tavoitteet poikkeusoloista huolimatta. Ainoa saavuttamaton toiminnallinen tavoite liittyi sopimushallinnan käyttäjäkoulutuksen järjestämiseen, johon luonnollisesti vaikutti korona merkittävästi vuonna 2020. Koulutukset siirrettiin vähitellen koronan myötä Teams-ympäristöön.

Korona ei suinkaan vähentänyt hankintatoimen palveluiden tarvetta vaan palvelutarve lisääntyi merkittävästi. Asetettu tavoite kilpailutusten määrälle ylitettiin 50 kilpailutuksella, mutta suurin työllistävä vaikutus oli koronan aiheuttamien ylivoimaisten esteiden sopimustulkintatehtävissä.

Vuosi ei kuitenkaan mennyt pelkästään kilpailutus- ja sopimushallintatehtävissä vaan hankintatoimessa pystyttiin jatkamaan myös toiminnan kehittämistyötä. Myynnin seuranta kehitettiin sopimushallintajärjestelmään suunnitelluilla uusilla ominaisuuksilla sekä vuoden aikana hankintatoimi kehitti yhdessä palveluntarjoajien kanssa helppokäyttöistä tilausjärjestelmää, jonka käyttöönotto on

mahdollista kaikilla hankintatoimen yhteistoimintasopimuksen allekirjoittaneilla tahoilla vuoden 2021 aikana.

Yksi osoitus hankintatoimen palveluiden lisätarpeelle on se, että hankintatoimen yhteistoimintasopimuksen on nyt allekirjoittanut 68 taho, mikä on 9 taho enemmän kuin vuoden 2020 alussa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Elinvoima ja työllisyys	Sopimushallintajärjestelmän koulutusta lisätään, jotta asiakkaat löytävät voimassa olevat sopimukset helpommin sekä löytävät myös sopimusten joukosta oikean ostopaikan Seuranta asiakastyytyväisyyskyselyllä.	Sopimushallinnan käyttäjäkoulutuksen saaminen; tavoitearvo 3,00 (2019 ka. 2,93). Voimassa olevien sopimusten löytäminen; tavoitearvo 3,75 (2019 ka. 3,66). Oikean ostopaikan valinta; tavoitearvo 2,9 (2019 ka. 2,7).	Vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan ka. 2,91. Tavoitearvoa ei saavutettu. Vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan ka. 4,03. Vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskyselyn ka. 3,29.	
Elinvoima ja työllisyys	Hankintasopimusten sisällön avaaminen: Sopimusten yleisesitelyjen (tiivistelmien) ja osto-ohjeiden laadinnan lisääminen Seuranta asiakastyytyväisyyskyselyllä	Hankintasopimusten selkeys; tavoitearvo 3,1 (2019 ka. 2,91)	Vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan ka. 3,44.	
Elinvoima ja työllisyys	Hankintaprossin tarkempi avaaminen asiakkaille sekä erilaisten vaihtoehtojen esittelyjen tarjoaminen asiakkaille hankinnan toteuttamiseksi. Seuranta hankintatoimen asiakastyytyväisyyskyselyllä.	Asiakkaat kokevat saavansa lisäarvoa (hyötyä, helpotusta) hankintaprosessiinsa; tavoitearvo 3,85 (2019 ka. 3,78)	Vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskyselyn mukaan ka. 4,03.	
Elinvoima ja työllisyys	Suoritettujen kilpailutusten lukumäärä	280 kilpailutusta vuonna 2020	330 kilpailutusta vuonna 2020	

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	913 714	0	913 714	1 021 174	107 460
Toimintakulut	-913 714	3 000	-910 714	-891 162	19 552
Toimintakate	0	3 000	3 000	130 012	127 012

Kaupunginhallitus yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	60 710 527	-4 727 500	55 983 027	59 704 541	3 721 514
Toimintakulut	-322 187 884	-4 722 200	-326 910 084	-325 933 498	976 586
Toimintakate	-261 477 357	-9 449 700	-270 927 057	-266 228 957	4 698 100

Hyvinvoinnin toimiala

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Riitta Huurinainen

Toimialan toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatuksen, koulutuksen, hyvinvoinnin edistämisen, kulttuurin ja liikunnan palvelut sekä omalta osaltaan edistää muutenkin kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Hyvinvointipalvelut toimivat yhteistyössä Siun soten ja muiden alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa hyvinvointia ja terveyttä uhkaavien tekijöiden ennaltaehkäisyssä. Hyvinvointipalveluihin sijoittuvat myös ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin tehtävät sekä Lapsiystävällinen kunta –hankkeen vetovastuu.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kaupunkilaiset tekevät, osallistuvat ja vaikuttavat. Kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota yhdessä tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia	Tavoitteena koko toimialaa koskevat säännölliset järjestötapaamiset, joihin järjestöt osallistuvat laajasti.	Järjestötapaamisia on järjestetty 2 krt/vuosi ja tapahtumiin osallistuu vähintään 52 järjestöä.	Kevään järjestötapaaminen jouduttiin perumaan koronapandemiatilanteen vuoksi. Syyskuussa pidettiin järjestötapaaminen, johon osallistui 64 järjestöjen edustajaa, noin 50 eri järjestöstä.	
Toteutamme reilua hankintapolitiikkaa ja toimimme kehitysalustana.	Kaikissa korvaavissa laite- ja kalustehankinnoissa tutkitaan ensisijaisesti kierrätysmateriaalin käytettävyys ja saatavuus.	Kaikissa hankinnoissa on selvitys tehty ja raportoitu.	Hankintoja toteutetaan tavoite huomioiden	
Investointien mitoituksessa kohotuullisuus nostetaan hyveeksi	Uusien päiväkotien hyötyneliömäärät (hym)/lapsi Uusien koulujen hyötyneliömäärät (hym)/oppilas Kalustus ja varustus	10 hym/lapsi 8 hym/oppilas Pidetään toteutuneella tasolla	Uusia päiväkoteja ei ole suunnitteluprosessissa Karsikon koulun suunnittelua toteutetaan tilatehokkaasti Hankinnat tehty suunnitelman mukaisesti	
Oman työn kilpailukyky ja fiksu tekeminen turvataan	Varhaiskasvatuksen johto- ja ohjausprosessien kehittäminen	Taloudellisuus parantunut 0,5 milj. euroa vuoden 2019 toteutumaan verrattuna	Taloudellisuus parantunut yli 1,0 milj. euroa.	

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

400 Hyvinvointipalvelujen talous- ja hallintopalvelut

Tilivelvollinen: palvelujohtaja Juhani Junnilainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Talous- ja hallintopalvelut vastaa talouden ja hallinnon prosesseista toimialalla ja tuottaa hyvinvoinnin toimialan talouden ja toiminnan ohjauksessa tarvittavaa tietoa yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Talous- ja hallintopalveluihin kuuluu Carelicumin palvelupiste ja vuoden 2020 alusta vahtimestaripalvelut, jotka liittyvät hyvinvoinnin toimialan palveluihin.

Talous- ja hallintopalveluihin sisältyy myös sosiaali- ja terveystalouden neuvottelukunnan toiminta ja sen myöntämät avustukset.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Talous- ja hallintopalveluissa on oltu suurelta osin etätyössä maaliskuusta alkaen. Etätyönä on pysytty hoitamaan palvelualueiden tukeminen keskeytyksellä. Palvelualueella tapahtui tehtäväjärjestelyjä pitkin vuotta ja samalla valmisteltiin vuoden 2021 alusta voimaan tulleita toimistohenkilöiden tehtävämuutoksia. Carelicumin palvelupisteen toiminta on ollut pysähdyksissä tai vajaata pandemiasta johtuen.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Toimintatulot	118 040	162 000	162 000	89 632
Toimintamenot	-1 928 094	-1 994 000	-1 525 000	-1 365 003
Toimintakate	-1 810 054	-1 832 000	-1 363 000	-1 275 371
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	26	26	21	15

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	162 000	0	162 000	89 632	-72 368
Toimintakulut	-1 994 000	469 000	-1 525 000	-1 365 003	159 997
Toimintakate	-1 832 000	469 000	-1 363 000	-1 275 371	87 629

405 Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Tilivelvollinen: kehittämisjohtaja Jani Kaasinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin edistämisen palveluiden palvelualueeseen kuuluu toimialan hankekoordinaatiota, hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta mm. hyvinvointikoordinaattorin tehtäväkentän muodossa, Yhteisötalo Satama ja kerhotalo Rupla, koulutusvienti, oppilaitosyhteistyötä, oppimisen tuen palvelukokonaisuus, aamu- ja iltapäivätoiminta, varhaiskasvatuksen kesäleikkikenttätoiminta sekä nuorisopalvelut. Palvelualueen erityinen painopistealue on kuntalaisten hyvinvointi ja sen tukeminen.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut perustettiin toimintavuoden aikana. Vuoden 2019 lopussa päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen vaikutukset ulottuivat hyvinvoinnin toimialalla myös organisatiorakenteeseen. Hyvinvoinnin edistämisen palvelut aloittivat 1.3.2020. Vuoden 2021 talousarvioprosessin aikana palvelualueen kokonaisuutta kehitettiin siirtämällä erityisopetus koulutuspalveluista hyvinvoinnin edistämisen palveluihin oppimisen tuen kokonaisuuteen. Toimenpiteellä pyritään oppimisen tuen kokonaisuuden eheyteen ja muutos astuu voimaan vuoden 2021 alusta.

Organisaatiomuutoksen jälkeiseen tilanteeseen sopeutumista ja uuden oppimista väritti koronapandemia, joka vaikutti kaikkiin palvelualueen toimintoihin. Koronapandemian toimenpiteiden ohella toteutettiin kaupungin YT-toimenpiteiden toimeenpanon suunnittelua ja toteuttamista. Oppimisen tuen kautta työskenneltiin tiiviisti koulutuspalveluiden kanssa poikkeustilan suunnittelun ja toteutuksen osalta. Yhteisötalo Sataman toiminta keskeytettiin keväällä ja työntekijä siirtyi työskentelemään kaupungin koronapuhelimeen. Keväällä käynnistettiin kaupungin toimintana ikäihmisten asiointiapu pakollisia kauppa- ja apteekkiasiointeja varten. Asiointiavun koordinoinnissa tehtiin tiivistä yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa ja tiedotusallustana käytettiin mm. PK-Sotun ylläpitämää Jelli.fi -palvelua. Asiointiapupalvelua varten saatiin henkilöresurssia varhaiskasvatuspalveluista, jossa lapsimäärän väheneminen palveluissa mahdollisti avun. Asiointiavun henkilöstö kartoitti kaupungin liikkeiden toimintamalleja esimerkiksi kotiinkuljetusten, maksutilien avaamisen suhteen. Tiedot koottiin kaupungin palvelupuhelimen käyttöön. Kaupungin oma asiointiapu ikäihmisille toimi huhtikuusta heinäkuun loppuun, jolloin tarve palvelulle arvioitiin hyvin vähäiseksi. Yhteisötalon koordinaattori toimi asiointiavun henkilöstön koordinoijana. Yhteisötalo Satama toimi syksyn rajoitetusti. Talo oli kuntalaisille avoinna, mutta järjestetyt aktiviteetit, yhteistyötapaukset ja esimerkiksi Tuupparitoiminta Kouvupihalla on ollut pääsääntöisesti keskeytettynä. Eläkeläisjärjestöjen käytössä oleva kerhotalo Rupla suljettiin toimijoilta keväällä ja syksyllä toimintaa kerhotalolla on ollut hyvin rajoitetusti koronapandemiasäännösten puitteissa. Syksyllä kerhotalolla oli korona-altistustilanne, josta ei onneksi seurannut jatkotartuntoja.

Kesäkuussa haettiin varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluihin koronatukea, joka perustui kevään etäopetusjakson aikana tehtyyn huolikartoitukseen. Varhaiskasvatukseen tukea saatiin 400 000 euroa ja koulutuspalveluihin 923 000 euroa. Avustus on kohdennettu lisätoimiin koronan vaikutusten taasaamiseen päiväkodeissa ja kouluissa. Syksyn haasteena erityisesti varhaiskasvatuksen osalta oli henkilökunnan saatavuus hankkeisiin. Hakuja jouduttiin uusimaan ja toiminta saatiin käyntiin vähitellen syksyn aikana.

Syksyn 2020 aikana valmisteltiin hyvinvoinnin toimialan hankeohjeistus, jolla pyritään yhdenmukaistamaan laajan rahoittajajoukon ja eri palvelualueiden tätä kautta muodostunutta hankehallintoa. Ohjeistus valmistui joulukuun mennessä ja otettiin käyttöön vuoden 2021 alusta. Kokonaisuutena vuoden 2020 aikana hyvinvoinnin toimialalla oli käynnissä 76 hanketta yhteensä 26 eri rahoittajalta. Merkitävä osa hankerahoituksesta on valtion erityisavustuksia, joita haetaan vuosittain. Lisäksi on perinteisiä hankkeita, joiden hakua harkitaan niiden palveluille tuovan lisäarvon perusteella.

Opetushallitus myönsi vuosille 2019 - 2020 228 000 euron erityisavustuksen koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen sekä siihen liittyviin kokeiluihin. Tällä rahoituksella aloitettiin hyvinvointiohjaajien työskentely perusopetuksessa. Varhaiskasvatukseen vuosille 2019 - 2020 saatu 252 000 euroa valtion erityisavustus positiivisen diskriminaation edistämiseksi käytettiin ns. lumiukko- ja lumikkitoimintaan tukemaan kaikkein haasteellisimmin käyttäytyvien lasten varhaiskasvatuspäivää ja kasvua. Lumikit ja lumiukot toimivat osana lapsen omaa varhaiskasvatuseriä. Joensuun kaupungin 250 000 euron määräraha lasten ja perheiden tukeen käytettiin vuonna 2020 varhaiskasvatuksen lumiukkoihin ja lumikkeihin sekä perheohjaukseen.

Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, erityisopetuksen laadun kehittämiseen, opetusryhmien joustavaan muodostamiseen sekä alueellisen eriarvoistumisen torjuntaan saatu opetushallituksen opettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen tarkoitettu 660 000 euron erityisavustus vuosille 2019 - 2020 sai jatkoaikaa keväälle 2021 ja se käytettiin varhaiskasvatuseriöiden yhteydessä toteutetun esiopetuksen osalta avustajiin ja perusopetuksen osalta koulunkäynninohjaajiin ja resurssiopettajiin. Tällä mahdollistettiin mm. useamman sokean ja kuuron oppilaan opiskelu lähikoulussansa sekä entistä joustavamman tuen tarjoamisen oppilaille.

Syksyllä 2020 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi erityisavustusta varhaiskasvatukseen 805 000 euroa käytettäväksi vuoden 2021 loppuun mennessä lumikkeihin ja lumiukkoihin, avustajiin sekä S2-opettajan palkkaamiseen. Samaan aikaan opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 858 000 euron erityisavustuksen esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurin muutoksen, inklusion, oppimisen ja hyvinvoinnin, tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden, vuorovaikutuksen ja lähikouluperiaatteen vahvistamiseen sekä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömään ja riittävän varhaiseen tukeen. Erityisavustuksella on jatkettu edellisellä valtion erityisavustuksella aloitettua toimintaa, mutta lisäksi sillä palkattiin opettaja, joka kontaktoi koulua käymättömiä oppilaita.

Jatkona 2018 aloitetulle varhaiskasvatuksen lumiukko- ja lumikkitoiminnalle aloitti Icehearts -toiminta elokuussa Nollakan koululla.

Perhekeskus –toiminnan (lasten ja perheiden palvelut sisältäen kaupungin, Siun soten sekä järjestöjen palvelut) kautta järjestettiin poikkeuksellisesti vain syksyllä viisi samansisältöistä lasten ja perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten koulutus- ja keskustelutilaisuutta. Tällä kertaa aiheena oli systeeminen lastensuojelu osana lasten ja perheiden tukea.

Kaupunki aloitti 15.4. kouluruokajakelun etäopetuksessa oleville oppilaille. Hyvinvoinnin edistämisen palvelut valmisteli ja koordinoi kouluruokajakelun. Ruokaa jaettiin kaikille halukkaille peruskoululaisille ja lukiolaisille sekä päiväkotien ja koulujen esikoululaisille. Kaupunki järjesti myös Steinerkoulun, Itä-Suomen koulun ja Normaalikoulujen oppilaiden kouluruokajakelun. Kouluruokaa jaettiin kymmeneltä eri koululta. Toukokuussa peruskoululaisten palattua lähiopetukseen lukiolaisten kouluruokajakelua jatkettiin lukukauden loppuun saakka. Kouluruokajakelussa jaettiin yhteensä 20 482 ruokakassia ja 103 603 ruoka-annosta. Elo-syyskuussa tehtiin suunnitelmat kouluruokajakelua varten

erilaisia karanteenitilanteita varten. Näissä tilanteissa koulut hoitivat ruokajakelun yhdessä Polkka Oy:n kanssa.

Hyvinvointikertomuksen- ja suunnitelman valmistelu vuosille 2021-2025 aloitettiin alkuvuodesta si-dosryhmien kuulemisella. Koronapandemian vuoksi valmistelu jäi tauolle kevään ajaksi. Syksyllä kuulemisia jatkettiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi dokumentin joulukuun kokouksessaan.

Nuorisopalveluiden vuosi kokonaisuutena on ollut hyvin vaiheikas ja jakautunut hyvin erilaisiin jak-soihin. Alkuvuoden pandemian linjaukset sulkivat nuorisotilat ja osa nuorisotilojen ohjaajista siirret-tiin keskeytykselle. Ohjaajien työ ei missään oloissa kuitenkaan muodostunut tarpeettomaksi vaan oli hyvin merkityksellistä alkaa rakentaa yhteydenpitotapoja nuoriin, jotka olivat siirtyneet etä-opetukseen. Ohjaajien työ jakautui nopeasti verkkotyön ja jalkautuvan työn muotoihin. Nuoret löysi-vät ohjaajat Discord-kanavan ja muiden verkkotyökalujen kautta. Yhteinen pelailu ja keskustelu ver-kossa muodostui monelle nuorelle merkitykselliseksi kanavaksi tavata toisia. Keväällä tehtiin myös paljon informatiivisia videoita sosiaaliseen mediaan, joilla välitettiin tietoa nuorille palveluista ja pan-demian tilasta.

Jalkautuvan työn kautta tavattiin nuoria, jotka liikkuivat niin keskustassa kuin eri asuntoalueilla. Yh-teistyötä tehtiin niin hyvinvointiohjaajien, Ankkuri-tiimin, kuin lastensuojelunkin kanssa. Alueilla liik-kuvien nuorten keskuudessa ilmeni päihteiden käyttöä ja vahingontekoja esimerkiksi tyhjien koulu-jen alueilla. Ohjaajien tehtävänä oli toimia turvallisina aikuisina alueilla keskustellen ja opastaen, mutta nuorten tilanteet vaihtelivat paljon ja joitain lastensuojeluilmoituksiakin tehtiin nuorten turvaa-miseksi. Yhteistyö näiltä osin oli hyvää sosiaalipäivystyksen ja poliisiin kanssa.

Kesäjakson alussa kaikki työntekijät olivat työssä, mutta leiritoimintaa ei voinut järjestää, joten hyvin nopealla suunnittelulla kesän ohjelma rakennettiin erilaisten Pop up –tapahtumien varaa. Toiminta-malli tuotti runsaan yli tuhannen lapsista, nuorista ja lapsiperheistä koostuvan osallistujajoukon. Sinkkolan toiminnot jouduttiin peruuttamaan, mutta piha-alue järjesteltiin kaupunkilaisten käyt-töön pihapöytien osalta.

Syyskauden valmistelu nuorisotilojen avaamiseksi vaati suunnittelua koronapandemiarajoitusten vallitessa. Koulujen käynnistyessä nuorisotilat käynnistettiin sisäänottorajoituksilla ja jo valmiina oleva sähköinen nuorisokortti turvasi tilanteen, jossa tiedetään jokaisen kävijän henkilöllisyys. Mas-kisuosituksia ja -ohjeita jaettiin aktiivisesti sosiaalisen median kautta ja näin saatiin myös aktivoitua nuoria henkilökohtaiseen suojautumiseen. Nuorten kohtaamisen tarve tuli hyvin nopeasti selväksi, kun kävijämääriä jouduttiin oikeasti rajaamaan ja keskustan alueella nähtiin Whisperissä jopa jonoa syysloman aikaan, kun nuoret odottivat sisäänpääsyvuoroaan. Kouluilla ”ryhmässä on voimaa” op-pitunnit vedettiin alueilla normaalisti ja näin uudet 7-luokkalaiset tulivat tutuiksi. Nepenmäen koulu-nuorisotyön pilotti päättyi vuoden loppuun ja hanketta ei jatkettu. Vuoden poikkeusolosuhteista huo-limatta voitiin toiminnalla vastata kohtuullisesti nuorten tarpeisiin ja lieventää pandemian rajoitusten vaikutuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kaupunkilaiset tekevät, osallistuvat ja vaikuttavat. Kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota yhdessä tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia.	Tavoitteena koko toimialaa koskevat säännölliset järjestötapaamiset, joihin järjestöt osallistuvat laajasti.	Järjestötapaamisia on järjestetty 2 krt/vuosi ja tapahtumiin osallistuu vähintään 52 järjestöä.	Kevään järjestötapaaminen jouduttiin perumaan koronapandemiatilanteen vuoksi. Syyskuussa pidettiin järjestötapaaminen, johon osallistui 64 järjestöjen edustajaa, noin 50 eri järjestöstä.	
Oppimiseen liittyvästä yhteistyöstä kehitämme uuden kansainvälisen tason toimintamallin ja myös uutta liiketoimintaa.	Tavoitteena on koulutusviennin liiketoiminnan kustannusmallin kehittäminen.	Liiketoiminnan kustannusmallin kehittämiseen on kerätty riittävä tausta-aineisto toteutuneista vierailuista ja jätetyistä tarjouksista.	Toteumaa ei tällä hetkellä synny. Koulutusliiketoiminnan toimintamallin kehittämistä on jatkettu koronapandemiasta huolimatta, kustannusmallin kehitys koronapandemiasta johdun on kesken.	
Edistämme hyvinvointia ja terveyttä yhdessä Siun soten ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteellisesti, tehokkaasti ja asiakasnäkökulmasta sujuvasti.	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jossa esitetään toimenpiteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.	Suunnitelmaan on kerätty tiedot eri toimijoilta ja yhteinen tavoitetila on määritetty.	Suunnitelma valmis ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa.	
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saadaan kaikenikäiset kuntalaiset mukaan.	Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saadaan kaikenikäiset kuntalaiset mukaan.	Jokaisella aloittavalla 7-luokkalaisella on oma nuorisokortti.	Tekninen valmius korttien jakamiseen olemassa. Poikkeustilan lykättyä prosessia ja mielekäs aloitus hetki seuraavan lukukauden alku.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitela vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Yhteistyö Siun soten palveluketjun kanssa on asiakasnäkökulmasta sujuvaa	Etsivän työn asiakkuuksien lisääminen Ankkuriryhmän toiminnan kautta	30 uutta asiakkuutta	Tavoite jäi kesken ja etsivän työn panosta ei ollut loppuvuotena Ankkuriryhmän jäsenenä.	
Kaupunkilaiset tekevät, osallistuvat ja vaikuttavat. Kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota yhdessä tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia.	Lasten parlamentin toiminnan käynnistäminen Alakouluilla käynnistyneet toiminnot	Kaikilla alakouluilla on käynnistynyt lasten parlamentin toiminta ja suurkokous toteutunut	Lastenparlamentti on järjestetty. Kaikki alakoulut eivät päässeet mukaan suurkokoukseen paikalle, mutta kysymykset tulivat kirjallisina.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Kehittämispalvelut				
Toimintatulot	15 612	0	0	20 150
Toimintamenot	-68 387	-320 915	-337 000	-427 217
Toimintakate	-52 775	-320 915	-337 000	-407 067
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	1 355 776	1 117 000	1 700 000	2 277 115
Toimintamenot	-1 632 422	-922 085	-1 704 600	-2 421 377
Toimintakate	-276 646	194 915	-4 600	-144 262
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	203 682	170 600	170 600	167 342
Toimintamenot	-1 874 084	-1 874 600	-1 704 400	-1 647 295
Toimintakate	-1 670 402	-1 704 000	-1 533 800	-1 479 953

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	573 376	343 000	343 000	459 639
Toimintamenot	-6 338 766	-6 172 782	-5 793 000	-6 107 576
Toimintakate	-5 765 390	-5 829 782	-5 450 000	-5 647 937
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	134	140	137	144
Toimintatulot	2 148 446	1 630 600	2 213 600	2 924 246
Toimintamenot	-9 913 659	-9 290 382	-9 539 000	-10 603 465
Toimintakate	-7 765 213	-7 659 782	-7 325 400	-7 679 219

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 630 600	583 000	2 213 600	2 924 246	710 646
Toimintakulut	-9 290 382	-248 618	-9 539 000	-10 603 465	-1 064 465
Toimintakate	-7 659 782	334 382	-7 325 400	-7 679 219	-353 819

410 Koulutuspalvelut

Tilivelvollinen: koulutusjohtaja Olli Kauppinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus, lukiokoulutus sekä lasten aamu- ja iltapäivätoiminta. Tehtävänä on oppilaiden kasvatus ja opetus yhteistyössä kodin kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen.

Koulutuspalveluista siirrettiin 1.3. alkaen hyvinvoinnin edistämisen palvelujen vastuulle lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä oppimisen tuen palvelukokonaisuus, joka sisältää muun muassa perus- ja lukiokoulutuksen erityisopetuksen ja ohjaajat sekä tuen palveluiden koordinoinnin sisäisesti ja ulkoisesti.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Lukuvuoden 2020 – 2021 alussa kaupungin peruskouluissa oli 5458 oppilasta ja kaupungin lukioissa 1448 opiskelijaa sisältäen Aikuislukion 200 opiskelijaa. Peruskouluissa oppilasmäärä oli 80 oppilasta enemmän kuin lukuvuoden 2019 - 2020 alussa. Nuorten lukiokoulutuksen aloituspaikat säilyivät aiempien vuosien tasolla 404 opiskelijassa, opiskelijoita oli 16 enemmän kuin edellisenä lukuvuotena. Valmistavan opetuksen oppilaiden määrä on kasvanut vuoden 2020 aikana erityisesti yläkouluissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli alkaneella lukuvuodella 457 lasta, joka on 6 lasta vähemmän kuin lukuvuoden 2019 – 2020 alussa.

Rehtorikokouksissa 29.1.2020 ja 26.2.2020 suunniteltiin kaupungin YT-toimenpiteiden toimeenpanoa.

Vuoden 2020 painopiste koulutuspalvelujen työskentelyssä on ollut Covid-19 pandemian aiheuttaman poikkeustilanteen mallikas hoitaminen.

Peruskoulut pääsääntöisesti ja lukiot kokonaisuudessaan siirtyivät etäopetukseen 18.3.2020 alkaen. Perusopetus palasi lähiopetukseen 14.5., mutta lukiot jatkoivat etäopetuksessa lukuvuoden loppuun saakka. Henkilökunnalle sekä huoltajille ja oppilaille/opiskelijoille toteutetun kyselyn mukaan Joensuun kaupungin etäopetusjärjestelyt ja viestintä toteutettiin hyvin, kouluarvosanaksi muodostui 8+.

Toukokuussa koulujen tehtävänä oli varautua syksyn mahdolliseen poikkeustilaan päivittämällä kevään kokemusten perusteella koulun poikkeustilasuunnitelma ja opettajien etäopetussuunnitelmat. Lisäksi kartoitettiin tuen tarpeet syksyksi 2020. Poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi haettiin ja saatiin valtionavustusta peruskouluihimme reilu 0,9 milj. euroa ja lukioihimme vajaa 0,3 milj. euroa lukuvuodelle 2020 - 2021.

Syksyllä 2020 koulutuspalvelut varautuivat erilaisiin poikkeustilanneskenaarioihin. Koulut ohjeistettiin rehtorikokouksessa 5.8. lähiopetuksen aloitukseen ja mahdolliseen poikkeustilanteeseen varautumiseen. Koulutuspalvelujen poikkeustilanteen varautumissuunnitelma päivitettiin yhteistyökumppaneiden kanssa.

Joensuussa siirryttiin koronapandemian perusvaiheesta kiihtymisvaiheeseen 23.11.2020 alkaen. Tästä seurasi lukioissa vahva maskisuositus opiskelijoille ja henkilökunnalle maskimääräys. Lähiopetus kaikilla kouluasteilla ja iltapäivätoiminta jatkuivat normaalisti. Koulutuspalvelut oli jo aiemmin syksyllä varautunut kiihtymisvaiheeseen sekä mahdolliseen leviämisvaiheeseen THL-suositusten mukaisesti. Leviämisvaihetta varten kouluilla oli varastoituna maskit yläkoululaisille ja kuljetusoppilaille sekä peruskoulujen henkilökunnalle. Alakoululaisille THL ei tässä vaiheessa suositannut maskeja koulussa.

Syksyn aikana karanteenissa oli Nepenmäen, Nolvakan, Pataluodon, Pielisjoen ja Lyseon peruskoulun sekä Yhteiskoulun lukion oppilaita, opiskelijoita ja henkilökuntaa. Karanteenissa ja sen myötä etäopetuksessa oli 161 oppilasta ja 87 opiskelijaa. Viikot 47 ja 48 olivat syksyn koronapandemian pahimmat viikot ja tilanne rauhoittui vuoden loppua kohti.

Poikkeustilanne on pyritty ottamaan vastaan mahdollisuutena kehittää koulutuspalvelujen uusia opetus- ja toimintamalleja. Henkilökunta ja opiskelijat ovat vastuullisesti venyen hoitaneet oman osansa, mikä on ymmärrettävästi näkynyt myös väsymyksenä.

Peruskoulun varhennettu kielenopetus laajentui toiselle vuosiluokalle. Opetushallitus uudisti perusopetuksen opetussuunnitelman arviointiluvun, jonka johdosta seudulliseen opetussuunnitelmaan sekä todistuksiin tehtiin tarvittavat muutokset. Opettajat ovat saaneet koulutusta ja ohjausta uusista arvioinnin linjauksista.

Vuoden aikana valmisteltiin kaupungin lukioissa lukiolain ja lukion opetussuunnitelman valtakunnallisten päivitysten sekä oppivelvollisuusiän laajentumisen toimeenpanoa. Molemmat astuvat käytännössä voimaan syksyllä 2021.

Myöhään maahan tulleiden lisääntynyt määrä kasvatti Pataluodon koulun valmistavan ja nivelvaiheen oppilaiden määrää yhdestä ryhmästä kahteen. Esiopetusikäisten valmistavien määrä on pysynyt edelleen suurena ja kiertävää opetusresurssia on lisätty päiväkotien inklusiivisiin ryhmiin. Etäopetusjakson aikana kohdennettiin kiertävien kieku- ohjaajien ja -opettajien työpanosta kaupungin eri kouluihin tarpeen mukaan. Kesällä järjestettiin eri puolilla kaupunkia päiväleiritoimintaa ja opastettiin sekä oppilaita että huoltajia IT- kursseilla erilaisten yhteydenpito- ja opetusohjelmien käyttöön. Perhekoulua jatkettiin videoperhekouluna poikkeusoloissa ja digitaalisia opetusmateriaaleja tehtiin paljon. Saatu avustus mahdollisti syksyllä kiertävien ohjaajien ja S2-opettajien työpanoksen lisäämisen.

Koulurakennukset:

- Karsikon uuden koulun mitoitus muutettiin keväällä aiemmasta 4-sarjaisesta 3-sarjaiseksi E-6 -luokkien kouluksi ja syksyllä koulun rakentaminen käynnistyi vanhalle tontille. Uuden koulun tulee valmistua kesään 2022 ja se otetaan käyttöön syyslukukauden 2022 alusta.
- Niittylahden koulun kantaosa osastoitiin ja laadunvalvontatoimenpiteet valmistuivat maaliskuussa 2020, minkä jälkeen terveystarkkailu toteutti toimenpiteet koulutilojen osilta riittäviksi. Kantaosan käytöstä poistuneet tilat oli korvattu moduulitiloilla marraskuussa 2019.
- Pyhäselän yläkoulurakennuksessa tehtiin koko vuoden sisäilmaa parantavia toimenpiteitä.
- Tuupovaaran uusi koulu ja Marjalan koulun laajennusosan uudet luokatilat otettiin suunnitellusti käyttöön lukuvuoden alkaessa. Marjalan koulun laajennuksen uusi sali ja keittiön sekä ruokalan muutostyöt valmistuivat syksyn aikana.

- Enon ja Louhiojan kouluratkaisun valmistelu käynnistettiin syysalvella 2020, koska Enon koulun hankesuunnitelma on hyväksyttävä vuoden 2021 aikana.
- Lyseon lukion ja Aikuislukion tilojen remontointi Tiedepuistolle valmistui aikataulun mukaisesti ja kyseisten koulujen toiminta käynnistyy 1.1.2021 näissä uusissa tiloissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Joensuulainen päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön kanssa tekeminen on Suomen parhaimmistoa. Toimimme konsernina hyvin yhteen.	Koulutuspalveluissa on kaikilla johtamisen tasoilla (luokka – koulu – hallinto) yhteiset arvot ja periaatteet.	Koulutuspalvelujen johtamisen arvopohja ja periaatteet on luonnosteltu henkilöstön kanssa.	Koko henkilökunnan osallistavassa prosessissa on kerätty ajatukset arvopohjasta. Arvot ja niitä avaavat konkreettiset tekemisen tavat on kirjattu kesäkuussa 2020 ja ne julkaistiin joulukuussa 2020.	
Meillä on parasta oppimista ja ihmisenä kasvua varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Koulutuskaupunkina tuemme jatkuvaa oppimista.	Positiivisen pedagogiikan toimintamalli	Jokainen koulu on kirjannut aidosti arkea ohjaavan toimintamalliluonnoksen ja sen jatkokehittämisen. Positiivisen pedagogiikan koulutusprosessi on käynnistynyt kaikilla kouluilla.	Kaikilla kouluilla on kirjattu arkea ohjaava toimintamalliluonnos. Kaikki koulut kirjasivat syksyllä lukuvuoden 2020 – 2021 suunnitelmaansa jatkokehittämisen. Koulutusprosessi oli käynnistynyt kaikilla kouluilla, mutta keskeytyi poikkeustilan takia keväällä 2020. Poikkeustilan jatkumisen takia viimeiset koulutukset jouduttiin perumaan. Peruttuja koulutuksia ei järjestetä, koska ao. koulujen näkemyksen mukaan kouluilla on tarpeelliset tiedot ja taidot jatkokehittämiseen.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Meillä on parasta oppimista ja ihmisenä kasvua varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Koulutuskaupunkina tuemme jatkuvaa oppimista.	Oppilaiden tuen toimintamalli, mukaan lukien kotouttaminen.	Jokainen koulu on pilotoinut vähintään yhden toimenpiteen, jolla sujuvoitetaan lasten ja nuorten harrastavaa elämäntapaa ja/tai yhteistyötä Siun Soten palveluketjujen kanssa. Jokaisessa koulussa järjestetään tarvittaessa kotoutumista tukevaa opetusta.	Kaikki koulut ovat pilotoineet vähintään yhtä toimenpidettä/ toimintamallia, joilla on sujuvoitettu yhteistyötä Siun soten palveluverkoston kanssa ja/ tai lisätty lasten ja nuorten harrastamista. Jokaisessa monikielissä koulussa on järjestetty kotoutumista tukevaa opetusta säännöllisesti viikoittain. Poikkeusoloista johtuvien oppimiserojen vaikutukset on huomioitu lisäämällä kiertävän opetuksen ja ohjauksen kieku –resurssia. Perhekoulua on jatkettu lähitapaamisina.	
Meillä on parasta oppimista ja ihmisenä kasvua varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Koulutuskaupunkina tuemme jatkuvaa oppimista.	Oppilaiden ja henkilöstön taitotaso monipuolisten oppimisympäristöjen käytössä.	Perusasteen osaamismerkkit on otettu käyttöön. Tutortoiminta on laajentunut kaikkiin kouluihin, myös lukioihin. Robotiikkahankkeessa on vähintään 3 uutta koulua. Verkko-oppimisen kehittämisprosessi on käynnistynyt.	Perusasteella on käytössä osaamismerkkit. Tutortoiminta on laajentunut kaikkiin kouluihin, myös lukioihin. Robotiikka-/maker-/steam-hanke on laajentunut kaikkiin kouluihin. Verkko-oppimisen kehittämisprosessi on käynnissä.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	215 023	240 000	240 000	591 445
Toimintamenot	-6 681 820	-6 356 518	-6 389 900	-5 687 008
Toimintakate	-6 466 797	-6 116 518	-6 149 900	-5 095 563
Esiopetus				
Oppilaat kaupungin kouluissa	100	100	100	77
€/oppilas	-3 943	-6 000	-4 000	-4 109
Toimintatulot	0	0	0	
Toimintamenot	-394 309	-600 000	-400 000	-316 413
Toimintakate	-394 309	-600 000	-400 000	-316 413
Peruspetus				
Oppilaat, omat koulut	5 378	5 481	5 413	5 458
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 382	1 356	1 356	1 319
€/oppilas	-7 722	-7 756	-7 801	-7 880
Toimintatulot	508 762	380 000	450 000	376 889
Toimintamenot	-52 781 208	-53 405 000	-53 252 600	-53 777 336
Toimintakate	-52 272 446	-53 025 000	-52 802 600	-53 400 447
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	463	470	470	459
€/lapsi	-1 113	-977	-977	-1 071
Toimintatulot	43 280	25 000	25 000	53 905
Toimintamenot	-558 731	-484 000	-484 500	-545 636
Toimintakate	-515 451	-459 000	-459 500	-491 731
Lukio				
Opiskelijat	1 432	1 440	1 440	1 448
€/opiskelija	-5 745	-6 271	-6 117	-6 100
Toimintatulot	176 878	100 000	100 000	108 715
Toimintamenot	-8 334 382	-8 723 000	-8 908 500	-8 941 117
Toimintakate	-8 157 504	-8 623 000	-8 808 500	-8 832 402
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	603	700	589	579
Toimintatulot	943 943	745 000	815 000	1 130 954
Toimintamenot	-68 750 451	-69 568 518	-69 435 500	-69 267 510
Toimintakate	-67 806 508	-68 823 518	-68 620 500	-68 136 557

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	745 000	70 000	815 000	1 130 954	315 954
Toimintakulut	-69 568 518	133 018	-69 435 500	-69 267 510	167 990
Toimintakate	-68 823 518	203 018	-68 620 500	-68 136 557	483 943

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: palvelujohtaja Juhani Junnilainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhe-päiväkodissa ja avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä. Varhaiskasvatusta antavat kunnallisten yksiköiden ohella myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Vuoden 2021 alussa varhaiskasvatuspalveluissa otettiin käyttöön uusi johtamisjärjestelmä. Päiväkodinjohtajien ja perhepäivähoidon esimiesten tehtävien laajuus yhdenmukaistettiin. Tehtäväkokonaisuudet huomioivat henkilöstön ja yksikköjen määrät sekä alueelliset tekijät. Kaikki esimiehet ovat täysiaikaisia johtajia ja enimmillään yhdellä esimiehellä on neljä yksikköä johdettavanaan. Saavutettuja taloudellisia ja toiminnallisia tuloksia katsottaessa muutos on onnistunut erinomaisesti, vaikka pandemia vaikeutti toimintaa pitkin vuotta. Kustannusmuutos edelliseen vuoteen nähden on poikkeuksellinen. Tämä kertoo esimiesten ja henkilöstön sitoutumisesta sekä venymisestä haastavassa tilanteessa.

Kevään poikkeustilan aikana varhaiskasvatuksessa oli rauhallista, koska lapset jäivät suurelta osin koteihinsa. Tämä mahdollisti varhaiskasvatuksen henkilöstön käytön muihin tehtäviin. Kevään aikana yhteistoimintamenettelyssä päädyttiin lomautuksiin, jotka koskivat laajasti varhaiskasvatusta. Poikkeustilan päättymisen toukokuussa aiheutti lomien ja lomautusten perumisia sekä toiminnan jatkuvaa suunnittelua muuttuvassa tilanteessa. Palvelut pystyttiin järjestämään pääosin onnistuneesti ja laadukkaasti, mutta myös joitakin laatupoikkeamia tuli esimerkiksi hoitopaikkojen äkillisen muuttumisen myötä.

Varhaiskasvatuspalvelut ovat toimineet koko poikkeustilan ajan niin normaalisti kuin se on ollut mahdollista. Varotoimenpiteitä on noudatettu, mutta varhaiskasvatuksen luonteesta johtuen monista suosituksista on jouduttu poikkeamaan kuten muissakin suurissa kaupungeissa. Henkilökunnan vaihtuvuus ja myös ryhmien välillä siirtymiset ovat realiteetti, jotka varhaiskasvatuksessa on ollut pakko hyväksyä tilanteissa, joissa paljon henkilökuntaa on ollut poissa. Näin menetellen varhaiskasvatuksen toimivuus on pystytty turvaamaan. Henkilökunnan toiminta ja joustavuus on ollut esimerkillistä paineisessa tilanteessa.

Vuoden aikana tapahtui useita palveluihin liittyviä muutoksia. Näkyvin muutos, joka vaikutti odotettua enemmän myös organisointiin, oli elokuussa tapahtunut päiväkotien suhdeluvun muutos. Tämän myötä ryhmässä pitää olla kasvatusvastuullinen työntekijä seitsemää 3-6 -vuotiaasta lasta kohden aiemman kahdeksan sijaan. Samaan aikaan tapahtuneen perhepäivähoidon vähenemisen ja

hoidossa olevien lasten osuuden kasvun myötä ajauduttiin loppusyksystä orastavaan paikkapulaan, joka pystyttiin hoitamaan ennakoivasti. Ongelma ratkaistiin perustamalla kolme lisäryhmää syksyn 2020 aikana ja valmisteltiin viiden lisäryhmän perustaminen vuoden 2021 alkupuolelle.

Yksityisen varhaiskasvatuksen puolella tapahtui yksi toimijamuutos. Vuoden lopussa kaupunki luovutti suunnitellusti Hukanhaudalta tontin yksityiselle toimijalle uutta kuuden ryhmän päiväkotia varten. Mutalan ja Vesikkopuiston päiväkotien käyttö päättyi vuoden lopussa. Yksiköt yhdistyivät vuoden lopulla valmistuneeseen Jukolan päiväkotiin.

Hoidossa olevien lasten määrä väheni 50 lapsella edellisvuoteen verrattuna. Kotihoidontuen piirissä olevien lasten määrä laski 157 lapsella samalla aikavälillä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Meillä on parasta oppimista ja ihmisenä kasvua varhaiskasvatuksesta korkea-koulutukseen. Koulutuskaupunkina tuemme jatkuva oppimista.	Varhaiskasvatuksessa toimitaan uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Positiivinen pedagogiikka ja Miniverso ovat toimintaa ohjavia menetelmiä. <u>Mittari:</u> Kehittävän palautteen kautta tehtävä arviointi	Aikuisten läsnäolo kehittävän palautteen observoinneissa lisääntyy 25 % vuoden 2019 mitauksista.	Observoinnit keskeytettiin koronan vuoksi maaliskuussa. Kesäkuussa saadut Kehittävän palautteen tulokset alkukeväästä olivat myönteisiä. Aikuisten läsnäolo lasten toiminnoissa oli lisääntynyt 16,5 % ja aikuisten osallistuminen lasten toimintoihin lisääntyi 8,8 %. Toiminta on kehittynyt tavoitteen suunnassa, mutta ei ole vielä tavoitteen tasolla.	●
Kaupunkilaiset tekevät, osallistuvat ja vaikuttavat. Kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota yhdessä tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia.	Lasten ja vanhempien osallisuutta lapsen varhaiskasvatuksen toteutumiseen lisätään kaikissa varhaiskasvatuksen toimintamuodoissa. <u>Mittari:</u> Lapsen vasujen arviointi, lapsi aina mukana vasukeskustelussa ja vanhempien osalta tavoite toteutuu vasukeskustelussa 90 prosenttisesti	Lapsi otetaan aina mukaan vasukeskusteluun ja lapsen mielipide otetaan huomioon lapsen ikätason mukaisesti ja vanhemmilla on aito mahdollisuus vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen tavoitteiden asetteluun ja hoitopäivään.	Lasten ja perheiden osallisuuden tukeminen on muuttanut muotoaan koronapandemian myötä. Osallisuutta on toteutettu myös etäpalaverien. Vasukeskustelut toteutuneet pääosin tavoitteen	●

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Varhaiskasvatuksen tuottavuusohjelman toteuttaminen	Päiväkotien täyttöastetta nostetaan.	Jokaisessa päiväkodissa täyttöaste on vähintään 90 %	Täyttöaste toteutunut osassa päiväkoteja syksyn 2020 aikana	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	130 711	20 000	20 000	108 722
Toimintamenot	-2 618 335	-2 484 000	-2 488 500	-2 431 489
Toimintakate	-2 487 624	-2 464 000	-2 468 500	-2 322 767
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	78	115	115	68
€/lapsi	-5 564	-4 739	-2 845	-4 184
Toimintatulot	40 715	45 000	25 000	21 599
Toimintamenot	-474 734	-590 000	-352 200	-306 126
Toimintakate	-434 019	-545 000	-327 200	-284 527
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	937	900	920	779
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 912 255	-2 700 000	-2 850 000	-2 731 287
Toimintakate	-2 912 255	-2 700 000	-2 850 000	-2 731 287
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	334	340	300	296
€/lapsi	-10 364	-10 382	-10 160	-8 344
Toimintatulot	461 352	470 000	370 000	346 919
Toimintamenot	-3 922 922	-4 000 000	-3 417 900	-2 816 832
Toimintakate	-3 461 570	-3 530 000	-3 047 900	-2 469 913
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 251	2 270	2 270	2 207
€/lapsi	-11 247	-10 977	-10 486	-10 820
Toimintatulot	2 487 674	2 500 000	2 050 000	2 015 892
Toimintamenot	-27 804 082	-27 418 700	-25 852 400	-25 896 731
Toimintakate	-25 316 408	-24 918 700	-23 802 400	-23 880 839

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	586	585	646	620
€/lapsi	-7 654	-7 949	-7 508	-7 977
Toimintatulot	1 812	0	0	1 593
Toimintamenot	-4 486 954	-4 650 000	-4 850 000	-4 947 626
Toimintakate	-4 485 142	-4 650 000	-4 850 000	-4 946 033
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	609	646	600	555
Toimintatulot	3 122 264	3 035 000	2 465 000	2 494 725
Toimintamenot	-42 219 282	-41 842 700	-39 811 000	-39 130 090
Toimintakate	-39 097 018	-38 807 700	-37 346 000	-36 635 365
Lapsia hoidossa	4 236	4 210	4 251	3 970
€/lapsi	-9 230	-9 218	-8 785	-9 228

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 035 000	-570 000	2 465 000	2 494 725	29 725
Toimintakulut	-41 842 700	2 031 700	-39 811 000	-39 130 090	680 910
Toimintakate	-38 807 700	1 461 700	-37 346 000	-36 635 365	710 635

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 572 600	83 000	5 655 600	6 639 557	983 957
Toimintakulut	-122 695 600	2 385 100	-120 310 500	-120 366 068	-55 568
Toimintakate	-117 123 000	2 468 100	-114 654 900	-113 726 511	928 389

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

660 Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: vs. kulttuurijohtaja Leena Hoppania

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelut mahdollistavat jokaiselle kulttuurin ja taiteen kokemisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen. Maailman laajuisen koronapandemian aiheuttamat sulut ja rajoitukset leimasivat vahvasti toimintavuotta 2020. Toimintaa onnistuttiin kuitenkin sopeuttamaan siten, että tehtävä pääosin toteutui.

Tulosalueeseen kuuluvat yleinen kulttuurityö, lastenkulttuurikeskus, konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun museot (Pohjois-Karjalan museo Hilma, Joensuun taidemuseo Onni, Joensuun bunkkerimuseo ja Tuupovaaran Galleria Annamajja), Joensuun kaupunginorkesteri ja Joensuun seutukirjasto. Lisäksi kulttuuripalvelut koordinoi maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa, järjestää taiteen perusopetuksen sekä jakaa vuosittaiset kulttuuriavustukset. Kansalaisopiston ja kirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Konservatorio myy musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle ja antaa opetusta ammatillisen toisen asteen koulutuksessa.

Joensuun seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Joensuun museot toimivat Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Orkesteri toimii alueellisesti ministeriön tuella. Kaikki yksiköt, lukuun ottamatta kirjastoa, saivat OKM:n koronapandemiatukea toiminnan ja saatavuuden turvaamiseen vuonna 2020.

Lastenkulttuurikeskus kehittää varhaiskasvatuksen kanssa tehtävää taidekasvattajatoimintaa yhdessä konservatorion kanssa. Taidekasvattajatoimintaa on myös kehitetty maakunnallisessa lastenkulttuuriverkostossa.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus

Kesäkuussa alkoi kulttuuripalveluiden ja tapahtumapalveluiden yhteinen uusi virtuaalitapahtumien sarja. Kesäkuun aikana tehtiin neljästä paikallisesta kulttuuriesityksestä verkkolähetyksen kaupungin Youtube-kanavalle. Katsojia lähetykset saavuttivat noin 1100.

Perinteinen kesätapahtuma Kulttuuritori järjestettiin lyhennettynä versiona koronapandemiarajoituksia ja turvallisuusohjeita noudattaen. Katsojia oli yhdeksän tapahtumapäivän aikana noin 7500 ja palaute erittäin positiivista.

Kuluneen vuoden aikana vakiotapahtumat jouduttiin perumaan, koska osallistujien turvallisuutta ei pystytty takaamaan. Joen Yö peruttiin tapahtuman suuruuden ja luonteen vuoksi, Siun Soten tartuntatautilääkärin lausunto tuki perumista. EloWeera ja TuupoWeera peruttiin, koska kohderyhmänä olivat riskiryhmään kuuluvat ikäihmiset. Joensuu-päivän palkintojenjako peruttiin pikavaroituksella tapahtumapäivän aamuna voimistuneen koronapandemiatilanteen johdosta.

Avustuksia myönnettiin yhteensä 88 kpl, joka vastaa vuoden 2019 lukua. Koronapandemian johdosta tuli poikkeuksellisen paljon ilmoituksia, etteivät toimijat voineet käyttää myönnettyä avustusta. Avustusten määrärahaa jäi käyttämättä 8 %, joka on onneksi varsin maltillinen luku tilanteeseen nähden.

Lastenkulttuuriverkoston toiminta suuntautuu pääasiassa kouluille ja varhaiskasvatukselle. Kulttuurin virta ohjelma alkoi tammikuussa suunnitelman mukaan, mutta keskeytyi huhti-toukokuun ja koulujen kesäloman ajaksi. Syyskaudella toiminnan sopeuttaminen onnistui ennakoitua paremmin ja osallistujamäärissä päästiin lopulta lähes alkuperäiseen tavoitteeseen. Koulujen kulttuurin virta ja varhaiskasvatuksen Kulttuurin puro ohjelma tavoittivat yhteensä 7632 osallistujaa, joista lapsia 7007. Tapahtumia oli 178. Toiminnasta 80 % suuntautui kouluille ja 20 % varhaiskasvatukselle.

Kulttuurikasvatusohjelmaa muokattiin siten, että toimintaa järjestettiin ulkona ja etäyhteyksin. Uudistukset koskivat 42 % tapahtumista (etäyhteydet 10 % ja ulkotapahtumat 32 %). Etätapahtumia pystyttiin myös tarjoamaan suuremmille joukoille. Lisäksi toimintaa järjestettiin Taidemuseossa museon ollessa suljettuna muulta yleisöltä ja näin mahdollistettiin vierailut museoon.

Kaikille 1.-luokkalaisille jaettiin Tervetuloa kirjastoon -paketit elokuussa ja kirjastovierailut ja kirjavinkkaukset toteutettiin pääosin lähivierailuina. Myös 2.-luokkien muusikkovierailuja pystyttiin järjestämään kouluilla. Syyskaudella järjestettiin myös virtuaalisia muusikkovierailuja, jotta tavoitettiin ikäluokka paremmin. Kolmasluokkalaisten konsertti järjestettiin livestriimauksena, konserttiin osallistui kolmasluokkalaisten lisäksi kahdeksasta muusta jäsenkunnasta. Teatteri-Traktorin Viidakokkirja striimattiin alakouluille joulukuussa. Pohjois-Karjalan museon kanssa yhteistyössä tuotetut sisällöt 5.-luokkalaisille toteutettiin ulkona ja kulttuurikävelylle Utrassa ja arkeologin vetämillä työpajoille Bunkkerimuseolla osallistuttiin luokittain. Taidemuseolla työpajavierailut voitiin viedä läpi turvallisesti luokittain maanantaisin Taidemuseon ollessa suljettuna muulta yleisöltä.

Varhaiskasvatuksen sirkusesitysten kierros Sirkus Supiaisen kanssa sekä päiväkotien Valon ja äänen polku installaatiot toteutettiin ulkona. Konservatorion kanssa kehitetty Musiikkia päivään -toiminta siirtyi syyskaudesta alkaen lastenkulttuurikeskuksen toiminnaksi. Varhaisiän musiikkikasvatustajat Liisa Karhu ja Anni Pesonen kouluttivat henkilökuntaa ja pitivät lapsille Musiikkia päivään -tuokioita kuudessa päiväkodissa.

Kaupunginorkesteri

Kaupunginorkesterin kevätkausi alkoi lupaavasti tilausteoksen esittämisen merkeissä, ja vuoden alku konsertointiin onnistuneesti suhteellisen hyvin kuulijatilastoin. Maaliskuussa orkesterin toiminta keskeytettiin koronapandemiatilanteen vuoksi valtioneuvoston päätöksen mukaisesti koko loppukevääksi. Koko henkilöstö oli intendenttiä ja markkinointipäällikköä lukuun ottamatta työnteon keskeytyksellä, sekä lomautettuna että lomalla heinäkuun loppuun saakka. Markkinointipäällikkö oli lomautettuna kesän aikana.

Kaupunginorkesterin syksyn ohjelmisto julkaistiin kesäkuun alussa orkesterin nettisivuilla. Fyysisestä kausiesitteestä luovuttiin.

Elokuussa orkesteri palasi töihin noudattaen koronapandemia-ajan turvallisuusohjeita. Syksyn ohjelmistoon tuli jonkin verran muutoksia koronapandemiarajoituksista ja matkustusrajoituksista

johtuen. Koronapandemia-ajan turvallisuusohjein Carelia -salin täyttöaste oli alkusyksyn ajan 25 % normaalista kapasiteetista. Konserttien väliajoista ja narikkapalveluista luovuttiin ruuhkautumisen välttämiseksi. Osa konserteista pidettiin kahtena tunnin mittaisena konserttina.

Valmiusjohtoryhmä linjasi marraskuussa käsimittausten tuloksena salin yleisökapasiteetiksi 292 henkilöä metrin turvaväleillä (50 %). Pian päätöksen jälkeen Joensuu siirtyi koronapandemian kiihtymisvaiheeseen ja AVI:n määräyksellä saliin sai ottaa ainoastaan 20 kuulijaa. Tämä määräys oli voimassa koko loppuvuoden.

Kaupunginorkesteri striimasi ensimmäisen konserttinsa 22.10. ja jatkoi aktiivisesti striimauksen kehittämistä. Marraskuun lopusta alkaen striimattiin yhteensä 21 verkkokonserttia osan ollessa maksullisia konsertteja ja osa yleisötyötä; koululaiskonsertteja, lounaskonsertteja sekä maakuntatyötä palvelutaloihin. Kaupunginorkesterin striimeilla on ollut runsaasti kuulijoita, yhteensä n. 6 000.

Koronapandemian takia kaupunginorkesteri ei saavuttanut fyysistä yleisötavoitettaan. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi kaupunginorkesterille koronapandemiatukea 50 000 euroa, joka auttoi saavuttamaan tulostavoitetta.

Seutukirjasto

Kirjastot olivat koronapandemiatilanteen vuoksi kiinni valtioneuvoston päätöksellä ajalla 18.3.–31.5. Palvelut avattiin pääosin kesäkuussa ja tapahtumatoiminta on käynnistynyt syksyllä. Omatoimikirjastot avattiin arkipäiviksi 31.8. alkaen. Kirjastojen käyttö on ollut kesäkuusta lähtien vaihtelevaa. Kävijämäärä on pienempi kuin normaalina vuonna, lainaukset näyttävät kehittyvän melko normaalisti. Tapahtumien järjestämisessä on rajoituksia, sekä tapahtumia että kouluyhteistyötä on alettu kehittämään osin etäyhteyksillä toteutettavaksi.

Omatoimiaukiolo on tänä vuonna aloitettu Nepenmäen ja Outokummun kirjastoissa. Kestävän kehityksen mukaiset uudet aukioloajat 1.3. alkaen aloitettiin pääkirjastolla, Rantakylässä, Karsikossa, Nepenmäellä, Heinävaarassa ja Kiihtelysvaarassa. Pääkirjaston lasten ja nuorten osaston remontti aloitettiin kesäkuussa ja valmistui joulukuussa. Osan ajasta Muikku-sali on ollut lasten ja nuorten osaston väistötilana.

Seutukirjaston tulokehitykseen vaikuttaa sekä sulkuaikana kertymättömät myöhästymismaksut että henkilöstön työstä poissaolosta johtuva seutulaskutuksen pieneneminen. Samoin tilavaraukset olivat keväällä tauolla ja sen jälkeen rajoitusten vuoksi varauksia on ollut poikkeuksellisen vähän. Vuokratulot jäivät pieniksi.

Alueellista kehittämistehtävää on sopeutettu vallitsevaan tilanteeseen. Kokouksia ja koulutuksia on siirretty etäosallistuttaviksi ja osa hyvien käytänteiden jakamiseen liittyvistä matkoista on peruuntunut. Etäosallistumisesta on saatu hyvää palautetta ja se tulee jatkossakin olemaan varteenotettava henkilöstön osaamisen kehittämisen tapa. Alueellisen kehittämistehtävän vuoden 2020 rahoituksesta joudutaan palauttamaan 25 000 euroa OKM:lle.

Kansalaisopisto

Joensuun seudun kansalaisopisto perustettiin maaliskuussa 1920 ja näin ollen vuosi 2020 oli opiston virallinen 100 v. juhlavuosi. Tammikuun 15. päivä julkistettiin opiston 100 v. historiateos. Teosta voi lainata Joensuun pääkirjastosta ja opiston päärakennuksesta Papinkadulta. Kansalaisopisto järjesti tammikuun lopulla yhdessä kansalaisopistojen liiton kanssa Tammiseminaarin Joensuussa, johon osallistui 140 rehtoria, opettajaa ja opiskelijaa ympäri Suomen.

Valtioneuvoston päätöksellä lähiopetus päättyi kansalaisopiston kevätlukukauden osalta 18.3.2020 koronaepidemian johdosta. Juhlavuoden näyttelyt, pääjuhla Carelia -salissa sekä juhlavuoden pää-töstilaisuus Joensuun torilla peruuntuivat. Koronapandemian vuoksi henkilöstöstä koulutussuunnittelijat, opintosihteerit sekä liikunnanohjaaja olivat lomautettuna kesä-heinäkuun aikana.

Lähiopetukseen palattiin elokuusta 2020 alkaen noudattaen valtioneuvoston ja THL:n ohjeistuksia huomioiden koronapandemiaan liittyvät varotoimenpiteet. Muun muassa kurssien maksimiryhmäkojoja pienennettiin niin, että turvavälien noudattaminen jokaisella kurssilla mahdollistuu. Elokuusta alkaen kansalaisopistolla on valmisteltu etäopetusalustojen käyttöönottoa sekä koulutettu tuntiopettajia etäopetusalustojen haltuunottoon. Alustat on saatu käyttöön viikolla 41 ja käyttöönottokoulutuksia jatketaan viikoilla 42 ja 43. Myös asiakkaille pidetään alustojen käyttöönottoon liittyvää opastusta syyslukukauden aikana.

Lähiopetuksen keskeytymisen vuoksi kansalaisopiston asiakaspalvelumaksut sekä jäsenkuntien sopimuksen mukaiset maksusuudet jäävät huomattavasti pienemmiksi kuin edellisenä vuotena. Kurssi-ilmoittautumisia on syyslukukaudella 2020 noin 2 900 henkilöä vähemmän vuoteen 2019 verrattuna. Korona-avustusta saatiin 179 000 euroa.

Museot

Vuoden 2020 alusta Joensuun museot aloittivat Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Samalla aloittivat työnsä arkeologi ja rakennetusta kulttuuriympäristöstä vastaava amanuenssi vastaten maakunnan kulttuuriympäristötyöstä. Vuoden aikana annettiin kaikkiaan 316 kulttuuriympäristöön liittyvää viranomaislausuntoa, joista arkeologiaan kohdistui 216. Muutoin alueellista museotoimintaa hoidettiin koronapandemia huomioiden. Joensuun kaupungin yt-neuvottelujen tuloksena irtisanottiin kaksi museon työntekijää. Henkilökunta vaihtui myös yhden irtisanoutumisen ja yhden pitkän virkavapauden myötä.

Joensuun museot olivat suljettuina valtioneuvoston päätöksellä 18.3.–31.5. koronapandemiatilanteen takia. Pohjois-Karjalan museo ja Joensuun taidemuseo avattiin 1.6. ja Mukulakatu 31.8. Joensuun Bunkkerimuseo pysyi koko vuoden suljettuna, koska siellä ei pystytty säilyttämään turvavälejä ja turvallista sisäänpääsyä. Museoiden kävijämäärä ja tulokertymä vähentyivät edellisvuodesta. Yleisötapahtumia ja opastuksia ei järjestetty, eikä taidemuseon juhlasalissa järjestetty tapahtumia. Opastuksia ja näyttelyjen esittelyjä siirrettiin verkossa tapahtuviksi.

Museoiden kesänäyttelyitä siirrettiin. Hilmassa avattiin elokuussa Tarinoita Pielisjoelta -näyttely, jonka piti alun perin avautua kesäkuussa. Onnissa kesänäyttely siirrettiin vuodelle 2021 ja jatkettiin keväällä avattua Päätymättömät tarinat - näyttelyä syksyyn saakka. Kulttuurin virta kierrokset 5. luokkalaisille järjestettiin poikkeuksellisesti valinnaisina Utran ja Bunkkerimuseon kierroksina.

Pohjois-Karjalan museossa aloitettiin kokoelmanhallintajärjestelmän vaihto loppuvuodesta. Uusi KOKKO kokoelmanhallintajärjestelmä otetaan käyttöön keväällä 2021. Kokoelmanhallintajärjestelmän vaihdon takia museon valokuva-arkisto suljettiin loppuvuodesta.

Keväällä valmistui Sinisen virran museot -konsepti, jossa hahmoteltiin museoiden toimintaa kauppatontin halkovan sinisen virran molemmilla puolilla niin kaupungintalossa kuin nykyisessä taidemuseossa.

Syyskuussa Pohjois-Karjalan museon Karelia CBC rahoitusta saavan InterActive History – hankkeen Utra ennen ja nyt -toiminto sai Vuoden museopedagoginen teko 2020 -palkinnon. Palkinnon myönsi Museopedagoginen yhdistys Pedaali ry. InterActive History -hankkeen toiminnot päättyivät vuoden 2020 aikana, mutta hanke tullaan päättämään vuoden 2021 aikana.

Vuoden alussa käynnistettiin toinen Karelia CBC rahoitusta saanut hanke: Museums in Focus, jossa kehitetään palveluja erityisesti kiinalaisia turisteja varten. Lisäksi Taidemuseossa tuotettiin hankerahoituksella Onnin salainen maa virtuaaliseikkailu. Museot saivat OKM:lta ns. Koronapanemiatukea sekä kesän että syksyn haussa yhteensä 45 000 euroa.

Konservatorio

Koronapandemian aiheuttamat vaikutukset konservatorion opetukseen vuonna 2020 jäivät kohtuullisen vähäisiksi. Valtioneuvoston päätöksellä opetus toteutettiin 18.3. alkaen pääosin etäopetuksena kevätlukukauden loppuun saakka. Etäopetusajaksi sujui opettajien omien arvioiden sekä vanhemmille/oppilaille suunnattujen kyselyjen perusteella erittäin hyvin. Syyslukukausi pystyttiin viemään läpi lähiopetuksena koronapandemian turvallisuuteen liittyvät toimet huomioiden. Ainoa merkittävä muutos normaaliin oli konserttien yleisömäärän rajoittaminen: marraskuun loppuun saakka voimassa olivat tilakohtaiset rajoitukset, joulukuun alusta saakka konsertit toteutettiin ilman yleisöä. Syyslukukauden aikana konservatoriolle hankittiin striimauslaitteistot ja ääniteknikon johdolla rakensimme toimivat käytännöt konserttien striimaukseen. Tämän ansiosta pystyimme tarjoamaan kaikki yleisöttömät konsertit kuulijoille joko livestriimattuna tai jälkikäteen tallenteena.

Koronapandemiasta huolimatta pystyimme vuoden aikana toteuttamaan yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikki konsertit ja produktiot. Näistä mainittakoon Joensuun Musiikkitalven konsertit, huipennuksena festivaalin päättänyt orkesterien konsertti Carelia-salissa, La Rondine – oopperaproduktio, lukuisat rytmimusiikkiklubit eri puolella kaupunkia sekä marraskuussa toteutettu barokkikonsertti Joensuun kirkossa.

Oppilas- ja opiskelijamäärien osalta tavoitteet saavutettiin. Koronapandemiasta huolimatta musiikkiopistoon oli hakijoita edellisvuoden verran ja ammatilliseen koulutukseen jopa viime vuosia enemmän. Ainoastaan musiikkileikkikouluryhmien oppilasmäärissä oli huomattavissa pientä laskua.

Konservatorio sai 23 000 €:a OKM:n rahoitusta koronapandemian vaikutusten kompensointiin. Rahoitus käytettiin striimausjärjestelmän hankkimiseen ja käyttöönottoon sekä musiikkileikkikoulun alentuneiden lukukausimaksujen kompensointiin. Konservatoriolla on käynnissä kaksi OPH:n tukea kehittämissuunnitelmaa musiikkiopistossa sekä kaksi Otsakorven säätiön rahoittamaa hanketta ammatillisessa koulutuksessa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoite-tila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Yhdessä tehden tavoitteet				
Kaupunkilaiset tekevät, osallistuvat ja vaikuttavat. Kaupungin rooli on luoda edellytyksiä eri toimijoiden aktiivisuudelle ja osallisuudelle sekä tarjota yhdessä tekemisen paikkoja ja mahdollisuuksia.	Kulttuuriavustuksia myönnetään, yhdistyksille, osuuskunnille ja yksityishenkilöille. Kulttuurisen vapaaehtoistoiminnan vakiinnuttaminen hanketöiden päättyttyä. Maaseutualueelle levitetään kulttuurisen osallistumisen malleja.	80 myönnettyä avustusta. Vapaaehtoistoiminta on saatu jatkumaan. Vähintään yksi mallin.	Kulttuuriavustukset on myönnetty ja muutoshakemukset toteutustapaan ja -aikaan käsitelty. Vapaaehtoistoiminnan vakiinnuttaminen ja maaseutualueiden kulttuurisen osallistumisen mallien kehittäminen aloitettu, keskeytetty koronapandemian takia. Jää osittain toteutumatta koronapandemian turvallisuusohjeiden vuoksi.	
Vetovoimatavoitteet				
Liikunta- ja kulttuuripaikkasuunnitelmien toteuttaminen jatkuu kestävä talouden ohjelman mukaisena.	Kulttuuripaikkasuunnitelma on valmistunut.	Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden selvitystyö on käynnissä.	Kulttuuripaikkasuunnitelma on valmistunut ja toimenpiteiden selvitystyö on käynnissä.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitteita vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Hyvinvoinnin ja sivistyksen tavoitteet				
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saamme mukaan kaikenikäiset kuntalaiset. Liikunta ja kulttuuripalvelut, kirjastot, kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut sekä aktiivinen kolmas sektori tarjoavat tähän kehittyvät mahdollisuudet.	Kulttuuripalvelujen eriyksiköiden tapahtumien määrä ja osallistujamäärät	Maksuttomien tapahtumien määrä on kasvanut edellisvuodesta. Pääsymaksullisten tapahtumien yleisömäärä on kasvanut.	Tapahtumat keskeytettiin keväällä ja käynnistettiin uudelleen kesäkuussa turvallisuusrajoitusten mukaisesti. Sekä maksuttomien että pääsymaksullisten tapahtumien määrä ja yleisömäärä eivät kasva edellisvuoteen nähden, sillä osa tapahtumista jää turvallisuussyiden vuoksi pitämättä ja tapahtumissa liikkuu keskimääräistä vähemmän ihmisiä. Vuoden lopulla toimintaa rajoitti myös AVI:n määräys yli 20 hgen tapahtumien kieltämisestä. Osa tapahtumista on siirretty verkkoon.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien lkm	54	65	32	9
Järjestettyjen tapahtumien kävijämäärä	33 806	35 000	7 500	7 500
Kulttuuriavustukset				
Myönnetty avustukset kpl	86	80	80	88
Avustukset yhteensä	-168 233	-171 000	-171 000	-156 438
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	299	220	150	178
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	8 077	7 000	4 200	7 632
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,3	4,3	4,3	7,5
Toimintatulot	37 546	39 000	34 000	32 354
Toimintamenot	-673 611	-709 000	-636 600	-567 888
Toimintakate	-636 065	-670 000	-602 600	-535 534

Museot	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	29 803	25 000	11 000	9 184
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	4 688	3 000	1 000	1 551
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	135	100	50	75
Tapahtumat, osallistujat	4 045	3 000	1 500	1 464
Pohjois-Karjalan museo yhteensä (brutto)	-927 462	-1 037 000	-1 007 500	-881 902
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	23 058	18 000	11 000	9 602
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 730	3 000	1 000	1 707
Tapahtumien määrä	149	100	50	51
Tapahtumiin osallistujat	4 045	3 000	1 500	924
Taidemuseo yhteensä (brutto)	-683 067	-698 000	-675 600	-691 201
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	16,63	19,0	18,0	21,9
Toimintatulot	132 239	149 000	106 100	70 217
Toimintamenot	-1 610 529	-1 735 000	-1 553 900	-1 573 103
Toimintakate	-1 478 290	-1 586 000	-1 447 800	-1 502 886

Kaupunginorkesteri	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	44	32	26	24
Esiintymiset pienryhmäkoonpanossa, lkm	19	20	18	33
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	60	45	35	52
Myytyjen lippujen lkm	12 739	9 100	9 700	5 561
Kuulijoiden lkm	43 859	38 000	25 000	21 821
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	38,4	39	39	42,0
Toimintatulot	249 311	231 000	219 000	185 852
Toimintamenot	-2 417 030	-2 316 000	-2 039 500	-1 975 985
Toimintakate	-2 167 719	-2 085 000	-1 820 500	-1 790 133

Joensuun seutukirjasto	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 179 215	2 200 000	1 800 000	1 769 257
Aukiolotunnit	48 182	44 000	28 000	35 078
Käynnit lkm	1 186 119	1 100 000	800 000	805 432
Verkkokäyntien lkm	571 951	400 000	600 000	686 610
Tapahtumat	1 803	1 700	850	453
Käyttäjäkoulutus	674	550	350	349
Aineistohankinnat €/asukas	5,5	6	6	6
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	87,4	86,5	84	86,6
Toimintatulot	1 738 271	1 747 000	1 716 000	1 595 966
Toimintamenot	-5 722 923	-5 826 000	-5 516 300	-5 467 200
Toimintakate	-3 984 652	-4 079 000	-3 800 300	-3 871 234

Konservatorio	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	966	970	970	936
- musiikkiopistotaso	535	540	540	535
- varhaisiän musiikkikasvatus	399	400	400	369
- avoin osasto	32	30	30	32
Musiikkiopiston opetustunnit	26 407	26 200	26 200	25 921
Avoimen osaston opetustunnit	764	700	700	717
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	59	60	73	70
Konserttien/tapahtumien lkm	266	220	140	77
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	24 426	18 000	12 000	4 217
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	45,4	46,0	45,75	45,5
Toimintatulot	498 335	495 000	475 000	481 771
Toimintamenot	-3 080 913	-3 113 000	-3 050 000	-2 994 326
Toimintakate	-2 582 578	-2 618 000	-2 575 000	-2 512 555

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	25 569	23 500	23 000	21 480
opetustunnit	46 730	45 000	38 253	34 742
Joensuun opetustunnit, joista	32 969	30 500	25 916	24 313
Lapset ja nuoret	6 357	6 300	5 800	4 138
Kuvataide	2 777	2 300	1 500	2 035
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	885	900	800	703
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	558	400	400	493
Musiikki	3 482	3 450	3 000	2 709
Tieto- ja viestintätekniikka	1 031	950	800	1 060
Kielet	5 989	5 000	4 268	4 039
Kädentaidot ja muotoilu	3 281	3 200	3 000	2 671
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	343	250	200	327
Ruoka, puutarha, luonto, koti	733	600	600	709
Liikunta ja tanssi	7 095	7 100	5 500	5 091
Muu koulutus	338	50	50	188
Maksullinen palvelutoiminta	100	0	0	150
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	18,5	18,0	17,5	18,6
Toimintatulot	1 860 051	1 822 000	1 500 000	1 627 756
Toimintamenot	-3 751 685	-3 901 000	-3 513 900	-3 296 928
Toimintakate	-1 891 634	-2 079 000	-2 013 900	-1 669 172

Kulttuuripalvelut yhteensä	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Toimintatulot	4 515 753	4 483 000	4 050 100	3 993 916
Toimintamenot	-17 256 692	-17 600 000	-16 310 200	-15 875 430
Toimintakate	-12 740 939	-13 117 000	-12 260 100	-11 881 514

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 483 000	-432 900	4 050 100	3 993 915	-56 185
Toimintakulut	-17 600 000	1 289 800	-16 310 200	-15 875 432	434 768
Toimintakate	-13 117 000	856 900	-12 260 100	-11 881 517	378 583

690 Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen: liikuntajohtaja Timo Heinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, seuroille jaettavista avustuksista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta, Joensuun Urheiluakatemiasta sekä yhteistyössä Liperin kunnan kanssa ylläpidettävästä Pärnävaaran Urheilukeskuksesta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Liikuntapaikkarakentamisen osalta vuoden 2020 merkittäviä hankkeita olivat keskusurheilukentän remontti sekä Mehtimäkihallin rakentamisen käynnistyminen. Syksyllä käyttöön otettiin myös Marjalan koulun yhteyteen rakennettu uusi liikuntasali. Samassa yhteydessä käyttöön otettiin Abloy OS:n uusi lukitussysteemi, joka mahdollistaa koodin avulla tilaan sisään pääsyn.

Vuoden 2020 aikana työstetty maaseutualueen palveluverkkoselvitys valmistui loppuvuonna ja se esiteltiin Kulttuuri- ja liikuntalautakunnalle joulukuussa 2020.

Lauha ja vähäluminen alkuvuosi teki ulkoliikuntapaikkojen ylläpidosta haasteellista. Jääkentät olivat auki lähinnä yksittäisiä päiviä ja latuverkostosta suuri osa jäi kokonaan ajamatta. Loppuvuosi oli talviliikunnan näkökulmasta parempi ja kenttiä saatiinkin avattua hieman ennen joulua.

Uimahallit, sisäliikuntapaikat sekä ohjatun toiminnan osalta myös ulkoliikuntapaikat olivat koronapandemian vuoksi noin kaksi kuukautta suljettuina keväällä 2020. Koronapandemiarajoitukset jatkuivat syksyllä, mikä aiheutti sen, että käytännössä lähes kaikki Areenan tapahtumavaraukset peruttiin. Myös uimahalleissa oli poikkeuksellisen vähän kävijöitä. Loppuvuonna koronapandemian osalta siirryttiin kiihtymisvaiheeseen ja tämän vuoksi kaikista sisäliikuntatiloista jouduttiin perumaan lähes kaikki aikuisliikunnan harjoitusvuorot ja ottelut.

Syksyllä 2020 Joensuun Uimaseura tuli mukaan hallinnoimaan Vesikon ja Rantakylän uimahallin käyttöä. Tämä tarkoitti uudistuneita käytäntöjä myös koululaisten uimavuorojen hallintaan sekä hieman supistettuja yleisövuoroaikoja. Syksyllä 2019 uimahalleissa pilotoitua Hydrohex-vesijumpasovelluksen käyttöä jatkettiin koko vuoden 2020 ajan.

Vallitsevan koronapandemiatilanteen vuoksi kesän 2020 uimahallien uimakoulut jouduttiin perumaan. Rantauimakouluja järjestettiin kaksi kahden viikon jaksoa Kiihtelysvaarassa, Tuupovaarassa ja Enossa. Uimakouluihin osallistui yhteensä 47 lasta.

Ohjaaja-avustuksia seurat hakivat aiempia vuosia vähemmän. Koko vuoden aikana avustuksia myönnettiin yhteensä 46 eri seuralle tai jaostolle.

Itä-Suomen aluehallintovirasto myönsi liikuntapalveluille 27 000 euroa erityisavustusta vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnan harrastuksen tukemiseksi. Liikuntapalvelut jakoi avustuksen edelleen niille seuroille, jotka olivat hakuvaiheessa sitoutuneet avustuksen käyttöön. Osa avustuksesta siirrettiin seurojen toiveesta ja AVI:n hyväksymänä keväällä 2021 käytettäväksi.

Liikuntaan aktivointityötä jatkettiin yhteistyössä kansallisten ja paikallisten organisaatioiden kanssa. Tukea tarvitseville lapsille etsittiin harrastusta Valtti -ohjelman ja nuorille mm. Harrastepankin ja Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n LIITTOON hankkeen kanssa yhteistyössä. Viestinnällistä aktivointia tehostettiin; sisäliikuntapaikkojen kiinnilojen ja erilaisten rajoitusten keskellä huomiota kiinnitettiin erilaisiin liikkumisen mahdollisuuksiin ja ulkona liikkumisen vaihtoehtoihin. Loppuvuonna 2020 käyttöön otettiin liikuntapalvelujen oma uutiskirje, Viestikapula.

Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa yhteistyöryhmiä järjestettiin myös etäkursseina.

Joensuun Urheiluakatemiassa tiivistettiin yläkouluyhteistyötä. Lukuvuonna 2019-20 aloitettua yläkoulun ominaisuusvalmennusta laajennettiin Lyseon peruskoulun liikuntaluokan lisäksi myös Pataluodon yläkoulun liikuntaluokkalaisille. Selvitystyötä urheiluyläkoulustatuksen Lyseon peruskoululle saamiseksi jatkettiin yhteistyössä Lyseon peruskoulun ja koulutuspalvelujen kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriön Joensuun Urheiluakatemialle myöntämä erityisavustus lähes tuplaantui vuodelle 2020 ollen 85 000 euroa.

Loppuvuonna 2020 valmistui myös Joensuun Urheiluakatemian menestyssuunnitelma vuosille 2021-24. Osana menestyssuunnitelmatyötä haastateltiin akatemiaverkoston urheilijoita, valmentajia, urheiluseuroja, asiantuntijoita ja oppilaitoksen edustajia sekä pidettiin useita työpajoja. Uudessa menestyssuunnitelmassa korostuu osallistuvan asiantuntijatyön, hyvinvoivien urheilijoiden ja valmentajien sekä yhdessä tekemisen merkitys.

Vuoden 2020 liikuttajaksi Kulttuuri- ja liikuntalautakunta valitsi frisbeegolf-seura Liitokiekon. Perusteluna liitokiekon tekemä työ frisbeegolfin olosuhteiden kehittämiseksi sekä erilaisten tapahtumien järjestämiseksi. Frisbeegolf liikutti vuoden 2020 aikana Joensuun seudulla tuhansia eri ikäisiä ihmisiä ja tarjosi näin yhden monipuolisen ja koronapandemiasta turvallisen ulkona liikkumisen vaihtoehdon.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Hyvinvoinnin ja sivistyksen tavoitteet				
Meillä on parasta oppimista ja ihmisenä kasvua varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Koulutuskaupunkina tuemme jatkuvaa oppimista.	Lisätään urheiluakatemian yläkouluyhteistyötä	Ominaisuusvalmennusta ja Kasva urheilijaksi –sisältöjä tarjotaan kahdella liikuntapainotteisella yläkoululla	Ominaisuusvalmennusta ja Kasva urheilijaksi -sisältöjä tarjotaan Lyseon peruskoulun ja Pataluodon koulun liikuntaluokilla.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saamme mukaan kaikenikäiset kuntalaiset. Liikunta ja kulttuuripalvelut, kirjastot, kansalaisopisto ja muut sisivistyspalvelut sekä aktiivinen kolmas sektori tarjoavat tähän kehittyvät mahdollisuudet.	Pilotoidaan koulupäivän yhteyteen nivottuja matalan kynnyksen yleisliikuntakerhoja yhteistyössä Matala kynnyksen ry:n, Itä-Suomen yliopiston sekä koulutuspalvelujen kanssa. Työstetään työikäisille ja ikäihmisille kohdennettava ja liikunta-aktiivisuutta kartoittava kysely yhteistyössä Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n kanssa. Kysely suunnitellaan kouluterveyskyselyn sisällöt huomioiden.	80 %:lla joensuulaisista perusasteen kouluista on vähintään yksi matalan kynnyksen yleisliikuntakerho Liikuntapalveluille luotu malli kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden seuraamiseksi	Pilottikerhot toteutuvat tammi-maaliskuussa, kevään yt-toimenpiteet keskeyttivät toiminnan kehittämisen. Kysely on valmis ja se toteutetaan yhdessä Pokalin ja maakunnan muiden kuntien kanssa alkuvuodesta 2021.	
Vetovoimatavoitteet				
Liikunta- ja kulttuuripaikkasuunnitelmien toteuttaminen jatkuu kestävän talouden ohjelman mukaisena.	Selvitetään maaseutualueiden liikunta- paikkojen määrä ja laatu sekä kunnossapitoon osallistuvien toimijoiden vaihtoehdot.	Maaseutualueiden palveluverkkoselvitys valmis.	Maaseutualueiden palveluverkkoselvitys on valmis ja se esiteltiin Kulttuuri- ja liikuntalautakunnalle joulukuussa 2020.	
Liikunta- ja kulttuuripaikkasuunnitelmien toteuttaminen jatkuu kestävän talouden ohjelman mukaisena.	Selvitetään Mehtimäen alueen ylläpidon järjestäminen varautuen myös tuleviin muutoksiin (mm. Mehtimäkihalli).	Selvitys toteutettu.	Liikuntapalvelut osallistunut omalta osaltaan konsernipalveluiden koordinoimaan selvitykseen.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	54	55	55	46
Avustukset yhteensä (brutto)	-220 580	-220 500	-220 500	-220 499
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattuun toimintaan osallistuneiden lukumäärä	1 231	1 200	1 200	1 171
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	47 988	50 000	35 000	27 693
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen yhteensä	-83 353	-110 000	-110 000	-77 841
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	332	380	380	343
Urheiluakatemia yhteensä (brutto)	-327 114	-306 000	-306 000	-312 680
Toimintatulot	330 514	276 600	276 600	282 052
Toimintamenot	-1 079 273	-1 116 100	-1 047 200	-1 101 978
Toimintakate	-748 759	-839 500	-770 600	-819 926

Sisäliikuntapaikat	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Uimahallit				
Käynnit lkm	309 155	320 000	210 000	178 977
Uimahallit yhteensä (brutto)	-2 126 850	-2 150 000	-2 022 000	-1 926 865
Toimintatulot	1 068 365	1 173 500	900 000	615 138
Toimintamenot	-3 478 905	-3 539 500	-3 205 000	-3 114 741
Toimintakate	-2 410 540	-2 366 000	-2 305 000	-2 499 603

Mehtimäen urheilukeskus	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm	75	82	60	47
Tapahtumakäyttö vrk	70	33	15	12
Liikuntakäyttö vrk	286	320	270	274
Suljettu vrk	9	12	80	80
Kokonaiskävijämäärä	318 784	300 000	190 000	164 976
Joensuun Areena yhteensä (brutto)	1 586 775	-1 595 000	-1 695 000	-1 522 283
Jäähallit				
Käyttöaste %	75 %	80 %	70 %	44 %
Jäähallit yhteensä (brutto)	-1 589 636	-1 570 000	-1 570 000	-1 760 749
Toimintatulot	695 876	635 300	430 000	427 349
Toimintamenot	-4 857 445	-4 861 300	-4 656 000	-4 808 565
Toimintakate	-4 161 569	-4 226 000	-4 226 000	-4 381 216

Maaseutualueiden ulko- ja sisäliikuntapaikat	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Toimintatulot	372 552	92 300	70 000	66 653
Toimintamenot	-1 728 425	-1 533 300	-1 351 500	-1 354 618
Toimintakate	-1 355 873	-1 441 000	-1 281 500	-1 287 965

Liikuntapalvelut yhteensä	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma 2020
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	66,9	61	66	69,6
Toimintatulot	2 467 307	2 177 700	1 676 600	1 391 191
Toimintamenot	-11 144 048	-11 050 200	-10 274 200	-10 379 902
Toimintakate	-8 676 741	-8 872 500	-8 597 600	-8 988 711

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 474 600	-798 000	1 676 600	1 391 191	-285 409
Toimintakulut	-11 347 100	1 072 900	-10 274 200	-10 379 902	-105 702
Toimintakate	-8 872 500	274 900	-8 597 600	-8 988 711	-391 111

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	6 957 600	-1 230 900	5 726 700	5 385 106	-341 594
Toimintakulut	-28 947 100	2 362 700	-26 584 400	-26 255 334	329 066
Toimintakate	-21 989 500	1 131 800	-20 857 700	-20 870 228	-12 528

SITOVUUSTASON YLITYKSEN SELITYS:
Kaupunginvaltuustoon nähden sitovaa on kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimintakate. Kulttuuri-palveluiden talousarvio alittui vajaalla 379 000 eurolla, mutta liikuntapalvelujen talousarvio ylittyi 391 000 euroa. Kokonaisuutena lautakunnan talousarvio ylittyi vajaat 13 000 euroa.
Koronapandemian vuoksi tehtiin syksyllä talousarviomuutos, jolla koronapandemian vaikutusta pyrittiin arvioimaan. Talousarviomuutoksen pohjana oli oletus, että syksyllä toiminta normalisoituu. Liikuntapalveluiden tulokertymä kuitenkin pysyi normaalia alemmalla tasolla. Menojen osalta Mestarien urheilukeskuksen kustannukset eivät laskeneet muutetun talousarvion tasolle.

Kaupunkiympäristön toimiala

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimialan toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimiala koostuu kaupunkirakennepalveluista, lupa- ja viranomaistoiminnoista, tilakeskuksesta ja Joensuun Vesi-liikelaitoksesta.

Toimialan keskeisiä tehtäviä on huolehtia kaupungin tila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastata tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä ja turvallisuudesta sekä edistää toimillaan kaupungin kehittämistä. Kaupunkiympäristö tuottaa myös toimialojen tarvitsemia sisäisiä kiinteistöpalveluita, katu- ja puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä logistiikka- ja rakentamispalveluita ja vastaa maankäyttö- ja rakennuslain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista luvitus- ja valvonta-tehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä.

Kaupunkiympäristön toimialalla kaupungin keskeisiä strategisia päämääriä edistetään toteuttamalla mm. symmetrisen kaupungin toimeenpanosuunnitelmaa, ilmasto-ohjelmaa ja kaupungin tekemiä ilmastositoumuksia. Toiminnan kehittämisessä keskeistä on myös sähköisten palveluiden tehostaminen ja uuden teknologian hyödyntäminen.

Kaupunkirakennepalveluiden ja tilakeskuksen investointiohjelmissa varmistetaan toiminnan edellytykset ja toteutetaan strategiassa nimettyjä kaupungin omia hankkeita.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Vuoden 2020 toimintaa ovat ohjanneet Joensuun konsernistrategia ja kaupunkiympäristötoimialan strategian joulukuussa 2017 hyväksytty ja lokakuussa 2019 päivitetty toimeenpano-ohjelma. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on aiempien vuosien tapaan raportoitu säännöllisesti toimielimille ja keskeiset toiminnalliset tavoitteet on toimialalla pääosin saavutettu.

Vuoden 2020 merkittävänä toiminnallisena muutoksena oli teknisen keskuksen lakkauttaminen ja toimintojen sulauttaminen kaupunkirakennepalveluihin ja tilakeskukseen. Muutos on osoittautunut erittäin hyväksi, koska toimialan sisäinen toiminta on yhtenäistynyt ja tehostunut, mikä on nähtävissä myös henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn parantuneina tuloksina. Tosin muutoksen tapahduttua kesken vuotta, on talouden vertailutietojen muodostaminen ollut haastavaa. Toimialalla tapahtui vuonna 2020 erittäin paljon henkilöstömuutoksia. Erityisesti asiantuntijatehtäviin on ollut haastavaa saada päteviä ammattilaisia ja hakuajoja on jouduttu jatkamaan.

Koronaviruspandemian vaikutukset näkyivät toimialalla eniten joukkoliikenteessä, missä matkustajamäärät romahtivat. Valtion koronatuot kompensoivat merkittävästi vähentyneitä lipputuloja. Koronatukia tuli joukkoliikenteelle 555 500 euroa lipputulomenetyksiin ja 19 500 euroa elvyttäviin kehittämishankkeisiin. Kehittämishankkeisiin myönnetty tuki on käytettävissä vuonna 2020 ja 2021. Vuonna 2020 ei kuluja kehittämishankkeisiin ollut, joten tuki käytetään kokonaisuudessaan vuonna 2021. Koronaviruspandemia vaikutti myös pysäköinninvalvonnan tuloja alentavasti.

Symmetrisen kaupungin kehittäminen jatkuu systemaattisesti. Asemanseudulle on valmistunut Joensuun Toriparkki Oy:n toteuttama pysäköintitalo, joka sisältää myös saattoliikennealueen ja asiakaspalvelupisteen. Tämän toteutumisen myötä myös Asemankaari bussipysäkkeineen saatiin

toteutettua lopulliseen muotoonsa. Asemanseudulla sijaitsevalle asuntokorttelille laaditaan parhailaan asemakaavamuutosta kiinteistön omistajan aloitteesta. Joensuun ratapihan kunnostustyöt käynnistyivät ja kunnostustöistä laadittiin toteutussopimus Väyläviraston kanssa. Green Park alueen liikenneverkon kehittäminen jatkui ja hankkeeseen saatiin Euroopan aluekehitysrahaston tukea.

Asuntorakentaminen oli Joensuussa edelleen kohtuullisen hyvää, vaikkakin väheni aiempiin huippuvuosiin verrattuna. Vuonna 2020 valmistui yhteensä 575 asuntoa, mikä on 370 vähemmän kuin vuonna 2019, mutta on edelleen pitkäaikaista keskiarvoa korkeampi. Myönnettyjen rakennuslupien määrä oli noin 20 % edellisvuotta suurempi, mikä kuvastaa sitä, että rakentamisen painopiste muuttui pienempiä hankkeita painottavaksi. Väestökehitys jatkui tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan edelleen positiivisena (+ 135 asukasta) ja syntyvyyskin oli pitkästä ajasta hieman korkeampi, sillä vuonna 2020 syntyneiden määrä oli 598, mikä on 42 enemmän kuin vuonna 2019.

Sähköisistä palveluista sopimusten käsittely ja allekirjoitus siirtyivät esimerkiksi maaomaisuuden sopimuksissa pääosin sähköiseksi. Sähköiset lupamenettelyt ovat jo vakiintunutta toimintaa ja pääosin luvista hoidetaan sähköisesti.

Ilmasto-ohjelman määrätietoinen toteuttaminen toimialalla jatkui. Ympäristönsuojelussa jatkui edelleen Ilmastokorttelit-hanke ja lisäksi käynnistyi etätyö -hanke. Pyöräilyn olosuhteiden parantamiseksi saatiin Väyläviraston investointiavustusta Kauppakadun pyöräkatuun ja Siltakadun pyörätiehen, jotka molemmat parantavat entisestään kaupungin pyöräilyn pääverkkoa. Lisäksi joukkoliikenteen kilpailutuksessa painotettiin niin sanotun puhtaan kaluston käyttöönottoa ja kilpailutuksen tuloksena vuonna 2022 Joensuun joukkoliikenteeseen tulee 13 täyssähköbussia.

Tilakeskuksen ja kaupunkirakennepalveluiden investoinnit ovat tukeneet kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista. Hiljalleen talonrakennusinvestointien painopiste on siirtymässä koulu- ja päiväkotirakentamisesta liikuntapaikkarakentamiseen. Toimintavuoden merkittävimmät hankkeet olivat Jukolankadun päiväkotikoulu, Karsikon alakoulu ja Mehtimäkihalli. Talonrakennuksen Investointihankkeiden yhteenlaskettu volyymi on laskenut noin 17,3 milj. euroon. Yhdyskuntatekniikan investointeja on toteutettu yhteensä noin 14,5 milj. eurolla. Kaupunkirakennepalveluiden kehittämishankkeista merkittävimmät hankkeet olivat Asemanseudulle toteutettu Asemankaari -joukkoliikennekatu, saattopysäköintialue ja sen informaatiojärjestelmät ja Kauppakadun pyöräkadun jatkaminen sekä Koulukadun ja Siltakadun perusparannushankkeet. Keskusurheilukentän peruskorjaus valmistui.

Joensuun Vesi -liikelaitos tekee oman erillistilinpäätöksen.

Koko toimialan talous toteutui talousarviota paremmin. Koska toimiala jakautuu usean toimielimen alle, on myös tarkemmat tiedot talouden toteutumisesta luettavissa toimielinakohtaisista raporteista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kaupunkiympäristön tavoitteet				
Symmetrinen kaupunki kasvaa ja kehittyy.	Asemanseudun rakentaminen etenee investointisuunnitelman mukaisesti. Green Park alue laajenee. Yliopistoalueen kehittäminen on mahdollista.	Kaupungin toteutuksessa olevat liikennejärjestelyt etenevät maankäyttösuunnitelmien mukaisesti. Kuhasalontie ja Luostaritie ovat rakenteilla, Ahtaajankujan rakentamisen valmistelutyöt on tehty. Asemakaavamuutos on hyväksytty.	Järjestelyt etenevät suunnitellusti ja maankäyttösuunnitelmien mukaisesti. Kuhasalontie on valmistunut ja Luostarintien rakentaminen on käynnissä. Ahtaajankuja kilpailutetaan keväällä 2021. Kaava on keskeytetty helmikuussa 2021 Suomen Yliopistokiinteistöjen pyynnön mukaisesti.	
Joensuussa on maaseudun rauhaa ja kaupungin vilskettä.	Tonttitarjonta vastaa kysyntää ja tonttien luovutus on sujuvaa. Asiakastytytyväisyystutkimus Rantakylä-Utra alueen rakentaminen vilkastuu. Papinkankaan, Green Parkin ja Biotien alueiden yritystonttien kysyntä.	Pientalotonttien kysyntä ja tarjonta ovat tasapainossa. Tutkimus on tehty. Osayleiskaava on hyväksytty ja ensimmäinen asemakaavamuutos on käynnistynyt. Papinkankaan valmiin kunnallistekniikan piirissä olevat tontit on luovutettu.	Tonttitarjonta on vastannut kysyntää uudisalueilla Karhunmäessä ja Multimäessä. Pielisjoen länsipuolen tonttikysyntään kaupungilla ei ole tarjota enää tontteja. Kysely on valmistunut joulukuussa. Osayleiskaava on hyväksytty ja lainvoimainen. Ensimmäiset asemakaavamuutokset ovat käynnissä Rantakylänkadun ympäristössä. Varaus- ja kysyntätilanne elää tonteilla koko ajan. Tonttien luovutus ei toteutunut tavoitteen mukaisesti. Koronaviruspandemia jarrutti todennäköisesti yritysten investointipäätösten tekoa.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kaupunkiympäristö, asunnot ja toimitilat ovat terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä.	Asiakastyytyväisyys yleisten alueiden hoidossa. Toimitilojen käytettyä sekä käyttäjäkokemuksia seurataan säännöllisesti sisäympäristön ohjausryhmässä. Ympäristökatselmuksot ovat säännöllisiä.	Asiakastyytyväisyys liikennealueiden hoitoon on parantunut ja puistojen hoitoon säilynyt ennallaan. Uusi toimintamalli on käytössä ja vertailutiedot kerätty. Puututtu katselmuksissa havaittuihin puutteisiin.	Asiakastyytyväisyyssurkimuksen mukaan liikennealueiden hoidon asiakastyytyväisyys oli parantanut 0,21 pistettä (arvosana 3,4 asteikolla 1 – 5). Puistojen hoidon tyytyväisyys oli parantunut 0,08 pistettä (arvosana 3,6) Toimintamalli on käytössä ja osoittautunut hyväksi. Ympäristökatselmuksia on tehty ja huomautuksia on lähetetty. Jälkitarkastuskäynnit on tehty.	
Edistämme vähähiilistä rakentamista.	Tavoite on huomioitu hankkeiden kilpailutuksessa. Luotu tontinluovutusmalli, jossa kilpailukriteereissä otettu mukaan myös vähähiilisyys.	Kiertotalous- tai ympäristöasioiden käyttömahdollisuus kilpailutuskriteereinä on selvitetty pääosassa kilpailutuskohteita. Ensimmäinen kilpailutuskohde on sovittu.	Selvitys ei toteutunut vuoden 2020 aikana. Koronaviruksen tuomat haasteet jo suunnitelluissa kilpailutuksissa ja tontinluovutuksissa vei edellytykset tavoitteen toteutumiseen.	
Teemme monipuolista kaupunkiympäristöä ja tiloja, jotka tarjoavat alustan luovuudelle ja innovaatioille.	Uusien innovaatioiden ja tekniikoiden käyttömahdollisuudet kaupunkiympäristössä.	Tehty selvitys robottibussin käyttömahdollisuuksista ja käytön edellytyksistä kaupunkikeskustassa. Tehty selvitys kaupunkikeskusta-alueen valaistusverkon hyödyntämisestä uusien tekniikoiden sijoituspaikkana.	Robottibussin käyttömahdollisuutta on selvitetty alustavasti yhden valmistajan kanssa. Talvikäytön mahdottomuus tuli selvityksessä esiin. Tehdään uusi selvitys, kun tekniikka on valmiimpi. Työ käynnistyi yhteistyössä mm. UEF:n kanssa, mutta toteutuminen siirtyi vuoteen 2021.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kestävän taloudentavoitteet				
Kaupunkiympäristön palveluiden kasvu kate-taan nykyresursseilla	Toimintakate ei heikene kustannustasonousua enempää. Tyytyväisyys yhdyskuntateknisiin palveluihin.	Toimintakate on heikentynyt enintään indikaattorin verran ja kuntalaisten tyytyväisyys yhdyskuntateknisiin palveluihin on parantunut vuoden 2018 tasosta.	Tavoite toteutui kokonaisuudessaan. Toimintakate ei heikentynyt ja tyytyväisyys parani 0,15 pistettä (arvosana 3,7 asteikolla 1 – 5).	●
	Oman työn ja alihankintojen suhteen tarkastelu siten, että käytössä olisi aina mahdollisimman edullinen toimintamalli.	On lisätty omaa osaamista koulutuksilla ja uusia henkilöitä rekrytoitaessa sekä käytetään alihankintaa taroituksenmukaisesti.	Kiinteistönhoidossa ja kunnossapidossa on teknisiä huoltoja otettu omaan toteutukseen mm. IV-kanavien nuohous. Reijola-Niittylahti-Hamaslahti alueen kiinteistöhoitosopimus on irtisanottu päättymään vuoden loppuun, minkä jälkeen tilakeskus ottaa kiinteistönhoidon.	●

Kaupunkirakennelautakunta

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunkirakennepalveluista vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennepalveluiden keskeisimpiä tehtäviä ovat kaavojen valmistelu ja tonttien luovutus sekä vastuu maa- ja vesialueiden, katujen, puistojen ja muiden yleisten alueiden hallinnasta, suunnittelusta rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa ohjaavat strategia, kaupunkiympäristötoimialan toimenpideohjelma, maapoliittinen ohjelma ja maankäytön toteutusohjelma (MATO-20).

Uusi tieliikennelaki tuli voimaan 1.6.2020, minkä takia jouduttiin panostamaan liikenteenohjauslaitemuutoksiin. Kaupunkirakennelautakunnan toimintaan kohdistuvana erityisenä muutoksena oli koko toimialan katsauksessa kuvattu organisaatiomuutos, missä teknisen keskuksen lakkautumisen myötä osa toiminnoista siirtyi kaupunkirakennelautakunnan alaisuuteen.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Kaupunkirakennelautakunnan toimintakate toteutui kokonaisuutena noin 2,06 milj.euroa talousarviota parempana. Toimintatulot ja valmistus omaan käyttöön yhteensä ylittivät noin 260 000 euroa ja suurimmat ylitykset olivat maankäyttökorvauksissa, tontin vuokratuloissa ja leasingautojen myynnistä muodostuneessa myyntivoitossa. Valtion avustuksiakin saatiin ennakoitua enemmän.

Toimintamenot alittuivat 1,79 milj.euroa ja alitusta oli erityisesti henkilöstömenoissa sekä rakentamis-, kuljetus- ja asiantuntijapalvelujen ostoissa.

Seudullisen joukkoliikenteen toimintakate toteutui koronaviruspandemiasta huolimatta noin 41 000 euroa talousarviota parempana. Valtion korona-avustukset olivat merkittäviä, sillä kaiken kaikkiaan valtionavustus joukkoliikenteeseen oli 32 500 euroa muutettua talousarviota suurempi ja peräti 553 000 euroa alkuperäistä talousarviota suurempi. Näihin lukuihin sisältyy myös koulumatkatuki.

Kunnossapidon kustannukset toteutuivat hieman talousarviota pienempänä. Ulkovalaistuksen energiankulutus pieneni noin 15 %. Asiakastytyväisyys kunnossapidon osa-alueella parani, mihin vaikutti esimerkiksi alueurakan toteutustavan kehitystyö.

Vuoden 2020 aikana valmistui 17 asema- tai ranta-asemakaavaa. Näistä viisi on Joensuun kaupunkirakennetta tiivistäviä. Rantakylä-Utran osayleiskaava valmistui alkuvuonna 2020. Ensimmäinen yleiskaavaa toteuttava asemakaava on käynnissä Rantakylänkadun ympäristössä. Kaavoituksella on pystytty vastaamaan tontinluovutuksen tarpeisiin sekä varautumaan tulevaisuuden tarpeisiin.

Carelicum korttelin asemakaavamuutoksen valmistelua viivästytti musiikki- ja kulttuuritalon sijoittamisen huomiointi ja muutos tulee kaupunginvaltuuston päätettäväksi kesään 2021 mennessä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kauppatorin asemakaavamuutoksen, mutta siitä valitettiin Itä-Suomen

hallinto-oikeuteen. Jokelan tonttia koskenut asemakaavamuutos on saanut lainvoiman vuoden 2020 lopussa ja kaava mahdollistaa tontin täydennysrakentamisen. Yliopiston kaavamuutos keskeytettiin Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n aloitteesta.

Täydennysrakentamiseen ja asemakaavanmuutoksiin liittyen hyväksyttiin yhteensä viisi uutta maankäyttösopimusta. Muita kaupungin kaavojen toteuttamiseen, maa-alueiden käyttöön tai järjestelyyn liittyviä sopimuksia tehtiin yhteensä noin 50 kpl.

Tonttien kysyntä kasvoi hieman edellisestä vuodesta, vaikka rakentamisen määrä vähenikin. Kaikkiaan vuoden loppuun mennessä luovutettiin 73 tonttia, mikä oli seitsemän tonttia enemmän kuin vuonna 2019. Luovutetuista tonteista 61 oli omakotitontteja, neljä kerros- ja rivitalotontteja ja kahdeksan työpaikkatontteja. Tontteja on ollut tarjolla kysyntää enemmän ja tonttien luovutuksella on pystytty turvaamaan kaupungin kehittymisen edellytykset. Tontteja on luovutettu sekä myymällä että vuokraamalla. Omakotitonttien kysyntä painottui edelleen Karhunmäkeen ja pääosin omakotitontit on luovutettu vuokraamalla. Yritystontteja on luovutettu eri puolilta kaupunkia kysynnän ja yritysten tarpeiden mukaan. Erityisesti Papinkankaalla on yritystonttitarjontaa. Tonttien myynnille asetettua taloudellista tavoitetta ei saavutettu, koska koronaviruspandemian vaikutuksesta ei esimerkiksi Penttilän tonttikilpailuun saatu alkuvuodesta yhtään tarjousta. Tonttien myyntivoitot olivat kaikkiaan yhteensä noin 2,24 milj. euroa.

Vuonna 2020 maanhankintaan käytettiin kaikkiaan noin 390 000 euroa ja maata hankittiin yhteensä noin 12 ha. Riittävällä raakamaavarannolla luodaan toimintaedellytykset suunnitelmalliselle kaavoitukselle, turvataan riittävä tonttituotanto ja yhdyskuntarakentamisen taloudellisuus.

Keskeisten asioiden valmistelussa yhteistyö virkamiesten ja toimielinten kanssa oli tiivistä. Eri kokoonpanoilla pidetyissä iltakouluissa käsiteltiin joukkoliikenteen kilpailutusta, hallinnon tiloihin ja musiikki- ja kulttuuritaloon liittyviä asioita sekä Jokelan ja Hasaniemen asemakaavojen valmistelua.

210 Kaupunkirakennelautakunnan yhteiset palvelut

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupunkirakennelautakunta järjestää tekniset palvelut ja siinä tarkoituksessa huolehtii mm. maan- käyttö- ja rakennuslain, kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain, kiinteistönmuodostamislain, kiinteistörekisterilain, lunastuslain, maantielain, tieliikennelain sekä joukkoliikennettä koskevien säännösten mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille ja viranomaisille säädettyjä ja määrättyjä tehtäviä. Lautakunnan yhteiset palvelut vastaavat yleis- ja taloushallinnosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Vetovoimatavoitteet				
Parannamme maantieteellistä saavutettavuuttamme.	Asemanseudun ja ratapihan järjestelyt.	Ratapihan toteuttamissopimus valtion kanssa on tehty.	Toteuttamissopimus on hyväksytty kh 23.11.2020 § 431 ja sopimus on allekirjoitettu aivan vuoden 2021 alussa.	
Kestävä kaupunki tavoitteet				
Meillä on maailman kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiili-neutraali jo vuonna 2025.	Jalankulun ja pyöräilyn vuotuinen matkamäärä Pielisjoen siltojen mittauspisteissä.	Jalankulun ja pyöräilyn määrä on kasvanut enemmän kuin kanta-kaupungin väestönkasvu.	Alkuvuodesta jalankulun ja pyöräilyn määrä kasvoi, mutta pandemian myötä kasvu taittui. Kokonaisuutena jalankulun ja pyöräilyn määrä väheni hieman ja kantakaupungin väestömäärä jatkoi kasvua. Tavoite ei näin ollen toteutunut.	
	Kaupunkipyöräjärjestelmän käyttöönotto.	Päätökset järjestelmästä on tehty.	KRAKL teki 8.9.2020 päätöksen, että toistaiseksi ei järjestelmää oteta käyttöön.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Totetuma
Henkilöstömäärä	11,3	12,3	12,3	11,0
Henkilötyövuodet yhteensä	11,3	12,3	12,3	11,0
Toimintatulot	414 011	352 000	352 000	348 685
Toimintamenot	-1 268 376	-1 507 000	-1 407 200	-965 224
Toimintakate	-854 366	-1 155 000	-1 055 200	-616 539

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	352 000	0	352 000	348 685	-3 315
Toimintakulut	-1 507 000	99 800	-1 407 200	-965 224	441 976
Toimintakate	-1 155 000	99 800	-1 055 200	-616 539	438 661

240 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen: vs. kaavoituspäällikkö Juha Pasma

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, kaupunkiympäristön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta Joensuun alueella.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Elinvoiman ja työllisyyden tavoitteet				
Olemme kokoluokkamme yrittäjäystävällisin kaupunki Suomessa ja tuemme Business Joensuun matkaa maailman parhaaksi toimialallaan.	Taloustutkimuksen Kuntien Imagotutkimus (sijoitus > 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa) Tutkimuksen kaavoitusta koskeva kysymys	Joensuu on vertailuryhmässään kolmen parhaan joukossa arvioitaessa kaavoitusta yritystoiminnan kannalta.	Tutkimus on tehty. Joensuu on kokonaisvaikutelmaltaan 5. sijalla. Kaavoituksen osalta sijoitus on 6. Näin ollen tavoite ei toteutunut.	
Kestävän kaupungin tavoitteet				
Meillä on maailman kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiili-neutraali jo vuonna 2025.	Täydennysrakentamisen osuus tonttitarjonnassa ja rakentamisessa.	89 % valmistuneista asunnoista sijoittuu keskustan kaupungin-osiin (1-6, 13, 16) tai enintään 300 m etäisyydelle JOJO-liikenteen pääreiteistä.	Tavoitteeksi asetettu osuus ei toteutunut.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutuma
Henkilöstömäärä	13,9	15,0	15,0	13,8
Henkilötyövuodet yhteensä	13,9	15,0	15,0	13,8
Toimintatulot	92 097	71 000	86 000	165 020
Toimintamenot	-982 318	-1 218 000	-1 124 000	-1 094 854
Toimintakate	-890 221	-1 147 000	-1 038 000	-929 834

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	71 000	15 000	86 000	165 020	79 020
Toimintakulut	-1 218 000	94 000	-1 124 000	-1 094 854	29 146
Toimintakate	-1 147 000	109 000	-1 038 000	-929 834	108 166

245 Joukkoliikenne ja logistiikka

Tilivelvollinen: logistiikkapäällikkö Juha-Matti Alanen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Joukkoliikenne ja logistiikka vastaa kaupungin logistiikkapalveluista ja joukkoliikenteen viranomais-tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla sekä tuottaa Siun Sotelle Matkojenyhdistely-keskuksen (MYK) palvelut.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kestävän kaupungin tavoitteet				
Meillä on maailman kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiili-neutraali jo vuonna 2025.	Joukkoliikenteen vuo-tuinen matkamäärä. Joensuun kaupunki tukee omalta osaltaan rollaattorikokeilun jat-kamista.	JOJO-liikenteen mat-kamäärä on 1,68 milj. matkaa.* Kokeilu jatkuu.	Pandemiatilanne vä-hensi merkittävästi to-teutuneita matkamää-riä edellisvuodesta. Toteutunut matka-määrä oli 1,688 milj. matkaa eli muutetun talousarviotavoitteen mukainen matka-määrä toteutui. Kokeilusta on siirrytty pysyvään toimintata-paan, jossa rollaatto-ria käyttävä matkus-taja matkustaa mak-sutta matalalattialin-joilla Hilja-lipun voi-massaoloaikoina.	
Yhdessä tehden tavoitteet				
Uudistumme ja uudistamme yh-dessä. Huomi-oimme myös di-gitalisaation, te-koälyn ja robotii-kan mahdolli-suudet toimis-samme.	Uusia tekoälyä ja avointa dataa käyttä-viä sovellutuksia on otettu käyttöön.	Waltti-mobiilisovelluk-sen kehittäminen on käynnissä.	Waltti-mobiilisovelluk-sesta on tehty sopi-mus TVV LMJ Oy:n kanssa ja sovellus on käytössä.	

*Toiminnallinen tavoite tarkistettu talousarviomuutoksen yhteydessä KV 9.11.2020 § 103

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Hyvinvoinnin tavoitteet				
Edistämme hyvinvointia ja terveyttä yhteistyössä Siun Soten ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteellisesti, tehokkaasti ja asiakasnäkökulmasta sujuvasti.	Logististen suunnitelluohjelmien vaihtoehtojen kartoitus logistiikkapalveluiden asiakkaiden tuleviin tarpeisiin.	Selvitys logistiikan asiakkaiden tarpeista on tehty ja on aloitettu järjestelmäkartoitukset.	Järjestelmäkartoitus aloitettu kesäkuussa ja logistiikan asiakkaiden tarvekartoitus toteutuu vuoden 2021 alussa. Tavoite ei täysin toteutunut.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 422 887	2 400 000	1 680 000	1 688 367
Toimintatulot	6 168 954	6 006 000	5 278 000	5 287 414
Toimintamenot	-8 590 439	-8 521 000	-8 155 000	-8 123 579
Toimintakate	-2 421 484	-2 515 000,0	-2 877 000	-2 836 165
Logistiikka				
Koulukuljetukset	-2 210 869	-2 316 400	-2 316 400	-1 973 563
Asiointiliikenne	-68 791	-74 000	-74 000	-66 850
Ajoneuvopalvelut	-322 934	-520 000	-520 000	-418 359
Muu palvelutuotanto	-2 388 621	-2 681 500	-2 880 100	-2 446 967
Toimintatulot	4 996 299	5 517 900	5 717 900	4 991 513
Toimintamenot	-4 990 905	-5 591 900	-5 790 500	-4 905 738
Toimintakate	5 395	-74 000	-72 600	85 774
Henkilöstömäärä	11,6	10,9	10,9	11,3
Henkilötyövuodet yhteensä	11,6	10,9	10,9	11,3
Toimintatulot	11 165 254	11 523 900	10 995 900	10 278 926
Toimintamenot	-13 581 344	-14 112 900	-13 945 500	-13 029 317
Toimintakate	-2 416 090	-2 589 000	-2 949 600	-2 750 391

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	11 523 900	-528 000	10 995 900	10 278 926	-716 974
Toimintakulut	-14 112 900	167 400	-13 945 500	-13 029 317	916 183
Toimintakate	-2 589 000	-360 600	-2 949 600	-2 750 391	199 209

270 Maaomaisuus

Tilivelvollinen: kaupungingeodeetti Kalle Sívén

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Maaomaisuus vastaa kaupungin maapolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta sekä paikkatiedon kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistönmuodostuksen tehtävistä ja kiinteistörekisterin pidosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Elinvoiman ja työllisyyden tavoitteet				
Olemme koko-luokkamme yri-tysystävällisin kaupunki Suo-messa ja tu-emme Business Joensuun mat-kaa maailman parhaaksi toi-mialallaan.	Yhdessä Business Jo-ensuun Invest-In ja si-joittumispalveluiden kanssa Joensuuhun on saatu sijoittumaan uusia yrityksiä.	Joensuun yritysalu-eille on saatu uusia toimijoita seudulla.	Kahden yrityksen si-joittuminen vuonna 2020 on mahdolis-tettu ja kolmen kanssa on neuvottelut menossa.	
Kestävän kaupungin tavoitteet				
Vaalimme vah-vuukiamme ku-ten tervettä luon-tosuhdetta, maa-ilman puhtainta vettä ja metsiä, joita on 80 % kaupungin pinta-alasta.	Taajamametsien hoi-tokierto/asiakastyyty-väisyys. Kaupungin talousmet-sille myönnetyt luo-musertifikaatit.	Asiakastyytyväisyys lähimetsien hoitoon on parantunut. Luomusertifikaatti 10 %:lla kaupungin ta-lousmetsistä.	Asiakastyytyväisyys on tehdyn kyselyn pe-rusteella parempi kuin edellisessä kyselyssä. Luomusertifikaattialu-eet on päätetty ja sopi-musluonnos on hy-väksytty, muttei vielä allekirjoitettu. Luo-musertifikaatti tulee sopimuksen allekirjoi-tuksella 20 %:lle ta-lousmetsien pinta-alasta. Koska sopi-musta ei ole vielä alle-kirjoitettu, niin sertifi-kaattia ei ole, joten ta-voite ei toteutunut.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Vaalimme vahvuuksiamme kuitenkin tervettä luontosuhdetta, maailman puhtainta vettä ja metsiä, joita on 80 % kaupungin pinta-alasta.	Ilmastoviisaan metsätalouden selvitys	Selvitys on laadittu.	Opinnäytetyön ilmastoviisas on muuttunut matkalla ilmastokestäväksi. Hiililaskelmat on tehty. Työ valmistuu keväällä 2021, joten tavoite ei täysin toteutunut.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Luovutetut tontit lkm	66	96	86	73
- joista omakotitalotontteja	59	80	70	61
- joista kerros- ja rivitalotontteja	3	6	6	4
- joista työpaikkatontteja	4	10	10	8
Puun myynti m ³	24 577	31 000	31 000	25 089
Henkilöstömäärä	26,4	30,6	29,1	24,4
Henkilötyövuodet yhteensä	26,4	30,6	29,1	24,4
Toimintatulot	10 063 978	10 161 600	9 506 000	10 106 157
Toimintamenot	-3 141 840	-3 404 000	-2 681 000	-2 393 634
Toimintakate	6 922 138	6 757 600	6 825 000	7 712 523

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	10 161 600	-655 600	9 506 000	10 106 157	600 157
Toimintakulut	-3 404 000	723 000	-2 681 000	-2 393 634	287 366
Toimintakate	6 757 600	67 400	6 825 000	7 712 523	887 523

280 Yhdyskuntatekniikka

Tilivelvollinen: kaupungininsinööri Tero Toivanen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntatekniikka vastaa katujen ja yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Lisäksi yhdyskuntatekniikka vastaa muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsittelystä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Elinvoiman ja työllisyyden tavoitteet				
Olemme koko-luokkamme yri-tysystävällisin kaupunki Suo-messa ja tu-emme Business Joensuun mat-kaa maailman parhaaksi toi-mialallaan.	Yritysten mukaanotto hankintojen suunnitte-lussa.	Hankintojen suunnit-telussa markkinavuo-ropuheluita ym. yri-tysten mukaanottotapoja on käytetty aiempaa enemmän.	Eri muotoisia markki-navuoropuheluita on toteutettu. Lisäksi yri-ttäjäjärjestön kanssa on haettu yhteisiä ke-hittämiskohteita.	
Kestävän kaupungin tavoitteet				
Meillä on maail-man kunnianhi-moisimpia tavoit-teita olla hiili-neutraali jo vuonna 2025.	Sähköenergiankulu-tus ulkovalaistuk- sessa.	Sähköenergian kulu-tus on vähentynyt 8 % vuoden 2019 kulutuk-seen verrattuna.	Ulkovalaistuksen sa-neerausohjelmaa on toteutettu. Sähkö-energian kulutus pie-neni vuodesta 2019 21,6 %	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Yhdyskuntatekniikan yhteiset ja kuntatekniikan suunnittelu				
Toimintatulot	489 506	430 000	405 000	386 025
Toimintamenot	-1 834 634	-2 159 000	-2 295 000	-1 931 358
Toimintakate	-1 345 128	-1 729 000	-1 890 000	-1 545 333
Liikennealueiden hoito				
Liikennealueet, km	803	802	807	809
- joista ajoratoja	428	431	430	430
- joista jalankulku- ja pyöräilyväyliä	343	338	345	347
- joista ruutukaavan jalkakäytäviä	32	33	32	32
Liikennealueiden talvihoito, € vuosi	-2 328 020	-2 206 000	-1 952 400	-1 890 033
€/m ²	-0,57	-0,54	-0,48	-0,45
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi	-754 400	-824 000	-806 600	-754 162
€/m ²	-0,13	-0,14	-0,14	-0,13
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi	-160 579	-170 000	-165 000	-179 343
€/m ²	-0,08	-0,08	-0,08	-0,08
Hoitokustannukset €/km	-4 209	-4 161	-3 773	-3 635
Liikennealueiden hoito yhteensä	-3 244 991	-3 200 000	-2 924 000	-2 824 094
Viheralueiden hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut viheralueet ha	182	179	183	183
€/ha	-5 277	-5 553	-5 322	-5 425
Viheralueiden hoito yhteensä	-960 344	-994 000	-974 000	-992 755
Valaistusjärjestelmä				
Ulkovalopisteiden lkm	20 471	20 150	20 900	20 900
€/valopiste	-36	-42	-38	-36
Energiankulutus MWh	5 398	5 500	5 200	4 605
Valaistusjärjestelmä yhteensä	-737 959	-840 000	-800 000	-750 266
Muu kunnossapito				
Uudelleen päällystys €/m ²	-8,9	-8,7	-8,3	-7,6
Uudelleen päällystys m ²	42 337	42 000	47 000	55 328
Muu kunnossapito yhteensä	-1 350 613	-1 285 000	-1 325 000	-1 461 712
Muu yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto				
Toimintatulot	5 248 765	4 545 600	2 380 000	1 999 676
Toimintamenot	-5 073 892	-5 155 600	-2 389 000	-1 818 871
Kunnossapito yhteensä				
Toimintatulot	5 267 902	4 548 600	2 383 000	2 030 268
Toimintamenot	-11 367 800	-10 864 600	-8 412 000	-7 847 699
Toimintakate	-6 099 898	-6 316 000	-6 029 000	-5 817 430
Rakentaminen				
Toimintatulot	3 560 474	2 878 000	2 878 000	2 992 266
Toimintamenot	-3 605 587	-2 878 000	-2 878 000	-3 125 314
Toimintakate	-45 113	0	0	-133 048
Liikenne-, viher- ja muiden erityisaluiden investoinnit				
Valmistus omaan käyttöön	3 883 818	3 059 000	3 059 000	3 617 238
Henkilöstömäärä	60,6	64,1	63,1	67,2
Henkilötyövuodet yhteensä	60,6	64,1	63,1	67,2
Toimintatulot	9 317 882	7 856 600	5 666 000	5 408 559
Valmistus omaan käyttöön	3 883 818	3 059 000	3 059 000	3 617 238
Toimintamenot	-20 691 839	-18 960 600	-16 644 000	-16 521 609
Toimintakate	-7 490 139	-8 045 000	-7 919 000	-7 495 811

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	10 915 600	-2 190 600	8 725 000	9 025 798	300 798
Toimintakulut	-18 960 600	2 316 600	-16 644 000	-16 521 609	122 391
Toimintakate	-8 045 000	126 000	-7 919 000	-7 495 811	423 189

Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	33 024 100	-3 359 200	29 664 900	29 924 586	259 686
Toimintakulut	-39 202 500	3 400 800	-35 801 700	-34 004 637	1 797 063
Toimintakate	-6 178 400	41 600	-6 136 800	-4 080 052	2 056 748

Joensuun alueellinen jätelautakunta

Tilivelvollinen: jätehuoltosuunnittelija Anna Kettunen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Alueellinen jätelautakunta toimii kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Se hoitaa jätelaissa kunnille määritellyt jätehuollon viranomaistehtävät. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta, seuraa lainsäädännön ja kunnallisten jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Alueellinen jätelautakunta kokoontui vuonna 2020 viisi kertaa.

Jätehuollon toimialalla odotettiin vuonna 2020 edellisvuoden tapaan, että jätelakiin tulevat muutokset olisivat selvinneet. Lainsäädäntötyö on edelleen viivästynyt, vaikka EU:n jätedirektiivit piti saattaa voimaan kansallisesti 5.7.2020 mennessä. Jätelautakunnan suunnittelemaa jätehuoltomääräysten kokonaistarkastelua ei tämän vuoksi aloitettu, sillä määräysten uudistaminen on järkevää vasta lakimuutosten selvittyä. Lakimuutoksilla ja niiden voimaantulon aikataululla on vaikutusta kuntalaisten jätepalveluiden toteuttamiseen, ohjaamiseen ja kustannuksiin.

Jätelautakunnan päivittäistä toimintaa on jätehuoltoa koskeva seuranta, viranomaisrekisterien ylläpito ja kehittäminen sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely. Neuvontaa ja ohjeistusta viranomaisasioiden annettiin sähköpostitse ja puhelimitse. Jätehuoltoon liittymisen seurannassa kehoitettiin 752 kiinteistön haltijaa jätehuollon järjestämiseen. Helmikuun 2021 alkuun mennessä kiinteistöistä 82 % on liitetty jätehuoltoon. 10 %:n osalta jätemaksu on hakemuksen perusteella kohtuullistettu joko toistaiseksi tai määräaikaisella päätöksellä. 8 %:n osalta hakemuksen käsittely on vielä kesken jätehuoltoviranomaisessa tai seurantatiedot on annettu tiedoksi valvontaviranomaisille.

Viranhaltijapäätöksiä jätemaksun kohtuullistamista ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa tehtiin 198 kappaletta. Jätehuoltoa koskevia ilmoituksia käsiteltiin 56 kappaletta. Jätteenkuljetuksen lakisääteiset tiedot merkittiin jätteenkuljetusrekisteriin.

Koronaviruspandemialla ei ollut merkittävää vaikutusta jätehuoltoviranomaisen toimintaan, joka on toimistotyötä. Toiminnassa otettiin käyttöön osin jo ennen pandemiaa suunniteltuja työvälineitä, jotka paransivat toiminnan järjestämistä myös etätyössä (esim. puhelinpalvelun järjestäminen palvelunumerolla; työkalu tiedonvaihtoon jätehuollon operatiivisen toteuttajan kanssa; ulosoton hakeminen tietojärjestelmähakijana).

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kestävän kaupungin tavoite				
Kestävä Joensuu	Kunnallisten jätehuoltomääräysten uudistaminen käynnistetään.	Valmistelu on käynnissä.	Jätelain uudistaminen on viivästynyt eikä muutoksista ole edelleenkään säädetty. Jätehuoltomääräysten uudistaminen on tarkoituksenmukaista vasta lakimuutosten selvittyä ja siirtyä tämän vuoksi vuoteen 2021.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutuma
Viranhaltijapäätökset, kpl	159	210	200	198
Henkilöstömäärä	3,0	3,0	3,0	2,9
Henkilötyövuodet yhteensä	3,0	3,0	3,0	2,9
Toimintatulot	176 678	198 000	196 000	191 554
Toimintamenot	-176 678	-198 000	-196 000	-191 554
Toimintakate	0	0	0	0

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	198 000	-2 000	196 000	191 554	-4 446
Toimintakulut	-198 000	2 000	-196 000	-191 554	4 446
Toimintakate	0	0	0	0	0

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueet ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta. Yhteisiin palveluihin on budjetoitu lautakunnan ja koko toimielimen yhteiset kulut. Tulosalueiden tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Vuonna 2020 lupa- ja viranomaistoimintojen kohdalla ei tehty rakenteellisia muutoksia.

Alkuvuonna loppuunvietyjen yhteistoimintaneuvottelun tulos vaikutti toimintavuoden aikaiseen toimintaan siten, ettei uusiin kehitystöihin voitu panostaa, vaan työntekijöiden aika meni lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. Henkilöstön osaaminen on kokeneen henkilökunnan myötä edelleen hyvällä tasolla, mutta lähivuosina on tulossa henkilöstön osalta uudistumista ja osaamisen varmistaminen edellyttää rekrytointien onnistumista. Henkilöstön koulutuksen ja ammattitaidon ylläpitämiseen vaa-
dittaviin tapahtumiin osallistuminen jäi kuluvan vuoden osalta minimiin edellä mainitun yhteistoimintaneuvottelujen sekä koronan aiheuttamien rajoitusten takia.

Rakennus- ja ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2020 aikana 7 kertaa.

Pysäköinninvalvonnan toiminnassa näkyi selkeästi, että koronapandemia vähensi liikennemääriä ja samalla pysäköintejä Joensuun keskustan alueella ihmisten siirtyessä etätöihin, tapahtumien peruuntuessa ja ihmisten ylipäänsä välttellessä liikkumista yleisillä paikoilla. Virhemaksujen määrä koko vuoden osalta oli 11 283, joka oli noin 15 prosenttia alempi kuin vuonna 2019. Joensuun keskustan alueen liikennemäärissä suurin vähennys edelliseen vuoteen verrattuna oli tiukimpien koronarajoitusten aikana eli maalis- ja toukokuun välisenä aikana. Kesä- ja heinäkuussa lisääntyneen kotimaan matkailun vaikutus piristi liikennettä. Pysäköintivirhemaksujen määrissä liikenteen väheneminen näkyi siten, että maaliskuussa virhemaksuja määrättiin 25 prosenttia, huhtikuussa 48 prosenttia ja toukokuussa 50 prosenttia vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna. Heinä-syyskuussa virhemaksujen määrä oli noin 18 prosenttia alempi kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna. Loka- ja marraskuu olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, mutta koronarajoitusten tiukkeneminen näkyi joulukuussa siten, että virhemaksujen määrä oli 15 prosenttia alempi kuin edellisenä vuonna. Talouden osalta toimintatuotot olivat noin 15 prosenttia ja toimintakate noin 25 prosenttia alempi kuin edellisenä vuonna. Verrattuna muutettuun talousarvioon toimintatuotot ja toimintakate olivat jonkin verran arviota paremmat. Uutena pyöräilyä edistävänä toimintona pysäköinninvalvonta aloitti kaupungin ylläpitämiin pyörätelineisiin hylättyjen polkupyörien poistamisen. Siirtokehotus annettiin 101 polkupyörälle, joista 46 siirrettiin varastoon ja hävitettäväksi. Pysäköintivirhemaksuista tehtyjä oikaisuvaatimuksia käsiteltiin vuoden 2020 aikana 798 kappaletta.

Rakentaminen oli vuonna 2020 samaa tasoa, kuin muutamana aikaisempina vuosina. Myönnettyjen rakennuslupien määrä oli noin 20 % suurempi, kuin edellisenä vuonna vaikka rakennusten kuutiomäärä vähenikin. Tämä tarkoittaa sitä, että hankkeiden koot olivat aiempaa pienempiä. Ilmeisesti koronan tuomat liikkumisen rajoitukset sai asukkaat tekemään lähialueella pieniä

hankkeita. Pienten hankkeiden lukumäärä ja se, että hankkeiden rakennuttajana oli usein kertarakentaja, työllisti rakennusvalvonnan henkilökuntaa erityisen paljon. Rakennusvalvonnan ohjaus- ja neuvonta suuntautuivat edelleen energiatehokkuuden sekä hankkeiden kosteudenhallinnan parantamiseen. Kiinteistöverotietojen tarkastamista ei toimintavuonna ollut mahdollista toteuttaa suunnitellusti.

Rakennuslupan sähköisen hakemisen mahdollistava ohjelma on saatu hyvin käyttöön ja loppuvuodesta hankittiin siihen liittyvät sähköisen arkistoinnin mahdollistavat osiot. Oletuksena on, että sähköinen rakennuslupien käsittely ja sähköinen arkistointi tulee tehostamaan toimintaa muutaman vuoden kehitystyön jälkeen.

Ympäristönsuojelussa maa-aineslupia käsiteltiin 2 kappaletta. Muita ympäristölupa-asioita käsiteltiin 2 kappaletta. Maa-ainesvalvonta suoritettiin syys-lokakuussa. Ympäristölupien valvonta tehtiin valvontaohjelman mukaisesti (yhteensä 50 kohdetta).

Vuoden aikana tehtiin vesihuoltolain, ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaista valvontaa. Kehotuksia liittyä vesijohto- tai viemäriverkostoon lähetettiin noin 60 kappaletta ja jätehuoltoon liittymättömiä kehoitettiin liittymään järjestettyyn jätehuoltoon. Haja-asetuksen jätevesien käsittelyn määräyksiin liittyen käsiteltiin 32 hakemusta liittyen järjestelmien korjaamiseen. Vieraslajikampanjassa keskityttiin jättipalsamin torjuntaan ja kesän aikana kesätyöntekijät tekivät torjuntaa neljä viikkoa ja lisäksi kunnossapito sekä alueurakka tekivät jättiputken torjuntaa.

Perhosseurantaa tehtiin Kurapurolla ja Lykynlammella. Vesistöseurannassa oli mukana viisi järveä.

Ilmastokorttelit –hanke käynnistyi elokuussa 2018 ja jatkuu edelleen toukokuun loppuun 2021. Syyskuussa 2020 käynnistyi Kokeileva kaupunkiseutu Joensuu (etätyö) hanke, joka jatkuu toukokuun loppuun 2021. FISU verkoston kautta Joensuu oli mukana kahdessa hankkeessa Ilmastokumppanuuden kehittäminen ja resurssiviisauden indikaattorit. Molemmat hankkeet lopuivat vuoden 2020 lopussa. Joulukuussa alkoi uusi FISU verkostossa toteutettava hanke, joka keskittyy investointien ja käyttötalouden osalta ilmastovaikutusten huomioimiseen taloudenpidossa.

Pandemian takia sekä ympäristölupien että maa-aineslupien valvonta keskittyi syksyyn. Valvonta voitiin kuitenkin suorittaa valvontaohjelman mukaisesti. Tavoitteena ollut ilmastokumppaneiden määrän kasvattaminen 40 ei toteutunut täysmääräisesti pandemian keskeytettyä kumppanuusneuvottelut.

850 Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteiset palvelut

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutuma
Henkilöstömäärä	0,8	0,6	0,6	0,6
Henkilötyövuodet yhteensä	0,8	0,6	0,6	0,6
Toimintatulot	4 734	4 000	4 000	4 461
Toimintamenot	-119 213	-120 000	-119 700	-93 508
Toimintakate	-114 479	-116 000	-115 700	-89 047

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 000	0	4 000	4 461	461
Toimintakulut	-120 000	300	-119 700	-93 508	26 192
Toimintakate	-116 000	300	-115 700	-89 047	26 653

860 Pysäköinninvalvonta

Tilivelvollinen: yhdyskuntalakimies Juha Martikainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä siten, kuin niistä on säädetty tai määrätty, sekä huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutuma
Pysäköintivirhemaksut kpl	13 264	14 300	10 900	11 283
Henkilöstömäärä	6,2	6,6	6,1	6,1
Henkilötyövuodet yhteensä	6,2	6,6	6,1	6,1
Toimintatulot	693 352	742 000	572 000	589 934
Toimintamenot	-383 783	-397 000	-380 000	-356 791
Toimintakate	309 569	345 000	192 000	233 144

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	742 000	-170 000	572 000	589 934	17 934
Toimintakulut	-397 000	17 000	-380 000	-356 791	23 209
Toimintakate	345 000	-153 000	192 000	233 144	41 144

870 Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitteita vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kaupunkiympäristön tavoite				
Kaupunkiympäristö, asunnot ja toimitilat ovat terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä.	Ympäristökatselmussuunnitelma	Suunnitelman mukaiset katselmukset on tehty.	Ympäristökatselmuksia on tehty ja huomautuksia on lähetetty.	
Kestävän kaupungin tavoitteet				
Vastuullinen talous	Kiinteistöverotietojen tarkastaminen	Kiinteistöverotiedot on tarkastettu kahden kaupunginosan osalta.	Tarkastuksia ei ehditty tekemään rakennuslupien suuren määrän ja yt-neuvottelutuloksen vaikutusten takia.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutuma
Saapuneet lupahakemukset	702	670	720	823
Myönnetty rakennusluvut kpl	682	600	685	834
- joista asuminen luvat	130	140	140	161
- joista liike- ja	34	35	45	49
- joista muita lupia	518	425	500	624
Keskim. käsittelyaika vrk	23	30	24	24
Lupa-asioista käsitelty 80 %	11 vrk	14 vrk	14 vrk	12 vrk
Myönnetty luvat m³	427 668	340 000	390 000	475 460
- joista asuinrakennuksia m ³	154 337	150 000	140 000	160 899
- joista liike- ja	155 721	100 000	130 000	133 034
- joista muita rakennuksia m ³	117 610	90 000	120 000	181 527
Valmistuneet rakennukset m³	618 168	370 000	370 000	396 401
- joista asuinrakennuksia m ³	197 121	180 000	170 000	159 602
- joista liike- ja	163 758	100 000	140 000	135 231
- joista muita rakennuksia m ³	257 289	90 000	60 000	101 568
€/lupa (brutto)	-1 052	-1 325	-1 197	-928
Henkilöstömäärä	10,0	10,2	10,7	10,2
Henkilötyövuodet yhteensä	10,0	10,2	10,7	10,2
Toimintatulot	612 446	660 000	670 000	761 593
Toimintamenot	-717 332	-795 000	-820 000	-773 875
Toimintakate	-104 886	-135 000	-150 000	-12 282

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	660 000	10 000	670 000	761 593	91 593
Toimintakulut	-795 000	-25 000	-820 000	-773 875	46 125
Toimintakate	-135 000	-15 000	-150 000	-12 282	137 718

880 Ympäristönsuojelu

Tilivelvollinen: ympäristönsuojelupäällikkö Jari Leinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvoo ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä tuottaa ympäristövalistukseen liittyviä palveluita.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kestävän kaupungin tavoite				
Meillä on maailman kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiili-neutraali jo vuonna 2025.	Vähähiilisyttä tukevien hankkeiden määrä. Ilmastokumppanuusverkosto laajenee.	Käynnissä on vähintään 2 hanketta. Ilmastokumppaneita on vähintään 40 kpl.	Käynnissä on Ilmastokorttelit -hanke ja Ko-keileva kaupunkiseutu – etätyö -hanke. Ilmastokumppaneita on nyt 38.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteutuma
Henkilöstömäärä	5,1	4,0	3,5	3,6
Henkilötyövuodet yhteensä	5,1	4,0	3,5	3,6
Toimintatulot	76 599	40 000	40 000	52 989
Toimintamenot	-327 416	-310 000	-291 000	-276 830
Toimintakate	-250 817	-270 000	-251 000	-223 841

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	40 000	0	40 000	52 989	12 989
Toimintakulut	-310 000	19 000	-291 000	-276 830	14 170
Toimintakate	-270 000	19 000	-251 000	-223 841	27 159

Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 446 000	-160 000	1 286 000	1 408 977	122 977
Toimintakulut	-1 622 000	11 300	-1 610 700	-1 501 002	109 698
Toimintakate	-176 000	-148 700	-324 700	-92 025	232 675

Peruskaupunki yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	107 908 827	-9 396 600	98 512 227	103 254 321	4 742 094
Toimintakulut	-515 259 084	3 473 300	-511 785 784	-508 584 254	3 201 530
Toimintakate	-407 350 257	-5 923 300	-413 273 557	-405 329 933	7 943 624

6.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ei sis. liikelaitosta eikä rahastoja)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	29 838 271,00	-9 080 400,00	20 757 871,00	18 911 058,95	-1 846 812,05	33 323 662,04
Maksutulot	7 319 900,00	-1 053 600,00	6 266 300,00	6 594 816,85	328 516,85	7 223 535,37
Tuet ja avustukset	4 119 157,00	1 172 000,00	5 291 157,00	9 799 469,75	4 508 312,75	6 907 073,15
Muut toimintatulot	63 572 499,00	-434 600,00	63 137 899,00	64 075 826,61	937 927,61	64 391 320,11
Toimintatulot yhteensä	104 849 827,00	-9 396 600,00	95 453 227,00	99 381 172,16	3 927 945,16	111 845 590,67
Valmistus omaan käyttöön	3 059 000,00	0,00	3 059 000,00	3 873 149,02	814 149,02	5 253 326,98
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-104 407 790,00	6 570 627,00	-97 837 163,00	-97 366 837,13	470 325,87	-103 308 403,05
Palvelujen ostot	-329 741 619,00	915 449,00	-328 826 170,00	-323 965 809,84	4 860 360,16	-327 754 190,62
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 164 467,00	-105 172,00	-14 269 639,00	-14 531 836,62	-262 197,62	-15 149 467,18
Avustukset	-22 049 963,00	-374 200,00	-22 424 163,00	-24 043 244,01	-1 619 081,01	-21 799 409,07
Muut toimintamenot	-44 895 245,00	-3 533 404,00	-48 428 649,00	-48 676 526,88	-247 877,88	-44 626 592,97
Toimintamenot yhteensä	-515 259 084,00	3 473 300,00	-511 785 784,00	-508 584 254,48	3 201 529,52	-512 638 062,89
Toimintakate	-407 350 257,00	-5 923 300,00	-413 273 557,00	-405 329 933,30	7 943 623,70	-395 539 145,24
Verotulot						
Kunnan tulovero	234 000 000,00	-7 000 000,00	227 000 000,00	231 974 891,23	4 974 891,23	225 882 908,64
Kiinteistövero	21 700 000,00	-2 400 000,00	19 300 000,00	19 936 842,57	636 842,57	21 579 289,60
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 000 000,00	0,00	22 000 000,00	22 081 939,59	81 939,59	21 102 989,28
Verotulot yhteensä	277 700 000,00	-9 400 000,00	268 300 000,00	273 993 673,39	5 693 673,39	268 565 187,52
Valtionosuudet	150 900 000,00	20 400 000,00	171 300 000,00	171 380 204,00	80 204,00	145 271 374,00
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta	85 000,00	0,00	85 000,00	150 275,11	65 275,11	194 314,96
Korkotulot liikelaitoksilta	315 000,00	0,00	315 000,00	315 000,00	0,00	315 000,00
Muut rahoitustulot muilta	726 000,00	0,00	726 000,00	868 924,14	142 924,14	860 025,70
Korv. peruspääom. liikelait.	818 000,00	0,00	818 000,00	817 699,08	-300,92	817 699,08
Korv. peruspääom. muilta taseyks.	5 486 000,00	0,00	5 486 000,00	5 485 620,72	-379,28	5 485 620,72
Korkomenot	-2 100 000,00	400 200,00	-1 699 800,00	-1 348 949,47	350 850,53	-1 433 507,99
Muut rahoitusmenot	-5 540 000,00	0,00	-5 540 000,00	-5 487 811,24	52 188,76	-5 617 141,92
Rahoitustulot ja -menot	-210 000,00	400 200,00	190 200,00	800 758,34	610 558,34	622 010,55
Vuosikate	21 039 743,00	5 476 900,00	26 516 643,00	40 844 702,43	14 328 059,43	18 919 426,83
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 900 000,00	900 000,00	-28 000 000,00	-28 922 946,17	-922 946,17	-27 434 368,28
Arvonalentumiset	-1 020 000,00	-3 420 000,00	-4 440 000,00	-5 135 334,81	-695 334,81	-2 986 619,63
Tilikauden tulos	-8 880 257,00	2 956 900,00	-5 923 357,00	6 786 421,45	12 709 778,45	-11 501 561,08
Poistoeron lisäys	0,00		0,00	-879 302,85	-879 302,85	-5 561 574,61
Poistoeron vähennys	1 700 000,00	950 000,00	2 650 000,00	3 428 511,96	778 511,96	2 371 563,58
Varausten lisäys			0,00	-8 557 000,00	-8 557 000,00	
Varausten vähennys			0,00	879 302,85	879 302,85	5 561 574,61
Rahastojen lisäys			0,00		0,00	
Rahastojen vähennys			0,00	3 000,00	3 000,00	3 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 180 257,00	3 906 900,00	-3 273 357,00	1 660 933,41	4 934 290,41	-9 126 497,50

Koko kaupungin toiminta (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	29 274 256,00	-1 301 000,00	27 973 256,00	25 811 114,96	-2 162 141,04	27 845 907,85
Maksutulot	8 319 900,00	-1 053 600,00	7 266 300,00	7 289 583,75	23 283,75	7 971 354,50
Tuet ja avustukset	4 119 157,00	1 172 000,00	5 291 157,00	8 985 896,01	3 694 739,01	6 387 832,71
Muut toimintatulot	29 497 910,00	-437 600,00	29 060 310,00	28 788 257,03	-272 052,97	30 818 215,84
Toimintatulot yhteensä	71 211 223,00	-1 620 200,00	69 591 023,00	70 874 851,75	1 283 828,75	73 023 310,90
Valmistus omaan käyttöön	3 059 000,00		3 059 000,00	4 649 139,83	1 590 139,83	5 942 695,32
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-106 955 590,00	6 640 627,00	-100 314 963,00	-99 635 819,51	679 143,49	-105 732 696,77
Palvelujen ostot	-316 102 504,00	-6 846 151,00	-322 948 655,00	-318 211 109,96	4 737 545,04	-310 418 836,91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 334 167,00	-105 172,00	-16 439 339,00	-16 448 297,46	-8 958,46	-17 294 130,56
Avustukset	-22 049 963,00	-374 200,00	-22 424 163,00	-23 267 875,03	-843 712,03	-21 224 317,02
Muut toimintamenot	-11 151 256,00	-3 548 204,00	-14 699 460,00	-13 816 366,52	883 093,48	-11 368 105,97
Toimintamenot yhteensä	-472 593 480,00	-4 233 100,00	-476 826 580,00	-471 379 468,48	5 447 111,52	-466 038 087,23
Toimintakate	-398 323 257,00	-5 853 300,00	-404 176 557,00	-395 855 476,90	8 321 080,10	-387 072 081,01
Verotulot						
Kunnan tulovero	234 000 000,00	-7 000 000,00	227 000 000,00	231 974 891,23	4 974 891,23	225 882 908,64
Kiinteistövero	21 700 000,00	-2 400 000,00	19 300 000,00	19 936 842,57	636 842,57	21 579 289,60
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 000 000,00		22 000 000,00	22 081 939,59	81 939,59	21 102 989,28
Verotulot yhteensä	277 700 000,00	-9 400 000,00	268 300 000,00	273 993 673,39	5 693 673,39	268 565 187,52
Valtionosuudet	150 900 000,00	20 400 000,00	171 300 000,00	171 380 204,00	80 204,00	145 271 374,00
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	285 000,00	-100 000,00	185 000,00	312 839,25	127 839,25	364 581,51
Muut rahoitustuotot	8 728 000,00	-800 000,00	7 928 000,00	4 031 141,47	-3 896 858,53	4 322 702,77
Korkokulut	-2 100 000,00	400 200,00	-1 699 800,00	-1 349 002,72	350 797,28	-1 433 507,99
Muut rahoituskulut	-5 840 000,00	-300 000,00	-6 140 000,00	-792 305,30	5 347 694,70	-331 744,60
Rahoitustulot ja -menot	1 073 000,00	-799 800,00	273 200,00	2 202 672,70	1 929 472,70	2 922 031,69
Vuosikate	31 349 743,00	4 346 900,00	35 696 643,00	51 721 073,19	16 024 430,19	29 686 512,20
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 310 000,00	900 000,00	-33 410 000,00	-34 290 931,07	-880 931,07	-32 442 391,71
Arvonalentumiset	-1 020 000,00	-3 420 000,00	-4 440 000,00	-5 135 334,81	-695 334,81	-2 986 619,63
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-3 980 257,00	1 826 900,00	-2 153 357,00	12 294 807,31	14 448 164,31	-5 742 499,14
Poistoeron lisäys	0,00	0,00	0,00	-1 024 302,85	-1 024 302,85	-5 866 574,61
Poistoeron vähennys	1 700 000,00	950 000,00	2 650 000,00	3 748 650,76	1 098 650,76	2 699 247,78
Varausten lisäys	0,00	0,00	0,00	-11 557 000,00	-11 557 000,00	0,00
Varausten vähennys	0,00	0,00	0,00	1 024 302,85	1 024 302,85	5 866 574,61
Rahastojen lisäys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahastojen vähennys	0,00	0,00	0,00	3 000,00	3 000,00	3 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 280 257,00	2 776 900,00	496 643,00	4 489 458,07	3 992 815,07	-3 039 751,36

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	234 000 000,00	-7 000 000,00	227 000 000,00	231 974 891,23	4 974 891,23
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 000 000,00	0,00	22 000 000,00	22 081 939,59	81 939,59
Kiinteistövero	21 700 000,00	-2 400 000,00	19 300 000,00	19 936 842,57	636 842,57
	<u>277 700 000,00</u>	<u>-9 400 000,00</u>	<u>268 300 000,00</u>	<u>273 993 673,39</u>	<u>5 693 673,39</u>

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2016	20,50	1 161,0	1,20 %
2017	20,50	1 160,0	-0,09 %
2018	20,50	1 194,0	2,98 %
2019	20,50	1 229,9	2,96 %
2020	20,50		
	2020	2019	
Kiinteistövero-%:			
Yleinen	1,10	1,10	
Vakituinen asunto	0,45	0,45	
Muut asuinkiinteistöt	1,00	1,00	
Voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet ja verotulojenmenetysten korvaus					
Kunnan peruspalvelujen valt.os. ml. tasaukset	153 200 000,00	-15 250 000,00	137 950 000,00	138 102 857,00	152 857,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 300 000,00	500 000,00	-1 800 000,00	-1 886 913,00	-86 913,00
Verotulomenetysten korvaus	0,00	35 150 000,00	35 150 000,00	35 164 260,00	14 260,00
	<u>150 900 000,00</u>	<u>20 400 000,00</u>	<u>171 300 000,00</u>	<u>171 380 204,00</u>	<u>80 204,00</u>

6.2.2 Investointien toteutuminen

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sitovat erät esitetty vahvennettuna					
Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Hankinnat	-2 716 000,00		-2 716 000,00	-1 463 895,41	1 252 104,59
Myynnit	3 200 000,00	0,00	3 200 000,00	3 337 824,05	137 824,05
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	484 000,00	0,00	484 000,00	1 873 928,64	1 389 928,64
150 Konsernipalvelut					
Hankinnat	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00	20 000,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	20 400,00	20 400,00
Rah.osuudet	0,00		0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	20 400,00	40 400,00
160 Tilakeskus					
Hankinnat	-17 660 000,00	-829 000,00	-18 489 000,00	-17 269 938,82	1 219 061,18
Myynnit	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	-300 000,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-17 360 000,00	-829 000,00	-18 189 000,00	-17 269 938,82	919 061,18
Kaupunginhallitus yhteensä					
Hankinnat	-20 396 000,00	-829 000,00	-21 225 000,00	-18 733 834,23	2 491 165,77
Myynnit	3 500 000,00	0,00	3 500 000,00	3 358 224,05	-141 775,95
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-16 896 000,00	-829 000,00	-17 725 000,00	-15 375 610,18	2 349 389,82
Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
410 Koulutuspalvelut					
Hankinnat	-1 256 000,00	-70 000,00	-1 326 000,00	-984 683,36	341 316,64
Myynnit	0,00	0,00	0,00	216,95	216,95
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 256 000,00	-70 000,00	-1 326 000,00	-984 466,41	341 533,59
440 Varhaiskasvatuspalvelut					
Hankinnat	-210 000,00	0,00	-210 000,00	-189 977,10	20 022,90
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-210 000,00	0,00	-210 000,00	-189 977,10	20 022,90

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä					
Hankinnat	-1 466 000,00	-70 000,00	-1 536 000,00	-1 174 660,46	361 339,54
Myynnit	0,00	0,00	0,00	216,95	216,95
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 466 000,00	-70 000,00	-1 536 000,00	-1 174 443,51	361 556,49
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
660 Kulttuuripalvelut					
Hankinnat	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-106 591,62	-6 591,62
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-106 591,62	-6 591,62
690 Liikuntapalvelut					
Hankinnat	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-146 449,00	3 551,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-146 449,00	3 551,00
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä					
Hankinnat	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-253 040,62	-3 040,62
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-253 040,62	-3 040,62
Kaupunkirakennelautakunta					
210 Kaupunkirakennelautakunnan yhteiset					
Hankinnat	-415 000,00	-336 000,00	-751 000,00	-719 707,75	31 292,25
Myynnit	200 000,00	0,00	200 000,00	3 456,84	-196 543,16
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-215 000,00	-336 000,00	-551 000,00	-716 250,91	-165 250,91
245 Joukkoliikenne ja logistiikka					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	226 737,89	226 737,89
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	226 737,89	226 737,89
280 Yhdyskuntatekniikka					
Hankinnat	-14 750 000,00	0,00	-14 750 000,00	-14 470 628,53	279 371,47
Myynnit	0,00	0,00	0,00	17 741,93	17 741,93
Rah.osuudet	890 000,00	0,00	890 000,00	962 283,05	72 283,05
Netto	-13 860 000,00	0,00	-13 860 000,00	-13 490 603,55	369 396,45

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Hankinnat	-15 165 000,00	-336 000,00	-15 501 000,00	-15 190 336,28	310 663,72
Myynnit	200 000,00	0,00	200 000,00	247 936,66	47 936,66
Rah.osuudet	890 000,00	0,00	890 000,00	962 283,05	72 283,05
Netto	-14 075 000,00	-336 000,00	-14 411 000,00	-13 980 116,57	430 883,43
Rakennus- ja ympäristölautakunta					
880 Ympäristönsuojelu					
Hankinnat	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-28 200,00	1 800,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-28 200,00	1 800,00
Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä					
Hankinnat	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-28 200,00	1 800,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-28 200,00	1 800,00
Kaupungin oma toiminta yhteensä:					
Hankinnat	-37 307 000,00	-1 235 000,00	-38 542 000,00	-35 380 071,59	3 161 928,41
Myynnit	3 700 000,00	0,00	3 700 000,00	3 606 377,66	-93 622,34
Rah.osuudet	890 000,00	0,00	890 000,00	962 283,05	72 283,05
Netto	-32 717 000,00	-1 235 000,00	-33 952 000,00	-30 811 410,88	3 140 589,12
Joensuun Vesi -liikelaitos:					
Hankinnat	-10 655 000,00	0,00	-10 655 000,00	-9 407 163,16	1 247 836,84
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	255 000,00	0,00	255 000,00	153 883,25	-101 116,75
Netto	-10 400 000,00	0,00	-10 400 000,00	-9 253 279,91	1 146 720,09
Koko kaupunki yhteensä:					
Hankinnat	-47 962 000,00	-1 235 000,00	-49 197 000,00	-44 787 234,75	4 409 765,25
Myynnit	3 700 000,00	0,00	3 700 000,00	3 606 377,66	-93 622,34
Rah.osuudet	1 145 000,00	0,00	1 145 000,00	1 116 166,30	-28 833,70
Netto	-43 117 000,00	-1 235 000,00	-44 352 000,00	-40 064 690,79	4 287 309,21

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
Kaupunkirakennelautakunta										
280 Yhdyskuntatekniikka										
1. Uudisrakentaminen										
Hankinnat			-4 710 000,00	0,00	-4 710 000,00	-4 325 935,91	384 064,09	-4 325 935,91		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-4 710 000,00	0,00	-4 710 000,00	-4 325 935,91	384 064,09	-4 325 935,91		
2. Peruskorjaus										
Hankinnat			-1 815 000,00	0,00	-1 815 000,00	-1 866 434,50	-51 434,50	-1 866 434,50		
Myyntit			0,00	0,00	0,00		0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-1 815 000,00	0,00	-1 815 000,00	-1 866 434,50	-51 434,50	-1 866 434,50		
3. Vene- ja liikuntapaikkahankkeet										
Hankinnat			-350 000,00	0,00	-350 000,00	-474 799,26	-124 799,26	-474 799,26		
Myyntit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-350 000,00	0,00	-350 000,00	-474 799,26	-124 799,26	-474 799,26		
4. Kehittämishankkeet										
2533 Kauppatori ja keskustan joukkoliikennejärjestelyt (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	2 010 000	-2 481 987,77	0,00	0,00	0,00	-45 978,75	-45 978,75	-2 527 966,52	125,8	2020
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-2 481 987,77	0,00	0,00	0,00	-45 978,75	-45 978,75	-2 527 966,52		
Koulukadun kehittäminen yhteensä (Symmetrinen kaupunki-hanke) **										
Hankinnat *	3 195 000	-54 234,20	-815 000,00	0,00	-815 000,00	-1 029 519,74	-214 519,74	-1 083 753,94	33,9	2023
Myyntit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-54 234,20	-815 000,00	0,00	-815 000,00	-1 029 519,74	-214 519,74	-1 083 753,94		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
- 2622 Koulukatu välillä Koskikatu-Niskakatu										
Hankinnat	865 000	-54 234,20	-775 000,00	0,00	-775 000,00	-997 646,07	-222 646,07	-1 051 880,27	121,6	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-54 234,20	-775 000,00	0,00	-775 000,00	-997 646,07	-222 646,07	-1 051 880,27		
- 2646 Koulukatu välillä Niskakatu-Yläsatamakatu										
Hankinnat	580 000	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-31 873,67	8 126,33	-31 873,67	5,5	2021
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-31 873,67	8 126,33	-31 873,67		
Siltakatu välillä Kirkkokatu-Länsikatu yhteensä (Symmetrinen kaupunki-hanke) **										
Hankinnat	1 125 000	-1 435,20	-987 000,00	0,00	-987 000,00	-800 707,19	186 292,81	-802 142,39	71,3	2021
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 435,20	-987 000,00	0,00	-987 000,00	-800 707,19	186 292,81	-802 142,39		
- 2623 Siltakatu välillä Kirkkokatu-Kalevankatu										
Hankinnat	715 000	-1 435,20	-675 000,00	0,00	-675 000,00	-761 121,01	-86 121,01	-762 556,21	106,7	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-675 000,00	0,00	-675 000,00	-761 121,01	-86 121,01	-762 556,21		
- 2647 Siltakatu välillä Kalevankatu-Länsikatu (pyörätie)										
Hankinnat *	410 000	0,00	-312 000,00	0,00	-312 000,00	-39 586,18	272 413,82	-39 586,18	9,7	2021
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-312 000,00	0,00	-312 000,00	-39 586,18	272 413,82	-39 586,18		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
Kauppakatu välillä Papinkatu - Suvantokatu yhteensä (Symmetrinen kaupunki-hanke) **										
Hankinnat *	2 100 000	-738 677,92	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-628 748,85	21 251,15	-1 367 426,77	65,1	2021
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	205 645,00	205 645,00	205 645,00		
Netto		-738 677,92	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-423 103,85	226 896,15	-1 161 781,77		
-2592 Kauppakatu välillä Malmikatu - Suvantokatu										
Hankinnat	600 000	-738 677,92	0,00	0,00	0,00	-38 212,70	-38 212,70	-776 890,62	129,5	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-738 677,92	0,00	0,00	0,00	-38 212,70	-38 212,70	-776 890,62		
-2636 Kauppakatu välillä Sairaalakatu-Malmikatu										
Hankinnat	650 000	0,00	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-590 536,15	59 463,85	-590 536,15	90,9	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	205 645,00	205 645,00	205 645,00		
Netto		0,00	-650 000,00	0,00	-650 000,00	-384 891,15	265 108,85	-384 891,15		
Joensuun asemanseutu yhteensä (Symmetrinen kaupunki-hanke) **										
Hankinnat *	7 660 000	-4 020 697,15	-630 000,00	0,00	-630 000,00	-952 417,68	-322 417,68	-4 973 114,83	64,9	2026
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-4 020 697,15	-630 000,00	0,00	-630 000,00	-952 417,68	-322 417,68	-4 973 114,83		
- 2534 Itäranta väli Siltakatu-Vanharaitti										
Hankinnat	-1 400 000	-1 686 445,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 686 445,34	-120,5	2019
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 686 445,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 686 445,34		
- 2624 Asemankaari										
Hankinnat	1 720 000	-2 257 405,64	0,00	0,00	0,00	-197 258,51	-197 258,51	-2 454 664,15	142,71	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-2 257 405,64	0,00	0,00	0,00	-197 258,51	-197 258,51	-2 454 664,15		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
- 2648 Asemanseutu jatko										
Hankinnat	630 000	0,00	-630 000,00	0,00	-630 000,00	-755 159,17	-125 159,17	-755 159,17	119,87	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-630 000,00	0,00	-630 000,00	-755 159,17	-125 159,17	-755 159,17		
- 2873 Asemanpuisto										
Hankinnat	200 000	-76 846,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-76 846,17	38,42	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-76 846,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-76 846,17		
2593 ja 9088, Green Park (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat *	1 914 000	-580 477,50	-495 000,00	0,00	-495 000,00	-471 426,49	23 573,51	-1 051 903,99	55,0	2022
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		329 657,07	245 000,00	0,00	245 000,00	283 412,05	38 412,05	613 069,12		
Netto		-250 820,43	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-188 014,44	61 985,56	-438 834,87		
2848 Vapaudenpuiston kehittäminen (Symmetrinen kaupunki-hanke)										
Hankinnat	730 000	-733 768,41	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-51 629,12	-1 629,12	-785 397,53	107,59	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-733 768,41	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-51 629,12	-1 629,12	-785 397,53		
2594 Siltakatu välillä Länsikatu-Noljakantie (Yliopiston kehittämistä tukeva hanke)										
Hankinnat	1 250 000	-142 048,36	-1 380 000,00	0,00	-1 380 000,00	-1 517 499,15	-137 499,15	-1 659 547,51	132,8	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	345 000,00	0,00	345 000,00	278 226,00	-66 774,00	278 226,00		
Netto		-142 048,36	-1 035 000,00	0,00	-1 035 000,00	-1 239 273,15	-204 273,15	-1 381 321,51		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
2649 Ruununnurmenpuiston akk (Yliopiston kehittämistä tukeva hanke)										
Hankinnat	840 000	0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	0,0	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-40 000,00	0,00	-40 000,00	0,00	40 000,00	0,00		
2625 Siltakatu-Länsikatu kiertoliittymä (Yliopiston kehittämistä tukeva hanke)										
Hankinnat*	390 000	0,00	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-235 019,77	264 980,23	-235 019,77	60,3	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-235 019,77	264 980,23	-235 019,77		
2650 Ratapihan melusuojaus										
Hankinnat*	3 210 000	0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-5 797,16	94 202,84	-5 797,16	0,2	2023
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-5 797,16	94 202,84	-5 797,16		
2888 Penttilänrannan venesataman rantarakenteet										
Hankinnat*	3 169 500	0,00	-820 000,00	0,00	-820 000,00	-636 708,35	183 291,65	-636 708,35	20,1	2023
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-820 000,00	0,00	-820 000,00	-636 708,35	183 291,65	-636 708,35		
2859 Keskusurheilukentän peruskorjaus (Mehtimäki)										
Hankinnat	1 425 000	7 108,11	-1 388 000,00	0,00	-1 388 000,00	-1 414 895,04	-26 895,04	-1 407 786,93	98,79	2020
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	195 000,00	-105 000,00	195 000,00		
Netto		7 108,11	-1 088 000,00	0,00	-1 088 000,00	-1 219 895,04	-131 895,04	-1 212 786,93		

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
2904 Hammaslahden urheilukentän peruskorjaus										
Hankinnat *	855 000	0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-13 111,57	6 888,43	-13 111,57	1,53	2021
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-13 111,57	6 888,43	-13 111,57		
4. Kehittämishankkeet yhteensä										
Hankinnat	29 873 500	-8 746 218,40	-7 875 000,00	0,00	-7 875 000,00	-7 803 458,86	71 541,14	-16 314 657,49	54,6	
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		329 657,07	890 000,00	0,00	890 000,00	962 283,05	72 283,05	1 291 940,12		
Netto		-8 416 561,33	-6 985 000,00	0,00	-6 485 000,00	-6 606 156,04	-121 156,04	-15 022 717,37		
5. Koneet ja kalusto										
Hankinnat			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myynnit			0,00	0,00	0,00	17 741,93	17 741,93			
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Netto			0,00	0,00	0,00	17 741,93	17 741,93			
280 Yhdyskuntatekniikka yhteensä										
Hankinnat			-14 750 000,00	0,00	-14 750 000,00	-14 470 628,53	279 371,47			
Myynnit			0,00	0,00	0,00	17 741,93	17 741,93			
Netto			-13 860 000,00	0,00	-13 860 000,00	-13 490 603,55	369 396,45			

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2020

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus- arviosta käytetty	Valm. vuosi
9103 Muut rakennukset										
Hankinnat		0,00	0,00	-24 000,00	-24 000,00	0,00	-24 000,00	0,00		
Myynnit		0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	300 000,00	-24 000,00	276 000,00	0,00	276 000,00	0,00		
9105 Muut koneet ja kalusto										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	-3 673,79	3 673,79	-3 673,79		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	-3 673,79	3 673,79	-3 673,79		
9107 Osakkeet ja osuudet										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
9108 Rakennukset/asuinrakennukset										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nimetyt hankkeet										
1588 Kilpajäähallin kattok. vahvistaminen KV 9.11.2020 § 103 (110 000 €)										
Hankinnat	725 000,00	-15 207,21	-600 000,00	-110 000,00	-710 000,00	-709 690,37	-309,63	-724 897,58	100,0	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-15 207,21	-600 000,00	-110 000,00	-710 000,00	-709 690,37	-309,63	-724 897,58		
1589 Harjoitusjäähalli 1, perusparannaus, teräsrak./betonilattian uusiminen KV 24.2.2020 § 21 (225 000€)										
Hankinnat	970 000	-744 797,25	0,00	-225 000,00	-225 000,00	-167 713,98	-57 286,02	-912 511,23	94,1	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-744 797,25	0,00	-225 000,00	-225 000,00	-167 713,98	-57 286,02	-912 511,23		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2020

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus- arviosta käytetty	Valm. vuosi
1591 Jukolankadun uusi päiväkotikoti KV 17.12.2018 § 173 (5 810 000 €)										
Hankinnat	5 810 000	-1 822 002,00	-4 110 000,00	0,00	-4 110 000,00	-3 637 199,57	-472 800,43	-5 459 201,57	94,0	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 822 002,00	-4 110 000,00	0,00	-4 110 000,00	-3 637 199,57	-472 800,43	-5 459 201,57		
1592 Karsikon uusi alakoulu KV 27.1.2020 § 5 (21 200 000 €)										
Hankinnat	21 200 000	-124 773,97	-4 000 000,00	2 000 000,00	-2 000 000,00	-1 509 417,82	-490 582,18	-1 634 191,79	7,7	2022
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-124 773,97	-4 000 000,00	2 000 000,00	-2 000 000,00	-1 509 417,82	-490 582,18	-1 634 191,79		
1594 Sirkkalan muutos yläkouluksi vaihe 1 KV 17.12.2018 § 174 (4 230 000 €), KV 24.2.2020 § 21 (600 000 €)										
Hankinnat	4 230 000	-2 980 310,31	0,00	-600 000,00	-600 000,00	-609 603,51	9 603,51	-3 589 913,82	84,9	2022
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-2 980 310,31	0,00	-600 000,00	-600 000,00	-609 603,51	9 603,51	-3 589 913,82		
1596 Mehtimäkihalli KV 24.2.2020 § 21 (1 544 000 €)										
Hankinnat	10 724 000	-180 308,26	-3 000 000,00	-1 544 000,00	-4 544 000,00	-5 039 789,41	495 789,41	-5 220 097,67	48,7	2021
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-180 308,26	-3 000 000,00	-1 544 000,00	-4 544 000,00	-5 039 789,41	495 789,41	-5 220 097,67		
1623 Tuupovaaran koulun tontin pihatyöt KV 24.2.2020 § 21 (56 000 €)										
Hankinnat	556 000	-56 999,02	-500 000,00	-56 000,00	-556 000,00	-559 892,85	3 892,85	-616 891,87	111,0	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-56 999,02	-500 000,00	-56 000,00	-556 000,00	-559 892,85	3 892,85	-616 891,87		
1624 Marjalan koulun laajennus KV 27.8.2018 § 112 (5 250 000 €)										
Hankinnat	5 250 000	-1 840 910,37	-3 350 000,00	0,00	-3 350 000,00	-3 065 797,85	-284 202,15	-4 906 708,22	93,5	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 840 910,37	-3 350 000,00	0,00	-3 350 000,00	-3 065 797,85	-284 202,15	-4 906 708,22		

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2020

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus- arviosta käytetty	Valm. vuosi
1627 Kilpajäähallin huoltotilojen peruskorjaus KV 24.2.2020 § 21 (130 000 €)										
Hankinnat	2 060 000	-1 930 379,55	0,00	-130 000,00	-130 000,00	-119 528,21	-10 471,79	-2 049 907,76	99,5	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		238 925,00	0,00		0,00	0,00	0,00	238 925,00		
Netto		-1 691 454,55	0,00	-130 000,00	-130 000,00	-119 528,21	-10 471,79	-1 810 982,76		
1587 Gävlenlinnan päiväkodin LVI-korjaus KV 24.2.2020 § 21 (100 000 €, hanke ei toteutunut)										
Hankinnat		0,00	-100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	2020
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-100 000,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nimetyt hankkeet yhteensä										
Hankinnat	55 632 000,00	-9 695 687,94	-15 660 000,00	-565 000,00	-16 225 000,00	-15 418 633,57	-806 366,43	-25 114 321,51		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet	0,00	238 925,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	238 925,00		
Netto	55 632 000,00	-9 456 762,94	-15 660 000,00	-565 000,00	-16 225 000,00	-15 418 633,57	-806 366,43	-24 875 396,51		
Pienet hankkeet										
Hankinnat			-2 000 000,00	-240 000,00	-2 240 000,00	-1 851 305,25	-388 694,75			
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Netto			-2 000 000,00	-240 000,00	-2 240 000,00	-1 851 305,25	-388 694,75			
Yhteensä										
Hankinnat			-17 660 000,00	-829 000,00	-18 489 000,00	-17 269 938,82	-1 219 061,18			
Myynnit			300 000,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00			
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Netto			-17 360 000,00	-829 000,00	-18 189 000,00	-17 269 938,82	-919 061,18			

6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupungin toiminta (ilman liikelaitoksen ja rahastojen yhdistelyä)

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	21 040	5 477	26 517	40 845	14 328
Tulorahoituksen korjauserät	-3 250	7 000	3 750	1 999	-1 751
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-37 307	-1 235	-38 542	-35 380	3 162
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	890		890	962	72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	3 700		3 700	3 606	-94
Toiminta ja investoinnit, netto	-14 927	11 242	-3 685	12 032	15 717
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	-500		-500	-159	341
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille					
Antolainasaamisten lisäykset sis.taseyksiköille					
Antolainasaamisten vähennykset muilta	1 000		1 000	1 738	738
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta					
Antolainasaamisten vähennykset sis.taseyksiköiltä					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	45 000	-25 000	20 000	20 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 400		-33 400	-33 301	99
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)		14 000	14 000	-93	-14 093
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 827	242	-2 585	217	2 802

6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty toimintakertomuksessa.

7 Tilinpäätöslaskelmat

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2020	2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	25 811 114,96	27 845 907,85
Maksutuotot	7 289 583,75	7 971 354,50
Tuet ja avustukset	8 985 896,01	6 387 832,71
Muut toimintatuotot	28 788 257,03	30 818 215,84
Toimintatuotot yhteensä	70 874 851,75	73 023 310,90
Valmistus omaan käyttöön	4 649 139,83	5 942 695,32
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-78 944 817,58	-83 873 197,14
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-18 240 973,48	-19 066 414,89
Muut henkilösivukulut	-2 450 028,45	-2 793 084,74
Palvelujen ostot	-318 211 109,96	-310 418 836,91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 448 297,46	-17 294 130,56
Avustukset	-23 267 875,03	-21 224 317,02
Muut toimintakulut	-13 816 366,52	-11 368 105,97
Toimintakulut yhteensä	-471 379 468,48	-466 038 087,23
Toimintakate	-395 855 476,90	-387 072 081,01
Verotulot		
Kunnan tulovero	231 974 891,23	225 882 908,64
Kiinteistövero	19 936 842,57	21 579 289,60
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 081 939,59	21 102 989,28
Verotulot yhteensä	273 993 673,39	268 565 187,52
Valtionosuudet	171 380 204,00	145 271 374,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	312 839,25	364 581,51
Muut rahoitustuotot	4 031 141,47	4 322 702,77
Korkokulut	-1 349 002,72	-1 433 507,99
Muut rahoituskulut	-792 305,30	-331 744,60
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 202 672,70	2 922 031,69
Vuosikate	51 721 073,19	29 686 512,20
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 290 931,07	-32 442 391,71
Arvonalentumiset	-5 135 334,81	-2 986 619,63
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	12 294 807,31	-5 742 499,14
Poistoeron lisäys	-1 024 302,85	-5 866 574,61
Poistoeron vähennys	3 748 650,76	2 699 247,78
Varausten lisäys	-11 557 000,00	0,00
Varausten vähennys	1 024 302,85	5 866 574,61
Rahastojen vähennys	3 000,00	3 500,00
Tilikauden alijäämä	4 489 458,07	-3 039 751,36

7.2 Rahoituslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	51 721 073,19	29 686 512,20
Tulorahoituksen korjauserät	1 998 820,25	-2 586 804,55
	<u>53 719 893,44</u>	<u>27 099 707,65</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-44 787 234,75	-53 298 271,89
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 116 166,30	1 309 578,58
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	3 606 377,66	7 245 869,19
	<u>-40 064 690,79</u>	<u>-44 742 824,12</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	13 655 202,65	-17 643 116,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-186 187,40	-531 260,00
Antolainasaamisten vähennys	2 061 043,85	2 816 479,41
	<u>1 874 856,45</u>	<u>2 285 219,41</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000 000,00	52 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 301 159,06	-31 214 700,55
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-93 228,29	-3 465 000,47
	<u>-13 394 387,35</u>	<u>17 320 298,98</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokse	2 484 630,03	213 183,43
Saamisten muutos	-244 297,52	3 594 796,24
Korottomien velkojen muutos	7 236 768,59	-754 948,76
	<u>9 477 101,10</u>	<u>3 053 030,91</u>
Rahoituksen rahavirta	-2 042 429,80	22 658 549,30
Rahavarojen muutos	11 612 772,85	5 015 432,83
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	105 717 956,80	94 105 183,95
Rahavarat 1.1.	94 105 183,95	89 089 751,12
	<u>11 612 772,85</u>	<u>5 015 432,83</u>

7.3 Tase

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

Vastaavaa	2020	2019
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	260 753,72	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	2 307 563,71	2 063 441,83
	<u>2 568 317,43</u>	<u>2 063 441,83</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	70 212 344,19	69 788 904,88
Rakennukset	185 164 895,12	182 407 276,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	150 895 099,23	147 984 069,73
Koneet ja kalusto	6 179 280,05	4 808 958,61
Muut aineelliset hyödykkeet	5 806 252,15	5 806 252,15
Ennakkomaksut ja keskener. hanki	10 218 834,12	15 132 439,35
	<u>428 476 704,86</u>	<u>425 927 900,88</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	71 849 293,44	70 943 368,36
Muut lainasaamiset	20 509 990,62	22 439 346,47
Muut saamiset	699 619,90	645 120,50
	<u>93 058 903,96</u>	<u>94 027 835,33</u>
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	4 191 086,23	4 679 928,64
Lahjoitusrahastojen varat	1 456 617,03	1 523 759,27
	<u>5 647 703,26</u>	<u>6 203 687,91</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	2 700 000,00	3 400 000,00
	<u>2 700 000,00</u>	<u>3 400 000,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	7 840 036,70	7 663 875,14
Lainasaamiset	1 294 506,25	1 171 583,59
Muut saamiset	2 123 494,63	563 380,23
Siirtosaamiset	4 363 370,10	5 278 271,20
	<u>15 621 407,68</u>	<u>14 677 110,16</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	244 454,67	244 454,67
Sijoitukset rahamarkkinainstrumen	9 574 384,45	9 086 512,78
Joukkovelkakirjalainasaamiset	37 116 230,27	36 340 463,44
Muut arvopaperit	46 194 132,88	43 775 670,03
	<u>93 129 202,27</u>	<u>89 447 100,92</u>
Rahat ja pankkisaamiset	12 588 754,53	4 658 083,03
Vastaavaa yhteensä	<u>653 790 993,99</u>	<u>640 405 160,06</u>

Vastattavaa	2020	2019
Oma pääoma		
Peruspääoma	223 036 735,88	223 036 735,88
Arvonkorotusrahasto	4 733 033,89	4 733 033,89
Muut omat rahastot	60 554 305,99	60 557 305,99
Edellisten tilikausien ylijäämä	26 155 816,70	29 195 568,06
Tilikauden yli-/alijäämä	4 489 458,07	-3 039 751,36
	<u>318 969 350,53</u>	<u>314 482 892,46</u>
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	29 850 163,01	32 574 510,92
Vapaaehtoiset varaukset	11 557 000,00	1 024 302,85
	<u>41 407 163,01</u>	<u>33 598 813,77</u>
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	7 470 000,00	2 150 000,00
	<u>7 470 000,00</u>	<u>2 150 000,00</u>
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	4 187 532,71	4 673 964,14
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 255 366,39	2 340 289,58
Muut toimeksiantojen pääomat	2 500 000,00	0,00
	<u>8 942 899,10</u>	<u>7 014 253,72</u>
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	179 596 444,35	193 996 145,41
Saadut ennakot	2 700 000,00	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	3 482 612,49	822 160,49
Siirtovelat	0,00	14 656,86
	<u>185 779 056,84</u>	<u>194 832 962,76</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	3 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	34 399 701,06	33 301 159,06
Lainat muilta luotonantajilta	24 561 362,65	21 654 590,94
Saadut ennakot	473 100,57	359 817,12
Ostovelat	10 076 381,74	9 648 535,08
Liittymismaksut ja muut velat	1 762 997,85	2 041 407,25
Siirtovelat	19 948 980,64	18 320 727,90
	<u>91 222 524,51</u>	<u>88 326 237,35</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>653 790 993,99</u>	<u>640 405 160,06</u>

7.4 Konsernilaskelmat

7.4.1 Konsernituloslaskelma

	2020	2019
Toimintatuotot	352 194 415,37	359 679 128,65
Toimintakulut	-761 457 772,88	-768 676 464,60
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-158 758,00	78 584,88
Toimintakate	-409 422 115,51	-408 918 751,07
Verotulot	273 993 673,40	268 565 187,62
Valtionosuudet	225 083 498,83	194 788 488,05
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	677 376,04	447 206,21
Muut rahoitustuotot	4 291 062,43	4 848 303,06
Korkokulut	-4 756 863,89	-4 596 797,68
Muut rahoituskulut	-842 326,89	-420 796,30
Vuosikate	89 024 304,41	54 712 839,89
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-66 634 538,38	-63 105 285,71
Arvonalentumiset	-5 130 792,55	-2 986 619,63
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	17 258 973,48	-11 379 065,45
Tilinpäätössiirrot	185 338,53	243 819,92
Tilikauden verot	-549 992,30	-326 031,76
Laskennalliset verot	-148 230,60	748 119,74
Vähemmistöosuudet	-102 793,79	104 907,99
Tilikauden aliäämä	16 643 295,32	-10 608 249,56

7.4.2 Konsernirahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	2020	2019
Vuosikate	89 024 304,41	54 712 839,89
Tilikauden verot	-549 992,30	-326 031,76
Tulorahoituksen korjauserät	-4 761 762,89	-3 708 257,41
	<u>83 712 549,22</u>	<u>50 678 550,72</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-82 470 628,98	-99 924 393,44
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 575 450,05	1 461 229,38
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	5 247 203,36	6 828 463,05
	<u>-75 647 975,57</u>	<u>-91 634 701,01</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 064 573,65	-40 956 150,29
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-95 581,31	-31 260,00
Antolainasaamisten vähennys	293 655,00	389 121,62
	<u>198 073,69</u>	<u>357 861,62</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	57 948 640,90	101 491 795,01
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-60 740 077,96	-56 409 159,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-808 773,66	-760 385,54
	<u>-3 600 210,72</u>	<u>44 322 249,99</u>
Oman pääoman muutokset	3 704 467,60	610 049,66
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 040 664,06	-231 921,27
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 093 917,90	-37 059,09
Saamisten muutokset	-9 992 123,35	-4 911 613,04
Korottomien velkojen muutokset	8 671 639,12	-703 509,92
	<u>-373 738,07</u>	<u>-5 884 103,32</u>
Rahoituksen rahavirta	-71 407,50	39 406 057,95
Rahavarojen muutos	7 993 166,15	-1 550 092,34
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	154 446 606,41	146 522 645,78
Rahavarat 1.1.	<u>146 453 440,26</u>	<u>148 072 738,12</u>
	7 993 166,15	-1 550 092,34

7.4.3 Konsernitase

Vastaavaa	2020	2019
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3 076 006,19	2 700 031,12
Muut pitkävaikutteiset menot	7 064 380,36	4 795 856,39
	<u>10 140 386,55</u>	<u>7 495 887,51</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	89 607 332,23	89 087 982,03
Rakennukset	536 598 882,94	510 325 430,97
Kiinteät rakenteet ja laitteet	157 314 733,24	153 440 189,86
Koneet ja kalusto	25 686 365,93	19 170 943,48
Muut aineelliset hyödykkeet	6 257 027,85	6 111 730,05
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	17 574 164,00	50 273 235,26
	<u>833 038 506,19</u>	<u>828 409 511,65</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	8 848 953,57	9 007 711,57
Muut osakkeet ja osuudet	5 763 744,74	5 444 555,35
Muut lainasaamiset	3 054 803,40	3 342 898,40
Muut saamiset	812 864,92	722 843,62
	<u>18 480 366,63</u>	<u>18 518 008,94</u>
Toimeksiantojen varat	2 700 271,04	4 526 329,42
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	2 627 020,66	1 533 102,76
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	3 977 797,78	3 675 463,16
Lyhytaikaiset saamiset	48 671 825,69	38 982 036,96
Rahoitusarvopaperit	111 217 332,90	100 189 875,57
Rahat ja pankkisaamiset	43 229 273,51	46 263 564,68
Vastaavaa yhteensä	<u>1 074 082 780,95</u>	<u>1 049 593 780,65</u>

Vastattavaa	2020	2019
Oma pääoma		
Peruspääoma	223 036 735,88	223 036 735,88
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma	21 783,77	21 783,77
Arvonkorotusraho	6 833 604,04	6 839 752,38
Muut omat rahastot	76 312 901,58	76 573 158,42
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	51 489 576,82	60 639 279,99
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	16 643 295,32	-10 608 249,56
	<u>374 337 897,41</u>	<u>356 502 460,88</u>
Vähemmistöosuudet	10 169 667,30	10 071 233,43
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	56 766,49	62 811,74
Muut pakolliset varaukset	12 431 965,98	12 500 314,84
	<u>12 488 732,47</u>	<u>12 563 126,58</u>
Toimeksiantojen pääomat	10 011 918,31	9 746 312,62
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	484 097 551,70	488 123 355,12
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	6 201 255,48	855 177,25
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	64 055 027,96	63 629 435,27
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	112 720 730,32	108 102 679,50
	<u>667 074 565,46</u>	<u>660 710 647,14</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>1 074 082 780,95</u>	<u>1 049 593 780,65</u>

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Kunnan ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu verohallinnon tilitysjankohdan mukaan kalenterikuukausittain tilikauden verotuloksi.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on pääsääntöisesti aktivoitu välittömään hankintameno. Hankkeissa, joissa kiinteiden kulujen osuus kokonaishankintamenoista on olennainen, myös kiinteät kulut on aktivoitu Kirjanpitolautakunnan antaman yleisohjeen mahdollistamissa puitteissa.

Kuluvien pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi kaupungin toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Ne tytäryhteisöt, jotka kirjanpitolain mukaan voivat poistaa pysyvät vastaavat ilman ennalta laadittua suunnitelmaa, ovat omien tilinpäätöstensä liitetiedoissa ilmoittaneet suunnitelman mukaisten poistojen kertyneet määrät sekä pysyvät vastaavat suunnitelman mukaan poistamatta olevat määrät tilivuoden lopussa. Mikäli suunnitelmapoistojen mukaan laskettu kuluvien pysyvien vastaavien poistamaton määrä yhteensä on alittanut yhteisön taseeseen aktivoitujen määrän, suunnitelman mukaisen jäännösarvon ylittävä osa on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Sama määrä on vähennetty tytäryhteisön vapaasta omasta pääomasta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia sekä sähkönhintaan liittyviä suojauksia. Kaupungilla ei ollut 31.12.2020 voimassa olevia koronvaihtosopimuksia.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Takausvastuu Maitoa Markkinoille -säätiö

Kaupunginvaltuusto päätti 27.8.2012 § 108 Maitoa Markkinoille säätiön perustamisesta yhdessä alueen kuntien kanssa ja antoi Maitoa Markkinoille säätiölle takaustappioiden vastaamisesta euromääräisen sitoumuksen 2 769 500 euron määrään saakka. Säätiö on perustettu 6.11.2014 ja varsinainen toiminta alkoi vuoden 2015 alusta. Kaupunki on maksanut säätiölle peruspääoman 12 000 euroa ja lisäpääoman 20 880 euroa 15.1.2015. Säätiöllä oli 31.12.2020 kaksi voimassa olevaa takausta. Vuonna 2016 allekirjoitettu takaussitoumus oli 250 000 euroa ja siitä oli 31.12.2020 jäljellä 150 000 euroa. Vuonna 2018 allekirjoitettu takaussitoumus oli 500 000 euroa ja siitä oli 31.12.2020 jäljellä 400 000 euroa. Uusia takauspäätöksiä ei tehty vuoden 2020 aikana.

Oikeusprosessit

Pelastustoimen varallaoloa koskevia korvausvaateita on käsittelyssä tuomioistuimissa. Asiaan liittyy taloudellista riskiä, mutta käsittely on edelleen kesken. Asiasta on tehty pakollinen varaus kaupungin tilinpäätökseen vuonna 2019.

Hallinto-oikeudessa on hallintoriita koskien Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän peruspääoman palautusta. Kaupunki vaatii kuntayhtymältä peruspääomaosuutensa (n. 149 000 euroa) palauttamista. Asiasta on käyty myös sopimusneuvotteluja vuoden 2020 aikana.

Näiden lisäksi kaupunki on osapuolena muutamissa muissa kesken olevissa oikeudenkäynneissä.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoiset laadintaperiaatteiden näkökulmasta. Koronapandemia, siihen liittyvät rajoitustoimet sekä valtion tukitoimet ovat vaikuttaneet vuoden 2020 tuloslaskelman eri tiliryhmien toteutumiin, eivätkä yksittäisten tiliryhmien toteutumat ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuoteen 2019 nähden.

Vuoden 2020 tilinpäätökseen on kirjattu pakollista varausta Siun soten, Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän alijäämän kattamiseen (KH 1.3.2021 § 104). Kuntayhtymän katettava alijäämä on vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan 12,2 milj. euroa, josta kaupungin osuus on n. 5,3 milj. euroa. Pakollinen varaus on kirjattu tulosvaikutteisesti vuodelle 2020.

Konsernitilin käsittely

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryritysten konsernitilille talletetut rahavarat 24 561 362,65 euroa (ed. v. 21 654 590,94 euroa) esitetään kaupungin taseessa lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot esitetään kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kaupungin konserniin kuuluu 15 tytäryhtiötä, neljä tytäryhtiön tytärtä, yksi kommandiittiyhtiö, jossa tytäryhtiö on vastuunalainen yhtiömies, sekä kolme kuntayhtymää. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki konserniin kuuluvat yritykset ja kuntayhtymät. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Muutokset konsernirakenteessa

Kaupunki myi omistuksena Kiinteistö Oy Jns Sairaalakatu 19:n osalta. Yhtiö ei siten ole enää kaupungin tytäryhtiö vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Muita konsernirakenteeseen vaikuttavia muutoksia ei vuoden 2020 osalta ollut.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryhteisön osakkeiden hankintameno on eliminoitu tilikauden päättyessä olevaa konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Eliminoinnissa syntynyt eliminointiero on vähennetty konsernin muusta omasta pääomasta.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän ja Karelia ammattikorkeakoulu Oy:n yksikköhintarahoituksen mukainen valtionosuus on yhdistelty konsernituloslaskelmassa riville Valtionosuudet vastaamaan emon tuloslaskelman laatimisperiaatteita. Kuntayhtymien tase- ja liitetiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä peruspääomaosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaikkien konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Kaikkien osakkuusyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Osakkuusyhtymien yhdistelyssä ei ole huomioitu poistojen oikaisua eikä poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksia.

Konsernitilinpäätöksessä avaavaan taseeseen on tehty korjauksia. Toinen korjaus kohdistui maa- ja vesialueiden kirjauksiin ja toinen laskennalliseen verovelkaan. Nämä oikaisut ovat tuoneet epäjatkuvuutta. Oikaisut on tehty vuoden 2020 kirjanpitoon. Vuoden 2019 vertailutiedot on korjattu oikeaksi ja eroavat siksi vuoden 2019 tilinpäätösasiakirjassa olevista luvuista.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu tytäryhteisöjen taseiden mukaisista oikaistuista omista pääomista.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Olennaiset pysyvien vastaavien kaupoista syntyneet konsernin sisäiset katteet on eliminoitu. Liittymismaksuja ei ole eliminoitu, koska liittymismaksuista ei ole kattavia luetteloita. Aiempina vuosina rakennettujen kiinteistöjen liittymismaksut sisältyvät kiinteistöjen hankintakintaan, niitä ei ole kirjattu eikä luetteloitu erikseen.

Konsernitilinpäätökseen yhdistettyjen yhteisöjen kaupungille maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Poistosuunnitelma on päivitetty kv. 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201. Taseeseen aiemmin akti-voidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka.

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut aineettomat oikeudet	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot*	3 vuotta	tasapoisto
Vuokrahuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Osakehuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset		
Asuinrakennukset		
Asuinrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset		
Muut rakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tilapäiset rakennelmat	Käyttöaika	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, muut väylät, liikennelaitteet, sillat	15%	menojäännösp.
Puistot, urheilu- ja virkistysalueet	15%	menojäännösp.
Vedenjakeluverkko	8%	menojäännösp.
Viemäriverkko	8%	menojäännösp.
Hulevesiviemäriverkko	8%	menojäännösp.
Sähköjohdot ja ulkovalaistus	15%	menojäännösp.
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	20%	menojäännösp.
Kiinteistöjen välinen tietoliikenneverkko	20%	menojäännösp.
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10%	menojäännösp.
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20%	menojäännösp.
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Autot	30%	menojäännösp.
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25%	menojäännösp.
Muut koneet ja laitteet		
Laitoskoneet ja laitteet	30 %	menojäännösp.
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30%	menojäännösp.
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30%	menojäännösp.
Tietokonelaitteet		
Atk-laitteet	40%	menojäännösp.
Viestintälaitteet		
Televiestintä-, audio-, video- ja muut ICT-laitteet	30%	menojäännösp.
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	20%	menojäännösp.
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen	
Taide- ja arvoesineet	Ei poistoa	
Muut hyödykkeet	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Ennakkomaksu	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat (pysyvät vastaavat)	Ei poistoa	
Pysyvät vastaavat arvopaperit ja muut		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

* KV 18.6.2012 § 92 vt 6 parantaminen Joensuun kohdalla välillä Reijola-Repokallio –hankkeen kaupungin taseeseen kirjattavien muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikana käytetään 20 vuotta

8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Kaupunginvaltuusto	0,00	272 476,60	0,00	272 476,60
Kaupunginhallitus	288 012 773,84	290 921 958,32	24 425 364,63	25 721 062,42
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	16 234 570,09	19 438 057,12	6 510 405,91	6 054 003,07
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	6 798 788,91	8 148 086,69	5 230 030,97	6 511 688,19
Kaupunkirakennelautakunta	25 823 838,70	26 042 664,80	17 386 113,53	17 428 627,33
Jns alueellinen jätelautakunta	191 554,26	176 678,47	191 554,26	176 678,47
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 283 073,32	1 289 973,23	1 318 726,49	1 330 251,59
Joensuun Vesi -liikelaitos	13 849 816,25	13 389 233,42	15 812 655,96	15 528 523,23
Toimintatuotot yhteensä	<u>352 194 415,37</u>	<u>359 679 128,65</u>	<u>70 874 851,75</u>	<u>73 023 310,90</u>

Liitetieto 7) Verotulojen erittely

Verotulojen erittely kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon on esitetty tuloslaskelmassa luvussa 7.

Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	138 102 857,00	147 491 951,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	41 043 787,00	39 680 060,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-1 886 913,00	-2 220 577,00
Verotulomenetysten korvaus	<u>35 164 260,00</u>	
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	<u>171 380 204,00</u>	<u>145 271 374,00</u>

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	262 613 396,11	248 954 690,63
Muiden palvelujen ostot	<u>55 597 713,85</u>	<u>61 464 146,28</u>
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	<u>318 211 109,96</u>	<u>310 418 836,91</u>

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

	Kunta	
	2020	2019
Joensuun Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	3 662,52	7 210,26
Keskustan Joensuun valtuustoryhmä	4 670,07	6 097,00
Kokoomuksen Joensuun valtuustoryhmä	4 524,56	4 290,78
Joensuun Perussuomalaiset valtuustoryhmä	1 695,74	2 540,00
Joensuun Vihreiden valtuustoryhmä	4 572,00	3 444,57
Joensuun Vasemmiston valtuustoryhmä	2 793,75	2 685,08
Joensuun KD-valtuustoryhmä	0,00	372,00
Liike Nyt Joensuun valtuustoryhmä	<u>169,00</u>	<u>0,00</u>
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	<u>22 087,64</u>	<u>26 639,69</u>

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Esitetty luvussa 8.1

Liitetieto 12) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuuvaraus 1.1	62 811,74	68 785,27		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	6 045,25	5 973,50		
Eläkevastuuvaraus 31.12.	56 766,49	62 811,74		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	3 797 353,84	5 132 948,43		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	324 205,18	1 335 594,59		
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	3 473 148,66	3 797 353,84		
Muut vastuuvaukset 1.1.	8 702 961,00	5 979 626,90	2 150 000,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	627 750,00	2 750 000,00	5 320 000,00	2 150 000,00
Vähennykset tilikaudella	371 893,68	26 665,90	0,00	0,00
Muut vastuuvaukset 31.12.	8 958 817,32	8 702 961,00	7 470 000,00	2 150 000,00

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	2 267 936,37	4 324 217,33	2 241 248,45	4 161 669,25
Rakennusten luovutusvoitot	1 392 825,23	450 190,76	0,00	165 000,00
Osakkeiden/kuntayhtymäosuuksien luovutusvoitot	744 757,31	0,00	941 670,00	385 610,35
Muut luovutusvoitot	297 635,73	302 075,07	150 886,22	70 166,28
Luovutusvoitot yhteensä	<u>4 703 154,64</u>	<u>5 076 483,16</u>	<u>3 333 804,67</u>	<u>4 782 445,88</u>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	14 206,06	521,05	12 624,92	521,05
Rakennusten luovutustappiot		0,00	0,00	0,00
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	45 120,29
Muut luovutustappiot	1 579,80	64 523,59	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	<u>15 785,86</u>	<u>65 044,64</u>	<u>12 624,92</u>	<u>45 641,34</u>

Liitetieto 14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei ole

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä	950 946,90	983 995,26
	<u>950 946,90</u>	<u>983 995,26</u>

Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	2 724 347,91	-3 167 326,83
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>2 724 347,91</u>	<u>-3 167 326,83</u>

8.3 Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ole

Liitetieto 18) Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	712 890,31	713 926,89		
Arvonkorotukset	0,00	0,00		
Arvonkorotuksen purku	924,86	1 036,58		
Arvo 31.12.	711 965,45	712 890,31		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Arvo 1.1.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Arvo 31.12.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Rakennukset				
Arvo 1.1.	1 393 828,18	1 454 905,24		
Arvonkorotuksen muutos	-5 223,48	-61 077,06		
Arvo 31.12.	1 388 604,70	1 393 828,18		
Sijoitukset/Osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	469 469,95	469 044,22	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	425,73	0,00	0,00
Arvo 31.12.	469 469,95	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	<u>6 833 604,04</u>	<u>6 839 752,38</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>

Taidemuseon lahjoituksena saamat kokoelmat on otettu taseeseen tilinavauksessa 1.1.1997 museon asiantuntijan laatiman laskelman perusteella. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Muut aineelliset hyödykkeet"

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on kirjannut lisää peruspääomaa tilinpäätöksessään 31.12.1998. Kaupungin osuus peruspääoman lisäyksestä esitetään arvonkorotuksena. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Sijoitukset / osakkeet ja osuudet".

Taseen vastattavissa sisältyvät kohtaan 'Arvonkorotusrahasto'.

Toimintaperiaatteena on pääsääntöisesti pidättäytyä arvonkorotusten kirjaamisesta.

Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Liitetieto 19)	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet			Muut aineell. hyödykkeet	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet kesk.er.hankinnat Ennakkomaksut	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto			
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	2 063 441,83	69 788 904,88	182 407 276,16	147 984 069,73	4 808 958,61	5 806 252,15	15 132 439,35	427 991 342,71
Lisäykset tilikauden aikana	313 254,90	671 884,01	515 648,03	10 013 108,31	21 462 287,57	1 066 239,64	0,00	9 690 932,29	43 733 354,75
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-48 036,34	-1 068 129,96	0,00	0,00	0,00	-1 116 166,30
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-91 200,52	0,00	0,00	-117 667,39	0,00	0,00	-208 867,91
Siirrot erien välillä	0,00	391 341,53	0,00	9 939 486,06	1 480 009,66	2 793 700,27	0,00	-14 604 537,52	0,00
Tilikauden poisto	-52 501,18	-819 103,66	0,00	-12 084 237,38	-18 963 137,77	-2 371 951,08	0,00	0,00	-34 290 931,07
Arvonlenn. ja niiden palautukset	0,00	0,00	-1 008,20	-5 062 701,69	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 063 709,89
Poistamaton hankintameno 31.12.	260 753,72	2 307 563,71	70 212 344,19	185 164 895,12	150 895 099,23	6 179 280,05	5 806 252,15	10 218 834,12	431 045 022,29
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	260 753,72	2 307 563,71	70 212 344,19	185 164 895,12	150 895 099,23	6 179 280,05	5 806 252,15	10 218 834,12	431 045 022,29

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Liitetieto 19)

	Osakkeet ja osuudet		Kunta- yhtymä- osuudet	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt		Muut osakkeet ja osuudet	Vaihtovelka- kirjalaina- saamiset	Pääoma- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Sijoitukset yhteensä
								sis.kuntayhtymät	
Hankintameno 1.1.	39 702 101,25	8 203 954,01	19 713 516,89	3 323 796,21	0,00	4 257 080,02	17 273 613,05	1 553 773,90	94 027 835,33
Lisäykset tilikauden aikana	818 380,00	0,00	0,00	235 500,00	0,00	0,00	128 628,00	57 559,40	1 240 067,40
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-58 330,00	0,00	0,00	-18 000,00	0,00	-545 454,56	-1 294 434,29	-221 155,00	-2 137 373,85
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	40 462 151,25	8 203 954,01	19 713 516,89	3 541 296,21	0,00	3 711 625,46	16 107 806,76	1 390 178,30	93 130 528,88
Arvonlennukset tilikaudella	-55 542,26	0,00	0,00	-16 082,66	0,00	0,00	0,00	0,00	-71 624,92
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	40 406 608,99	8 203 954,01	19 713 516,89	3 525 213,55	0,00	3 711 625,46	16 107 806,76	1 390 178,30	93 058 903,96

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus, €		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	0167924-6	100,00	100,00	601 097,32	188 495,69	30 127,73
Jns Kodit Oy	0168143-4	100,00	100,00	13 259 892,43	153 260 193,09	-626 710,23
* Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	2264168-5	0,00	63,83	370 729,10	652,60	-26 853,10
Jns Pysäköinti Oy	0347890-7	67,00	82,02	7 781 139,12	1 509 451,02	3 445,01
**Joensuun Niskaparkki Oy	2889476-3	0,0	58,84	3 713 808,96	76 811,32	-263 977,06
Saimaan Satamat Oy	2473936-0	100,00	100,00	565 316,51	86 272,38	66 543,91
***Jns Satamarakennus Oy	0656596-9	0,00	54,86	239 397,63	5 282,73	2 316,09
Puhas Oy	1067047-0	68,50	68,50	6 936 569,53	766 082,08	392 591,78
Business Joensuu Oy	2921270-1	90,74	90,74	15 940 690,89	20 554 737,83	1 057 364,90
****Joensuun Startup Kehitys Oy	2924512-4	90,74	90,74	21 408,32	13 198,33	19 501,89
*****Startup -Rahasto Joensuu Ky	3093233-5	90,74	90,74	394 750,73	22 498,55	-61 062,44
Jns Yrityskiinteistöt Oy	0168064-2	100,00	100,00	9 578 767,38	14 241 934,93	-682 543,96
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	0659780-5	55,85	55,85	259 990,42	681,98	3,71
Opisk. asunnot Oy Jns Elli	0167853-4	100,00	100,00	478 921,90	105 116 243,15	1 232,40
Senioripiha Oy	2213633-9	100,00	100,00	114 073,49	0,00	-2 512,85
Ki Oy Uimaharjunhaka	01675333-3	100,00	100,00	63 271,24	521 764,17	-334,55
As Oy Enon Tuuliharju	2056674-9	42,43	79,29	1 035 157,38	3 769,22	-2 568,74
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	1728549-5S	55,79	55,79	296 426,64	37 854,52	31 383,56
Ki Oy Enon Jäähalli	1027359-8	50,61	50,61	14 894,97	11 109,65	-6 915,28
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	2454377-1	100,00	100,00	9 880 804,49	5 625 591,79	2 371 673,97
*Jns Kodit Oy:n tytäryhteisö						
** Jns Pysäköinti Oy:n tytäryhteisö						
*** Saimaan Satamat Oy:n tytäryhteisö						
**** Business Joensuu Oy:n tytäryhteisö						
***** Ky, jonka vastuunalainen yhtiömies on Joensuun Startup Kehitys Oy						
Kuntayhtymät						
P-K:n koulutus ky	0212371-7	55,50	55,50	46 442 995,47	6 058 080,26	1 944 039,44
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	0927140-5	43,45	43,45	690 052,04	387 614,22	53 300,58
P-K:n sosiaali- ja terv.palv.ky	2732095-2	43,57	43,57	9 246 824,79	121 355 674,10	-1 859 197,73
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Juhannusmorsian	0832811-5	39,04	39,04	241 640,63	468,39	0,00
As Oy Suvituuli	0590346-0	37,22	37,22	608 545,22	26 587,69	13 350,61
As Oy Pikku-Ukko	0656600-5	23,14	23,14	177 863,48	893,50	60,42
Jns Kuivakenkä Oy	1613789-6	38,55	38,55	387 696,76	36 120,51	-27 452,15
Jns Rantaparkki Oy	2139023-9	30,07	30,07	860 934,53	2 973,41	-1 429,52
Jns Ravirata Oy	0365190-9	24,82	24,82	322 653,45	36 097,24	6 927,58
Kiint Oy P-K:n Maakuntatalo	0568790-5	38,53	38,53	4 363 109,85	302 219,53	-149 682,89
Kiint Oy Torisuvanto	0238434-3	28,37	28,37	587 573,79	54 862,98	-2 621,06
Kiint Oy Enon Kauppakeskus	0664620-8	29,38	29,38	135 178,84	1 189,34	704,36
Polkka - P-K:n tukipalvelut Oy	2775939-1	40,00	40,00	1 007 889,15	1 812 493,31	5 406,80
Visit Karelia Oy	0932125-7	45,40	45,40	137 830,04	37 215,52	-4 022,13

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	7 535 309,60	7 283 981,33	1 991 742,53	1 867 168,11
Muut maa- ja vesialueet	82 072 022,62	81 804 000,70	68 220 601,66	67 921 736,77
Yhteensä	89 607 332,22	89 087 982,03	70 212 344,19	69 788 904,88

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	302 600,40	0,00	235 118,72
Lainasaamiset	0,00	1 294 506,25	0,00	1 171 583,59
Muut saamiset	0,00	17 506,73	0,00	541,38
Siirtosaamiset	0,00	15 251,64	0,00	20 761,13
Yhteensä	0,00	1 629 865,02	0,00	1 428 004,82
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	746 552,55	0,00	522 754,38
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	746 552,55	0,00	522 754,38
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	224 337,33	0,00	19 017,57
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	262 483,15	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	486 820,48	0,00	19 017,57
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	6 566 546,42	0,00	6 886 984,47
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	2 700 000,00	1 843 504,75	3 400 000,00	562 838,85
Siirtosaamiset	0,00	4 348 118,46	0,00	5 257 510,07
Yhteensä	2 700 000,00	12 758 169,63	3 400 000,00	12 707 333,39
Saamiset yhteensä	2 700 000,00	15 621 407,68	3 400 000,00	14 677 110,16

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Siirtyvät korot	269,10	21 718,39	15 520,74	21 599,48
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	824 738,58	1 354 132,42	336 687,62	435 478,51
EU-tuet ja -avustukset	4 315 831,28	3 466 921,00	1 944 746,14	1 158 246,22
Vaana-yksityisen päivähoiton palvelusetelit	11 632 469,37	1 891 901,76	769 283,04	1 891 901,76
Muut siirtosaamiset	4 654 554,95	8 334 270,33	1 297 132,56	1 771 045,23
Siirtosaamiset yhteensä	21 427 863,28	15 068 943,90	4 363 370,10	5 278 271,20

8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	Konserni 2020	2019	Kunta 2020	2019
Peruspääoma 1.1.	223 036 735,88	223 036 735,88	223 036 735,88	223 036 735,88
Peruspääoma 31.12.	223 036 735,88	223 036 735,88	223 036 735,88	223 036 735,88
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.				
Lisäys	21 783,77	21 783,77		
Vähennys				
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	21 783,77	21 783,77		
Arvonkorotusraho 1.1.	6 839 752,38	6 901 439,59	4 733 033,89	4 733 033,89
Vähennys	-6 148,34	-61 687,21	0,00	0,00
Arvonkorotusraho 31.12.	6 833 604,04	6 839 752,38	4 733 033,89	4 733 033,89
Muut omat rahastot 1.1.	76 573 158,42	78 655 566,18	60 557 305,99	60 560 805,99
Lisäys	114 427,22	2 394 931,17	0,00	0,00
Vähennys	-374 684,06	-4 477 338,93	-3 000,00	-3 500,00
Muut omat rahastot 31.12.	76 312 901,58	76 573 158,42	60 554 305,99	60 557 305,99
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	50 031 030,43	61 624 080,00	26 155 816,70	29 195 568,06
Edellisten tilikausien oikaisu	1 458 546,39	-984 800,01		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	51 489 576,82	60 639 279,99	26 155 816,70	29 195 568,06
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	16 643 295,32	-10 608 249,56	4 489 458,07	-3 039 751,36
Oma pääoma yhteensä	374 337 897,41	356 502 460,88	318 969 350,53	314 482 892,46

Kunnan kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	Kunta 2020	2019
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	26 155 816,70	29 195 568,06
Tilikauden yli-/alijäämä	4 489 458,07	-3 039 751,36
Muut omat rahastot 31.12.	60 554 305,99	60 557 305,99
Investointivaraukset	11 557 000,00	1 024 302,85
Kertynyt poistoero	29 850 163,01	32 574 510,92
Yhteensä	132 606 743,77	120 311 936,46

Investointivaraukset

	Kunta 2020
Investointivaraukset 1.1.2020	1 024 302,85
Lisäys 2020	
Ratapihan melusuojaus, Jns kaupunki	2 930 000,00
Koulukadun kehittäminen, Jns kaupunki	2 320 000,00
Sirkkalan liikuntakeskus, Tilakeskus	3 307 000,00
Niinivaaran ylavesisäiliö, Jns Vesi	3 000 000,00
	11 557 000,00
Vähennys 2020	
Asemanseutu, Jns kaupunki	-879 302,85
Kerolan alkaloitilaitoksen laajennus ja saneeraus, Jns Vesi	-145 000,00
	-1 024 302,85
Investointivaraukset 31.12.2020	11 557 000,00

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	29 850 163,01	32 574 510,92
Poistoero yhteensä	<u>29 850 163,01</u>	<u>32 574 510,92</u>

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat

Tarkoitetaan velkoja, jotka erääntyvät 1.1.2026 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	71 695 132,11	81 807 655,17
	<u>71 695 132,11</u>	<u>81 807 655,17</u>

Liitetieto 28) Joukkovelkakirjalainat

	Kunta	
	2020	2019
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0,00	3 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	<u>0,00</u>	<u>3 000 000,00</u>

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus	56 766,49	62 811,74	0,00	0,00
Potilasvakuutusvaraus	3 500 898,66	3 825 320,52	0,00	0,00
Muut	8 931 067,32	8 674 994,32	7 470 000,00	2 150 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	<u>12 488 732,47</u>	<u>12 563 126,58</u>	<u>7 470 000,00</u>	<u>2 150 000,00</u>

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	76 126,87	0,00	125 444,76
Muut velat	0,00	0,00	0,00	179 417,00
Siirtovelat	0,00	4 775,09	0,00	6 328,83
Yhteensä	0,00	80 901,96	0,00	311 190,59
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	136 441,43	0,00	615 878,77
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	536 832,00	0,00	570 884,29
Yhteensä	0,00	673 273,43	0,00	1 186 763,06
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	15 277,25	0,00	134 945,74
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	15 277,25	0,00	134 945,74
Velat muille				
Saadut ennakot	2 700 000,00	473 100,57	0,00	359 817,12
Ostovelat	0,00	9 848 536,19	0,00	8 772 265,81
Muut velat	3 482 612,49	1 762 997,85	822 160,49	1 861 990,25
Siirtovelat	0,00	19 407 373,55	14 656,86	17 743 514,78
Yhteensä	6 182 612,49	31 492 008,16	836 817,35	28 737 587,96
Vieras pääoma yhteensä	6 182 612,49	32 261 460,80	836 817,35	30 370 487,35

Liitetieto 31) Sekkitililimiitti

	Kunta	
	2020	2019
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	3 000 000,00	3 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	3 000 000,00	3 000 000,00

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	3 486 509,13	822 160,49	3 482 612,49	822 160,49
Muut velat	11 913 835,83	11 769 070,63	1 762 997,85	2 041 407,25
Muut velat yhteensä	15 400 344,96	12 591 231,12	5 245 610,34	2 863 567,74

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut menojäämät	0,00	14 656,86	0,00	14 656,86
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	4 350 348,91	686 072,09	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan/muiden palkkojen ja henkilösivukulujen	38 076 717,48	39 348 558,44	10 145 873,89	10 511 633,88
jaksotukset				
Korkojaksotukset	832 100,69	991 746,11	228 315,58	284 993,47
Muut menojäämät	16 394 998,84	14 333 265,84	9 574 791,17	7 524 100,55
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>59 654 165,92</u>	<u>55 359 642,48</u>	<u>19 948 980,64</u>	<u>18 320 727,90</u>
Siirtovelat yhteensä	<u>59 654 165,92</u>	<u>55 374 299,34</u>	<u>19 948 980,64</u>	<u>18 335 384,76</u>

8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	78 294 633,54	63 164 810,97		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	109 033 006,85	89 567 417,13		
Lainat julkisyhteisöiltä	24 187 590,42	26 193 793,32		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	124 515 218,90	124 515 218,91		
Lainat muilta luotonantajilta		0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	<u>233 548 225,75</u>	<u>214 082 636,04</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Liitetiedot 35-37) Vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 250 000,00	1 250 000,00		
Pantatut arvopaperit		0,00		
Yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Vakuudet yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto 38) Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut*	130 241 769,46	109 053 163,45	113 970 081,11	101 384 432,21
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	4 771 861,74	1 682 608,00	1 664 075,35	349 059,90
Maa-alueiden vuokravastuut	746 635,41	148 701,91	0,00	126 247,50
Muut vuokravastuut	3 827 127,89	4 117 652,59	3 819 707,60	4 106 985,04
Vuokravastuut yhteensä	139 587 394,50	115 002 125,95	119 453 864,06	105 966 724,65
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	25 527 192,09	10 764 862,76	11 811 592,45	10 022 039,16
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	15 648 168,72	15 648 168,72	15 648 168,72	15 648 168,72

* Sisältää kiinteistöleasing sopimuksiin sisältyvän jäännösarvovastuun. Sopimusten mukaan kaupungilla on oikeus ostaa kohde vuokrasopimuksen päättyessä tai mikäli kaupunki ei käytä osto-oikeutta, kaupungilla on velvollisuus osoittaa kohteelle ostaja. Vastuu jäännösarvosta esitetty lunastusvelvoitteiden kohdassa.

Liitetieto 39-40) Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta*)				
Alkuperäinen pääoma	254 509 410,59	253 554 682,82	239 595 817,44	239 005 493,59
Jäljellä oleva pääoma	176 538 393,50	187 295 644,28	165 381 009,76	175 555 511,10
Takaukset muiden puolesta*)				
Alkuperäinen pääoma	2 456 790,82	2 456 790,82	2 444 600,00	2 444 600,00
Jäljellä oleva pääoma	2 232 057,89	2 281 242,71	2 219 867,07	2 269 051,89

*) v. 2019 luku korjattu P-K:n sosiaali- ja terveyspalvelujen ky:n konserniin kuuluvien yhteisöjen ja muiden puolesta -erien välillä

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			Kunta	
			2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			512 637 045,00	460 859 571,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12			319 420,00	303 215,00

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
Järjestelyjen tarkoitus	2020	2019	2020	2019
Sopimusvastuut				
Maankäyttösop. aiheutuvat veloitteet	978 000,00	1 358 000,00	978 000,00	1 358 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	250 000,00	630 000,00	250 000,00	630 000,00
Sitoumukset avustukseen	418 202,47	3 834 462,85	418 202,47	448 408,85
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	181 800,00	3 496 054,00	181 800,00	110 000,00
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset*	45 653 472,77	36 465 512,88	44 833 404,23	34 741 126,60
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	11 908 333,96	11 356 033,92	11 433 825,03	10 610 646,99
Sopimusvastuut yhteensä	47 049 675,24	41 657 975,73	46 229 606,70	36 547 535,45
Arvonlisäveron palautusvastuu	12 175 605,35	8 036 532,06	339 527,78	388 766,40
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0,00	2 980 146,39	0,00	2 980 146,39
Muut vastuut	0,00	4 595,33	0,00	0,00

* sisältää tilinpäätösvouden jälkeen voimaantulevien tilavuokrasopimusten mukaisen vuokravastuun

	Konserni		Kunta	
Järjestelyjen tarkoitus	2020	2019	2020	2019

Tytäryritysten koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus, jolla vaihtuvakorkoisen lainan korko on muutettu kiinteäksi. Sopimuksen jatko-osa astui voimaan 21.11.2017 ja se on voimassa 5 vuotta.

Nimellisarvo	6 264 000,00	6 438 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-363 674,00	-523 285,00

Koronvaihtosopimus, jolla vaihtuvakorkoisten lainojen korko on muutettu kiinteäksi. Sopimusta jatkettu vuonna 2016 vuoteen 2021 asti.

Nimellisarvo	180 000,00	540 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-3 172,00	-18 370,00

Sopimus oli tehty vaihtuvakorkoisten velkojen aiheuttamalta korkojen rahavirtariskiltä sekä vuokratuottoihin liittyvältä inflaatoriskiltä suojautumiseksi. Sopimukseen liittyy inflaatio suoja. Sopimus astui voimaan 28.6.2010 ja päättyi 30.6.2020.

Nimellisarvo	8 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-174 836,00

Kuntayhtymien koronvaihtosopimukset*

Koronvaihtosopimuksia, joilla on on suojattu lainasalkkuun liittyvää korkoriskiä.

Nimellisarvo	29 191 900,00	68 861 812,31
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-7 704 862,91	-4 824 510,75

Kuntayhtymien koronvaihtosopimusten osalta nimellisarvosta ja käyvästä arvosta ilmoitettu kaupungin omistussuutta vastaava osuus, johdannaisopimusten nimellisarvosta eliminoitu ns. peilikavasopimukset

8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä toimielimittäin 31.12.2020

	Kunta	
	2020	2019
Kaupunginhallitus*	177	271
Kasvatus- ja koulutuslautakunta**	1697	1657
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	489	521
Kaupunkirakennelautakunta	188	69
Jns alueellinen jätelautakunta	3	3
Rakennus- ja ympäristölautakunta	22	24
Teknisten palvelujen johtokunta***	0	139
Joensuun Vesi -liikelaitos	48	51
Yhteensä	2 624	2 735

*Kaikki työllisyystoimin palkatut työntekijät ovat kaupunginhallituksen alla.

** Kasvatus- ja koulutuslautakunnan yhteislukuihin sisältyy hyvinvoinnin hallintohenkilöstö.

*** Teknisten palvelujen johtokunta lakkasi ja henkilöstö siirtyi pääosin kaupunkirakennelautakunnan sekä Tilakeskuksen alaisuuteen.

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

	Kunta	
	2020	2019
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	79 815 923,48	84 838 062,21
Henkilöstökorvaukset ja muut henk.menojen korj.erät	-871 105,90	-964 865,07
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	18 240 973,48	19 066 414,89
Muut henkilösivukulut	2 450 028,45	2 793 084,74
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	99 635 819,51	105 732 696,77
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	195 984,25	157 309,04
Henkilöstökulut yhteensä	99 831 803,76	105 890 005,81

Liitetieto 44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2020	2019
Joensuun Keskustan kunnallisjärjestö	14 426,00	19 653,00
Kokoomuksen Joensuun kunnallisjärjestö	12 098,50	17 866,50
SDP:n Joensuun kunnallisjärjestö	18 204,09	23 559,00
Joensuun vasemmistoliiton kaupunkijärjestö	5 946,50	7 531,50
Joensuun Vihreät ry	10 821,50	13 690,85
Suomen Kristillisdemokraattinen puolue	1 102,50	1 390,00
Keskustan P-K:n piiri	0,00	46,00
Joensuun perussuomalaisten paikallisjärjestö	2 586,50	3 142,50
Pohjois-Karjalan Kokoomus	0,00	60,00
Savo-Karjalan Vihreät	0,00	52,00
Liike Nyt	138,50	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	65 324,09	86 991,35

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot		
KPMG Julkishallinnon Palvelut	28 091,35	27 191,22
Tilintarkastajan lausunnot		
KPMG Julkishallinnon Palvelut	11 580,64	14 660,00
Muut palkkiot		
KPMG Julkishallinnon Palvelut	880,00	0,00
Palkkiot yhteensä	<u>40 551,99</u>	<u>41 851,22</u>

Liitetieto 46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamalleen Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy:lle 150 000 euron avustuksen.

Kaupunginjohtajan kanssa on 30.10.2010 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen päättyessä.

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamilleen Joensuun Kodit Oy:lle ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellille sekä 90,74 % omistamalleen Business Joensuu Oy:lle pääoma-, kolmassija- sekä osakaslainoja, joissa lainojen takaisinmaksua on sidottu rahalaitoslainojen/valtion lainojen takaisin maksuun tai yhtiön tilikauden tulokseen.

Kaupunki on ostanut vuoden 2020 aikana määräälan Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elliltä. Ostettu määräala on asemakaavan mukaista katualuetta.

Kaupungin ja intressitahojen välisten liiketoimien tarkastusten perusteella ei ole havaittu olennaisia liiketoimia, joita ei olisi toteutettu tavanomaisin kaupallisoin ehdoin.

9 Erillistilinpäätökset

9.1 Liikelaitosten erillistilinpäätökset

Joensuun Vesi -liikelaitos

Tilinpäätös 2020

Joensuun Vesi -liikelaitos

Joensuun Veden tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Huleveden viemärointi ei kuulu lain mukaan vesihuollon käsitteeseen, vaan se on määritelty erikseen. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemärissä ja käsittelyä. Hulevesien hallinnan järjestäminen kokonaisuudessaan kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnalle, mutta kunta voi kuitenkin vesihuoltolain mukaan päättää vesihuoltolaitoksen kanssa neuvoteltuaan, että laitos huolehtii huleveden viemäroinnistä.

Joensuun Vesi huolehtii hulevesien ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamisen viemäreissään kaupunkirakenneyksikön kanssa sovitun mukaisesti ja on perinyt tältä osin korvausta kaupunkirakenneyksiköltä vuoden 2016 alusta lukien. Kirjanpidossa hulevedet on eriytetty 1.1.2015 alkaen.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Laitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimi 29.2.2020 saakka teknisten palvelujen johtokunta, jonka jälkeen toiminta on jatkunut Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana.

Laitoksen arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuosi 2020 oli Joensuun Veden 93. toimintavuosi. Liikelaitoksena Joensuun Vesi on toiminut vuodesta 1997 alkaen ja vuodesta 2009 alkaen kuntalain mukaisena kunnallisena liikelaitoksena.

Veden laadun pysyttäminen hyvänä

Veden laadun pysyttäminen hyvänä oli edelleen tärkein toiminnan tavoite. Talousvesi täytti sille asetetut laatuvaatimukset.

Veden tuotannon toiminnan tehostamiseksi ja säiliötilavuuden lisäämiseksi Kerolan alkalointilaitoksella vuonna 2018 aloitetun ja vuonna 2019 valmistuneen laajennusosan jälkeen rakentamista jatkettiin vanhan osan saneerauksella, joka valmistui toimintavuoden kesällä. Lisäksi Kerolan alkalointilaitoksen aurinkosähkövoimala valmistui vuoden lopussa. Hammaslahden vesitornin korvaavan alavesisäiliön rakentaminen saatiin pääosin valmiiksi ja rakentaminen jatkuu viimeistelyllä sekä vanhan vesitornin purkamisella vuonna 2021. Niinivaaran uuden vesitornin suunnittelu aloitettiin ja rakentaminen ajoittuu vuosille 2022–24.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli kokonaisuudessaan hyvä. Ensimmäisellä ja toisella tarkkailujaksolla lähtevän jäteveden keskimääräinen BHK7-pitoisuus ylitti lievästi ympäristöluvan

pitoisuusvaatimuksen. Muilta osin puhdistustulos täytti kaikki Itä-Suomen ympäristölupaviraston asettamat vaatimukset. Lisäksi kaikki valtioneuvoston yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) mukaiset vaatimukset täyttyivät. Vuoden 2020 aikana puhdistamon biologinen osa ohitettiin mitoitusvirtaaman ylittävältä osalta kaikkiaan 77 kertaa. Ohitetun, esiselkeytetyn jäteveden määrä oli yhteensä 14145 m³ ja se johdettiin kemiallisen käsittelyn kautta jälkiselkeytykseen. Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla ei ole ollut jätevesien ohijuoksutuksia eikä yhteisviemäröintisopimuksen piiriin kuuluvien Kontiolahden, Liperin ja Polvijärven kuntien alueella ollut ylivuotoja. Joensuun alueella oli yksi ylivuoto toukokuussa, kun Hammaslahden tasausaltaan tulokaivosta valui maastoon 630 m³ jätevettä. Joulukuussa Sortavalankadulla rikkoutui paineviemäriputki ja maastoon valui 20 m³ jätevettä.

Enon jätevedenpuhdistamolla puhdistustulos täytti ympäristöluvan vaatimukset kaikilta muilta osin paitsi kokonaisfosforin puhdistustehon osalta, joka jäi ensimmäisellä puolivuosisyksellä hieman vaatimustasoa heikommaksi. Kaikki valtioneuvoston yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) mukaiset vaatimukset täyttyivät. Tuupovaaran jätevedenpuhdistamon puhdistustulos täytti kertomusvuonna kaikki ympäristöluvan mukaiset vaatimukset molemmilla laskentajaksoilla. Kummallakaan puhdistamolla ei ollut ohijuoksutuksia.

Toimintavarmuuden säilyttäminen ja parantaminen

Talousveden toimintavarmuuden osalta onnistuttiin tarkasteltaessa koko laitoksen toiminta-alueita. Vesijohtovuotoja sattui kymmenkunta eri puolilla kaupunkia, vaikutukseltaan laajimpana Karsikon kaupunginosassa keväällä sattunut runkovesijohdon rikkoonutuminen. Korjaustöiden aikaiset vedenjakelukatkokset pystyttiin pääsääntöisesti tiedottamaan asiakkaille etukäteen. Ennakoon tiedossa olleet verkoston liitostyöt pyrittiin tekemään mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavina. Vuoden aikana sattui muutamia jätevesiviemäreiden putkirikkoja.

Erolanniemen vedenottamolle hankittiin neljä kaivotaloa, joiden toteutus ajoittui loppuvuoteen. Rukaveden (välillä Huosiolampi-Uimaharju) sekä Pielisjoen (Sirkkalan kohdalla) vesijohtojen vesistöalitus-ten suunnittelutyö aloitettiin rakentamisen siirtyessä vuoteen 2021 lupaprosessin viivästymisen takia. Lisäksi aloitettiin Pielisjoen vesijohdon vesistöalituksen suunnittelu välillä Karsikko-Mutala. Paavonlammen vedenottoluvan mahdolliseen suurentamiseen liittyen vuoden kestänyt koepumppaus lopetettiin heinäkuussa ja vaikutusten perusteella haettiin määräaikaisten vedenottoluvan muuttamista toistaiseksi voimassa olevaksi vuoden lopussa. Ahvenisen alkalointilaitoksen sekä Enon vesitornin julkisivun saneerauksen ja Hammaslahden junaradan vesijohtotalituksen suunnittelutyöt aloitettiin. Valvomoympäristön uudistamiseen liittyen valvomotilojen saneeraus saatiin valmiiksi, jonka jälkeen toteutettiin järjestelmien muutostöitä niiden jatkuessa myös vuonna 2021.

Yhdyskuntatekniikan kanssa yhteisen työohjelman puitteissa rakennettiin uusia kohteita Karhunmäessä ja Multimäessä. Lisäksi peruskorjattiin Kauppakatua välillä Malmikatu-Papinkatu ja Rantatietä Niittyalahdenrannassa sekä rakennettiin vesihuoltoa kaupungin kiertoliittymähankkeiden yhteydessä Peltolan-, Silta- ja Länsikadulla. Verkostosaneerausohjelman laatiminen jatkui niin, että tulevien vuosien rakennuskohteita voitiin aikatauluttaa. Verkostosaneerausohjelman kohteista toteutettiin Uimaharjun Ukkolanraitin jätevesilinjan ja Kiihtelysvaaran jäteveden siirtolinjan (välillä Repokallio-liksenjoki) saneeraus. Lisäksi saneerattiin Uimaharjun jäteveden siirtopumppaamo sekä Pohjolankadun ja Sariiolankadun jätevedenpumppaamo.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkui rakennusten ulko- ja sisäpuolten saneeraus. Lisäksi mm. viime vuonna lopetettuun termiseen kuivaukseen liittyen toteutettiin kuivaimen purkutyöt ja puhdistamolle hankittiin lietteen tiivistyslinko, jonka asennustyöt jatkuvat kuluvana vuonna.

Pitkän toimitusajan takia toimintavuodelle kalustoon hankittavaksi suunniteltu kevytkuorma-auto vedentuotannon tarpeisiin siirtyy hankittavaksi vuodelle 2021.

Kuntien välinen yhteistyö ja toimenpiteet vesiosuuskuntien yhdistämiseksi Joensuun Veteen

Jätevesien keskitetty käsittely Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkui sopimusten mukaisesti Kontiolahden, Liperin ja Polvijärven kuntien kanssa.

Mulonniemen sekä Iksenvaara-Ketunpesät vesiosuuskunta liittyi Joensuun Veteen vuoden alussa ja Pyhäselän vesiosuuskunta 1.4.2020. Yhdistymiseen liittyvät toimenpiteet jatkuivat vakiinnuttamalla toimintatavat osaksi laitoksen normaalia toimintaa mm. asiakas- ja laskutusjärjestelmätietojen sekä johtotietojen päivittämisellä.

Lisäksi loppuvuodesta tehtiin alustava selvitys lähikuntien kanssa laskutus- ja asiakashallintajärjestelmän uusimisesta ja yhdenmukaistamisesta.

Kehittäminen

Laitoksen johdosta, tulosityksiköiden vastaavista ja henkilöstön edustajista koostuva johtoryhmä käsiteli kokouksissaan henkilökunnan yhteisiä asioita, laitoksen taloutta ja kehittämistä.

Vuonna 2020 Joensuun Vesi oli mukana Joensuun kaupungin kaupunkirakennepalvelujen hankkimassa Yhdyskuntatekniset palvelut 2020 -asiakastytyväisyyskyselyssä. Tulosten perusteella veden laadun suhteen Joensuu kuuluu maan kärkiluokkaan. Lisäksi jätevedenpuhdistamojen toiminnassa, asiakaspalvelussa ja tiedottamisessa on tapahtunut parannusta verrattuna vuoteen 2018, jolloin vastaava kysely viimeksi Joensuussa toteutettiin. Parannettavaa tulosten mukaan on veden toimitusvarmuudessa.

Toimintavuonna aloitetun valvomoympäristön uudistamisen avulla vuosien saatossa kuntaliitoksien sekä siirtoviemäriinjojen rakentamis- ja peruskorjaushankkeiden myötä hankalasti hallittava kokonaisuus saadaan hyvin toimivaksi ja sitä voidaan kehittää edelleen. Aiemmin useiden eri järjestelmien päällekkäisyys toi haasteita valvomoympäristön joustavaan käyttöön. Uudistamisen lähtökohtana on luoda yksi käyttäjälähtöinen järjestelmä, johon on liitetty ja liitetään erilaisten rajapintojen kautta muita tietokantoja, kuten esimerkiksi energiankulutustietoja, vedenlaatutietoja, pohjavesien pintatietoja sekä raporttitietoja pumpatuista vesimääristä. Päävalvomon lisäksi rakennetaan varavalvomo, joka sisältää samat ominaisuudet kuin päävalvomo. Myös jokaiselle verkostopiirille rakennetaan omat sivuvalvomot, joista voidaan tarvittaessa seurata paikallisesti ko. verkostopiirin toimintaa. Lisäksi toimintavarmuutta parannetaan kahdentamalla liikennöintiyhteyksiä sekä tehostamalla kyberturvallisuutta. Valvomoympäristön uudistamishanke saadaan päätökseen kesällä 2021 ja järjestelmän kehittäminen jatkuu tulevaisuudessa mm. tilannekuvamoduulin käyttöönotolla.

Etäluettavia vesimittareita asennettiin alkuvuodesta Uimaharjuun ja Enoon. Vuoden lopussa niitä oli koko toiminta-alueella käytössä yhteensä n. 2 100 kappaletta, joka on n. 15 % kokonaismäärästä (n. 14 000 kpl). Etäluentajärjestelmän kattavuus on nyt n. 35 %. Koronatilanteen alettua mittareita asennettiin vain välttämättömiin kohteisiin ja kausivaihtoja ei voitu tehdä normaaliin tapaan, vaan niitä tehtiin lähinnä teollisuuskiinteistöillä ja kaupungin omissa kohteissa. Etäluettavien vesimittareiden osalta testattiin ja otettiin käyttöön ilmoitusmenettely asiakkaille, joiden kiinteistöllä vesimittaritietojen perusteella voidaan epäillä vesivuotoa. Saatua palautte yhteydenottojen perusteella oli erittäin positiivista. Tarjottu palvelu on asiakkaille maksuton, eikä vaadi asiakkaalta erillistä yhteydenottoa.

Joensuun Vesi allekirjoitti elokuussa Joensuun kaupungin kanssa ilmastositoumuksen, jolla tavoitellaan nykytilan parantamista ilmastomyönteisemmäksi. Ilmastokumppanuuden myötä Joensuun Vesi sitoutui:

- Teettämään aurinkoenergieselvityksen, jonka perusteella toteutetaan energiatehokkaimmat ratkaisut.
- Kehittämään etäasiointia ja mahdollistamaan etätyöskentelyn työtehtävien niin salliessa.
- Siirtymään sähköiseen arkistointiin.
- Kannustamaan työpaikalle liikkumiseen pyörällä tai kävellen.
- Suunnittelemaan ajoreitit ja yhdistämään samalle alueelle tapahtuvia työajoja.

Ilmastokumppanuusverkoston tavoitteena on edistää yhdessä kestäväää yritystoimintaa ja vähähiilistä Joensuuta.

Kerolan alkalointilaitoksen saneerauksen jälkeen katolle rakennettiin aurinkosähkövoimala, joka valmistui toimintavuoden loppupuolella. Aurinkosähkövoimalajärjestelmän teho on n. 140 kWp ja se koostuu 420 aurinkopaneelista sekä seitsemästä verkkoinvertteristä. Aurinkosähkövoimalan vuosituotto-odotus on n. 113 000 kWh, joka vastaa esim. 80 kerrostaloyksion tai kuuden sähkölämmitteisen omakotitalon sähkönkulutusta. Business Finland myönsi hankkeelle energiatukea 25 %.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamo on mukana Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tutkimuksessa, jolla kartoitetaan koronaviruksen esiintymistä Suomen yhdyskuntajätevesissä. Tutkimuksessa on mukana maan laajuisesti 28 jätevedenpuhdistamoa. THL tutkii jätevesinäytteistä, kuinka paljon koronavirusta alueella esiintyi. Näytteitä otetaan kuukausittain. Kuhasalosta ensimmäinen jätevesinäyte lähetettiin Kuopioon tutkittavaksi toukokuussa 2020. Keväällä ja kesällä otetuissa näytteissä ei todettu koronavirusta. Ensimmäisen kerran sitä havaittiin jätevedessä syyskuussa ja sitä esiintyi myös loppuvuoden seurannassa.

Jätevedenpuhdistamojen valaistuksen uusimista energiatehokkaammaksi jatkettiin ja Enon sekä Tuupovaaran osalta työ saatiin valmiiksi. Lisäksi valmisteltiin Kuhasalon jätevedenpuhdistamon lämpöpumppujen lisälämmönsiirtimen hankintaa. Jätevedenpuhdistamolla on käytössä kaksi lämpöpumppuyksikköä, joiden lämmöntalteenottoteho saadaan puhdistetusta jätevedestä. Lämpöpumput ovat liikaantuneet herkästi, etenkin suurien tulovirtaamien aikaan. Niiden puhdistaminen vaatii kemiallisen pesun useaan kertaan sekä mekaanisen pesun, jolloin höyrystin on purettava. Hankinnan avulla saadaan nykyisen suodatuksen lisäksi puhdistusväliä pidennettyä sekä pidettyä lämpöpumppuyksiköt puhtaina. Vuoden lopussa Ympäristöministeriö myönsi Joensuun Vedelle valtionavustusta lämmönsiirtimen hankintaan. Avustus on enintään 80 % hankkeen toteutuneista hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Kaiken kaikkiaan toimintavuosi oli poikkeuksellinen koronatilanteen mukanaan tuoman taloudellisen epävarmuuden sekä sen kautta toimintaan liittyvän varautumisen takia. Etätyön kehittämisen suhteen otettiin myös Joensuun Vedellä digiloikka ottamalla käyttöön uudet toimintatavat. Joensuun kaupungin toteuttamat yhteistoimintaneuvottelut sekä Joensuun Veden organisaatiomuutos vaikuttivat tehtäväjärjestelyihin niitä tiivistäen.

1.2 Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Joensuun Veden liikevaihto oli 16,64 milj. euroa ja liikeylijäämä 4,13 milj. euroa. Tilikauden ylijäämäksi ennen satunnaisia eriä ja varauksia muodostui 3,00 milj. euroa, joten kaupungin laitokselle asettaman muutetun talousarvion 2,57 milj. euron tulostavoite ylitettiin 0,43 milj. eurolla. Siihen vaikuttivat ennakoitua pienemmät poistot pääosin siirtyvien investointihankkeiden ja kustannusarvioiden tarkentumisen vuoksi. Säästöjä saatiin rakennusten sekä alueiden rakentamisen ja kunnossapidon suhteen, joiden osalta toteutettiin vain akuuteimmat toimenpiteet ja tämän avulla varauduttiin koronatilanteen mukanaan tuomaan taloudelliseen epävarmuuteen tulojen suhteen. Lisäksi yhteistoimintaneuvottelujen tavoitteet toteutuivat Joensuun Veden osalta suunniteltua hieman paremmin. Toimenpiteinä olivat ulkoa ostettavien asiantuntijapalvelujen korvaaminen omalla työllä sekä sisäisten muutosten myötä tiivistetyt tehtäväjärjestelyt. Koronatilanne vaikutti käyttömaksutuloihin talousarvioon verrattuna n. 1,3 % pienennyksenä (n. 180 000 euroa), joka tarkoitti myydyin veden osalta n. 60 000 m³:n ja laskutetun jäteveden osalta n. 50 000 m³:n vähennystä. Edelliseen vuoteen verrattuna vähennys oli todelliseen kulutukseen nähden veden osalta n. 70 000 m³:ta ja jäteveden 60 000 m³:ta. Lisäksi yhteisviemärointitulot käyttötaloudessa jäivät talousarviota n. 100 000 euroa pienemmiksi. Muutoin tulot toteutuivat pääosin ennakoidusti tai jopa hieman paremmin. Koronan tuoma epävakaus huomioitiin toiminnassa kiinnittämällä huomiota menojen ja tulojen kehittymiseen sekä varauduttiin sopeuttamaan toimintaa sen mukaisesti. Jälkikäteen analysoituna nuo talouden kiristystoimet olivat toteutuman perusteella yli-imitoitettu. Toiminnasta karsittujen menojen supistamista ei voida vastaavassa laajuudessa jatkossa toteuttaa, mikäli halutaan turvata asianmukainen ja laadukas vesihuolto.

Kaupungille tuloutettiin sijoitetun pääoman korkoina 1,13 milj. euroa, joka koostuu peruspääoman korvauksesta ja 7 milj. euron 31.12.2025 erääntyvästä bullet-lainan korosta. Bullet-lainasta maksetaan kiinteää 4,5 % korkoa.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	16 918 000,00	0,00	16 918 000,00	17 453 097,72	535 097,72	17 114 123,68
Liikevaihto	16 865 000,00	3 000,00	16 868 000,00	16 640 912,32	-227 087,68	16 376 953,04
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	775 990,81	775 990,81	689 368,34
Muut liiketoiminnan tulot	53 000,00	-3 000,00	50 000,00	29 498,84	-20 501,16	38 968,86
Muut tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	6 695,75	6 695,75	8 833,44
 Toimintamenot	 -7 881 000,00	 70 000,00	 -7 811 000,00	 -7 954 866,43	 -143 866,43	 -8 623 967,27
Materiaalit ja palvelut	-4 920 200,00	0,00	-4 920 200,00	-5 267 666,13	-347 466,13	-5 790 787,77
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 435 000,00	0,00	-2 435 000,00	-2 340 844,66	94 155,34	-2 614 982,56
Palvelujen ostot	-2 485 200,00	0,00	-2 485 200,00	-2 926 821,47	-441 621,47	-3 175 805,21
 Henkilöstökulut	 -2 547 800,00	 70 000,00	 -2 477 800,00	 -2 268 982,38	 208 817,62	 -2 431 793,72
Palkat ja palkkiot	-2 008 900,00	57 900,00	-1 951 000,00	-1 787 606,94	163 393,06	-1 915 700,78
Henkilösivukulut	-538 900,00	12 100,00	-526 800,00	-481 375,44	45 424,56	-516 092,94
 Muut liiketoiminnan menot	 -413 000,00	 0,00	 -413 000,00	 -418 217,92	 -5 217,92	 -401 385,78
Toimintakate	9 037 000,00	70 000,00	9 107 000,00	9 498 231,29	391 231,29	8 490 156,41
 Rahoitustulot ja -menot	 -1 127 000,00	 0,00	 -1 127 000,00	 -1 127 710,72	 -710,72	 -1 127 071,21
Muut rahoitustulot	6 000,00	0,00	6 000,00	4 988,36	-1 011,64	5 627,87
Korkomenot (sisäiset)	-315 000,00	0,00	-315 000,00	-315 000,00	0,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-818 000,00	0,00	-818 000,00	-817 699,08	300,92	-817 699,08
Vuosikate	7 910 000,00	70 000,00	7 980 000,00	8 370 520,57	390 520,57	7 363 085,20
 Poistot ja arvonalentumiset	 -5 410 000,00	 0,00	 -5 410 000,00	 -5 367 984,90	 42 015,10	 -5 008 023,43
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 410 000,00	0,00	-5 410 000,00	-5 367 984,90	42 015,10	-5 008 023,43
Tilikauden tulos	2 500 000,00	70 000,00	2 570 000,00	3 002 535,67	432 535,67	2 355 061,77
 Tilinpäätössiirrot	 0,00	 0,00	 0,00	 -2 679 861,20	 -2 679 861,20	 327 684,20
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	175 138,80	175 138,80	22 684,20
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	-2 855 000,00	-2 855 000,00	305 000,00
Tilikauden ylijäämä	2 500 000,00	70 000,00	2 570 000,00	322 674,47	-2 247 325,53	2 682 745,97

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMAVERTAILU, 1 000 euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 910	70	7 980	8 371	391
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-10 655	0	-10 655	-9 407	1 248
Rahoitusosuudet investointimenoihin	255	0	255	154	-101
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 490	70	-2 420	-883	1 537
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 490	70	-2 420	-883	1 537

Investoinnit

Investointeihin käytettiin 9,41 milj. euroa, josta verkostojen uudisrakentamiseen 1,34 milj. euroa ja saneeraukseen 1,67 milj. euroa. Verkostojen uudisrakentamisen puolella merkittävin projekti oli Karhunmäen alue 0,47 milj. euroa ja saneerauksen osalta Kiihtelysvaaran siirtolinja 0,42 milj. euroa. Hu-
 levesiviemäriverkoston osuus investoinneista oli 0,63 milj. euroa. Vedenhankintaan ja -käsittelyyn in-
 vestoitiin 3,22 milj. euroa ja jätevedenpuhdistamoihin sekä lietteen käsittelyyn 0,30 milj. euroa. Lisäksi
 investointimenoissa näkyi vesiosuuskuntien liittyminen Joensuun Veteen 2,7 milj. euron kirjauksena.
 Investointituloja kertyi kaikkiaan 0,15 milj. euroa. Tulot muodostuivat lähinnä yhteisviemäröintisopi-
 muskumppaneiden rahoitusosuuksista sekä Kerolan alkalointilaitoksen aurinkosähkövoimalalle myön-
 netystä tuesta. Nettoinvestoinneiksi jäi 9,25 milj. euroa. Nettoinvestoinnit alittuivat alkuperäiseen bud-
 jettiin verrattuna noin 1,15 milj. euroa hankkeiden siirtymisen ja kustannusarvioiden tarkentumisen
 myötä.

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Kiinteät rakenteet ja laitteet (vesiosuuskuntien yhdistyminen Joensuun Veteen)										
Hankinnat	-2 700 000	-	-2 700 000,00	0,00	-2 700 000,00	-2 692 952,00	7 048,00	-2 692 952,00	99,7	2020
Netto			-2 700 000,00	0,00	-2 700 000,00	-2 692 952,00	7 048,00	-2 692 952,00		
Verkostot										
Yhteishankkeet Kuntateknikka / Joensuun Vesi v. 2020										
Hankinnat	-1 576 000	-	-1 576 000,00	0,00	-1 576 000,00	-1 951 431,12	-375 431,12	-1 951 431,12	123,8	2020
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-1 576 000,00	0,00	-1 576 000,00	-1 951 431,12	-375 431,12	-1 951 431,12		
Jynkän vedenottamon saneeraus, rakenteet										
Hankinnat	-750 000	-794 891,44	0,00	0,00	0,00	-1 770,18	-1 770,18	-796 661,62	106,2	2020
Netto			0,00	0,00	0,00	-1 770,18	-1 770,18	-796 661,62		
Erolanniemiemen vedenottamon saneeraus										
Hankinnat	-430 000	-409 305,32	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-177 884,15	-97 884,15	-587 189,47	136,6	2021
Netto			-80 000,00	0,00	-80 000,00	-177 884,15	-97 884,15	-587 189,47		
Kerolan alkalointilaitos saneeraus (vanha osa)										
Hankinnat	-1 290 000	-	-1 290 000,00	0,00	-1 290 000,00	-1 854 620,34	-564 620,34	-1 854 620,34	143,8	2020
Netto			-1 290 000,00	0,00	-1 290 000,00	-1 854 620,34	-564 620,34	-1 854 620,34		
Kerolan alkalointilaitos aurinkosähkövoimala										
Hankinnat	-200 000	-	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-117 874,76	82 125,24	-117 874,76	58,9	2020
Rahoitusosuudet			45 000,00	0,00	45 000,00	29 469,00	-15 531,00	29 469,00		
Netto			-155 000,00	0,00	-155 000,00	-88 405,76	66 594,24	-88 405,76		
Valvomoympäristön uudistaminen										
Hankinnat	-650 000	-	-350 000,00	0,00	-350 000,00	-300 001,50	49 998,50	-300 001,50	46,2	2021
Netto			-350 000,00	0,00	-350 000,00	-300 001,50	49 998,50	-300 001,50		
Enon vesitornin saneeraus										
Hankinnat	-400 000	-	0,00	0,00	0,00	-9 612,58	-9 612,58	-9 612,58	2,4	2021
Netto			0,00	0,00	0,00	-9 612,58	-9 612,58	-9 612,58		
Ahvenisen alkalointilaitoksen saneeraus										
Hankinnat	-250 000	-	0,00	0,00	0,00	-2 423,50	-2 423,50	-2 423,50	1,0	2022
Netto			0,00	0,00	0,00	-2 423,50	-2 423,50	-2 423,50		
Automaation uudistaminen										
Hankinnat	-230 000	-272 370,36	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	100 000,00	-272 370,36	118,4	2019
Netto			-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	100 000,00	-272 370,36		
Hammaslahden vesitorni/alavesisäiliö										
Hankinnat	-1 200 000	-106 533,21	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-847 548,82	152 451,18	-954 082,03	79,5	
Netto			-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-847 548,82	152 451,18	-954 082,03		
Niinivaaran ylävesisäiliö										
Hankinnat	-3 750 000	-	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-83 522,50	16 477,50	-83 522,50	2,2	2024
Netto			-100 000,00	0,00	-100 000,00	-83 522,50	16 477,50	-83 522,50		
Verkostosaneeraukset v. 2020 (osa siirretty omiksi hankkeiksi)										
Hankinnat	-1 000 000	-	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-203 677,64	796 322,36	-203 677,64	20,4	2020
Netto			-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-203 677,64	796 322,36	-203 677,64		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Pielisjoen vesistöalitus Sirkkala										
Hankinnat	-300 000	-15 333,50	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-4 259,50	295 740,50	-19 593,00	6,5	2021
Netto			-300 000,00	0,00	-300 000,00	-4 259,50	295 740,50	-19 593,00		
Rukavesi/Uimaharju vesistöalitus										
Hankinnat	-200 000	-11 770,47	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-12 636,81	187 363,19	-24 407,28	12,2	2022
Netto			-200 000,00	0,00	-200 000,00	-12 636,81	187 363,19	-24 407,28		
Etäluentajärjestelmän rakentaminen										
Hankinnat	-80 000	-49 036,00	0,00	0,00	0,00	-36 582,92	-36 582,92	-85 618,92	107,0	2021
Netto			0,00	0,00	0,00	-36 582,92	-36 582,92	-85 618,92		
Haukilammentien viemäröinti										
Hankinnat	-60 000	-3 902,00	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-6 698,83	23 301,17	-10 600,83	17,7	2021
Netto			-30 000,00	0,00	-30 000,00	-6 698,83	23 301,17	-10 600,83		
Uimaharjun siirtopumppaamon peruskorjaus										
Hankinnat	-50 000	-	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-39 578,59	10 421,41	-39 578,59	79,2	2020
Netto			-50 000,00	0,00	-50 000,00	-39 578,59	10 421,41	-39 578,59		
Pohjolankadun jätevesipumppaamo (osan siirto Sariolankadun jätevesipumppaamoon + Pienet pumppaamot)										
Hankinnat	-200 000	-	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-64 306,55	135 693,45	-64 306,55	32,2	2020
Netto			-200 000,00	0,00	-200 000,00	-64 306,55	135 693,45	-64 306,55		
Sariolankadun jätevesipumppaamo										
Hankinnat	-50 000	-	0,00	0,00	0,00	-38 881,40	-38 881,40	-38 881,40	77,8	2020
Netto			0,00	0,00	0,00	-38 881,40	-38 881,40	-38 881,40		
Pienet pumppaamot/koneisto v. 2020										
Hankinnat	-20 000	-	0,00	0,00	0,00	-19 600,00	-19 600,00	-19 600,00	98,0	2020
Netto			0,00	0,00	0,00	-19 600,00	-19 600,00	-19 600,00		
Kontiosuon lietteenkäsittelykentän huoltorakennus										
Hankinnat	-110 000	-44 329,30	0,00	0,00	0,00	-107 703,74	-107 703,74	-152 033,04	138,2	2020
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	48 036,34	48 036,34	48 036,34		
Netto			0,00	0,00	0,00	-59 667,40	-59 667,40	-103 996,70		
Kuhasalon jätevedenpuhdistamo, perusk., rakenteet v. 2020										
Hankinnat	-190 000	-	0,00	0,00	0,00	-43 480,20	-43 480,20	-43 480,20	22,9	2020
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	19 383,74	19 383,74	19 383,74		
Netto			0,00	0,00	0,00	-24 096,46	-24 096,46	-24 096,46		
Kuhasalon jätevedenpuhdistamo,koneisto v. 2020										
Hankinnat	-200 000	-	-570 000,00	0,00	-570 000,00	-80 333,46	489 666,54	-80 333,46	40,2	2020
Rahoitusosuudet			210 000,00	0,00	210 000,00	35 818,86	-174 181,14	35 818,86		
Netto			-360 000,00	0,00	-360 000,00	-44 514,60	315 485,40	-44 514,60		
Enon jätevedenpuhdistamo v. 2020										
Hankinnat	-40 000	-	0,00	0,00	0,00	-8 886,97	-8 886,97	-8 886,97	22,2	2020
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			0,00	0,00	0,00	-8 886,97	-8 886,97	-8 886,97		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Kontiosuon lietteenkäsittelykenttä										
Hankinnat	-600 000	-596 804,76	0,00	0,00	0,00	-47 494,35	-47 494,35	-644 299,11	107,4	2020
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	21 175,31	21 175,31	21 175,31		
Netto			0,00	0,00	0,00	-26 319,04	-26 319,04	-623 123,80		
Tuupovaaran jätevedenpuhdistamo v. 2020										
Hankinnat	-30 000	-	0,00	0,00	0,00	-7 759,42	-7 759,42	-7 759,42	25,9	2020
Netto			0,00	0,00	0,00	-7 759,42	-7 759,42	-7 759,42		
Hulevesiviemäriverkosto v. 2020										
Hankinnat	-789 000	-	-789 000,00	0,00	-789 000,00	-628 641,33	160 358,67	-628 641,33	79,7	2020
Netto			-789 000,00	0,00	-789 000,00	-628 641,33	160 358,67	-628 641,33		
Kalusto v. 2020										
Hankinnat	-120 000	-	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-17 000,00	103 000,00	-17 000,00	14,2	2020
Netto			-120 000,00	0,00	-120 000,00	-17 000,00	103 000,00	-17 000,00		
Investoinnit yhteensä										
Hankinnat			-10 655 000,00	0,00	-10 655 000,00	-9 407 163,16	1 247 836,84			
Rahoitusosuudet			255 000,00	0,00	255 000,00	153 883,25	-101 116,75			
Netto			-10 400 000,00	0,00	-10 400 000,00	-9 253 279,91	1 146 720,09			

1.3 Henkilöstö

Joensuun Veden palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa 47 henkilöä vakituisessa ja yksi henkilö määräaikaissä työsuhteessa. Joensuun kaupungin kaupunginhallitus hyväksyi 16.12.2019 § 500 yhteistoimintaneuvottelujen neuvottelutuloksen, jonka seurauksena säästötavoitteiden toteuttaminen kohdistui Joensuun Veden toiminnoissa henkilöstömenoihin. Henkilöstövähennyksen seurauksena tehtäviä järjesteltiin uudelleen ja työtapoja tehostettiin. Tehtäväkuvissa ja työprosesseissa tapahtui muutoksia ja lisäksi liikelaitoksen organisaatorakennetta järjesteltiin uudelleen ja sen seurauksena ulkoa ostettavien asiantuntijatehtävien määrää investointihankkeissa vähennettiin. Uudet rekrytoinnit toteutetaan edelleen erikseen laaditun henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

1.4 Tavoitteiden toteutuma

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoite	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Vetovoima/Kestävä kaupunki	Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arvioitaessa on maailman parasta	Asiakastytyväisyyskyselyn (suppea tiedonkeruu) analyysi.	Asiakastytyväisyyskysely toteutettiin yhdessä kaupunkirakennepalvelujen kanssa ja tulosten mukaan veden laadun osalta Joensuu kuuluu maan kärkiluokkaan. Suppealla tiedonkeruuanalyysillä ei saatu tuloksia aiemmin kohde-ryhmänä olleilta kansainvälisiltä opiskelijoilta. Tässä tutkimuksessa ei ollut myöskään asiakkaille aiemmin tehtyä suoraa kysymystä maailman parhaasta vedestä.	
Yhdessä tehden	Etäluentateknologiaa otetaan käyttöön vaiheittain suunnitelman mukaisesti.	Vesimittareista n. 12,5 % on vaihdettu etäluettaviksi. Etäluentajärjestelmä kattaa n. 60 % vesihuollon toiminta-alueesta.	Etäluettavia vesimittareita asennettiin alkuvuodesta Uimaharjuun ja Enoon. Koronatilanteen takia kausivaihtoja ei ole voitu tehdä normaaliin tapaan, vaan niitä tehtiin lähinnä teollisuuskiinteistöillä ja kaupungin omissa kohteissa. Vuoden lopussa etäluettavia mittareita oli koko toiminta-alueella käytössä n. 2 100 kappaletta, joka on n. 15 % kokonaismäärästä (n. 14 000 kpl). Etäluentajärjestelmän kattavuus on nyt n. 35 %. Radioverkon rakentamiseen liittyvien antennien sijoittaminen vaatii joissakin kohteissa luvan kiinteistön omistajalta ja se on vaatinut arviotua pidemmän ajan.	

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoite	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kestävä kaupunki	Toteutetaan ympäristöohjelman mukaisia toimenpiteitä.	Kerolan aurinkosähkövoimala on otettu tuotantokäyttöön. Kestävän vedenkäytön Eduwater-hanke on saatu valmiiksi.	Kerolan aurinkosähkövoimala otettiin tuotantokäyttöön. Joensuun Vesi oli mukana Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) vetämässä Eduwater-hankkeessa, jossa tuotettiin oppimateriaalia kestäväan vesien hyödyntämiseen liittyen. Yläkouluikäisille suunnattu opetusvideo valmistui ja se julkaistiin somessa.	
Yhdessä tehden	Käynnistetään oman vesihuollon verkostosaneerausohjelman mukaiset toimenpiteet.	Mutalan itäosan vesihuollon aluesaneerauksen suunnittelu on valmis. Kriittiset siirtoviemärisaneeraukset on käynnistetty.	Mutalan alueen vesihuollon yleissuunnitelma tehtiin ja lähitulevaisuudessa saneerattavat kohteet aikataulutettiin. Uimaharjun Ukkolanraitin jätevesilinjan saneeraustyöt ja Kiihtelysvaaran jäteveden siirtolinjan saneeraus välillä Repokallio-likensjoki saatiin toteutettua.	
Yhdessä tehden	Vakiinnutetaan toimintatavat vesiosuuskuntien liittymisen jälkeen.	Muutokset asiakastietojärjestelmään on toteutettu.	Asiakastietojärjestelmä saatiin päivitettyä ajan tasalle.	

Talous				
	Valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan	Tulostavoite on saavutettu sekä sijoitetun pääoman ja lainan korot kaupungille on tuloutettu.	Tulostavoite saavutettiin toimintaa ja taloutta aktiivisesti seuraamalla. Sijoitetun pääoman ja lainan korot tuloutettiin kaupungille.	
	Hinnat pidetään kilpailukykyisinä muihin vastaaviin laitoksiin nähden	Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	Vertailu valtakunnalliseen vertailuhintalaskelmaan on tehty ja sen perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	

YHTEISTOIMINTAMENETTELYN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN RAPORTOINTI

Joensuun Vesi -liikelaitos

RAKENTEELLISET, KESTÄVÄÄ TALOUTTA EDISTÄVÄT TOIMENPITEET

Toimenpide	Tavoite 2020 €	Toteutuma €	Toteutuma-arvio sanallinen
Ulkoa ostettavien asiantuntijapalvelujen karsinta/korvaaminen omalla työllä	30 000	44 500	Toteutui suunnitellusti
Tehtäväjärjestelyt, tehtävien tiivistäminen	40 000	45 500	Toteutui suunnitellusti

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet	TA (muutettu)	Toteutunut
Taloudellinen tulostavoite, milj. euroa	2,57	3,00
Liikevaihto, milj. €	16,87	16,64
Investoinnit, milj. € (netto)	10,40*	9,25
Vesijohtoverkosto (km)	974	952
Viemäriverkosto (km)	1 008	996
- jätevesiviemäriverkosto	674	660
- hulevesiviemäriverkosto	334	336
Veden myynti (1 000 m ³ /a)	4 175	4 116
Veden hinta €/m ³ (sis. alv)	1,98	1,98
Laskutettu jätevesi (1 000 m ³ /a)	3 410	3 361
Jäteveden hinta €/m ³ (sis. alv)	2,60	2,60

* huomioitu vesiosuuskuntien Joensuun Veteen liittymisen mukainen kirjaus noin 2,7 milj. euroa

1.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 tulostavoite on 2,65 milj. euroa, joka on 80 000 euroa suurempi vuoden 2020 muutettuun talousarvioon verrattuna. Tulostavoite sisältää kaupunkirakenneyksikön Joensuun Vedelle maksaman 265 000 euron korvauksen hulevesien viemäroinnin hoitamisesta yleisillä alueilla. Talousarvion kehityksen mukainen noin 3,5 % hintojen korotus vuodelle 2021 johtuu yhä edelleen korkean investointitason tuomasta poistojen lisäyksestä liittyen kasvavaan verkoston peruskorjaustarpeeseen, vedenjakelun turvaaviin hankkeisiin sekä jätevedenpuhdistamon toiminnan turvaamiseen Kuhasalossa myös tulevaisuudessa.

Investointeja tehdään verkoston laajetessa yhdyskuntatekniikan kanssa laaditun yhteisohjelman mukaisesti. Yhteisohjelma sisältää myös suunnitelmallisen etenemisen verkoston saneerausinvestointien osalta. Nämä saneeraukset tehdään katutöiden ja vesihuollon osalta lähtökohtaisesti samanaikaisesti. Lisäksi toteutetaan Joensuun Veden oman verkostosaneerausohjelman mukaisia toimenpiteitä. Jätevesipumppaamojen saneerauksissa huomioidaan energiaa säästävät ratkaisut ja varastosäiliörakentamisessa toteutuvat verkostomallinnuksen mukaiset toimenpiteet. Vesimittareiden etäluentaan liittyvät toimenpiteet jatkuvat.

1.6 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Joensuun Vesi – liikelaitoksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on laitoksella järjestetty.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Joensuun Veden toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus turvataan.

Valvontaympäristö

Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo Joensuun Veden toimintaa. Johtokunta vastaa Joensuun Veden hallinnon ja talouden toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta kehittämisestä. Tehtävät määräytyvät kuntalain 9 – luvun ja hallintosäännön mukaan. Johtokunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa käsittelemään toimialaansa kuuluvia asioita. Johtokunnan puheenjohtaja käsittelee kuitenkin viikoittain Joensuun Veden johtajan päätökset, ettei päätöksenteosta johtuvia viiveitä pääse syntymään. Tehdyt viranhaltijapäätökset tuodaan johtokunnalle tiedoksi heti julkaisuvaiheessa. Joensuun Veden näkemyksen mukaan johtokunnan työskentely on tehokasta, joustavaa ja hyvän hallintotavan mukaista.

Joensuun Veden johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena Joensuun Veden toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Niin johtajan kuin koko organisaation toimintaa ohjaavat hallintosäännöt, toimialaan ja kunnalliseen toimintaan liittyvät lait ja asetukset sekä ohjeet. Tehokkaan ja taloudellisen toiminnan takaamiseksi laitoksen organisaatio on matala, jokaiselle yksikölle on määritetty selkeät vastuualueet ja tehtäviä hoitavat itseohjautuvat työryhmät.

Tilinkäyttäjä on koko laitoksen osalta johtaja johtokunnan päätöksellä. Laskujen tiliöinnin ja asiatarkastuksen hoitavat osa-alueiden vastuuhenkilöt. Johtokunta on delegoinut toimivaltaansa johtajalle ja johtaja edelleen muulle henkilöstölle asianmukaisen ja joustavan toiminnan takaamiseksi. Esimiesten tehtävät ja vastuut käydään läpi vuosittain pidettävissä kehityskeskusteluissa.

Henkilökunnan riittävyyden, osaamisen ja ammattitaidon varmistamiseksi on Joensuun Vedelle tehty osana kaupungin henkilöstösuunnitelmaa oma rekrytointiohjelma, joka päivitetään vuosittain ja jossa huomioidaan uuden henkilöstön osalta vallitsevat tarpeet koulutuksen suhteen. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan niin, että ammattitaito kaikilla osa-alueilla on ajantasaista ja uusien henkilöiden perehdyttämisessä hyödynnetään kaupungin perehdyttämisohjeita varsinaisen ammatillisen perehdyttämisen lisäksi.

Talousarvioon kirjatut tavoitteet perustuvat pääsääntöisesti pitkäaikaiseen seurantaan, tulosvastuuta on noudatettu eikä toimivaltaa ole ylitetty. Johtokunnan päätöksellä on tarvittaessa korjattu talousarvioon kohdistuneet muutokset.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on laitoksen ja sen henkilöstön toiminnan, omaisuuden ja maineen puolustamista. Joensuun Vedellä riskienhallinnan keinoina on käytetty sisäistä raportointia, johtoryhmätyöskentelyä, kehityskeskusteluja ja erillisiä riskikartoituksia.

Joensuun Vedellä riskienhallinnan johtaminen kuuluu johtajan vastuulle. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastuualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa toiminnan jatkuvuutta kaikissa olosuhteissa.

Riskikartoitukset suoritetaan yksiköittäin ja määräjain. Arviointivälineinä käytetään Joensuun kaupungin riskienarviointityökaluja.

Vesihuollon erityistilanteisiin pyritään varautumaan vesihuollon valmiussuunnitelmassa esitetyillä erityistilanteiden toimintaohjeilla. Joensuun Veden valmiussuunnitelma toimii normaaliolojen ja kriisinajan

johtamisen apuna ja on osa koko kaupungin valmiussuunnitelmaa. Laitoksen valmiussuunnitelman päivitys on selkeästi vastuutettu tehtäväksi kerran vuodessa tai aina tarvittaessa. Vesihuollon toimintavarmuuden parantamiseen tähtäävän riskienhallintatyön (WSP/SSP) mukaiset toimenpiteet ovat ohjelman mukaisesti käynnissä. Vuoden 2020 aikana ei koronatilanteen takia pidetty erillisiä häiriötilan neharjoituksia.

Kontrollitoimenpiteet ja lainmukaisuus

Joensuun Veden omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidon valvonnassa ei ole havaittu menetyksiä, arvon alennuksia eikä laitoksen taholta ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Hankintamenettelyn oikeellisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, ettei mahdollinen virheelinen menettely aiheuta viivästyksiä hankkeiden aikatauluihin tai tuo korvausvastuita oikeuskäsittelyistä. Huomattavaa on, että vesihuoltolaitos noudattaa hankinnoissa erityisalan hankintalakia, jonka mukaisesti hankintalain mukaisia kynnysarvoja ylittäviä hankintoja on harvoin. Lähes kaikki hankinnat ovat kynnysarvot alittavia ns. pienhankintoja, joiden menettelytavat on kaupunkikonsernilla erikseen ohjeistettu.

Joensuun Veden sopimushallinta on vastuutettu. Laitoksella noudatetaan alan yleisiä hyväksi havaittuja sopimuskäytäntöjä ja yleisiä sopimusehtoja, eikä laitoksen johdolla ole tiedossa sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seuraamuksia laitoksen toiminnalle.

Joensuun Vedellä muuttuneesta lainsäädännöstä, ohjeista ja määräyksistä tiedotetaan sähköpostitse, työyksikkökokouksissa, johtoryhmässä ja vuosi-infoissa. Toimivaltuuksien noudattamista seurataan ja otto-oikeutta hyödynnetään tarvittaessa. Tehdyistä päätöksistä tiedotetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Oman sisäisen tarkastussuunnitelman mukaan jatkuvassa seurannassa ovat viranhaltijapäätökset ja hankinnat. Työajanseurannat, ylitöiden kertymät, työtapaturmat ja läheltä piti – tilanteet sekä poissaolot raportoidaan johtoryhmässä säännöllisesti. Palkkausasioiden, kaluston huolehtimiset ja rakentamishankkeiden seurannat tapahtuvat pistokokein.

Joensuun Vedelle tulevien valitusten ja korvausvaatimusten määrää ja aiheellisuutta seurataan ja niistä aiheutuvat toimenpiteet hoidetaan osana laitoksen normaalia toimintaa.

Joensuun Veden toimintaprosessit ovat selkeät ja vastuutetut. Talouden seuranta tapahtuu prosesseittain. Toimintaprosesseja seurataan käyttötarkkailuin, analyysituloksin ja viranomaisraportein. Taloudesta, hallinnosta ja toiminnasta yleensä raportoidaan kuukausittain johtokunnalle ja neljännesvuosittain lisäksi keskushallinnolle.

1.7 Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen johtokunta esittää vuoden 2020 tuloksen käsittelyä siten, että

- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 320 138,80 euroa
- Kerolan alkalointilaitoksen laajennuksen ja peruskorjauksen osalta puretaan vuonna 2017 tehtyä 450 000 euron investointivarausta loput eli 145 000 euroa
- tehdään edellä mainittuun investointiin kohdistuva poistoeron lisäys 145 000 euroa
- tehdään investointivarausta 3 000 000 euroa Niinivaaran vesitornin toteuttamiseen
- tilikauden ylijäämä 322 674,47 euroa siirretään taseen ylijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

2.1 Tuloslaskelma

	2020	2019
Liikevaihto	16 540 112,32	16 276 153,04
Valmistus omaan käyttöön	775 990,81	689 368,34
Liiketoiminnan muut tuotot	29 498,84	38 968,86
Muut tuet ja avustukset	6 695,75	8 833,44
 Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 340 844,66	-2 614 982,56
Palvelujen ostot	-2 826 021,47	-3 075 005,21
	-5 166 866,13	-5 689 987,77
 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 787 606,94	-1 915 700,78
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-426 397,24	-452 117,07
Muut henkilösivukulut	-54 978,20	-63 975,87
	-2 268 982,38	-2 431 793,72
 Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 367 984,90	-5 008 023,43
Liiketoiminnan muut kulut	-418 217,92	-401 385,78
 Liikelylijäämä	4 130 246,39	3 482 132,98
 Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	4 988,36	5 627,87
Kunnalle maksetut korkokulut	-315 000,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-817 699,08	-817 699,08
	-1 127 710,72	-1 127 071,21
 Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	3 002 535,67	2 355 061,77
 Ylijäämä ennen varauksia	3 002 535,67	2 355 061,77
 Poistoeron vähennys (+)	175 138,80	22 684,20
Investointivarauksen vähennys (+)	-2 855 000,00	305 000,00
Tilikauden ylijäämä	322 674,47	2 682 745,97
 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,6	5,9
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,6	5,9
Voitto, %	18,2	14,5

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$= 100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$ Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$= 100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$ Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

$= 100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

2.2 Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liiketoimintatulo	4 130 246,39	3 482 132,98
Poistot ja arvonalentumiset	5 367 984,90	5 008 023,43
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 127 710,72	-1 127 071,21
	<u>8 370 520,57</u>	<u>7 363 085,20</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-9 407 163,16	-7 737 429,86
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	153 883,25	394 921,51
	<u>-9 253 279,91</u>	<u>-7 342 508,35</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-882 759,34	20 576,85
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-27 100,00	0,00
	<u>-27 100,00</u>	<u>0,00</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-5 247,10	593 909,34
Saamisten muutos muilta	-95 318,01	-122 282,71
Korottomien velkojen muutos kunnalta	244 826,25	7 080,76
Korottomien velkojen muutos muilta	3 114 368,28	-143 322,60
	<u>3 258 629,42</u>	<u>335 384,79</u>
Rahoituksen rahavirta	3 231 529,42	335 384,79
Rahavarojen muutos	2 348 770,08	355 961,64
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 946 724,27	597 954,19
Rahavarat 1.1.	597 954,19	241 992,55
	<u>2 348 770,08</u>	<u>355 961,64</u>
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta , 1000 €	1 553,31	2 071,50
Investointien tulorahoitus, %	90,5	100,3
Laskennallinen lainanhoitokate	7,3	6,5
Lainanhoitokate	27,57	24,4
Kassan riittävyys, pv	61	13
Kassan riittävyys, pv,huomioituna konsernitili	148	106
Quick ratio	4,3	4,6
Current ratio	4,3	4,6

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$=100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

$=(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate

$=(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

$= 365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Kassan riittävyys (pv) , huomioituna konsernitili

= 365 pv * (Rahavarat 31.12 + Konsernitili 31.12) / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieraspääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio –tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

2.3 Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	249 733,15	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	76 231,26	198 070,60
	<u>325 964,41</u>	<u>198 070,60</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	296 539,97	294 769,79
Rakennukset	98 768,45	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	56 515 729,62	51 930 770,88
Koneet ja kalusto	368 221,76	484 277,70
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	173 170,80	985 211,03
	<u>57 452 430,60</u>	<u>53 695 029,40</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	519 215,00	492 115,00
	<u>519 215,00</u>	<u>492 115,00</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 337 310,78	4 275 079,39
Saamiset kunnalta	4 240 337,90	4 235 090,80
Muut saamiset	26 045,15	9 999,92
Siirtosaamiset	40 108,41	23 067,02
	<u>8 643 802,24</u>	<u>8 543 237,13</u>
Rahat ja pankkisaamiset	2 946 724,27	597 954,19
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>69 888 136,52</u>	<u>63 526 406,32</u>
VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	13 628 317,64	13 628 317,64
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	36 415 198,97	33 732 453,00
Tilikauden yli-/alijäämä	322 674,47	2 682 745,97
	<u>50 366 191,08</u>	<u>50 043 516,61</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	3 363 013,08	3 538 151,88
Vapaaehtoiset varaukset	3 000 000,00	145 000,00
	<u>6 363 013,08</u>	<u>3 683 151,88</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	7 000 000,00	7 000 000,00
Liittymismaksut ja Muut velat	3 482 612,49	822 160,49
	<u>10 482 612,49</u>	<u>7 822 160,49</u>
Lyhytaikainen		
Ostovelat	1 309 516,11	837 186,61
Korottomat velat kunnalta	282 534,12	37 707,87
Muut velat/Liittymismaksut ja Muut velat	630 036,50	638 722,98
Siirtovelat	454 233,14	463 959,88
	<u>2 676 319,87</u>	<u>1 977 577,34</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>69 888 136,52</u>	<u>63 526 406,32</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	81,2	84,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	79,4	60,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	36 738	36 415
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 000	7 000
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	7 000	7 000
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	0,09	0,09
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.4 Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

2.4.1 Hulevesiviemäritoiminta

Hulevedellä tarkoitetaan maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivausveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriissä ja käsittelyä.

Viemäriverkoston hankinta-arvo on sisältänyt 31.12.2014 saakka sekä jätevesi- että hulevesiviemäriverkoston. Hulevesiviemäriverkoston hankinta-arvo on vuoden 2015 tilinpäätöstä varten määritetty avaavan taseen 1.1.2009 ja 31.12.2014 väliseltä ajalta laskennallisena prosenttiosuutena koko viemäriverkостosta. Prosenttiosuudet perustuvat vuosittain tilastoituihin jätevesi- ja hulevesiviemäriverkostopituuksiin. Näin saatujen hankinta-arvojen perusteella on laskettu hulevesiviemäriverkoston kohdistuvat poistot. Vuoden 2015 alusta alkaen hulevesiviemäriverkoston investointimenot on kirjattu omalle kustannuspaikalleen.

Huleveden toimintamenot on kirjattu 1.1.2015 alkaen omalle kustannuspaikalleen. Pitkäaikaisesta kaupungin sisäisestä bullet-lainasta maksetuista korkokuluista on hulevedelle määritetty laskennallinen prosenttiosuus poistojen suhteessa.

Hulevesimaksutulot sisältyvät vuoden 2020 osalta jätevesimaksutuloihin ennen vesihuoltolain muutosta olleen käytännön mukaisesti. Vuoden 2016 alusta alkaen otettiin käyttöön huleveden liittymismaksu ja kaupungilta perittiin sovitus mukainen korvaus yleisten alueiden hulevesien viemäroinnistä.

Hulevedestä on laadittu tulos-, tase- ja rahoituslaskelma.

2.4.2 Eriytetyt laskelmat

Tuloslaskelma

	2020	2019
Liikevaihto	325 146,52	322 580,32
Valmistus omaan käyttöön	322 151,05	290 319,43
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 456,17	-3 409,88
Palvelujen ostot	-350 317,67	-334 862,52
	-353 773,84	-338 272,40
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-805 940,31	-797 811,40
Liiketoiminnan muut kulut	-783,00	0,00
Liikelylijäämä	-513 199,58	-523 184,05
Rahoitustuotot ja -kulut		
Kunnalle maksetut korkokulut	-54 180,00	-59 850,00
Korvaus peruspääomasta	-140 644,24	-155 362,83
	-194 824,24	-215 212,83
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-708 023,82	-738 396,88
Ylijäämä ennen varauksia	-708 023,82	-738 396,88
Poistoeron vähennys (+)	8 052,58	8 752,80
Tilikauden alijäämä	-699 971,24	-729 644,08

Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 618 943,63	9 796 242,61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,00
	<u>9 618 943,63</u>	<u>9 796 242,61</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>9 618 943,63</u>	<u>9 796 242,61</u>
VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	12 551 559,32	11 467 219,96
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-4 131 707,25	-3 402 063,17
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-699 971,24</u>	<u>-729 644,08</u>
	7 719 880,83	7 335 512,71
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	<u>8 052,58</u>	<u>8 752,80</u>
	8 052,58	8 752,80
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	<u>1 330 000,00</u>	<u>1 330 000,00</u>
	1 330 000,00	1 330 000,00
Lyhytaikainen		
Ostovelat	17 901,02	22 328,15
Korottomat velat kunnalta	538 812,96	1 094 290,19
Muut velat	<u>4 296,24</u>	<u>5 358,76</u>
	561 010,22	1 121 977,10
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>9 618 943,63</u>	<u>9 796 242,61</u>

Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeyli-/alijäämä	-513 199,58	-523 184,05
Poistot ja arvonalentumiset	805 940,31	797 811,40
Rahoitustuotot ja -kulut	-194 824,24	-215 212,83
	<u>97 916,49</u>	<u>59 414,52</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-628 641,33	-1 155 523,54
	<u>-628 641,33</u>	<u>-1 155 523,54</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-530 724,84	-1 096 109,02
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Korottomien velkojen muutos kunnalta	6 015,57	-17 478,16
Korottomien velkojen muutos muilta	-5 489,65	22 255,46
	<u>525,92</u>	<u>4 777,30</u>
Rahoituksen rahavirta	525,92	4 777,30
Rahavarojen muutos	-530 198,92	-1 091 331,72

3 Tilinpäätöksen liitetiedot

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Liitetieto 1) Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Sovellettaessa menojäännöspoistoa hyödykkeen poistamaton arvo (menojäännös) on kirjattu kertapoistona menojäännöksen alittaessa 1.000 euroa kaupunginvaltuuston 15.12.2008 hyväksymän Joensuun kaupungin pysyvien vastaavien kirjanpito-ohjeen mukaisesti.

Käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi liikelaitoksen toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet		
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset		
Muut rakennukset	10 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Vedenjakeluverkko	8 %	menojäännöspoisto
Jätevesiviemäriverkko	8 %	menojäännöspoisto
Hulevesiviemäriverkko	8 %	menojäännöspoisto
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Autot	30 %	menojäännöspoisto
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25 %	menojäännöspoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30 %	menojäännöspoisto
Viestintälaitteet	30 %	menojäännöspoisto

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Liitetieto 4) Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Hulevesiviemäritoiminnan rahoitusaliijäämä on esitetty taseen kohdassa Korottomat velat kunnalta.

3.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2020	2019
Liikevaihto		
Vesimaksut	6 494 491,82	6 420 136,51
Jätevesimaksut	7 095 313,45	7 031 680,55
Perusmaksut	882 775,68	843 181,79
Liittymismaksut	424 824,56	364 578,22
Yhteisviemäröintisopimukset	893 127,39	953 106,70
Muut liikevaihtoon sisältyvät tuotot	749 579,42	663 469,27
Liikevaihto yhteensä	<u>16 540 112,32</u>	<u>16 276 153,04</u>
Liiketoiminnan muut tuotot		
Pysyvien vastaavien myyntituotot	0,00	0,00
Saadut vakuutuskorvaukset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	<u>29 498,84</u>	<u>38 968,86</u>
	29 498,84	38 968,86
Muut tuet ja avustukset		
Muut tuet ja avustukset	<u>6 695,75</u>	<u>8 833,44</u>
	6 695,75	8 833,44
Tuotot yhteensä	<u><u>16 576 306,91</u></u>	<u><u>16 323 955,34</u></u>

	2020	2019
Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	<u>2 826 021,47</u>	<u>3 075 005,21</u>

	2020	2020
Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Kuljetusvälineiden luovutusvoitot	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

	2020	2019
Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	<u>175 138,80</u>	<u>22 684,20</u>
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>175 138,80</u>	<u>22 684,20</u>

3.3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Maa- ja vesialue- kiint.liittymis- maksut	Rakennukset	Aineelliset hyödykkeet		Ennako- maksut ja kesk.er.hank.	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot			iiinteat rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	198 070,60	294 769,79	0,00	51 930 770,88	484 277,70	985 211,03	53 893 100,00
Lisäykset tilikauden aikana	300 001,50	0,00	1 770,18	107 703,74	8 834 620,91	17 000,00	146 066,83	9 407 163,16
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-48 036,34	-105 846,91	0,00	0,00	-153 883,25
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	44 329,30	913 777,76	0,00	-958 107,06	0,00
Tilikauden poisto	-50 268,35	-121 839,34	0,00	-5 228,25	-5 057 593,02	-133 055,94	0,00	-5 367 984,90
Poistamaton hankintameno 31.12.	249 733,15	76 231,26	296 539,97	98 768,45	56 515 729,62	368 221,76	173 170,80	57 778 395,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	249 733,15	76 231,26	296 539,97	98 768,45	56 515 729,62	368 221,76	173 170,80	57 778 395,01

Maa- ja vesialueet erittely

	2020	2019
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	103 274,65	101 504,47
Muut maa- ja vesialueet	193 265,32	193 265,32
	<u>296 539,97</u>	<u>294 769,79</u>

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Muut saamiset		
	Osakkeet	Osakkeet	Muut	Saamiset	Yhteensä
	Konserni-	Omistus-	osakkeet	muut yhteisöt	
	yhtiöt	yhteisöt			
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	492 115,00	492 115,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	27 100,00	27 100,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	519 215,00	519 215,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	519 215,00	519 215,00

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta ja liikelaitoksilta				
Lainasaamiset	0,00	4 230 086,73	0,00	4 230 183,23
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	184,42
Siirtosaamiset	0,00	10 251,17	0,00	4 723,15
	<u>0,00</u>	<u>4 240 337,90</u>	<u>0,00</u>	<u>4 235 090,80</u>
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	267 124,85	0,00	229 803,47
	<u>0,00</u>	<u>267 124,85</u>	<u>0,00</u>	<u>229 803,47</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	67 110,45	0,00	70 171,05
	<u>0,00</u>	<u>67 110,45</u>	<u>0,00</u>	<u>70 171,05</u>
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	12 832,58	0,00	13 766,63
	<u>0,00</u>	<u>12 832,58</u>	<u>0,00</u>	<u>13 766,63</u>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	0,00	3 990 242,90	0,00	3 961 338,24
Muut saamiset	0,00	26 045,15	0,00	9 999,92
Siirtosaamiset	0,00	40 108,41	0,00	23 067,02
	<u>0,00</u>	<u>4 056 396,46</u>	<u>0,00</u>	<u>3 994 405,18</u>
Saamiset yhteensä	0,00	8 643 802,24	0,00	8 543 237,13

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Kela/korvaus työterveyshuollon kustannuksista v. 2020	10 639,41	16 720,76
Valt.avustus Kerolan alkai.lait.aurinkosähkövoimala	29 469,00	6 346,26
	<u>40 108,41</u>	<u>23 067,02</u>

3.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	13 628 317,64	13 628 317,64
Peruspääoma 31.12.	<u>13 628 317,64</u>	<u>13 628 317,64</u>
Kertyneet yli- / alijäämät 1.1.	36 415 198,97	33 732 453,00
Tilikauden tulos	322 674,47	2 682 745,97
Kertyneet yli- / alijäämät 31.12.	<u>36 737 873,44</u>	<u>36 415 198,97</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>50 366 191,08</u>	<u>50 043 516,61</u>

Liikelaitoksen kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	2020	2019
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	36 415 198,97	33 732 453,00
Tilikauden tulos	322 674,47	2 682 745,97
Investointivaraukset	3 000 000,00	145 000,00
Kertynyt poistoero	<u>3 363 013,08</u>	<u>3 538 151,88</u>
Yhteensä	<u>43 100 886,52</u>	<u>40 098 350,85</u>

Investointivaraukset

	2020	2019
Investointivaraukset 1.1.	145 000,00	450 000,00
Vähennys 2020		
Kerolan alikalointilaitoksen laajennus ja saneeraus	<u>-145 000,00</u>	<u>-305 000,00</u>
Lisäys 2020		
Niinivaaran ylävesisäiliö	3 000 000,00	0,00
Investointivaraukset 31.12.	<u>3 000 000,00</u>	<u>145 000,00</u>

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	<u>3 363 013,08</u>	<u>3 538 151,88</u>
Poistoero yhteensä	<u>3 363 013,08</u>	<u>3 538 151,88</u>

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2020	2019
Tarkoitetaan velkoja, jotka erääntyvät 1.1.2026 jälkeen		
Lainat kunnalta (Bullet-laina)	0,00	7 000 000,00

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lainat kunnalta				
Lainat kunnalta	7 000 000,00	0,00	7 000 000,00	0,00
	<u>7 000 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>7 000 000,00</u>	<u>0,00</u>
Korottomat velat kunnalta				
Ostovelat	0,00	270 467,83	0,00	36 018,68
Muut velat	0,00	566,74	0,00	1 689,19
Siirtovelat	0,00	11 499,55	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>282 534,12</u>	<u>0,00</u>	<u>37 707,87</u>
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	881,55	0,00	916,82
	<u>0,00</u>	<u>881,55</u>	<u>0,00</u>	<u>916,82</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	228,00	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>228,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Velat muille				
Ostovelat	0,00	1 308 406,56	0,00	836 269,79
Muut velat	3 482 612,49	630 036,50	822 160,49	638 722,98
Siirtovelat	0,00	454 233,14	0,00	463 959,88
	<u>3 482 612,49</u>	<u>2 392 676,20</u>	<u>822 160,49</u>	<u>1 938 952,65</u>
Vieras pääoma yht.	10 482 612,49	2 676 319,87	7 822 160,49	1 977 577,34

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	2020	2019
Muut velat		
Liittymismaksut	3 482 612,49	822 160,49
Muut velat	630 036,50	638 722,98
	<u>4 112 648,99</u>	<u>1 460 883,47</u>

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus/palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotus	401 771,95	409 807,03
Muut erät	52 461,19	54 152,85
	<u>454 233,14</u>	<u>463 959,88</u>

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2020	2019
Arvonlisäveron palautusvastuu	145 144,58	0,00
	<u>145 144,58</u>	<u>0,00</u>

3.4 Henkilöstöä ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä	2020	2019
Vakinaiset	47	48
Määräaikaiset	1	3
Yhteensä	<u>48</u>	<u>51</u>

Liitetieto 43) Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	1 797 090,21	1 921 481,93
Henkilöstökonvaukset ja muut henkilöstömenojen korjauserät	-9 483,27	-5 781,15
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	426 397,24	452 117,07
Muut henkilösivukulut	<u>54 978,20</u>	<u>63 975,87</u>
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 268 982,38	2 431 793,72
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	195 984,25	157 309,04
Henkilöstökulut yhteensä	<u>2 464 966,63</u>	<u>2 589 102,76</u>

Liitetieto 46) Selvitys liikelaitoksen ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupungin konsernin lähipiiriin/intressipiiriin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa _____._____.2021

KPMG Oy Ab

Kaisa Lappalainen, JHT, HT

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Juha Lemmetyinen	Suomi.fi	18.03.2021 17:34:04 UTC+02:00
Heino Rätty	Suomi.fi	18.03.2021 17:40:19 UTC+02:00
Suvi Korpela	Suomi.fi	18.03.2021 17:32:47 UTC+02:00
Katri Veikkolainen	Suomi.fi	18.03.2021 17:33:22 UTC+02:00
Janne Majasalmi	Suomi.fi	18.03.2021 17:33:29 UTC+02:00
Eeva Kurki	Suomi.fi	18.03.2021 17:53:42 UTC+02:00
Juha Reijonen	Suomi.fi	18.03.2021 17:32:04 UTC+02:00
Teemu Arponen	Suomi.fi	18.03.2021 21:21:02 UTC+02:00
Teuvo Koljonen	Suomi.fi	18.03.2021 18:08:28 UTC+02:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Etusivu
- Alkuperäiset dokumentit
- Allekirjoitukset sähköisesti liitettynä

5 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA

Tilinpäätös		Sidottuna
Tase-erittelyt		Paperitulosteena/sähköinen arkist.
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Atk-tulosteena
Tositelajit ja säilyttämistapa		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA	Paperitulosteena
Muistiotositteet	MUIST1	Paperitulosteena
Rondo-muistiotositteet/Ulkoinen	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet/Sisäinen	MUISIS	Paperitulosteena
Tiliotteet	PANKKI	sähköinen arkist./ paperituloste
Käyttösuunnitelma	BUD	Paperitulosteena
Talousarvion muutosten tallennus	BUDL	Paperitulosteena
Vesilaskutus	VESIKP	Paperitulosteena
Ostoreskontra		
Ostoreskontra/Rondo	OSTOT	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontran maksatustositteet	OMAKSU	Paperitulosteena
Käsinmaksu	OMAKSU	Paperitulosteena
Palkat		
Atk-palkkatositteet	PALKAT	Paperitulosteena
Manuaaliset palkkatositteet	MUIPAL	Paperitulosteena
Matkatositteet	MATKAT	Paperitulosteena
Käyttöomaisuus		
Hankinnat/myynnit/romutukset	KOMTOS	Paperitulosteena
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMTOS	Paperitulosteena
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Paperitulosteena
Irtaimisto	IRTAIN	Paperitulosteena
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTTOS	Paperitulosteena/sähköinen arkist.

9.2 Rahastojen erillistilinpäätökset

Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2020	Poikkeama	Ed.vuoden toteuma
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-23 774,89	-13 774,89	-23 092,18
Liikelyläämä	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-23 774,89	-13 774,89	-23 092,18
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	200 000,00	-100 000,00	100 000,00	162 564,14	62 564,14	170 266,55
Muut rahoitustuotot	2 510 000,00	-800 000,00	1 710 000,00	3 157 228,97	1 447 228,97	3 457 051,77
Muulle maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,00	-53,25	-53,25	0,00
Muut rahoituskulut	-300 000,00	-300 000,00	-600 000,00	-790 114,78	-190 114,78	-200 225,97
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 410 000,00	-1 200 000,00	1 210 000,00	2 529 625,08	1 319 625,08	3 427 092,35
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	2 400 000,00	-1 200 000,00	1 200 000,00	2 505 850,19	1 305 850,19	3 404 000,17
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	2 400 000,00	-1 200 000,00	1 200 000,00	2 505 850,19	1 305 850,19	3 404 000,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 400 000,00	-1 200 000,00	1 200 000,00	2 505 850,19	1 305 850,19	3 404 000,17

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2020	Poikkeama
1 000 euroa					
Toiminnan rahavirta					
Liikelyläämä (-alijäämä)	-10		-10	-24	-14
Rahoitustuotot- ja kulut	2 410	-1 200	1 210	2 530	1 320
Investointien rahavirta					
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 400	-1 200	1 200	2 506	1 306
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 400	-1 200	1 200	2 506	1 306

Elinkeinorahasto

Elinkeinorahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 11,77 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Elinkeinorahaston tarkoituksena on edistää kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteita ja työllisyyttä. Elinkeinorahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Varainhoitajana toimi koko vuoden Nordea Investment Management.

Elinkeinorahastosta oli myönnetty konsernin sisäistä lainaa Business Joensuu Oy:lle alun perin 4,2 milj. euroa, jota oli jäljellä 31.12.2019 yhteensä 0,32 milj. euroa. Business Joensuu Oy lyhensi lainaa vuoden aikana jäljellä olleen lainapääoman 0,32 milj. euroa. Lyhennyspääoma sekä lainakorot lisättiin varainhoitajalla hoidettavana olevaan pääomaan.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto hyväksyi 10.6.2019 päivitetyn sijoituspolitiikan. 1.8.2019 voimaantulleen päivitetyn sijoituspolitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-35 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 55 -100 % neutraaliallokaation ollessa 65 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-10 % neutraaliallokaation ollessa 5 %.

Vuosi 2020 oli taloudessa ja sijoitusmarkkinoilla varsin poikkeuksellinen. Vuoteen 2020 siirryttäessä maailmantalouden suhdannenäkymien arvioitiin olevan vakautumassa ja kasvunäkymät olivat myönteiset. Helmi-maaliskuussa koronapandemian torjumiseksi tehtyjen rajoitustoimien seurauksena taloudellisen aktiviteetin taso romahti ja suhdannetilanne heikkeni nopeasti. Mittavien talouspoliittisten tukitoimien ja koronapandemian kesää kohden rauhoittuneen tilanteen johdosta talouskehitys oli kevään jälkeen pelättyä parempaa. Rajoitustoimenpiteet kääntyivät kuitenkin kesän jälkeen kasvuun tartuntojen määrän lisääntyessä, minkä seurauksena talouden elpymistähti hidastui jälleen loppuvuodesta. Marras-joulukuussa myönteiset rokot uutiset ja rokotusten käynnistyminen kohensivat talouden ennusteita, vaikka tautitilanne säilyi loppuvuodesta ja vuoteen 2021 siirryttäessä haasteellisena.

Myös sijoitusmarkkinoiden kehitys oli vuoden 2020 aikana poikkeuksellinen. Alkuvuoden myönteisen kehityksen jälkeen osakekurssit romahtivat maaliskuussa ja epävarmuus oli poikkeuksellisen suurta. Massiivisten valtioiden elvytyspakettien ja keskuspankkien tukitoimien myötä sijoitusmarkkinoiden elpyminen oli kuitenkin vahvaa. Osakemarkkinoiden ohella myös valtionlainojen, yritysloainojen ja kehittyvien korkomarkkinoiden sekä raaka-aineiden ja valuuttakurssien muutokset olivat vuoden aikana suuria. Euro vahvistui vuoden aikana dollaria ja kehittyvien markkinoiden valuuttoja vastaan. Euroalueen valtionlainojen tuotot olivat odotuksiin nähden poikkeuksellisen hyvät.

Vallitsevasta koronatilanteesta huolimatta maailmantalouden näkymät vuodelle 2021 näyttäytyvät pääosin myönteisiltä. Tilanne säilyy erityisesti alkuvuodesta haasteellisena, mutta talouden elpymisen arvioidaan jatkuvan ja erityisesti vuoden loppupuolella talouskasvun ennakoitaan piristyvän rokotuskattavuuden kasvun myötä helpottuvan koronatilanteen vauhdittamana. Myös euroalueen

taloustilanteen on ennustettu vähitellen parantuvan. Rokotusten tilannetta parantavaan vaikutukseen liittyy kuitenkin edelleen epävarmuutta erityisesti rokotteiden saatavuuden ja koronaviruksen uusien muunnosten suhteen. Toisaalta koronapandemia ja sen torjumiseksi tehdyt toimet tulevat heijastumaan talouden toimintaympäristöön vielä pandemian laannuttua erityisesti julkisen talouden velkataakan kasvun myötä. Talouspoliittisten sekä keskuspankkien toimien odotetaan tukevan vielä talouden elpymistä ja sijoitusmarkkinoita.

Sijoitusmarkkinoilla erityisesti korkosijoitusten näkymät ovat matalien korkotasojen johdosta haasteelliset. Osakemarkkinoiden näkymät ovat osittain kaksijakoiset. Talouden elpymisen, mittavat tukitoimet ja matala korkotaso tukee sijoittajien riskinottoa. Markkinoiden kehitykseen liittyy kuitenkin useita epävarmuustekijöitä ja lähtötilanteessa osakkeiden arvostustasot ovat varsin korkeita. Pidemmällä aikavälillä koronapandemian jälkeiset talouden sopeutustoimet sekä poliittiset ja geopoliittiset epävarmuustekijät voivat vaikuttaa sijoitusmarkkinoiden kehitykseen ja aiheuttaa lisääntyvää kurssiheiluntaa.

Elinkeinorahaston varojen markkina-arvojen kehityksen arvioidaan vuoden 2021 aikana olevan positiivista. Talouden kehityksen riskien ja korkomarkkinoiden haasteellisen tilanteen johdosta vuoden 2021 tilikauden tulostavoitteen toteutumiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Elinkeinorahaston talous ja sen toteutuminen

Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2020 lopussa 24,95 milj. euroa (ed. vuonna 23,67 milj. euroa, johon sisältyi Business Joensuu Oy:lle myönnettyä lainaa 0,32 milj. euroa). Omaisuudenhoidajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2020 aikana 5,4 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 0,69 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2019 ylijäämä oli 0,86 milj. euroa.

Korkotuottoja kertyi 10 311,84 euroa (ed. vuonna 16 872,23 euroa) ja muita rahoitustuottoja 732 475,81 euroa (ed. vuonna 857 270,17 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli -51 312,46 euroa (ed. vuonna 9 967,99 euroa)

Rahastossa oli kertynyttä ylijäämää vuoden 2020 lopussa 5,9 milj. euroa.

Varojen jakauma osake- ja korkosijoituksiin milj. euroa, 31.12.2020:

	NORDEA	%-osuus
Osakesijoitukset	8,64	34,65
Korkosijoitukset	15,10	60,51
Muut sijoitukset	1,21	4,84
Yhteensä	24,95	100,00

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Rahastojen pitkän aikavälin tuottotavoite on 5 %:n tasolla. Korkosijoitusten tuotto-odotus markkinatilanteesta johtuen on tällä hetkellä heikko, mistä johtuen realistinen, lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin perustuva tavoite rahastojen markkina-arvojen kehityksestä vuodelle 2020 on 2,5 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 2,4 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukainen tilikauden tulostavoite oli 1,2 milj. euroa.	Rahastojen markkina-arvojen tuottotavoite toteutui. Elinkeinorahaston osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2020 aikana 5,4 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 2,5 milj. euroa, josta elinkeinorahaston osuus oli 0,69 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 2020 tulos 686 670,81 euroa on kirjattu rahaston tilikauden ylijäämättilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2020	2019
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-4 804,38	-4 667,54
Liikeylijäämä	-4 804,38	-4 667,54
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10 311,84	16 872,23
Muut rahoitustuotot	732 475,81	857 270,17
Muut rahoituskulut	-51 312,46	-9 967,99
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	691 475,19	864 174,41
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	686 670,81	859 506,87
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	686 670,81	859 506,87
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	686 670,81	859 506,87

Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-4 804,38	-4 667,54
Rahoitustuotot- ja kulut	691 475,19	864 174,41
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	686 670,81	859 506,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	323 438,32	323 438,32
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	32,29	-169,46
Korottomien velkojen muutos	37 079,61	70 143,36
Rahoituksen rahavirta	360 550,22	393 412,22
Rahavarojen muutos	1 047 221,03	1 252 919,09
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	20 632 994,60	19 585 773,57
Rahavarat 1.1.	19 585 773,57	18 332 854,48
	1 047 221,03	1 252 919,09

Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	0,00	323 438,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Muut saamiset	293,60	278,19
Siirtosaamiset	1 399,54	1 447,24
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 630 628,74	2 416 316,12
Joukkovelkalainasaamiset	10 379 381,03	11 212 146,67
Muut arvopaperit	7 508 058,21	5 885 441,84
	<u>20 518 067,98</u>	<u>19 513 904,63</u>
Rahat ja pankkisaamiset	114 926,62	71 868,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>20 634 687,74</u>	<u>19 910 937,32</u>
VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Rahastopääoma	14 588 626,94	14 588 626,94
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 250 873,06	4 391 366,19
Tilikauden yli-/alijäämä	686 670,81	859 506,87
	<u>20 526 170,81</u>	<u>19 839 500,00</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	108 516,93	71 437,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>20 634 687,74</u>	<u>19 910 937,32</u>

Tulevaisuusrahasto

Tulevaisuusrahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 37,00 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Tulevaisuusrahaston tarkoituksena on lisätä kaupungin ja sen asukkaiden hyvinvointia edistämällä pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Tulevaisuusrahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Varainhoitajana toimi koko vuoden EVLI Pankki Oyj ja Seligson Oy.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto hyväksyi 10.6.2019 päivitetyn sijoituspolitiikan. 1.8.2019 voimaantulleen päivitetyn sijoituspolitiikan mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-35 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 55 -100 % neutraaliallokaation ollessa 65 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-10 % neutraaliallokaation ollessa 5 %.

Vuosi 2020 oli taloudessa ja sijoitusmarkkinoilla varsin poikkeuksellinen. Vuoteen 2020 siirryttäessä maailmantalouden suhdannenäkymien arvioitiin olevan vakautumassa ja kasvunäkymät olivat myönteiset. Helmi-maaliskuussa koronapandemian torjumiseksi tehtyjen rajoitustoimien seurauksena taloudellisen aktiviteetin taso romahti ja suhdannetilanne heikkeni nopeasti. Mittavien talouspoliittisten tukitoimien ja koronapandemian kesää kohden rauhoittuneen tilanteen johdosta talouskehitys oli kevään jälkeen pelättyä parempaa. Rajoitustoimenpiteet kääntyivät kuitenkin kesän jälkeen kasvuun tartuntojen määrän lisääntyessä, minkä seurauksena talouden elpymistähti hidastui jälleen loppuvuodesta. Marras-joulukuussa myönteiset rokotemuutokset ja rokotusten käynnistyminen kohensivat talouden ennusteita, vaikka tautitilanne säilyi loppuvuodesta ja vuoteen 2021 siirryttäessä haasteellisena.

Myös sijoitusmarkkinoiden kehitys oli vuoden 2020 aikana poikkeuksellinen. Alkuvuoden myönteisen kehityksen jälkeen osakekurssit romahtivat maaliskuussa ja epävarmuus oli poikkeuksellisen suurta. Massiivisten valtioiden elvytyspakettien ja keskuspankkien tukitoimien myötä sijoitusmarkkinoiden elpyminen oli kuitenkin vahvaa. Osakemarkkinoiden ohella myös valtionlainojen, yritysainojen ja kehittyvien korkomarkkinoiden sekä raaka-aineiden ja valuuttakurssien muutokset olivat vuoden aikana suuria. Euro vahvistui vuoden aikana dollaria ja kehittyvien markkinoiden valuuttoja vastaan. Euroalueen valtionlainojen tuotot olivat odotuksiin nähden poikkeuksellisen hyvät.

Vallitsevasta koronatilanteesta huolimatta maailmantalouden näkymät vuodelle 2021 näyttäytyvät pääosin myönteisiltä. Tilanne säilyy erityisesti alkuvuodesta haasteellisena, mutta talouden elpymisen arvioidaan jatkuvan ja erityisesti vuoden loppupuolella talouskasvun ennakoitua piristyvän rokotuskattavuuden kasvun myötä helpottuvan koronatilanteen vauhdittamana. Myös euroalueen taloustilanteen on ennustettu vähitellen parantuvan. Rokotusten tilannetta parantavaan vaikutukseen liittyy kuitenkin edelleen epävarmuutta erityisesti rokotteiden saatavuuden ja koronaviruksen uusien muunnosten suhteen. Toisaalta koronapandemia ja sen torjumiseksi tehdyt toimet tulevat heijastumaan talouden toimintaympäristöön vielä pandemian laannuttua erityisesti julkisen talouden

velkataakan kasvun myötä. Talouspoliittisten sekä keskuspankkien toimien odotetaan tukevan vielä talouden elpymistä ja sijoitusmarkkinoita.

Sijoitusmarkkinoilla erityisesti korkosijoitusten näkymät ovat matalien korkotasojen johdosta haasteelliset. Osakemarkkinoiden näkymät ovat osittain kaksijakoiset. Talouden elpyminen, mittavat tukitoimet ja matala korkotaso tukee sijoittajien riskinottoa. Markkinoiden kehitykseen liittyy kuitenkin useita epävarmuustekijöitä ja lähtötilanteessa osakkeiden arvostustasot ovat varsin korkeita. Pidemmällä aikavälillä koronapandemian jälkeiset talouden sopeutustoimet sekä poliittiset ja geopoliittiset epävarmuustekijät voivat vaikuttaa sijoitusmarkkinoiden kehitykseen ja aiheuttaa lisääntyvää kurssiheiluntaa.

Tulevaisuusrahaston varojen markkina-arvojen kehityksen arvioidaan vuoden 2021 aikana olevan positiivista. Talouden kehityksen riskien ja korkomarkkinoiden haasteellisen tilanteen johdosta vuoden 2021 tilikauden tulostavoitteen toteutumiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Tulevaisuusrahaston talous ja sen toteutuminen

Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2020 lopussa 82,52 milj. euroa (ed. v. 79,87 milj. euroa), muutos edellisvuoteen nähden 2,65 milj. euroa, 3,3 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 1,82 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2019 tulos oli 2,54 milj. euroa ylijäämäinen. Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan taseen rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina. Rakennuskustannusindeksin muutos oli -0,3 %, mistä johtuen rahaston sääntöjen mukaista rahastopääomasiirto ei voida tehdä.

Korkotuottoja kertyi 152 252,30 euroa (ed. vuonna 153 394,32 euroa) ja muita rahoitustuottoja 2 424 753,16 (ed. vuonna 2 599 781,60 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli 738 802,32 euroa (ed. vuonna 190 257,98 euroa). Korkokuluja maksettiin 53,25 euroa.

Rahastossa on kertynyttä ylijäämää vuoden 2020 lopussa 26,64 milj. euroa.

Vuoden 2019 lopussa Evlin hoidossa olevan osan markkina-arvo oli 46,41 milj. euroa (ed. vuonna 44,55 milj. euroa) ja Seligsonin hoidossa olevan osan markkina-arvo oli 36,11 milj. euroa (ed. vuonna 35,31 milj. euroa). Kokonaisuudessaan tulevaisuusrahaston markkina-arvo on kasvanut toiminnan aloittamisesta lukien lähes 46 milj. euroa, noin 123 %.

Varojen jakauma osake-, korko- ja muihin sijoituksiin milj. euroa, 31.12.2020

	EVLI	%-osuus	SELIGSON	%-osuus	Yhteensä euroa	Yhteensä %
Osakesijoitukset	13,79	29,71	11,68	32	25,47	30,87
Korkosijoitukset	32,62	70,29	22,61	63	55,23	66,93
Muut sijoitukset	0,00	0,00	1,82	5	1,82	2,20
Yhteensä	46,41	100,00	36,11	100	82,52	100,00

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Rahastojen pitkän aikavälin tuottotavoite on 5 %:n tasolla. Korkosijoitusten tuotto-odotus markkinatilanteesta johtuen on tällä hetkellä heikko, mistä johtuen realistinen, lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin perustuva tavoite rahastojen markkina-arvojen kehityksestä vuodelle 2020 on 2,5 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 2,4 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukainen tilikauden tulostavoite oli 1,2 milj. euroa.	Rahastojen markkina-arvojen tuottotavoite toteutui. Tulevaisuusrahaston osalta omaisuudenhoitajilla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2020 aikana 3,3 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 2,5 milj. euroa, josta tulevaisuusrahaston osuus oli 1,8 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan taseen rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina.

Rakennuskustannusindeksin muutos oli -0,3 %, mistä johtuen rahaston sääntöjen mukaista rahastopääomasiirto ei voida tehdä.

Tilikauden 2020 tulos 1 819 179,38 euroa on kirjattu rahaston tilikauden ylijäämättilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2020	2019
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-18 970,51	-18 424,64
Liikelylijäämä	-18 970,51	-18 424,64
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	152 252,30	153 394,32
Muut rahoitustuotot	2 424 753,16	2 599 781,60
Muille maksetut korkokulut	-53,25	0,00
Muut rahoituskulut	-738 802,32	-190 257,98
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 838 149,89	2 562 917,94
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	1 819 179,38	2 544 493,30
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	1 819 179,38	2 544 493,30
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 819 179,38	2 544 493,30

Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-18 970,51	-18 424,64
Rahoitustuotot- ja kulut	1 838 149,89	2 562 917,94
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 819 179,38	2 544 493,30
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-7 458,19	-4 666,10
Korottomien velkojen muutos	921,02	2 581,38
Rahoituksen rahavirta	-6 537,17	-2 084,72
Rahavarojen muutos	1 812 642,21	2 542 408,58
 Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	72 499 282,81	70 686 640,60
Rahavarat 1.1.	70 686 640,60	68 144 232,02
	1 812 642,21	2 542 408,58

Tase

VASTAAVAA	2020	2019
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	4 697,87	2 824,97
Siirtosaamiset	54 522,09	48 936,80
	<u>59 219,96</u>	<u>51 761,77</u>
 Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 943 755,71	6 670 196,66
Joukkovelkalainasaamiset	26 736 849,24	25 128 316,77
Muut arvopaperit	38 686 074,67	37 890 228,19
	<u>72 366 679,62</u>	<u>69 688 741,62</u>
 Rahat ja pankkisaamiset	132 603,19	997 898,98
 VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>72 558 502,77</u>	<u>70 738 402,37</u>
VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Rahastopääoma	45 917 754,75	45 917 754,75
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	24 815 834,24	22 271 340,94
Tilikauden yli-/alijäämä	1 819 179,38	2 544 493,30
	<u>72 552 768,37</u>	<u>70 733 588,99</u>
 VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	5 734,40	4 813,38
 VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>72 558 502,77</u>	<u>70 738 402,37</u>

9.3 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

160 TILAKESKUS

Tilivelvollinen: Tilakeskuksen johtaja Timo Korhonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä, ja tilakeskuksesta vastaava luottamushenkilötoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti teknisen keskuksen kunnossapito- ja kiinteistönhoitopalvelut liitettiin 1.3.2020 alkaen osaksi Joensuun tilakeskusta. Tilakeskus kuuluu hallintosäännön mukaa kaupunkiympäristön toimialaan, minkä vuoksi tulosalueen talousarvio on esitetty kaupunkiympäristön toimialan yhteydessä.

Joensuun Tilakeskus vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä lähtökohtana asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu. Tilakeskus on aktiivinen ja tehokas, alan toimijoiden kanssa verkottunut ammattiosaaja. Organisaatio on osaava, kehitysmyönteinen ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutunut.

Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat ja niiden käyttäjien tarvitsemat kiinteistö- ja muut tilapalvelut. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden ylläpidosta, arvon säilymisestä, niiden hoidosta ja kunnossapidosta, tuottavuudesta, monikäyttöisyydestä ja tehokkaasta käytöstä. Tilakeskuksen investoinnit ovat pitkävaikutteisia, joissa pyritään varmoihin ratkaisuihin, jotta kaupunkilaisille taataan turvalliset toimitilat ja elinkaarikustannuksiltaan edulliset tilat. Tilakeskus onkin pystynyt alentamaan kiinteistöjen korjausvelkaa vuoden 2009 52,7 milj. eurosta vuoden 2020 32,2 milj. euroon.

Katsaus toimintavuoteen 2020

Olennaiset tapahtumat toimitiloissa tilikaudella

Tilakeskus on vastannut talousarvion (KV 25.11.2019 § 146) toimenpideohjelman toteuttamisesta yhdessä kaupunkiympäristötoimialan kanssa. Toimenpideohjelman mukaisesti Joensuun kaupungille kannattamattomien ja tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä ja purkua jatkettiin.

Toimintavuonna myytiin As Oy Uimaharjun Saharinne 6 A 1:n 77 m² asunto-osake ja myyntitoimenpiteet jatkuivat kohteissa:

– Suvantokatu 1 ja 3	892 m ²
– Nuutilantie 11, osakehuoneisto	108 m ²
– Hukanhaudan koulu	536 m ²
– Oksatie 3	480 m ²
– KOy Reijolan risteys, osakehuoneistot	136 m ²
– Kotilahden rakennukset	8.734 m ²
– Kortteli 54 (Kauppakatu 11 ja Malmikatu 9)	767 m ²
Yhteensä	11.653 m ²

Toimintavuonna purettiin seuraavat rakennukset:

– Aallontien päiväkot, Aallontie 3	776 m ²
– Punahilkan päiväkot, Opotantie 5	1.285 m ²
– Karsikon päiväkot, Kettuvaarantie 28	698 m ²

– Rantakylän koulu, Rantakylänkatu 12	5.098 m ²
– Karsikon koulu, Pohjolankatu 29	3.081 m ²
– Hammaslahden koulu I k 1–6, Opettajantie 1	2.277 m ²
– Pielisjoen koulu, Pappilantie 2	5.313 m ²
– Päihdehuollon asuinrakennus, Hoviahontie 19	64 m ²
Yhteensä	18.592 m ²

Merkittävimmät ulkoiset vuokraukset:

- Liikuntatoimelle painitilat osoitteesta Tulliportinkatu 54 (228 m²) 1.3.2020 alkaen
- Työllisyysyksikölle ja maahanmuuttopalveluille toimitilat osoitteesta Kauppakatu 29 (153 m²) 15.3.2020 alkaen
- Tuupovaaran koululle siirtotilat osoitteessa Vesitornintie 5 (719 m²) 1.8.2020 alkaen. Tilat korvasivat Tuupovaaran koulun (Kankaalanmäen koulu) tilat
- Karhunmäen koululle siirtotilat osoitteessa Karhunkaari 28 (370 m²) 3.8.2020 alkaen
- Kaupungin varikolle tilat osoitteesta Kuurnankatu 26a (10 830 m²) 1.10.2020 alkaen korvaamaan Salpakadun tilat.
- Maahanmuuttopalveluille toimitilat osoitteesta Malmikatu 5b (230 m²) 1.12.2020 alkaen
- Matkustajien odotustila ja väestönsuojat Asemanseudun paikoitustalosta osoitteesta Asemankaari 9 (412 m²) 22.12.2020 alkaen
- Vesikkopuiston siirtotilojen (490 m²) vuokrasopimusta jatkettiin 30.6.2021 asti
- Lyseon lukiolle vuokrattiin tilat (4 216 m²) Business Joensuulta Länsikatu 15:sta kesällä 2020. Koskikatu 8 vanhojen tilojen (3.825 m²) käyttö päättyi vuoden loppuun.

Merkittävimmät sisäiset tilajärjestelyt:

- Marjalan koulun laajennus (2.631 m²) otettiin käyttöön kokonaisuudessaan lokakuussa 2020, samalla väistötiloista (142 m²) luovuttiin.
- Enon nuorisotalon (310 m²) toiminnot siirrettiin Enon kirjastolle elokuussa 2020.
- Tilakeskus siirtyi Länsikatu 15 (407 m²) osoitteeseen Muuntamontie 6 lokakuussa 2020.
- Työllisyysyksikön Taitamo-toiminnalle osoitettiin tilat Penttilänkatu 7-9 (690,5 m²), Opettajantie 3a (76 m²), Oksatie 3 (100 m²), Alatie 18 (110 m²) ja Aprakkatie (84 m²) syksyllä 2020.
- Jukolankadun päiväkotia (1825 m²) otettiin käyttöön joulukuussa 2020, jolloin Vesikkopuiston päiväkodin (706 m²) käytöstä luovuttiin.
- Lyseon lukion rakennuksessa Koskikatu 8 aloitti 1.1.2021 Aikuisten perusopetus (541 m²).

Toimintavuonna Siun soten tekemät tilojen irtisanomiset:

– Keskikaupungin lääkäriasema, Malmikatu 9, päättyi 31.11.2020	388 m ²
– Hallintopalvelut, Lastaustie 2, päättyi 31.12.2020	105 m ²
– Lastensuojelu ja turvakoti, Väisälänkatu 4, päättyy 31.1.2021	2.729 m ²
– Heinävaaran suunterveydenhuolto, Heinävaarantie 7, päättyy 30.4.2021	83 m ²
Yhteensä	3.305 m ²

Olennaiset tapahtumat talonrakennuksen investointiohjelmassa tilikaudella

Vuoden 2020 muutetun talousarvion mukainen talonrakennuksen investointimääräraha oli 18,5 milj. euroa. Alkuperäinen talousarvion mukainen määrärahavaraus oli 17,7 milj. euroa. Suurimmat muutokset kohdistuivat Karsikon kouluun, jossa määrärahan käyttö oli 2,0 milj. euroa vähäisempää mm. hankesuunnitelman hyväksymisen aikataulumuutoksen johtuen. Mehtimäkihalliin tarvittiin toimintavuodelle 1,5 milj. euroa enemmän rahoitusta (ei vaikutusta kokonaiskustannuksiin) ja Sirkkalan

koulun pihan rakentamiseen tarvittiin 0,6 milj. euroa. Talonrakennuksen investointimenoihin käytettiin vuonna 2020 yhteensä 17,3 milj. euroa, joista pienten hankkeiden osuus oli vajaat 1,9 milj. euroa.

Nimetyt hankkeet

Jukolankadun uusi päiväkoti toteutettiin kvr-urakkana ja valmistui aikataulun mukaisesti loppuvuodesta 2020. Päiväkoti on suurin Joensuun kaupungin päiväkoti (9-osasto). Hankkeen kokonaiskustannus oli 5,46 milj. euroa ja alitti hyväksytyn kustannusarvion 5,81 milj. euroa.

Sirkkalan muutos yläkouluksi hankkeessa tehtiin kesällä 2020 pihatöitä. 2-vaiheen rakennustyöt alkavat vuonna 2022 Karsikon koulun valmistumisen jälkeen. Hankkeen hyväksytty määräraha 4,23 milj. euroa ei tule riittämään. Lisärahoituksen määrä tarkentuu, kun 2-vaiheen suunnittelu on valmistunut.

Mehtimäkihallin rakennustyöt käynnistyivät toukokuussa 2020 maarakennusurakalla. Varsinaiset rakennustyöt käynnistyivät elokuussa 2020. Rakennuttajan erillishankintana ollut siirtokatsomo kilpailutettiin loppuvuodesta 2020. Hanke etenee aikataulun mukaisesti ja valmistuu marraskuussa 2021.

Tuupovaaran koulurakennus on siirtokelpoinen vuokratyö, mutta koulun pihan rakennustyöt tehtiin kaupungin taseeseen. Pihatöitä valmistuivat hieman sovittua aikataulua myöhemmin, mutta koulun käytölle tästä ei aiheutunut ongelmia. Pihatöiden kokonaiskustannukset olivat 0,62 milj. euroa, hyväksytyn kustannusarvion oltua 0,56 milj. euroa.

Marjalan koulun laajennus valmistui aikataulun mukaisesti syksyllä 2020. Hanke toteutettiin jaettuna urakkana. Loppukustannus oli 4,91 milj. euroa, joka alitti hyväksytyn kustannusarvion 5,25 milj. euroa.

Kilpajäähallin huoltotilojen peruskorjaus valmistui samanaikaisesti uuden harjoitusjäähallin kanssa vuonna 2019, mutta hankkeesta jäi vähäisiä viimeistelyitä alkuvuoteen 2020. Kokonaiskustannus oli 2,05 milj. euroa, joka oli hyväksytyn kustannusarvion 2,06 milj. euroa mukainen.

Kilpajäähallin kattokannattajien vahvistus ja valaistuksen uusiminen valmistui aikataulun mukaisesti loppukesästä 2020. Loppukustannus oli 0,71 milj. euroa, joka alitti hyväksytyn kustannusarvion 0,73 milj. euroa.

Harjoitusjäähalli 1. teräsrakenteiden lisätuntojen ja betonilattian uusimisen hanke toteutettiin vuoden 2019 aikana, mutta hankkeesta jäi vähäisiä viimeistelyitä alkuvuoteen 2020. Hankkeen kokonaiskustannus oli 0,91 milj. euroa, joka alitti hyväksytyn kustannusarvion 0,97 milj. euroa.

Karsikon uuden alakoulun rakennustyöt käynnistyivät maarakennustöillä kesällä 2020. Varsinaiset rakennusurakat kilpailutettiin loppuvuodesta 2020 ja työt alkavat vuoden 2021 alusta. Urakkatarjousten perusteella kustannukset tulevat alittamaan hyväksytyn kustannusarvion 21,20 milj. euroa.

Pienet hankkeet

Pienten hankkeiden vuoden 2020 määrärahavarausta korotettiin talousarviomuutoksella 0,24 milj. eurolla vuodelta 2019 siirtyneiden hankkeiden ja tekniseltä keskukselta siirtyneiden kalustoinvestointimäärärahojen takia. Määräraha vuodelle 2020 oli kokonaisuudessaan 2,24 milj. euroa.

Pienten hankkeiden määrärahakäyttö:

– Pyhäselän koulun liikuntasalin muutostyöt	153 115 euroa
– Enon koulukeskuksen C-osan korjaus- ja muutostyöt	321 275 euroa
– Vaahterapihan uudet pysäköintipaikat sekä uusi kuisti *)	67 268 euroa
– Louhiojan alakoulun korjaustyöt ja lähiliikuntapaikka *)	21 378 euroa
– Niittylahden koulun pehmeiden käsitöiden luokan siirto	21 061 euroa
– Pyhäselän koulun julkisivun tiivistyskorjaukset *)	56 519 euroa
– Kaupungintalon muutos- ja korjaustyöt	169 875 euroa
– Naljakan alakoulun ikkunanvaihtotyöt	91 225 euroa
– Soutajanpuiston päiväkodin pihaleikkivälineiden hankinta	45 342 euroa
– Kiihtelysvaaran alakoulun saattoliikennejärjestelyt *)	29 152 euroa
– Enon liikuntahallin valaistuksen ja oviverhokoneiden uusinta	49 504 euroa
– Jokikatu 8:n rau-järjestelmän uusinta/päivitys	24 987 euroa
– Rantakylän terveysaseman alakattojen kuitusuojaus *)	87 771 euroa
– Harjoitusjäähalli 1, pesuhuoneiden korjaus	69 830 euroa
– Siilaisen terveyskeskuksen korjaus- ja muutostyö 2020	29 734 euroa
– Utran koululle siirrettävät pihaleikkivälineet	13 741 euroa
– Karsikon kirjasto, lämmitysjärjestelmän muutokset *)	45 012 euroa
– Enon koulun siirtotilat, erillishankinnat *)	42 729 euroa
– Niittylahden koulun siirtotilan, rakennuttajan hankinnat *)	22 288 euroa
– Joensuun pääkirj. lasten- ja nuortenosaston muutostyöt *)	270 409 euroa
– Yhteiskoulun lukion muutostyöt 2020	57 827 euroa
– Nepenmäen koulun takuuajan lisätyöt 2020	17 823 euroa
– Liittymismaksut	120 159 euroa
– <u>Koneet ja kalusto</u>	<u>23 284 euroa</u>
Yhteensä	1 851 305 euroa

*) Vuodelta 2019 jatkuneet pienet hankkeet

Nimettyjen ja pienten hankkeiden lisäksi investointimäärärahaan sisältyi 24 000 euroa jäähallirakennuksen ostamisesta Kiinteistö Oy Enon jäähallilta. Kauppaa ei ole vielä tehty.

Selvityskohteita

Vuoden aikana valmistui Sirkkalan liikuntatilojen hankesuunnitelma. Lisäksi suunnittelutiimiä työllisti mm. seuraavat selvitystyöt

- Salpakadun varikon selvitys
- Joensuun musiikki- ja kulttuuritalon selvitys
- Hallinnon uudet tilat -selvitys
- Konservatorion uudet tilat
- Naljakan palveluasumisyksikkö

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2020

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Vetovoimataavoitteet				
Kulttuurin ja liikunnan kärkihankkeina toteutamme Mehtimäkihallin ja Konservatorion	Hankkeet etenevät suunnitellusti	Mehtimäkihallin hanke on käynnistynyt.	Mehtimäkihallin rakentaminen on siirtynyt sisävalmistusvaiheeseen.	●
Kestävän kaupungin tavoitteet				
Meillä on maailman kunnianhimoisimpia tavoitteita olla hiilineutraali jo vuonna 2025.	Energiankulutus kaupungin kiinteistöissä ja ulkovalaistuksessa vähenee.	Toimitiloissa selvitetään taloautomaation säätöjen ja ohjausten tehostamismahdollisuudet energiansäästöissä (olosuhteiden kärsimättä).	Taloautomaation säätöjen ja ohjausten tehostamista on jatkettu. Jokikadun kiinteistöön, Enon kirjastoon ja Enon koulukeskuksen C-rakennukseen on uusittu taloautomaatiojärjestelmät. Lisäksi led-valaistus on asennettu mm. Enon liikuntahalliin, pääkirjaston lasten ja nuorten osastolle sekä kilpa- ja harjoitusjäähalli 1:een.	●
	Kestävästi tuotetun energian osuus lämmityksessä	Kaukolämmön hankintasopimus uusittu ja kaikki hankittava kaukolämpö tuotetaan uusiutuvalla energialla.	Joensuun kaupunki ja Savon Voima Joensuu Oy ovat tehneet ilmastokumppanuussopimuksen, jossa yhtiö sitoutuu siirtymään hiilineutraaliin kaukolämpöön kuluvalle vuosikymmenellä.	●
Hyvinvoinnin ja sivistyksen tavoitteet				
Harrastavaan ja aktiiviseen elämäntapaan saamme mukaan kaikenikäiset kuntalaiset. Liikunta- ja kulttuuripalvelut, kirjastot, kansalaisopisto ja muut sivistyspalvelut sekä aktiivinen kolmas sektori tarjoavat tähän kehittyvät mahdollisuudet.	Toteutetut liikuntapaikat	Marjalan koulun liikuntasali on valmistunut sekä Karsikon kouluhanke (sis. liikuntasalin ja lähiliikuntapaikan) on käynnistynyt.	Marjalan koulun laajennuksen liikuntasali on valmistunut. Karsikon koulun pihaan on rakenteilla välituntiosuhteet alakoululaisille sekä pallokenttä, jotka toimivat iltaisin lähiliikuntaolosuhteina myös muille kuntalaisille. Sirkkalan koulun välituntipiha on valmistunut pallo- ja hiekkatekonurmikenttineen, jotka ovat myös kuntalaisten käytettävissä.	●

Strateginen teema, jota tuetaan	Tavoitteet ja toimenpiteet 2020	Indikaattorit ja tavoitetila vuoden 2020 lopussa	Toteutuma	
Kaupunkiympäristön tavoitteet				
Edistämme vähähiilistä rakentamista.	Huomioitu hankkeiden kilpailutuksessa	Kiertotalous- tai ympäristöasioiden käytömahdollisuus kilpailutuskriteereinä selvitetään.	YM:n valmisteleman rakennusten hiilijalanjäljen arviointimenetelmän testaus alkoi syksyllä 2019. Tilakeskuksella on selvitystyö käynnissä arviointityöhön pystyvistä konsulteista yksittäisen tilakeskuksen rakennushankkeen ympäristövaikutusten laskemisesta YM:n laskenta-periaatteilla.	
Teemme monipuolista kaupunkiympäristöä ja tiloja, jotka tarjoavat alustan luovuudelle ja innovaatioille.	Uusien innovaatioiden ja tekniikoiden käyttömahdollisuudet kaupunkiympäristössä.	Uudet oppimisympäristöt ja tilojen monikäyttöisyys huomioitu Karsikon kouluhankkeessa.	Karsikon koulu on suunniteltu avoimen oppimisympäristön kouluksi. Kouluun tulee myös 800 m ² liikuntasali ja kirjasto palvelemaan kuntalaisia. Hanke on käynnissä.	
Kaupunkiympäristön palveluiden kasvu katetaan nykyresursseilla.	Oman työn ja alihankintojen suhteen tarkastelu siten, että käytössä olisi aina mahdollisimman edullinen toimintamalli.	On lisätty omaa osaamista koulutuksille ja uusia henkilöitä rekrytoitaessa sekä käytetään alihankintaa tarkoituksenmukaisesti.	Kiinteistönhoidossa ja kunnossapidossa on teknisiä huoltoja otettu omaan toteutukseen mm. IV-kanavien nuohous. Reijola-Niitylahti-Hammaslahti alueen kiinteistöhoitosopimus on irtisanottu ja tilakeskus on ottanut kiinteistöhoidon omalle vastuulleen.	

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2019	TA 2020	Muutettu TA 2020	Toteuma
Tulostavoite, euroa	398 658	-569 000	-3 968 500	-3 967 724
Korvaus peruspääomasta, milj. euroa	5,49	5,49	5,49	5,49
Investoinnit, milj. euroa (brutto)	25,09	17,66	18,49	17,27
Rakennusten myyntivoittotavoite		250 000	0,00	0,00
Kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen huoneistoala (htm ²)	343 276	327 951	327 951	327 951
Kaupungille vuokrattujen tilojen huoneistoala (htm ²)	67 586	73 650	73 650	75 176
Kaupungin hallinnassa ja käytössä olevien tilojen huoneistoala (htm ²)	302 057	292 460	292 460	292 271
Kaupungin omien rakennusten keskimääräinen (sisäinen-)vuokra (€/hm ² /kk)	9,82	10,31	10,31	10,32
Keskimääräinen ulkoisten vuokrasopimusten vuokra (€/hm ² /kk)	10,78	11,68	11,68	11,93
Tilojen vuokrausaste (%)	88,0 %	92,0 %	92,0 %	90,7 %
Hoidettavien kiinteistöjen pinta-ala h-m ² /kk	260 805	255 712	0	255 712
Lämmön ominaiskulutus kwh/rm ³ /a	35,2	45	0	37,12
Henkilöstö	17	67,18	66,68	66,44

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	51 252 900	-4 717 500	46 535 400	46 426 143	-109 257
Toimintakulut	-33 248 900	4 289 500	-28 959 400	-27 326 570	1 632 830
Toimintakate	18 004 000	-428 000	17 576 000	19 099 573	1 523 573

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	51 252 900,00	-4 717 500,00	46 535 400,00	46 426 143,02	-109 256,98	46 064 005,26
Liikevaihto	51 002 900,00	-4 717 500,00	46 285 400,00	46 134 577,03	-150 822,97	44 532 622,41
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	245 660,74	245 660,74	1 345 923,67
Muut liiketoiminnan tulot	250 000,00	0,00	250 000,00	33 860,49	-216 139,51	181 999,88
Muut tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	12 044,76	12 044,76	3 459,30
Toimintamenot	-33 248 900,00	4 289 500,00	-28 959 400,00	-27 326 569,70	1 632 830,30	-26 001 180,58
Materiaalit ja palvelut	-17 997 430,00	4 276 500,00	-13 720 930,00	-12 032 280,55	1 688 649,45	-15 572 920,44
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 541 428,00	0,00	-7 541 428,00	-6 923 378,04	618 049,96	-6 689 293,90
Palvelujen ostot	-10 456 002,00	4 276 500,00	-6 179 502,00	-5 108 902,51	1 070 599,49	-8 883 626,54
Henkilöstökulut	-3 310 820,00	13 046,00	-3 297 774,00	-3 191 277,72	106 496,28	-978 340,72
Palkat ja palkkiot	-2 604 350,00	10 846,00	-2 593 504,00	-2 500 375,75	93 128,25	-804 934,17
Henkilösivukulut	-706 470,00	2 200,00	-704 270,00	-690 901,97	13 368,03	-173 406,55
Muut liiketoiminnan menot	-11 940 650,00	-46,00	-11 940 696,00	-12 103 011,43	-162 315,43	-9 449 919,42
Toimintakate	18 004 000,00	-428 000,00	17 576 000,00	19 099 573,32	1 523 573,32	20 062 824,68
Rahoitustulot ja -menot	-5 486 000,00	0,00	-5 486 000,00	-5 485 531,16	468,84	-5 488 487,04
Korkotulot	0,00	0,00	0,00	89,56	89,56	20,43
Muut rahoitusmenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 886,75
Korvaus peruspääomasta	-5 486 000,00	0,00	-5 486 000,00	-5 485 620,72	379,28	-5 485 620,72
Vuosikate	12 518 000,00	-428 000,00	12 090 000,00	13 614 042,16	1 524 042,16	14 574 337,64
Poistot ja arvonalentumiset	-13 087 000,00	-2 971 500,00	-16 058 500,00	-17 581 766,14	-1 523 266,14	-14 175 680,10
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 067 000,00	398 500,00	-11 668 500,00	-12 518 056,25	-849 556,25	-11 226 238,16
Arvonalentumiset	-1 020 000,00	-3 370 000,00	-4 390 000,00	-5 063 709,89	-673 709,89	-2 949 441,94
Tilikauden tulos	-569 000,00	-3 399 500,00	-3 968 500,00	-3 967 723,98	776,02	398 657,54
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	-745 233,37	-745 233,37	1 644 283,14
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	2 561 766,63	2 561 766,63	-1 505 716,86
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	-3 307 000,00	-3 307 000,00	3 150 000,00
Tilikauden ylijäämä	-569 000,00	-3 399 500,00	-3 968 500,00	-4 712 957,35	-744 457,35	2 042 940,68

Tuloslaskelma

	2020	2019
Liikevaihto	46 134 577,03	44 532 622,41
Valmistus omaan käyttöön	245 660,74	1 345 923,67
Liiketoiminnan muut tuotot	33 860,49	181 999,88
Muut tuet ja avustukset	12 044,76	3 459,30
 Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 923 378,04	-6 689 293,90
Palvelujen ostot	-5 108 902,51	-8 883 626,54
	<u>-12 032 280,55</u>	<u>-15 572 920,44</u>
 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 500 375,75	-804 934,17
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-614 094,69	-146 556,19
Muut henkilösivukulut	-76 807,28	-26 850,36
	<u>-3 191 277,72</u>	<u>-978 340,72</u>
 Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 518 056,25	-11 226 238,16
Arvonalentumiset	-5 063 709,89	-2 949 441,94
Poistot ja arvonalentumiset	-17 581 766,14	-14 175 680,10
Liiketoiminnan muut kulut	-12 103 011,43	-9 449 919,42
 Liikeylijäämä	1 517 807,18	5 887 144,58
 Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	89,56	20,43
Korvaus peruspääomasta	-5 485 620,72	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut	0,00	-2 886,75
	<u>-5 485 531,16</u>	<u>-5 488 487,04</u>
 Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-3 967 723,98	398 657,54
 Ylijäämä ennen varauksia	-3 967 723,98	398 657,54
 Poistoeron vähennys (+)	2 561 766,63	-1 505 716,86
Investointivarauksen lisäys (-)	-3 307 000,00	0,00
Investointivarauksen vähennys	0,00	3 150 000,00
Tilikauden ylijäämä	<u>-4 712 957,35</u>	<u>2 042 940,68</u>

Tase

VASTAAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	1 578 972,33	1 016 852,38
	<u>1 578 972,33</u>	<u>1 016 852,38</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 616 313,09	1 497 162,07
Rakennukset	183 612 061,44	180 817 427,30
Koneet ja kalusto	35 969,90	86 411,27
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 854 289,46	10 591 580,52
	<u>192 118 633,89</u>	<u>192 992 581,16</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 215 562,81	7 215 562,81
Muut saamiset	129 365,90	101 966,50
	<u>7 344 928,71</u>	<u>7 317 529,31</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	797 935,50	174 800,64
Muut saamiset	486 814,51	353 669,93
Saamiset kunnalta	26 571,00	0,00
Siirtosaamiset	13 185,18	31 266,02
	<u>1 324 506,19</u>	<u>559 736,59</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>202 367 041,12</u>	<u>201 886 699,44</u>
VASTATTAVAA	2020	2019
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	91 427 011,19	91 427 011,19
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	20 211 927,38	18 168 986,70
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 712 957,35	2 042 940,68
	<u>106 925 981,22</u>	<u>111 638 938,57</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	20 966 156,89	23 527 923,52
Vapaaehtoiset varaukset	3 307 000,00	0,00
	<u>24 273 156,89</u>	<u>23 527 923,52</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	2 319 341,52	2 372 833,14
Korottomat velat kunnalta	68 203 151,67	63 943 191,87
Liittymismaksut ja muut velat	64 938,56	162 867,97
Siirtovelat	580 471,26	240 944,37
	<u>71 167 903,01</u>	<u>66 719 837,35</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>202 367 041,12</u>	<u>201 886 699,44</u>

Rahoituslaskelma

	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Liikeliikettä	1 517 807,18	5 887 144,58
Poistot ja arvonalentumiset	17 581 766,14	14 175 680,10
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 485 531,16	-5 488 487,04
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-119 879,72
	<u>13 614 042,16</u>	<u>14 454 457,92</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-17 269 938,82	-25 088 626,11
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	0,00	525 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	0,00	391 000,00
	<u>-17 269 938,82</u>	<u>-24 172 626,11</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 655 896,66	-9 718 168,19
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-30 459,40	-28 200,00
Antolainasaamisten vähennykset muilta	3 060,00	2 875,00
	<u>-27 399,40</u>	<u>-25 325,00</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-26 571,00	
Saamisten muutos muilta	-738 198,60	1 857 864,58
Korottomien velkojen muutos kunnalta	4 361 410,46	7 571 185,80
Korottomien velkojen muutos muilta	86 655,20	314 442,81
	<u>3 683 296,06</u>	<u>9 743 493,19</u>
Rahoituksen rahavirta	3 655 896,66	9 718 168,19
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

9.4 Eriytetyt tuloslaskelmat

9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet

Kilpailulainsäädäntö muuttui kesäkuussa 2019 kuntien markkinoilla toimimisen osalta. 1.1.2020 voimaan astuneen säännöksen mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailla markkinoilla toimimista eli myy palveluita kunnan oman organisaation ulkopuolelle, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa alihinnoitella palveluita tai tuotteita eikä subventoida toisista palveluista saamallaan tuotoilla markkinoilla tarjottavien palveluiden hintaa ja siten vääristää kilpailua. Tätä kutsutaan markkinaperusteisuudeksi. Markkinaperusteisuudesta varmistuminen edellyttää käytännössä sitä, että kilpailullisesta toiminnasta syntyvät tuotot ja sen aiheuttamat kustannukset voidaan luotettavasti erottaa yhteisön muuhun toimintaan liittyvistä vastaavista eristä. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa.

Kirjanpidon eriyttäminen on Joensuun kaupungissa toteutettu siten, että kilpailla markkinoilla harjoitettavat palvelut on kirjattu omille kustannuspaikoilleen ja niihin on kohdistettu kaikki toiminnasta aiheutuvat tulot ja kulut. Eriytettyjen toimintojen kirjanpitoon on kohdistettu välittömät kustannukset joko aiheuttamisperiaatteella tai esimerkiksi työaika-arvion perusteella. Palveluihin on pääsääntöisesti kohdistettu myös välilliset kustannukset, kuten keskitetyt tukipalvelut.

Toimialoille on laadittu keskitetysti eriytettyä kirjanpitoa ja näiden palveluiden hinnoittelua koskevat ohjeet. Eriytetyt toiminnot esitetään tilinpäätöksessä kunnan tuloslaskelmakaavaa noudattaen. Tilinpäätöksessä on esitetty vain vuoden 2020 luvut, koska eriyttäminen on toteutettu 1.1.2020 alkaen eikä vuoden 2019 vertailutietoja ole saatavilla.

Hinnoittelussa on huomioitu useamman vuoden toimintakulujen ja -tuottojen taso, ei vain yksittäisen vuoden tilanne. Lisäksi vuosien välinen vaihtelu vaikuttaa eriytettyjen toimintojen toteutumiseen, esimerkiksi lumenkaatopaikan toteutumiseen vaikuttaa talven aikainen lumimäärä, joka vaihtelee vuosittain. Vuonna 2020 toteutumiin on vaikuttanut myös koronapandemia, mikä on vähentänyt esimerkiksi Vesikon kahvion myyntiä.

Eriyttämisvelvoite koskee myös kaupungin omistamia konserniyhtiöitä. Konserniyhtiöille on annettu ohjeistus eriyttää omassa toiminnassaan kilpailulainsäädännön tarkoittama toiminta, mikäli yhtiöllä sellaista on. Jokainen tytäryhtiö raportoi asiasta omassa tilinpäätöksessään.

9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetyt toiminnot

6924 Vesikon kahvio

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	34 241
Muut toimintatuotot	791
Toimintatuotot yhteensä	35 032
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-15 086
Henkilösivukulut	-2 939
Eläkekulut	-2 400
Muut henkilösivukulut	-539
Palvelujen ostot	-1 662
Muiden palvelujen ostot	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 861
Muut toimintakulut	-6 166
Toimintakulut yhteensä	-47 714
Toimintakate	-12 683
Vuosikate	-12 683
Tilikauden tulos	-12 683
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-12 683

9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetyt toiminnot

7368 Maastomittaus ja pohjatutkimus

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	351 624
Maksutuotot	63 075
Tuet ja avustukset	1 524
Toimintatuotot yhteensä	416 223
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-315 419
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-67 972
Muut henkilösivukulut	-11 356
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-129 446
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 677
Muut toimintakulut	-73 508
Toimintakulut yhteensä	-614 378
Toimintakate	-198 156
Vuosikate	-198 156
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	-32 152
Tilikauden tulos	-230 308
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-230 308

7381 Kaapelien näytöt

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	76 295
Tuet ja avustukset	762
Toimintatuotot yhteensä	77 057
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-68 466
Henkilösivukulut	-16 955
Eläkekulut	-14 486
Muut henkilösivukulut	-2 469
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-14 324
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 434
Muut toimintakulut	-13 313
Toimintakulut yhteensä	-117 492
Toimintakate	-40 435
Vuosikate	-40 435
Tilikauden tulos	-40 435
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-40 435

7382 Kaapeli kartoitus

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	29 271
Toimintatuotot yhteensä	29 271
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-32 514
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-7 044
Muut henkilösivukulut	-1 161
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-3 689
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-280
Muut toimintakulut	-7 133
Toimintakulut yhteensä	-51 821
Toimintakate	-22 549
Vuosikate	-22 549
Tilikauden tulos	-22 549
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-22 549

7382 Ruokakuljetukset

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	979 950
Toimintatuotot yhteensä	979 950
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-25 999
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-4 393
Muut henkilösivukulut	-928
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-946 037
Muut toimintakulut	-2 592
Toimintakulut yhteensä	-979 950
Toimintakate	0
Vuosikate	0
Tilikauden tulos	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	0

7410 Ruokakuljetukset Polkka

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	918 153
Toimintatuotot yhteensä	918 153
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-24 439
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-4 130
Muut henkilösivukulut	-872
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-887 416
Muut toimintakulut	-1 296
Toimintakulut yhteensä	-918 153
Toimintakate	0
Vuosikate	0
Tilikauden tulos	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	0

7392 Lumenkaatopaikka

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	19 420
Toimintatuotot yhteensä	19 420
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-27 217
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-7 948
Muut henkilösivukulut	-1 018
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-22 403
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-373
Muut toimintakulut	-854
Toimintakulut yhteensä	-59 812
Toimintakate	-40 392
Vuosikate	-40 392
Tilikauden tulos	-40 392
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-40 392

7370 Katujen hoito

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	784 070
Tuet ja avustukset	2 584
Muut toimintatuotot	688 149
Toimintatuotot yhteensä	1 474 802
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-628 689
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-173 389
Muut henkilösivukulut	-12 741
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-774 879
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-462 166
Muut toimintakulut	-509 327
Toimintakulut yhteensä	-2 561 192
Toimintakate	-1 086 389
Rahoitustuotot ja -kulut	0
Muut rahoituskulut	0
Vuosikate	-1 086 389
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	-116 528
Tilikauden tulos	-1 202 917
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 202 917

7394 Muun palvelun myynti

	2020
Toimintatuotot	
Myyntituotot	468 648
Tuet ja avustukset	1 533
Muut toimintatuotot	190
Toimintatuotot yhteensä	470 371
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-166 089
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-34 887
Muut henkilösivukulut	-6 239
Palvelujen ostot	
Muiden palvelujen ostot	-91 003
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 763
Muut toimintakulut	-97 557
Toimintakulut yhteensä	-438 538
Toimintakate	31 833
Vuosikate	31 833
Tilikauden tulos	31 833
Tilikauden ylijäämä (alij.)	31 833

10 Allekirjoitukset ja tilinpäätös- merkinnät

10 Allekirjoitukset ja merkinnät

Joensuussa 29. 3 .2021

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa ____ . ____ . 2021

KPMG Oy Ab

Kaisa Lappalainen, JHT, HT

11 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

11 Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Tilinpäätös		Sidottuna
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Atk-tulosteena
Tase-erittelyt		Paperitulosteena/sähköinen arkistointi
Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA-	Paperitulosteena
Muistiotositteet	MUIST1-	Paperitulosteena
Muistiotositteet, EU	EUULK-	Paperitulosteena
Muistiotositteet, rahastot	MUIRAH-	Paperitulosteena
Ulkoiset muistiot rondosta	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Kassatositteet	KASSA2-	Paperitulosteena
Sisäinen tilimyynti, CPU	KASSAS-	Paperitulosteena
Tiliotteet	PANKKI-	Sähk.arkistointi/paperituloste
Sisäiset siirrot ja oikaisut	MUISIS-	Paperitulosteena
Sisäiset tositteet, EU	EUSIS-	Paperitulosteena
Sisäiset muistiot Rondosta	MUIRS2	Sähköinen arkistointi
Vesilaskutus	VESIKP-	Paperitulosteena
Käyttösuunnitelma	BUD-	Paperitulosteena
Talousarvion muutosten tallennus	BUDL-	Paperitulosteena
Palkat		
Manuaaliset palkat	MUIPAL-	Paperitulosteena
Manuaaliset palkat, EU	EUPAL-	Paperitulosteena
Atk-palkkatositteet	PALKAT-	Paperitulosteena
Matkalaskut	MATKAT-	Paperitulosteena
Ostoreskontra		
Ostoreskontra, Rondo	OSTOT-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	OMAKSU-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	OMAKSU-	Paperitulosteena/sähköinen arkistointi
Sisäiset laskut Rondosta	SISROP-	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra		
Laskutuskaadot	YMR10-YMR99	Paperitulosteena
Kuittaukset	YMRHYV	Paperitulosteena
Manuaaliset suoritukset	YMRMAN	Paperitulosteena
Viitesuoritukset	YMRVII	Paperitulosteena
Käyttöomaisuus		
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Paperitulosteena
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMTOS	Paperitulosteena
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Paperitulosteena
Irtaimisto	IRTAIN-	Paperitulosteena
Konserni		
Alkusaldot	KLALKU-	Paperitulosteena
Tytär/kuntayhtymät	KLYHT-	Paperitulosteena
Konsernikirjaukset	KLKIRJ-	Paperitulosteena
Tilinpäätöksen liitetietotositteet	LTOS-	Paperitulosteena/sähköinen arkistointi